

Миргородський краєзнавчий музей

Районове козацьке товариство
«Миргородський Полк Українського Козацтва»

ЛЮДМИЛА РОЗСОХА

**СЕЛА І ХУТОРИ
МИРГОРОДЩИНИ
XVII – XX СТОЛІТЬ**

(Матеріали до історико-топонімічних студій)

Миргород
2008

ББК 63.3 (4Укр – 4 Пол) + 81.2 Укр + 26.89 (4Укр – 4 Пол)
Р 65

Розсоха Людмила. Села і хутори Миргородщини XVII – XX століть. Матеріали до історико-топонімічних студій.
– Миргород: Видавництво «Миргород», 2008. – 234 с.

ISBN.....

У книжці подано матеріали з історії сіл і хуторів XVII – XX століть, які існували на території колишнього Миргородського полку та Миргородського повіту і нинішнього Миргородського району, а також реєстри мікротопонімів (місцевих географічних назв) району, зокрема, могил.

Для дослідників, краєзнавців, вчителів, учнів та шанувальників історії.

© Розсоха Л., 2008

ВІД АВТОРКИ

Відходять у минуле десятиліття й століття. Зникають із лиця землі десятки й сотні населених пунктів, натомість з'являються нові. Разом із цими змінами зникають і забиваються назви колишніх сіл і хуторів. А що вже казати про мікротопоніми — місцеві назви урочищ, кутків, ярів, водойм, байраків, шляхів, криниць, могил тощо. Тимчасом у всіх цих назвах закодована історія свого часу. Вона зафікована у географічних назвах, які утворилися від прізвищ та наймень власників. У топонімах часто мовби «законсервовані» соціальні й економічні реалії минулих віків, родинні й міжлюдські стосунки, особливості колишнього рельєфу та інше.

Запропонована праця ґрунтується на зібраних і систематизованих різноманітних матеріалах, що стосуються населених пунктів та урочищ, які існували на теренах нинішнього Миргородського району. У морок вічного забуття не повинно відійти те, що було нашою історією, нашою національною гордістю. Зокрема, це ті невеликі села, які ще на початку ХХ століття були сповнені дитячим дзвінкоголоссям, а за кілька десятиліть другої половини цього самого століття перетворилися на сумні пустки — „три хати, один житель”. Це й хутори, багато з яких колись були, по суті, міщними фермерськими господарствами, а нині від них, у кращому випадку, залишилася тільки купка дерев у степу й замулена криниця, та ще болючі згадки в серцях людей того покоління, яке нині доживає віку.

У довіднику «Села і хутори Миргородщини XVII — ХХ ст.» ми зосередили свою увагу, здебільшого, на відомостях про малі населені пункти. Історія великих сіл і селищ району, центрів сільських і селищних рад (таких як Великі Сорочинці, Зубівка, Комишня, Петрівці, Ромодан та ін.) цілком свідомо подана нами стисло, з огляду на те, що існує чимала література — довідкова й краснавчого характеру, в якій висвітлена історія цих населених пунктів. Лише у випадках, коли з'являлися факти, які досі не були відомі або не були оприлюднені в наявній літературі про великі села, ці факти подано детальніше.

У довіднику зафіковано 966 назв населених пунктів, які протягом XVII — ХХ століть існували на території, що відповідає сучасному Миргородському районові. Нині в районі перебуває на обліку 101 населений пункт; в довіднику вони позначені астериском *.

Матеріали довідника викладено абетковим чином. Єдиним винятком є топоніми на літеру Г, які не виділено в окремий абетковий підрозділ, а подано серед матеріалів на літеру Г, оскільки в назвах,

знайдених у джерелах XVIII – XIX століть, спостерігається змішування цих літер (наприклад, хутори Горговського і Горковського).

Якщо назва населеного пункту протягом часу його існування змінювалася, подаються всі модифікації назви, які вдалося зафіксувати, з зазначенням дати. Паралельні назви подаються в дужках або посиланням, наприклад: Тарапунька, село. Див.: Шарківщина. У деяких випадках, якщо в джерелі назва подана без чіткої номінації (наприклад, у „Описах Київського намісництва 70-80 років XVIII ст.“ згадується „хутір посполитих Саленка, Гавриша і Склара“), то в довіднику ці назви подано кожну окремо зі знаком питання: Саленка хутір (?), Гавриша хутір (?), Склара хутір (?).

Граматичні й фонетичні особливості найменувань максимально збережено, крім випадків явних описок чи помилок (наприклад, хутір Гавриша, а не Гавреша, як у оригіналі документа). У випадку сумнівів укладачки щодо правильності зафіксованих у джерелах назв чи можливості їх перекручень з вини видавців друкованих джерел (як от: Маменків хутір замість правильного Мамеків, Гайвонин хутір замість Гайворонин) про це зроблено окреме застереження в тексті або назви помічено знаком питання в дужках. У разі сумнівів указується також джерело, звідки взято інформацію.

Не завжди вдається достеменно ідентифікувати статистичні дані (чи іншу інформацію про населений пункт) із певною назвою, адже існувало по кілька одноточкових або близьких за назвою сіл і хуторів: було кілька хуторів Пащевських, Супруненків, Марківських, Гречки, Солонців, Стовбініх, Ромоданів та інших.

Авторка довідника не вважала за доцільне подавати використані джерела окремо до кожного населеного пункту; список використаних джерел подано в додатках.

Публікуючи цю працю, ми усвідомлюємо всю неповноту, почасти й спорадичність зібраних матеріалів. Ми зосередили увагу на більш віддаленому від нас часі, XVIII – XIX століттях, з огляду на те, що історію сіл і хуторів ХХ століття можна буде написати майбутнім дослідникам за джерелами, які в достатній кількості збереглися сьогодні. Пропонована ж нами праця – це лише знадоби для майбутніх поглиблених студій з історії малих і великих сіл та хуторів Миргородського краю. Повна історія населених пунктів Миргородщини – то є велика робота, яка не до снаги одному дослідникові, вона потребує значних зусиль колективу авторів. Тому хай читач вибачить деяку неспівмірність, неоднакову інформаційну насыщеність запропонованих матеріалів. Вважаємо за можливе подати довідкові статті в такому не зовсім досконалому опрацюванні,

сподіваючись на те, що майбутні дослідники, взявши за основу, за вихідні орієнтири наші скромні напрацювання, напишуть справжню, глибоку історію кожного села й хутора.

Ми дозволимо собі порадити користувачам довідника „Села й хутори Миргородщини XVII – XX ст.”, які вдаватимуться до історичних чи генеалогічних пошуків, водночас із роботою з цим довідником заливати матеріали нашої праці „Миргородський родовідник”, яка вже підготовлена до видання і, сподіваємося, незабаром побачить світ. Така порада зумовлена тим, що в „Миргородському родовіднику” можна знайти ті відомості, які суттєво доповнюють історію населених пунктів Миргородщини (наприклад, дані про діяльність поміщиків миргородських сіл, власників хуторів тощо).

Додається також реєстр сіл та хуторів, які в минулому входили до Миргородського повіту, але сьогодні перебувають поза межами Миргородського району, на теренах сусідніх районів – Великобагачанського, Шишацького, Гадяцького, Лохвицького.

«Початки до реєстру мікротопонімів Миргородського району» – це праця довідникового типу, в якій подано історичні й сучасні найменування, зібрани на території деяких сільських рад району. Якщо авторці стане фізичних сил, цю роботу буде продовжено.

Окремий підрозділ містить у собі реєстр могил, які вдалося зафіксувати в Миргородському краї. Про більшість із цих унікальних історичних пам'яток збереглися тільки згадки в документах або в пам'яті людей. Багато з них розорані, знищені за радянських часів. Забулися й канули в безвість також назви десятків інших могил, якими колись були густо засіяні степи Миргородщини. Хай хоча б ті окрушини, що збереглися до початку ХХІ століття, не згинуть без сліду.

СЕЛА І ХУТОРИ МИРГОРОДЩИНИ XVII – XX СТ. (ДОВІДНИК)

A

Акерман, Акерманщина, хутір – давня назва с. Малинівки (див.).

Алтанець, Алтанця хутір – належав до Миргородської волості, в дачах с. Шахворостівки. 1900 р. Назва утворена від прізвища Алтанець.

***Андріївка**, село, Ключниківської сільської ради. 1980 р. – 60 дворів, 138 жителів. 1993 р. – 53 двори, 116 чол., 2006 р. – 45 дворів, 92 жителі. Нині це – північно-західна частина с. Ключниківки, але за обліком іде як окремий населений пункт.

Андріївка, хутір Комишанської волості, в дачах с. Корсунівки, 1900 р.

Андрієвського, священика, хутори. В 1781 р. – 2 хутори по 2 хати кожний, в 1-й Комишанській сотні Гадяцького полку.

Апостолівщина, хутір Хомутецької волості (1900). Вперше згадується 1781 р. як „хутір ад'ютанта Апостола” (одна хата посполитих у 2-й Миргородській сотні). Належав Михайлові Даниловичу Апостолу, секунд-майору, „фельдмаршальського штабу флігель-ад'ютантові”, правнукові гетьмана Д.Апостола.

Апостола хутір (?). 1781 р. у Сорочинській сотні Миргородського полку був хутір під назвою „Ставка ад'ютанта Апостола”. Власником його був флігель-ад'ютант, секунд-майор Михайло Данилович Апостол.

Арсеїшин хутір, у першій половині ХХ ст. був поблизу села Петрівців, мав 2-3 хати. Розміщався ліворуч від шляху з Миргорода на Петрівці, при самій дорозі ліворуч, навпроти с. Петрівців.

Артиухів хутір. 1900 р. – Петрівської волості, в дачах сіл Мальців і Слобідки. 1926 р. – Мальцівської сільради, 16 господарств, 96 жителів. Існував 1945 р.

Аршава – стара назва с. Травневого (див.).

Б

Бабаків хутір, 1883 р. належав до групи Сорочинських хуторів Сорочинської волості; 2 козацьких двори, 2 хати; 5 чоловіків, 8 жінок.

Бабича, посполитого рангового, хутір. 1781 р. — 1 хата в 1-й Комишанській сотні Гадяцького полку.

Бабича (Бабичів) 1-й хутір — Сорочинської волості, 1900 р.

Бабича (Бабичів) 2-й хутір — Сорочинської волості, 1900 р. В 1883 р. один із хуторів Бабича мав 3 козацьких двори, 4 хати, 9 осіб чоловічої статі, 8 осіб жіночої статі.

Багачанський хутір (інші назви — Багачка, Багачки хутір), Миргородського повіту, поблизу с. Петрівців (за 1 км на захід від х. Павелківщини). 1787 р. — 84 душі, які належали сотникові першої Миргородської сотні Йосипові Павелкові. 1800 р. хутором володіли родини Павелків, Коновалових, Котляревських. Хутір Багачка ще існував у 60-х рр. ХХ ст. як населений пункт Петрівівської сільської ради.

«На Багачках» — хутір Миргородського повіту з населенням 10 душ „казенних людей". Згадується 1787 р.

Базалія хутір, 1910 р. належав до Сорочинської волості.

Базилевича, священика, хутір. 1781 р. — 6 хат у 1-й Комишанській сотні Гадяцького полку.

Байдали (Байдалин, Байдолин) хутір. Розміщався поряд із хутором Деркачами. 1883 р. — Миргородської волості, 2 козацьких двори, 2 хати, 10 душ обох статей. 1910 р. — 4 господарства, 24 душі. У 20-х рр. ХХ ст. належав до Дібрівської сільради. Назва хутора походить від прізвища Байдола.

Байрак, хутір. 1926 р. — Черкащанської сільради, 14 господарств, 81 житель.

Байрак (див.: Великий Байрак, Малий Байрак).

Бакалів хутір. Розміщався на відстані 1 км на південний від

с. Черкащан. У 1900 – 1910 рр. належав до Комишнянської волості, 7 господарств, 48 душ. 1926 р. – Черкащанської сільської ради, 17 господарств, 11 жителів. Є на мапі 1942 р. За даними 1968 р., с. Бакали об'єднане з с. Писарівкою. Назва утворена від прізвища Бакало.

Бакалівщина, хутір (1-а пол. ХХ ст.), урочище в межах м. Миргорода. Нині це приблизно територія мікрорайону Дранки. У 30-х рр. ХХ ст. там був дитячий садок. Бакалівщина входила до колгоспу «Країна Рад».

«Баківський завод», хутір, 1923 р. належав до Бакумівської сільської ради, населення 31 чол. Назва зафіксована в ДАПО, ф. Р-1503, оп.1, спр. 231, арк. 47. Ймовірно, назва перекручені, слід – Бакумівський завод; пор.: Завод (Двір).

* **Бакумівка**, село, Черевківської сільської ради. Відоме з 1640 р. У середині XVII ст. село перебувало у власності миргородського полковника Павла Апостола. 1689 р. універсалом гетьмана І.Мазепи воно було віддане миргородському полковникові Данилові Павловичу Апостолу. Близько 1693 р. у сільській Троїцькій церкві місцевий маляр-іконописець Іван Миславський виготовив іконостас. 1723 р. Бакумівка входила до складу Миргородської сотні. 1730 р. в селі налічувався 131 двір. Серед жителів було 19 «придворних» козаків полковника Д.Апостола, які перебували на його особистому утриманні. Діяла Свято-Троїцька церква, 1723 року в ній служили пресвітер Михайло Василієвич, дяк Іван Білоконенко, паламар Омелько Кондратенко. 1737 р. козацьким отаманом села був Василь Зозуля, війтом – Юсько Квітка. У другій половині XVIII ст. Бакумівка належала до 2-ї Миргородської сотні. Вона мала 226 хат, із них 167 – посполитих, 59 козацьких (1781 р.). 1787 р. у селі жили 794 мешканці: „різного звання казенні люди, козаки і власників – статської радниці Марини Апостолової і сотника Данила Чарниша”. Наприкінці XVIII ст. у Бакумівці мав маєток відставний гусарський капрал Давид Омелянов. 1787 р. в селі було 2 млини, „в них кіл мучних – 4, ступних – 2”. Село славилось виробництвом решіт і підситків. 1794 р. коштом місцевого дідича – генерал-майора Штакельберга і парафіян у селі збудовано нову дерев'яну Троїцьку церкву. Більша частина села від Михайла Даниловича Апостола 1807 р. перейшла до Івана Матвійовича Muравйова-Апостола. І.М. Muравйов-Апостол передав Бакумівку як посаг дононці Ганні (у шлюбі за О.Д.Хрущовим) – сестрі братів-декабристів. Від Хрущових

бакумівський маєток успадкували онуки — Смагіни. В XIX ст. село належало до Хомутецької волості, за 21 версту від Миргорода. 1883 р. в ньому була 341 хата, 1588 душ обох статей. Із 1893 р. діяло земське початкове народне училище. Першими вчителями були С.С.Міончинський та М.І.Хорошенко. 1910 р. в Бакумівці було 307 господарств, 1652 жителі. Переважали селянські господарства — 233, козацьких було 61. Крім осіб землеробських професій, серед бакумівців було 4 теслярі, 12 кравців, 7 шевців, 6 столярів, 5 ковалів, 16 ткачів, 5 візників; поденною роботою займалися 43 чоловіки й 10 жінок; інтелігенції в селі було 9 чоловік. 20 — 21 січня проводився Юхимівський ярмарок (1912). 1918 р. в селі діяла початкова 4-комплектна школа. Протягом 1917 — 1919 рр. село було базою миргородських більшовиків, там діяв найпотужніший у повіті комуністичний осередок, за гетьманщини в селі функціонував підпільний ревком. 1926 р. село входило до складу Попівського району Лубенської округи, було центром сільської ради. В ньому налічувалося 358 господарств, 1714 жителів. В будинку розкуркуленого Онопрієнка в центрі Бакумівки було зроблено школу. Перший колгосп у селі мав назву імені Паризької комуни. 1930 р. діяв СОЗ «Соціалістична п'ятиричка». У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій В.Діденко, М. Івашина, Є. і Ф. Наріжні, М. і С. Пазиничі, І. Шуліка та ін. Близько 1963 р. була знесена Троїцька церква. 1980 р. було 290 дворів, 611 жителів, 1993 р. — 499 жителів; 2006 р. — 212 дворів, 423 жителів. Назва села Бакумівки, ймовірно, походить від прізвища Бакум (прізвище козаків Бакуменків зафіксоване в сусідньому Хомутці 1723 р.).

Балюків (Балуків) хутір. 1883 р. належав до групи Комишанських хуторів Попівської волості; 10 козацьких дворів, 12 хат, 83 душі обох статей. 1926 р. — Грем'янської сільради, 10 господарств, 59 жителів. Назва походить від прізвища Балюк.

Балюків хутір, 1883 р. належав до групи Солонецьких хуторів Комишанської волості; 10 дворів (2 козацьких, 7 селян-власників, 1 міщан), 10 хат; 31 чоловік, 27 жінок.

Барвінщина, хутір. 1923 р. — Зубівської сільської ради Попівського району, 26 жителів.

Барівщина, хутір. 1900 р. — Миргородської волості. Те саме, що хутір Любченка (1900).

Барівщина (також **Запішний, Запишній**), хутір. Поблизу сіл Радченків, Полив'яного. Згадується 1798 р. В 1910 р. — Зубівської волості, 3 господарства, 21 душа. 1926 р. — Зубівської сільради, 3 господарства, 22 жителі. Назва Запішний, на нашу думку, могла утворитися від ще давнішої назви Запічний — тобто, той, що був розміщений «за печами» — місцями випалювання гончарних виробів.

Басараби, хутір. (Див.: Бесараби).

Батіїв хутір, **Батіївський** хутір. Належав до Миргородської волості. 1883 р. — 9 дворів, 10 хат, 58 душ обох статей. У реєстрі 1900 р. зафіксовано 2 хутори в Миргородській волості: Батіїв (Гаражин) і Батіїв (хутір Бровка). 1910 р. хутір Батіїв мав 8 дворів, 56 душ. Назва походить від прізвища Батій.

Батоврин хутір, поблизу Миргорода (1894). Батоврини — миргородські купці. 1910 р. належав до Миргородської волості, 9 господарств, 74 душі. 1916 р. мав назву хутір Батоврівщина; там жив Ф.Ф.Гаряжа, який був співласником парового млина. (Пор.: Гаряжин хутір). 1923 р. зафіксовано назву хутір Батурин (36 мешканців).

Бесве, село (див.: Бієве).

* **Безводівка**, хутір, Черкащанської сільської ради. 1883 р. належав до групи Солонецьких (Солонцівських) хуторів Комишанської волості; 10 хат селян-власників, 27 чоловіків, 21 жінка. 1910 р. — Попівської волості, 6 господарств, 40 душ. 1926 р. — 18 господарств, 94 жителі. 1993 р. — 20 дворів, 41 житель; 2006 р. — 13 дворів, 45 жителів.

Бездоня, хутір, 1926 р. належав до Верхньобудаківської сільської ради Комишанського району, 15 господарств, 85 жителів.

Безпалька хутір, Сорочинської волості, 1900 р.

Бережанського хутір, 1926 р. Верхньобудаківської сільради Комишанського району, 3 господарства, 17 жителів.

Бережного хутір, 1926 р. Черкащанської сільради, 2 господарства, 11 жителів.

Березівця хутір, Миргородської волості, праворуч від дороги з Миргорода на Дібровку, між Миргородом і селом Деркачами. 1910 р. — 1 господарство, 12 душ, 95 десятин землі. Після 1917 р. — близько 8 хат. 1923 р. мав назву Березовці, належав до Дібрівської сільської ради, населення 47 чоловік. Мав також назву Махтейв хутір (там жив Махтей Березовець із синами, родина була розкуркулена і виселена до с. Зінчашів). Хутір існував до 30-х рр. ХХ ст.

Бердників хутір. Це колишній хутір (поч. ХХ ст.), нині урочище, за 5 км від селища Комишні в напрямку до села Шульгів.

***Бесараби**, хутір, Солонцівської сільської ради. Розташований за 15 км на схід від Миргорода, за 8 км на південний захід від В. Сорочинців. 1900 р. — хутір Басараба. 1910 р. — Бесарабів хутір Сорочинської волості, мав 7 господарств, 50 душ, 54 десятини землі. 1926 р. — Солонцівської сільради, 40 господарств, 247 жителів. У 30-х рр. хутір входив до складу колгоспу „Перемога”. 1993 р. — 62 двори, 128 жителів; 2006 р. — 51 двір, 87 жителів.

Бехтерів хутір, **Бехтері** — хутір поблизу Миргорода. 1923 р. населення становило 26 чоловік. Нині увійшов до складу села Вовнянки, сьогодні це — вулиця Миру.

* **Бієве** (нині **Бесєве** — зросійщена назва) — хутір, Кибинської сільради, за 2,5 км на захід від с. Кибинців. 1910 р. — Біїв хутір, Кибинської волості, мав 21 господарство, 155 душ, 263 десятини землі. 1926 р. — 40 господарств, 187 чоловік. У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій члени родин Бондаренків, Погорілих, Тaranів. 1993 р. в селі було 14 дворів, 21 житель, 2006 р. — 9 дворів, 8 жителів. Поблизу села був Біїв струмок.

Білани, хутір, на мапі 1915 р. — за 0,5 версти на північ від с. Черкащан.

Біленків хутір (початок — перша половина ХХ ст.). За радянських часів територія Біленкового хутора входила до колгоспу «Країна Рад». Сьогодні територія хутора перебуває в межах міста Миргорода, в його південно-західній частині, на Дранках — це вулиця Ванди Василевської.

Білий хутір (раніша назва — хутір Білого), був розташований за Миргородом, належав до парафії Покровської церкви с.

Шахворостівки. Це був козацький хутір, він належав козакові Миргородського полку, військовому товарищеві Іванові Білому (помер раніше 1791 р.). Близько 1917 р. в хуторі жила родина Деркачів із с. Малих Сорочинців (пор.: Деркачі, село). Цю родину, з розповідей О.Сластьона, у хуторі Білого вирізав більшовицький військовий загін („муравйовці“), який зупинявся там постоєм; згодом „гости“ повернулися і спалили хутір. Його залишки малював О.Сластьон для Миргородського музею. (Пор. також: Хворостинівський хутір; Дубівський хутір).

* **Білики**, село, центр Біликівської сільської ради. Відоме з XVII ст. У XVIII ст. село входило до Миргородської сотні й належало до Миргородської ратуші. 1723 року на чолі біликівського козацтва стояв отаман Андрій Шамраєнко; найзаможнішими козаками були Леонтій Карпенко, Максим Рудченко, Федір Кондратенко, Сава Правосуденко, Іван Додух та інші. З 1717 р. діяла Свято-Покровська церква, 1723 р. священиком у ній служив о. Михайло Іванович, дяком – Іван Никифоренко, паламарем – Грицько Василенко. 1729 р. в селі було 49 дворів. 1737 р. священиками в селі були Михайло Босенко та його син Петро Михайлов. Отаманом села був Лук'ян Сегедин, війтом – Павло Блазченко. 1781 р. у Біликах Першої Миргородської сотні налічувалось 135 хат, із них 124 козацьких, 11 посполитських, 2 різночинців, 1 духівництва. 1862 р. було перебудовано Покровську церкву. 1883 р. село належало до Зубівської волості; разом із селом Почапцями в Біликах було 178 дворів (із них 171 козацький), 191 господарство, 952 жителі. З 1897 р. діяло початкове народне училище. 1910 р. село мало 215 господарств, 1210 душ. Окрім людей землеробських професій, в селі проживало 10 теслярів, 2 кравці, 2 шевці, 1 столляр, 1 коваль, ткачі (27 чоловіків і 1 жінка); поденною працею займалися 26 чоловіків і 13 жінок, візникуванням – 3 чоловіки і 13 жінок, інтелігентними заняттями – 6 чоловіків і 1 жінка. 1912 р. діяла жіноча церковнопарафіяльна школа, 1918 р. – початкова трикомплектна школа. 1923 р. село було центром сільської ради Попівського району Лубенської округи, мало населення 1270 чоловік. 1926 р. було 282 господарства, 1353 жителі. В лютому 1930 р. в селі створено колгосп імені Борисенка (був названий ім'ям голови сільради, убитого в час насильницької колективізації); першим головою колгоспу був Яків Семенович Рудченко. У 60-х роках село перебувало на території Почапцівської сільської ради. Рішенням Полтавського облвиконкому від 11 квітня 1977 р. було відновлено Біликівську сільську раду (замість Почапської). 1986 р. село мало 271 двір, 720 жителів, 1994 р. – 308 дворів, 818 жителів, 2006 – 288

дворів, 828 жителів. Із села Біликів походили предки родини Рудченків, з якої вийшли брати-письменники Панас Мирний та Іван Білик.

Білоусівка, хутір, Миргородської волості (на р. Овнянці, понад шляхом). 1910 р. було 3 господарства, 23 душі, 21 десятина землі. 1912 р. діяла назва хутір Білоусів. У хуторі була корчма. 1923 р. в ньому проживав 51 житель. 1926 р. згадується як хутір Білоуса – Овнянської сільради, 12 господарств, 70 жителів. Хутір існував 1948 р. У довіднику 1968 р. село Білоусів значиться як виключене з облікових даних. Територія хутора ввійшла до складу с. Вовнянки (див.), нині це вулиця Шкільна.

Білоцерківця, сотенного хорунжого, хутір. 1781 р. це були 2 хати в 1-й Комишанській сотні Гадяцького полку. Поряд були ще й інші хутори козаків Білоцерківців. 1900 р. хутір Білоцерківців належав до Попівської волості, входив до парафії Покровської церкви с. Грем'ячої.

Біляйцеве, хутір, Шахворостівської сільської ради (1926), мав одне селянське господарство, 7 жителів. Назва, ймовірно, походить від прізвища поміщиків Белявцевих, які в другій половині XIX ст. були власниками маєтків у с. Ромодані та в Хорольському повіті.

Бобиря, козака, хутір, 1781 р. – 2 хати в першій Миргородській сотні Миргородського полку.

Боброк, хутір, 1912 р. належав до Попівської волості. (Назва зафіксована у виданні: Матеріали по животноводству по данным подворной переписи 1910 года. – Полтава, 1912. – С. 2). Не виключено, що це Бобрів хутір.

Бойків хутір, Попівської волості (1900 – 1912). Те саме, що й хутір Міркуна (1900). 1910 року налічувалося 2 господарства, 8 душ, 37 десятин землі. 1926 року – Кітлярівської сільської ради, 12 господарств, 84 жителі.

Бокитъків (Бокітъків) хутір, 1883 р. належав до групи Сорочинських хуторів Сорочинської волості, мав 10 дворів (із них 9 козацьких), 25 осіб чоловічої статі, 26 – жіночої. Належав до парафії Преображенської церкви містечка Сорочинців. 1926 р. – Солонцівської сільської ради, 40 господарств, 209 жителів. Назва

походить від прізвища сорочинських дворян козацького походження – Бокітків.

Бондаренків хутір, 1910 р. – Кибинської волості, 1 господарство, 10 душ, 46 десятин землі. Те саме, що Квіткин хутір. 1926 р. – Кибинської сільської ради, 9 господарств, 39 жителів.

Борзаківської хутір, дружини військового товариша. 1781 р. – 1 хата в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Борисенків хутір. 1781 р. згадується як хутір козаків Борисенків – 2 хати в Сорочинській сотні Миргородського полку. Також згадується хутір Борисенка, отамана, в якому 1781 р. налічувалося 2 хати посполитих у першій Ковалівській сотні Гадяцького полку. 1883 р. Борисенків хутір належав до групи Сорочинських хуторів Сорочинської волості, мав 17 козацьких дворів, 19 хат, 47 осіб чоловічої статі, 40 – жіночої. 1900 р. зафіксована назва хутір Борисенка Сорочинської волості. 1926 року – Солонцівської сільської ради, 27 господарств, 139 жителів.

Борівщина, хутір, в Сорочинській сотні Миргородського полку. 1781 р. – 5 хат посполитих. 1900 р. – с. Борівщина Устивицької волості, в польових дачах містечка В. Сорочинців. На мапі 1915 р. позначений між селами Марченками і Радченками.

Бороховича хутір, сотенного хорунжого. 1781 р. – 2 хати посполитих у Сорочинській сотні Миргородського полку. Згадується також Старий Бороховичівський хутір Миргородського повіту, де 1787 р. 45 душ належало поручику Арсен'єву.

Борщенків хутір, на мапі 1915 р. – між селами Бесарабами і Полив'яним.

Бочки, урочище, при ньому хутір. У 80-х рр. XVIII ст. належав до Миргородського повіту. На хуторі жило 5 душ „казенних людей”.

Бреусів хутір, 1910 р. – Комишнянської волості, 3 господарства, 36 душ, 156 десятин землі. Назва походить від прізвища Бреус.

Броварки, хутір, 1910 р. – Комишнянської волості, 6 господарств, 38 душ, 46 десятин землі.

Бровка хутір. 1781 р. це був хутір (1 хата) сотенного отамана Бровка, належав до першої Миргородської сотні Миргородського полку. 1885 р. зафіксовано назву хутір Бровків. 1900 р. в Миргородській волості існувало 2 хутори: 1) хутір Бровка, те саме, що й Батіїв хутір; 2) хутір Бровка, те саме, що й хутір Рублівщина (пор.). 1913 р. в Миргороді було урочище „Острів Бровківщина“ (нинішня вулиця Острівна).

Бруньків, посполитих, хутір — поблизу с. Клюшниківки. 1781 р. — 2 хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку. 1883 р. Бруньків хутір належав до Попівської волості. В ньому налічувалося 17 дворів селян-власників, 18 хат, 47 чоловіків, 48 жінок.

Бублика (Бубликів) хутір, 1900 р. — Попівської волості, в межових дачах села Стовбино. 1923 р. — Клюшниківської сільської ради Попівського району, 19 чоловік. 1926 р. — 6 господарств, 28 жителів.

Бубликів Трактир, хутір, Миргородського повіту (наприкінці XIX ст.). Був розташований у напрямку від Миргорода до с. Литв'яків Лубенського повіту.

Бугаєнка хутір, 1900 р. — Кибинської волості. Те саме, що хутір Єременка.

* **Булуки**, хутір, Комишнянської селищної ради, розташований між селами Писарівкою і Шульгами. 1902 р. Булуковий хутір належав до парафії Іллінської церкви містечка Комишні. 1910 р. мав назву Булуків хутір — Попівської волості, 18 господарств, 109 душ, 85 десятин землі. 1926 р. належав до Шульжанської сільської ради, мав 27 господарств, 145 жителів. У 20-х — 30-х рр. зазнала репресій місцева родина заможних селян-господарів Сказків. 1967 р. село входило до складу Черкащанської сільської ради. Рішенням Полтавського облвиконкому від 16.05.1978 р. населений пункт було приєднано до Комишнянської селищної ради. 1980 р. в хуторі налічувалося 20 дворів, 59 жителів. 1993 р. — 14 дворів, 22 жителі; 2006 р. — 14 дворів, 25 жителів.

Бурлаки, посполитого, хутір. 1781 р. це була одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Бутенка хутір, козака виборного. 1781 р. — 2 козацькі хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку. 1883 р. Бутенків хутір

в урочищі Козеруха належав до групи Комишанських хуторів Попівської волості, в хуторі було 17 козацьких хат, 65 душ обох статей. 1910 р. Бутенків хутір (групи Черкащенкових хуторів) входив до Попівської волості, мав 27 господарств, 159 душ, 115 десятин землі.

Бута хутір, 1926 р. — Кибинської сільської ради, 1 господарство, 6 жителів.

Бутів хутір, у 1897 — 1912 рр. належав до Петрівської волості. 1910 р. — 9 господарств, 73 душі, 141 десятина землі.

В

Вакули (Вакулин) хутір. Те саме, що х. Филиха (див.).

Ванушків хутір, у XVIII ст. був поблизу містечка Сорочинців.

Варварівка, хутір, 1900 р. належав до Миргородської волості.

Варченків хутір, 1883 р. належав до групи Сорочинських хуторів Сорочинської волості, мав 2 козацьких хати, де мешкали 4 особи чоловічої статі, 3 — жіночої. 1902 р. належав до парафії Успінської церкви містечка Сорочинців. 1926 р. — Солонцівської сільської ради, 59 господарств, 300 жителів.

Васецького хутір, 1881 р. входив до Петрівської волості, розміщався між с. Петрівцями і х. Широкою Долиною. Ймовірно, належав капітанові Гнатові Григоровичу Васецькому (середина XIX ст.), який жив у Хоролі й у Миргороді.

Ведмедівка, хутір чи село, розташоване на північ від Миргорода. З XVIII ст. — у межах м. Миргорода. Нині одновимінна вулиця в Миргороді. Давніша назва — Медведівка, походить від прізвища Медвідь.

* **Велика Грем'яча**, село, Попівської сільської ради, за 2 кілометри на північний захід від с. Попівки. В 1678 — 1687 рр. село Грем'ячка Комишанської сотні Гадяцького полку належало до рангових маєтностей гадяцького полковника Михайла Самойловича (небожа гетьмана І.Самойловича). В 1709 — 1715 рр. частина села (18 дворів) належала гадяцькому полковнику Іванові Чарнишу як рангова

маєтність. З 1715 р. село перейшло до нового гадяцького полковника — Михайла Милорадовича. 1787 р. село Грем'ячка Миргородського повіту мало 217 душ: „різного звання казенні люди, козаки і власника — полковника Радіона Пламенця”. 1791 р. частина селян належала графові Олександрові Андрійовичу Безбородькові. На початку XIX ст. частина села належала поміщикам Погореловим. 1883 р. село входило до Попівської волості. В ньому було 99 хат (із них 66 козацьких), 445 душ обох статей. 1910 р. село Велика Грем'яча (з хутором Охріменковим) було в складі Попівської волості. В ньому налічувалось 135 господарств, 790 душ. Переважали козаки; неземлеробські заняття: шевці — 3, столяри — 1, гончарі — 57, ткачі — 7 чоловіків, 5 жінок, візників — 5, інтелігенції — 5. 1912 р. в селі діяла Покровська церква, споруджена 1883 р. При церкві — 33 десятини землі, церковнопарафіяльна школа. 1923 р. село стало центром сільської ради Попівського району Лубенської округи. До Грем'ячанської сільської ради входили хутори Мала Грем'ячка, Роїв, Шинкареків, Киселіха, Яценків. 1926 р. в селі налічувалось 199 господарств, 961 житель. Із 1932 р. в селі діяв колгосп імені Шевченка (першим головою був Г.І.Косенко); 1934 року головою колгоспу був Степанов, головою сільради — Ладивір. Село зазнало значних утрат від голodomору: якщо на початку 1933 року населення становило 159 сімей, то 1934 — лише 118 сімей. 1980 р. село входило до Попівської сільської ради, налічувалося 142 двори, 343 жителі; 2006 р. — 91 двір, 132 жителі.

* **Велика Обухівка**, село, центр сільської ради. В XVIII — XIX ст. мало назву Обухівка. В XVIII ст. входило до Сорочинської сотні Миргородського полку. Отаманом 1723 р. був Степан Яценко, найзаможнішими козаками — Степан Черкасенко, Федір Ільченко, Грицько Нечипоренко. Посполиті села належали до Сорочинської городової ратуші. Найзаможнішими посполитими були Федір і Ганна Горковські, Павло і Федір Кривенки, Іван Катренко, Лаврін Мельник, Дмитро Ткач, удова Марія Балиха та інші. 1723 р. діяла Покровська церква, в якій священиком служив Петро Євфимієвич, паламарем — Гнат Яковенко. При церкві була школа, де викладання велося дяком. 1729 р. село мало 116 дворів. З 1743 р. Обухівка перебувала у власності дідичів Капністів, тут розміщалась і їхня садиба. 1761 р. була споруджена нова Покровська церква. 1787 р. в селі проживали 814 душ, серед яких — козаки, „казенні люди” й піддані поміщиків Капністів. Після розподілу маєтку між братами Обухівка дісталася наймолодшому — Олексієві Васильовичу Капністу. На початку XIX ст. Обухівка протягом нетривалого часу входила до складу Гадяцького

повіту, згодом – Миргородського. З 1833 р. в селі діяло початкове народне училище. В час скасування кріпацтва в селі була винокурня, овечий завод, селітряний завод. 1883 р. село належало до Савинської волості, за 36 верст від Миргорода, за 7 верст від с. Савинців; 1303 душі обох статей, 257 хат (із них: 154 двори козацькі, 91 селян-власників), 9 родин бездомних. 1889 р. збудовано нову муровану Покровську церкву замість старої. 1910 р. в Савинцях налічувалося 267 господарств (із них 146 козацьких, 115 селянських), 1490 душ. Неземлеробськими заняттями займалися: 11 теслярів, 5 кравців, 5 шевців, 2 ковалі, 5 ткачів, 1 візник, 30 поденників, 5 осіб інтелігентних занять. 1912 р. діяла земська школа й однокласна змішана церковнопарафіяльна школа. У селі був маєток графа Олексія Капніста. 1918 р. було дві початкових школи. Наприкінці серпня 1920 р. Велика Обухівка потрапила до зони дії повстанського селянського загону Леонтія Христового з м-ка Лютеньки; рейдовий загін (1000 піхотинців, 50 кіннотників) на чолі з отаманом Степовим влаштував у селі мітинг із закликом протистояти більшовицькому теророві. З 1923 р. село входило до Великосорочинського (згодом Нероновицького) району Лубенської округи. 1926 р. у В. Обухівці було 390 дворів, 2078 жителів. 1928 р. на території Великообухівської сільської ради створено Товариство зі спільног обробітку землі (ТСОЗ) „Червоний посьолок“ (першим головою був І.М.Гаврилевський), а навесні 1930 р. – артіль „Незаможник“ (головами були В.С.Шміговський та Г.Й.Мартиненко); 1932 р. вони об'єдналися в колгосп „Незаможник“ (голова М.С.Лагода). У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій обухівські родини Галенків, Гасух, Нечипоренків, Петрашевських, Ростовських, Якименків та ін. У 40-х рр. у селі діяв колгосп „7-й з'їзд Рад“ (голова Д.Г.Колісник), а в 40-50-х рр. – колгосп імені Кірова. 1993 р. у В. Обухівці налічувалось 383 двори, 801 житель, 2006 р. – 284 двори, 591 житель.

Велика Тригубиця, хутір. (Див.: В'язове).

* **Великий Байрак**, село, центр сільської ради. Розташоване за 5 км на захід від с. Великих Сорочинців. 1859 р. це був хутір Байрак, який входив до групи Сорочинських хуторів Сорочинської волості, за 19 верст від Миргорода. Хутір мав 18 дворів, 114 жителів. 1883 р. в хуторі було 46 козацьких дворів, 52 хати, 122 особи чоловічої статі, 118 – жіночої. На території хуторів навколо Байраку виробляли селітру, зокрема, в господарстві поміщика Смагіна. 1885 р. було відкрито сільське початкове народне училище; 1912 р. діяли три церковнопарафіяльні школи. 1910 р. в селі налічувалось 62

господарства, 405 душ. Влаштовувалися Покровський і Обрітенський ярмарки (1912). В 1918 р. працювада початкова трикомплектна школа. 1919 р. створена сільськогосподарська комуна „Ліхтар”. З 1923 р. село було центром сільської ради Сорочинського (Нероновицького) району Лубенської округи; населення становило 541 ос. обох статей. Великому Байракові також підпорядковувалися хутори: Цисів, Кузьменків, Малий Байрак, Довгалів, Ляжнів, Юріївка. 1926 р. в селі було 100 господарств, 560 жителів. З початком колективізації в селі було створено колгосп „Червона зірка” (голова Іван Каленикович Дяченко). 1932 р. чотири дрібних колгоспи, які діяли в хуторах, об'єдналися в один колгосп „Пролетар”, який 1949 р. було перейменовано в колгосп імені Маленкова. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій члени родин Наріжних, Олішевків, Ростовських, Турбаб, Цисів та ін. 1993 р. у В.Байраку налічувалося 278 дворів, 686 жителів, 2006 р. – 181 двір, 453 жителі.

* **Великі Сорочинці**, село, центр сільської ради. Давня назва села (до 1658 р.) – Краснопіль. На початку ХХ ст. у містечку, на підвищеному березі Затону ще зберігалося давнє городище (довжиною 700 сажнів по околу) і залишки валів. У степу навколо Сорочинців налічувалося 37 курганів, здебільшого розміщених на захід від села. З часів козаччини до середини XIX ст. Сорочинці називалися містечком. У другій чверті XVII ст. його захопив у свою власність князь Ярема Вишневецький. З 1648 р. це був центр Краснопільської (згодом Сорочинської) сотні Миргородського полку^Ю в якій налічувалося 132 козаки. На початку XVIII ст. Сорочинці були резиденцією миргородського полковника Данила Апостола. Відтоді настав час якнайвищого розвитку містечка. За ревізією 1730 р. Сорочинці належали до вільних військових маєтностей, а згідно з ревізією 1753 р. – до рангових маєтностей миргородського полковника. 1723 р. в Сорочинцах розміщалися двори полкової старшини: самого полковника, полкового хорунжого Івана Черкеса, полкового прaporщика Софрана Семенова, наказного сорочинського сотника Миколи Горонескула, сорочинського городового отамана Михайла Лоєвського, сотенного хорунжого Степана Очеретка, сотенного писаря Данила Лукаша, вдови Петра Жученка (колишнього сорочинського сотника); були там також двори і фільварки сорочинських священиків. При церквах існували чотири школи, в яких викладали дяки, і три шпиталі. 1723 р. в містечку діяли чотири церкви: Спаська (священик о. Максим Варламович), Пречистенська (о. Андрій Сильвестрович), Нікольська (о. Симеон Йосифович), Воздвиженська (о. Йосиф Стефанович). Три первих із

названих церков мали в містечку свої шинки. Крім них, було чотири шинки, які належали полковникові Д.Апостолу, і один — колишньої сорочинської сотнички Жученкової. В 1732 — 1734 рр. за наказом і коштом Д.Апостола в Сорочинцях збудовано Спасо-Преображенську церкву, при ній діяв шпиталь; 1791 р. шпиталь був і при Успінській церкві. Протягом XVIII ст. в Сорочинцях перебувало полкове правління. За 4 версти від містечка в 1670 — 1786 рр. існував Сорочинський Святомихайлівський монастир, збудований миргородським полковником Павлом Апостолом. З 1781 р. містечко стало центром Сорочинської волості Миргородського повіту. В 1787 р. населення містечка становили 3633 жителі — козаки, „казені люди” й піддані поміщиків А.Гудовича, Ф. Віткевичевої, С.Баранова та І.Чарниша. 1859 р. село мало 7167 жителів, 1910 р. — 8734. 1900 р. діяло 7 шкіл. 1904 р. відкрито учительську семінарію. 1910 р. в селі працювали 4 парових млини, олійниця, просорушка, крупорушка, вовночесальня. Крім землеробів, у Сорочинцях працювали 126 теслярів, 53 мулярі, 140 кравців, 60 шевців, 43 столяри, 22 пічники, 19 ковалів, 140 ткачів, 48 візників, 20 рибалок, 137 представників інтелігентних професій та інші. Протягом XVIII — початку ХХ ст. у В.Сорочинцях діяли церкви: Преображенська, Успінська (перебудована 1875 р.), Хрестовоздвиженська (1829 р. збудовано муріваний храм замість згорілої дерев'яної церкви), Миколаївська (споруджена 1882 р.) і цвінтарна Воскресінська (збудована 1876 р. заходами і коштом міщанина Федора Герцика). Крім православних церков, у містечку 1907 р. діяли синагога і молільний будинок; працювали 4 церковно-парафіяльних і 3 народних школи. В січні 1898 р. у Сорочинцях відкрито сільську ремісничу навчальну майстерню, завідувачами якої були Ф.Лауер (з 1898 р.), Б.Імшенецький (з 1913 р.). У грудні 1905 року в селі сталося велике повстання селян, жорстоко придушене царським військом. Під час Української революції 6 вересня 1920 р. Сорочинці захопив повстанський селянський загін отамана Л. Христового. 1923 р. в селі жили 7620 осіб. У 1923 — 1925 рр. село було центром Сорочинського (Великосорочинського) району, в 1925 — 1931 рр. район мав назву Нероновицький. До району входили волості: Великобайрацька, Великообухівська, Панасівська, Радченківська, Савинцівська, Солонцівська, Сорочинська. 1926 р. у містечку Нероновичах було 1544 господарства, 8087 жителів. 1927 р. споруджено сільський водогін. Із 1931 р. Сорочинці перебувають у складі Миргородського району. З 1925 по 1928 р. на території Сорочинської сільської ради діяло 15 комун і колгоспів: „Трудовий шлях”, „Широка нива”, „Хвиля”, „Пролетарська дружина”, „Заклик”,

імені Сталіна, „Перемога”, „Великий поділ”, „Червоний партизан”, „Ланок”, „Майбутня комуна”, „Плугатар”, „Хлібороб”, „Полив'янівська артіль”, „Перше травня”. 1929 р. відбулося укрупнення колгоспів, внаслідок чого їх стало 7, які діяли ще й після Великої Вітчизняної війни. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій члени родин Герасименків, Кальних, Крем'янських, Легейд, Ляхнів, Самойленків, Слухаєвських, Турбаб, Ханків, Шульженків та ін. 1950 р. в Сорочинцях були колгоспи „Соціалістична перебудова” і „Червоний шлях”, діяли інші колгоспи, а з 1959 р. – єдиний колгосп імені Гоголя. 1993 р. в селі налічувалося 1939 дворів, 4703 жителі, 2006 р. – 1462 двори, 3796 жителів.

* **Верхня Будаківка**, село, Остапівської сільської ради. За даними місцевих жителів, давня назва села – Чарнишівка (ймовірно, належав дідичам Чарнишам). У XIX ст. там був маєток поміщика Петра Олексійовича Малинки з економією (винокурнею, цегельнею, конюшнями тощо). Хутір Будаківка (Бодаківка) входив до складу Березоволуцької волості Миргородського повіту. 1883 р. в ньому було 27 селянських господарств, 33 хати, 90 чоловіків, 95 жінок. 1898 р. засновано початкове народне училище. 1926 р. село належало до Комишанського району, було центром сільської ради, мало 90 господарств, 512 жителів. Перший колгосп у селі створено 1928 р., в 1932 – 1934 рр. діяв колгосп „Червоний сніп”. 1993 р. в селі налічувалося 66 дворів, 141 житель; 2006 р. – 51 двір, 118 жителів. Назву села Бодаківка місцеві жителі пов'язують із назвою річки Боди, яка колись протікала поблизу села, проте не виключено, що це пов'язано з будами – поташними заводами.

* **Верховина**, село, Дібрівської сільської ради, за 4 км на північний схід від с. Дібрівки, за 2,5 км на південний захід від с. Попівки. Стара назва – Ромоданівка, за 17 верст від Миргорода. 1861 р. Ромоданівка була власницьким селом, при ставку, мала 95 дворів, 363 чоловіки, 432 жінки. За даними статистики, в селі був один завод. 1883 р. Ромоданівка входила до Кибинської волості. Налічувалось 107 селянських дворів, 121 хата, 625 душ; орної землі – 1031 десятина, сінокосу – 13 десятин, під вигонами – 45 десятин. За даними 1968 р., нова назва села – Верховина. В 1993 р. – 19 дворів, 29 жителів, 2006 р. – 5 дворів, 6 жителів.

* **Веселе**, село, Дібрівської сільської ради, за 0,5 км на північ від с. Дібрівки. Старі назви села – Гадючине (від прізвища власника Гадюки), іноді Гадючне. На мапі 1915 р. село позначене між селом

Дібрівкою і хутором Стовбіним. 1923 р. хутір Гадючин входив до Стовбінської сільської ради, мав 90 жителів. 1926 р. — Кітлярівської сільської ради, 15 господарств, 84 жителі. В 1976 р. — 10 дворів, 19 чоловік; у 1993 р. — 6 дворів, 7 жителів; 2006 р. — 2 двори, 4 жителі.

Веселій хутір, у 1900 — 1910 рр. належав до Хомутецької волості, 7 господарств, 32 душі (козаки). За 0,5 км на схід від Хомутця. 1923 р. — Хомутецької сільської ради, 40 жителів, 1926 р. — 14 господарств, 50 жителів. За даними 1968 р., село виключене з обліку. Нині — в межах с. Хомутця, в його північно-східній частині (сучасні вулиці Фабрична і Чехова).

Винника хутір. 1781 р. згадується одна хата „посполитого Забілиного Винника" в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Винокурний завод, хутір — Шахворостівської сільської ради (1926), 1 господарство, 6 жителів.

Вишневі Пологи, село. (Див.: Пологи).

Вільхівський хутір, на початку ХХ ст. розміщався на Вільхівській горі, ліворуч від дороги Миргород — село Дібрівка, навпроти села Деркачів. За місцевим переказом, це була власність пана Вільхівського чи Ольховського.

Вірич (Віричі), хутір, Ромоданівської сільської ради. 1923 р. хутір мав 1241 жителя. Наприкінці XIX ст. в хуторі було споруджено спиртовий завод, який згорів 1933 року. В 1934 р. завод після ремонту було перетворено на хімічний. Під час другої світової війни завод був повністю зруйнований німцями. В 60-х рр. хутір Віричі був об'єднаний із селищем Ромоданом.

Вірьовчин (Вірьовкин) хутір. Те саме, що Фугліїв перший хутір (дані 1900 р.). 1910 р. хутір Вірьовчин належав до Попівської волості, мав 15 господарств, 88 душ (козаки). 1944 р. — Шульгівської сільської ради. 1976 р. зафіксований як хутір Веръовчин Черкащанської сільської ради, мав 3 двори, 6 жителів. Назва походить від прізвища Вірьовка.

Віташів хутір. 1923 р. — Ключниківської сільської ради Попівського району, населення — 40 чоловік. 1926 р. — 17 господарств, 90 жителів. Назва походить від прізвища Віташ.

Віткевичової хутір. 1781 р. — одна хата посполитих у Сорочинській сотні Миргородського полку. Власницею хутора була пані Феодора Віткевичева, дружина бригадира Віткевича.

* **Вовки**, село, Ключниківської сільської ради. За 6 км на схід від с. Ключниківки, за 2 км на південний схід від с. Травневого. 1883 р. Вовків хутір Попівської волості мав 7 дворів (із них 3 — казенних селян, 4 — селян-власників), 9 хат, 22 чоловіки, 18 жінок. 1900 р. зафіксовано хутори Попівської волості: Вовків перший та Вовків другий. 1910 р. Вовків хутір мав 24 господарства, 155 душ. На мапі 1915 р. — два хутори Вовків поряд, між селом Ключниківкою і селом Великою Грем'ячою (за 4 версти від В.Грем'ячої). 1926 р. Вовків хутір Стовбинської сільської ради мав 34 господарства, 180 жителів. У 40-х рр. — Новоселицької сільської ради. 2006 р. — Ключниківської сільської ради, 7 дворів, 13 жителів. Назва утворена від прізвища Вовк.

Вовківський хутір. 1900 р. — Комишанської волості, в дачах села Корсунівки. 1910 р. — 51 господарство, 294 душі.

Вовнянка, село, Гаркушинської сільської ради, за 3,5 км на південний схід від Миргорода. Давніша назва — Овнянка. Хутір Овнянка існував ще за гетьманщини. З давніх часів на річці були сукновальні, ймовірно, від того річка й хутір одержали назву Вовнянка (Овнянка). 1883 р. хутір Овнянка належав до Миргородської волості, відстань до Миргорода тоді була 10 верст. У хуторі налічувалося 10 дворів селян-власників, 10 хат, 30 осіб чоловічої статі, 29 жіночої. При Овнянці було 466 десятин орної землі, 5 — лісу, 8 — сінокосів. На початку ХХ ст. там був маєток дідича Георгія Олексійовича Малинки. 1910 р. в хуторі налічувалося 11 селянських господарств, 102 душі. 1923 р. — 58 жителів. 1926 р. це був центр сільської ради, мав 22 господарства, 113 жителів. 30 листопада 1929 р. створено перший колгосп „Червона трибуна“ (першим головою став Леонтій Степанович Бобир), цей колгосп існував і в 40-х роках. У післявоєнний час село було центром Овнянської сільської ради. 1950 р. утворився колгосп імені Шверника, 1954 р. — колгосп «Зоря», який 1959 р. об'єднався з гаркушинським колгоспом «Победа». Того самого року на базі овнянської бригади колгоспу «Победа» було

створено міжколгоспний відгодівельний пункт (голова М.І. Кукільницький). 1972 р. створено колгосп «Авангард», який спеціалізувався на відгодівлі худоби і свиней. 1980 р. село Вовнянка входило до Гаркушинської сільської ради, в ньому налічувалося 130 дворів, 340 жителів. 1993 р. село Вовнянка мало 189 дворів, 514 жителів, 2006 р. — 168 дворів, 473 жителі. Територія села Овнянки (Вовнянки) складається з колишніх хуторів Малинчного, Духової Балки, Яшнівки, Білоусівки, Бехтерів (див. кожний).

Вовчі Ставочки, хутір, 1926 р. належав до Попівської сільської ради, 1 господарство, 9 жителів.

Войни хутір, 1882 р. був у урочищі Сухій Долині по Ромоданівському шляху. 1883 р. зафіковано Войнів хутір, який належав до Березоволуцької волості, мав 43 хати, 257 жителів обох статей. Назва походить від прізвища Война.

Воловики, село, Черкащанської сільської ради. 1781 р. був хутір військового товариша Воловика — 2 хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку. 1883 р. хутір Воловиків належав до групи Комишанських хуторів Попівської волості, 7 козацьких дворів, 8 хат, 21 чоловік, 29 жінок. 1900 р. згадується хутір Воловиків Попівської волості, в межових дачах містечка Комишні. 1910 р. — Комишнянської волості, 14 козацьких господарств, 99 душ. 1926 р. — Мокрійської сільської ради, 21 господарство, 116 жителів. У 40-х роках ХХ ст. хутір належав до Мокрійської сільської ради, а в 60-х рр. — до Остапівської сільської ради. В 1976 р. село Воловики входило до Черкащанської сільської ради, мало 7 дворів, 12 чоловік.

Волокитихи, козачки, хутір. 1781 р. — одна хата в першій Комишнянській сотні Гадяцького полку.

Ворони хутір, Сорочинської волості (1900). Належав до парафії Преображенської церкви містечка Сорочинців. Ліворуч від шляху з Великих Сорочинців на Савинці, навпроти хутора Тернового. На мапі 1915 р. — те саме, що й хутір Малий Байрак (див., пор.). На мапі 1942 р. — Воронин хутір, між селами Савинцями і Великим Байраком. Припинив існування після Великої Вітчизняної війни.

Воскобійників хутір (Воскобійника хутір). У 1900 — 1910 рр. Попівської волості, одне козацьке господарство, 14 душ. 1926 р. зареєстровано два хутори: Воскобійників перший (Попівської

сільської ради, 2 господарства, 12 жителів) і Воскобійників другий (Гасенківської сільської ради, 1 господарство, 6 жителів).

Вульферта хутір, 1900 р. увійшов до перепису разом із селом Кибинцями. 1912 р. — Кибинської волості, хутір мав назву „Економія Вульферта”. Власником частини села й економії на початку ХХ ст. був поміщик Борис Панасович Вульферт, який мав 1200 десятин землі й лісу; економія складалася з туральні, вальцьового млина, круподерні, олійниці, 2 цегелень, молочної ферми, свинарні та інших складових господарчого комплексу. Економія розташовувалася на північному схилі глибокої балки на північній околиці села Кибинців.

В'язове, село, Клюшниківської сільської ради. Розташоване за 5 км на схід від села Гасенків, за 3,5 км на захід від села Попівки. Старі назви — Тригубицький (Тригубинський) хутір, Тригуби, Тригубівка — від прізвища Тригуб. 1787 р. населення хутора становило 27 жителів („казенні люди“). За даними 1815 р. згадується хутір Тригубицький як власність поміщиків Погорелових (Погорілих): „з трьома ставидлами і з трьома водяними колами, і в кожний із валюшнами, ступами по три гнізда, в котрому хуторі приїжджай панський дім, комори, сарай, загони для худоби і коней, три родючі садки і різні господарчі будівлі, селянські хати...“. 1815 р. Погорелови мали в хуторі 42 душі. У другій половині ХІХ ст. в селі жили поміщики П.Янкевич, І.Донченко. 1883 р. село Тригубівка Попівської волості мало 21 двір селян-власників, 22 хати, 97 душ обох статей. З 1895 р. діяло початкове народне училище. 1910 р. село Тригубівка мало 29 господарств, 156 душ. 1915 р. одночасно функціонувала паралельна назва хутір Янкевича. 1918 р. в хуторі Тригубах була початкова однокомплектна школа. 1923 р. це — хутір у складі Попівської сільської ради з населенням 310 чоловік. 1926 року на території Стовбинської сільської ради зареєстровано два хутори: Мала Трегубиця (14 господарств, 91 житель) і Велика Трегубиця (39 господарств, 229 жителів). У 40-х рр. с. Тригубиця входило до Новоселицької сільської ради. У 60-х рр. село мало назну Тригубиця, у 80-х рр. — село В'язове. 1980 р. входило до Клюшниківської сільської ради, мало 12 дворів, 18 жителів. Списане з обліку рішенням Полтавського облвиконкому № 43 від 17.05. 1988 р.

В'язовий, хутір, 1926 р. входив до Ярмаківської сільської ради, 2 господарства, 11 жителів.

Г

Гавриша хутір (?). 1781 р. записаний хутір „посполитих Саленка, Гавреша й Скляра” – чотири хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Гадючин (Гадюкин) хутір. 1883 р. – Хомутецької волості, 6 дворів селян-власників, 9 господарств, 30 душ обох статей. 1900 р. – Хомутецької волості, „в межових дачах містечка Попівки”, 10 господарств, 63 душі. В 40-х рр. Гадючин хутір належав до Котляревської сільської ради. Назва походить від прізвища Гадюка.

Гадючий хутір, Миргородської волості, належав до приміських хуторів. 1883 р. там жила одна родина (4 душі), яка була віднесена до розряду „бездомних родин”.

Гадючне, Гадючине, село. Це стара назва села Веселого (див.).

Гайвонин хутір, 1883 р. належав до групи Сорочинських хуторів Сорочинської волості, мав 2 двори козаків, 2 хати, 6 осіб чоловічої статі, 8 – жіночої. (Назва Гайвонин хутір зафіксована у виданні: Сборник по хозяйственной статистике Полтавской губернии. – Т.3. Миргородский уезд. – Полтава, 1884. – С. 178. Не виключено, що ця назва є помилковою. Можливо, слід – Гайворонин хутір).

Гайдабурин хутір. Був розміщений по балці, в напрямку від с. Петрівців до села Грушиного. З заходу впритул змикався з хутором Кузьменковим. 1881 р. входив до складу Петрівської волості. 1910 р. – 6 господарств, 36 душ (козаки). 1912 р. – хутір Гайдабурівщина Петрівської волості. 1926 р. – Петрівської сільської ради, 15 господарств, 78 осіб. За даними 1965 р., село Гайдабури Петрівцівської сільської ради зняте з обліку. Назва походить від прізвища Гайдабура. Краєзнавець із с. Петрівців М.А.Білоус на підставі власних археологічних досліджень стверджує, що хутір Гайдабурин є дуже давнім, старішим від села Петрівців, – можливо, навіть домонгольського періоду.

Гайдабурка, колишній хутір, нині – урочище понад р. Озницею, неподалік від урочища Грабщини.

Гайдуківський хутір, 1781 р. входив до другої Миргородської сотні Миргородського полку. Це була одна хата, якою володів козак Кузуб.

Гальченків хутір, Миргородської волості (1900).

Ганжі хутір, значкового товариша. 1781 р. — дві хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Ганжевича, сотника, хутір. 1781 р. — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Гаражин (Гаряжин, Гаряджин) хутір, Миргородської волості (1900). Те саме, що Батіїв хутір. 1926 р. — Миргородської сільради, 23 господарства, 120 жителів. 1934 р. був приєднаний до території м. Миргорода. Назва походить від прізвища Гаряжа. Нині це район сучасних вулиць Південної та Осипенко.

Гарахнів хутір (Гарасютин хутір), існував між с. Малими Сорочинцями і Попівкою, на північний захід від с. Довгалівки, в напрямку до Марудиної гори. Існував до 30-х рр. ХХ ст., мав одне господарство родини Гарасют (дід письменника Анатолія Дімарова), яких було розкуркулено.

Гаращенка хутір (див.: Геращенка хутір).

Гарбуза хутір, посполитого. 1781 р. — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

***Гаркушинці**, село, центр сільської ради. Відоме з першої половини XVII ст. Село входило до складу першої Миргородської сотні Миргородського полку. 1723 р. Гаркушинці були маєтністю «отця протопопи миргородського», священика миргородської Свято-Воскресінської церкви Григорія Івановича. «Можнійшими» козаками на той час були Кіндрат Правосуд, Кирило Ячний, Іван Бойко, Федір Педоренко. 1729 р. село мало 17 дворів. 1737 р. отаманом села був Петро Горкушинський, війтом — Олексій Правосуд. 1781 р. налічувалося 73 хати, з яких 62 були козацькими, а 11 належали посполитим. На початку ХХ ст. за 2,5 версти від села ще зберігався будний майдан — курган, розроблений під добування селітри. У селі діяла церква Святої Великомучениці Варвари (споруджена 1753 р., новий храм збудований 1873 р.), якою опікувалася родина місцевого дідича Рудя. 1862 р. — 101 двір, 694 жителі. В другій половині XIX — на початку ХХ ст. село належало до Петрівської волості. 1883 р. — 168 хат (із них 152 козацьких), 885 душ обох статей. Із 1897 р. діяло початкове народне училище. 1910 р. — 219

господарств (із них 187 козацьких, 21 селянське та інші), 1307 душ. На початку ХХ ст. неподалік від села діяла цегельня дідича Марковського, близько 1911 р. у Гаркушинцях працював цегельний завод Г.Рубана. 1918 р. діяла трикомплектна початкова школа. 1926 р. у селі налічувалось 284 господарства, 1491 житель. 15 березня 1931 р. було створено колгосп імені ДПУ (голова – Федір Варфоломійович Козленко). У 40-х роках колгосп мав назву імені Полякова (названий ім'ям першого голови колгоспу, убитого під час насильницької колективізації, 1930 р.). 1945 р. головою колгоспу був Костянтин Андрійович Рогочий. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій члени родин Бутенків, Педоричів, Степур, Устименків, Шумейків, Якименків та ін. 1944 р. в селі було 247 дворів, 720 жителів; 1980 р. – 550 дворів, 1518 жителів; 1993 р. – 689 дворів, 1603 жителі; 2006 р. – 552 двори, 1400 жителів.

Гартинга хутір, належав до Хомутецької волості. В другій половині XIX – на початку ХХ ст. там був маєток полковника Станіслава Костянтиновича Гартинга. 1905 р. поміщицька садиба була розгромлена селянами. 1910 р. – 2 господарства, 8 душ (селяни). 1923 р. хутір входив до складу Довгалівської сільської ради, мав 92 жителів.

***Гасенки**, село, Ключниківської сільської ради. 1781 р. був хутір козака Мартина Гасенка (3 хати) й хутір козаків Титаренка і Гасенка (4 хати). Обидва хутори належали до другої Миргородської сотні Миргородського полку. 1883 р. Гасенків хутір входив до Попівської волості, мав 18 дворів (із них 14 належали селянам-власникам, 4 – міщенкам), 24 хати, 114 жителів обох статей. 1900 р. в Гасенкових хуторах налічувалося 84 господарства (з них 31 козацьке й 47 селянських), 537 душ. З 1909 р. діяла початкова народна школа, в якій працювала лише одна вчителька – Ганна Іванівна Гасенко. 1923 р. Гасенків хутір належав до Стовбінівської сільської ради, в ньому жило 554 душі. 1926 р. село було центром Гасенківської сільської ради Попівського району, налічувалося 76 господарств, 414 жителів. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій члени родин Романенків, Сеньків, Титаренків, Черкащенків та ін. 1980 р. – Ключниківської сільської ради, 257 дворів, 630 жителів; 1993 р. – 230 дворів, 515 жителів; 2006 р. – 218 дворів, 427 жителів.

Гаюнів хутір, Гаюнове-Пашівське (див.: село Зелений Кут; пор.: хутори Пащевських). Назва походить від прізвища Гаюн.

Герасименків (Гарасименків) хутір. 1900 р. — Зубівської волості, поблизу с. Біликів. 1923 р. — Біликівської сільської ради, населення — 17 чоловік. За даними 1926 р. — 1 господарство, 4 жителі.

Герасименків хутір, 1923 р. — Стоббинівської сільської ради, 63 жителі. За даними 1960 р., хутір об'єднаний із селом Кітлярами.

Герасимівського хутір. 1900 р. — Попівської волості. 1926 р. хутір Герасимівський належав до Кітлярівської сільської ради, мав 12 господарств, 64 жителі. Існував у 40-х рр. ХХ ст.

Геращенка (Гаращенка), козака, хутір, поблизу хутора Озниці. 1781 р. — 2 хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку. 1883 р. Геращенків хутір належав до Комишанської волості, мав 3 двори, 4 хати, 10 чоловіків, 7 жінок. 1910 р. в хуторі було 6 господарств, 32 душі. 1926 р. — Геращенків хутір, Шульжанської сільської ради, 8 господарств, 30 жителів. Нині це — урочище Геращенкове.

Геренів хутір, за 1 км на південь від с. Черкащан. 1926 р. — Черкащанської сільської ради, 34 господарства, 169 жителів. За спогадами старожилів, на початку ХХ ст. там жив пан Андрієвський. За радянських часів у хуторі була створена «Геренівська комуна», всі члени якої померли під час голоду 1932 — 1933 рр. Хутір ще існував у 40-х рр. За даними довідника 1969 р., село Геренів об'єднане з селом Писарівкою Черкащанської сільської ради. Назва села, здогадно, походить від прізвища поміщика Фон-Ерн, якого люди називали Гереном (пор. також: хутір Ерна).

Гетьманів хутір, **Гетьмана** хутір, **Гетьманова**. В 1900 — 1910 рр. входив до Сорочинської волості. Є згадка за 1815 р. про Гетьманський трактир у Миргородському повіті, не виключено, що він був при Гетьмановому хуторі.

Глибока Балка, хутір, на початку ХХ ст. розміщався між Миргородом і с. Шахворостівкою, неподалік від урочища Ісової. Тут була земля і садиба поміщика Антона Петровича Гальченка, в будинку якого жив управитель маєтку Костянтин Єфимов.

***Глибоке**, село, Дібрівської сільської ради, за 6 км на захід від с. Дібрівки. 1781 р. хутір Глибоке належав до другої Миргородської сотні Миргородського полку, мав 2 хати. 1900 р. — хутір Глибокий

Попівської волості, в дачах села Стовбино. 1910 р. – економія Глибоке, яка належала поміщикам Ковалевським: 6 господарств, 191 житель (із найманими робітниками), 4 особи інтелігентних занять. В економії діяли винокурня, цегельня, кінний завод. 1926 р. тут був радгосп Глибока, Гасенківської сільської ради, 20 господарств неселянського типу, 44 жителі. 1967 р. село входило до Ромоданівської селищної ради, з 1974 р. – до Дібрівської сільської ради. 1993 р. – 50 дворів, 106 жителів; 2006 р. – 8 дворів, 3 жителі.

Глибоке, хутір, 1926 р. – Шарківщинської сільської ради, 11 господарств, 52 жителі. Хутір ще існував у 40-х рр. ХХ ст.

Гончаренка, сотника, хутір. 1781 р. – одна хата в Сорочинській сотні Миргородського полку.

Гончаренків хутір, Попівської волості, 1900 р.

Гончаренків хутір, 1926 р. Гасенківської сільської ради, 5 господарств, 25 жителів.

Гончаренків хутір, 1926 р. Клюшниківської сільської ради, 5 господарств, 30 жителів.

Гончарів хутір, 1923 р. Стовбинівської сільської ради, населення – 13 чоловік.

Горбарів хутір, 1894 р. був поблизу Миргорода. (Назва зафіксована у виданні: Отчет Миргородской уездной земской управы за 1894 год. – Полтава, 1895. – С. 68. Не виключено, що назва спотворена, можливо, слід – Горбанів хутір).

Горговського хутір, возного. 1781 р. був у Сорочинській сотні Миргородського полку, одна хата посполитих.

Горинів хутір, 1920 р. був поблизу села Черкащан.

Горковського (Горговського) хутір, намісника. 1781 р. це була одна хата в Сорочинській сотні Миргородського полку. Власником хутора міг бути Григорій або Петро Горковський (обидва перебували на посаді сорочинського намісника у 80-х рр. XVIII ст.).

Горковської (Горговської) хутір, намісниці. 1781 р. — дві хати в Сорочинській сотні Миргородського полку.

Горленка хутір, полковника. Одна хата посполитих у першій Миргородській сотні Миргородського полку (1781).

Горобця хутір, 1900 р. входив до Комишанської волості.

Грабщина, хутір. Те саме, що Лісове (див.).

Гребельки, хутір біля села Гасенків. Нині в межах села.

Гредчин хутір. На мапі 1915 р. — за дві версти на захід від хутора Синьошоків. Пор.: хутір Гречки (Греччин).

Греків хутір (**Грекова** хутір), був на північно-західній околиці Миргорода, в районі Стадні, в кінці сучасної вулиці Козацької. Пани Грекови (ХУІІІ ст.) були предками письменника Панаса Мирного (Рудченка) за материнською лінією. Наприкінці XIX ст. в хуторі жила пані Грекова.

Грем'яча, хутір, 1926 р. Черевківської сільської ради, 2 господарства, 9 жителів. (Див. також: Велика Грем'яча, Мала Грем'яча).

Гречаних, козаків, хутір. 1781 р. належав до першої Комишанської сотні Гадяцького полку. В описах того часу згадується також „хутір козаків Охріменків і Гречаних“ (9 хат).

Гречкані, хутір, 1910 р. — Комишнянської волості, 13 козацьких господарств, 101 житель. (Назва зафіксована у виданні: Списки населених міст Полтавської губернії. Миргородський уезд. — Полтава, 1910. — С.6).

Гречки хутір, сотенного отамана. 1781 р. — в першій Комишанській сотні Гадяцького полку, 3 хати. 1883 р. Гречки хутір належав до Комишанської волості, 9 козацьких дворів, 10 хат, 29 чоловіків, 22 жінки. 1900 р. згадується хутір Гречки в дачах містечка Комишні. 1926 р. зафіксовано 2 хутори: хутір Греччин Верхньобудацької сільської ради (4 двори, 38 жителів) і хутір Греччин Мокріївської сільської ради (17 дворів, 107 жителів). Останній хутір ще існував у 40-х рр. ХХ ст. Пор. також: х. Гредчин.

Гречкин хутір, 1883 р. — приміський хутір Миргородської волості; 3 двори, 3 хати, 10 осіб чоловічої статі, 6 — жіночої. Був у складі Миргородської волості й 1900 р. Те саме, що Носенків хутір.

Грибова хутір (**Грибів** хутір), 1900 р. Хомутецької волості. Те саме, що хутір Пищимуки. Назва походить від прізвища хомутецьких жителів — Гриб.

Григоренків, козаків, хутір. 1781 р. — 6 хат у першій Комишанській сотні Гадяцького полку. 1883 р. х. Григоренків входив до групи Комишанських хуторів Попівської волості, 54 чоловіки, 45 жінок. 1902 р. належав до парафії Іллінської церкви містечка Комишні. 1910 р. — Попівської волості, 27 господарств (з добільшого козацьких), 140 душ. На мапі 1915 р. — за одну версту на південний схід від с. Черкащен. 1923 р. хутір Григоренків входив до Ключниківської сільської ради Попівського району, населення — 281 чоловік. За даними довідника 1967 року, хутір увійшов до складу села Черкащен.

***Григорівка**, село Ключниківської сільської ради, за 1,5 км на північний схід від с. Ключниківки. 1883 р. — хутір Григорівка Комишанської волості, за 25 верст від Миргорода, за 17 верст від Комишні; 23 двори селян-власників, 49 чоловіків, 62 жінки. На початку ХХ ст. — Попівської волості. 1910 р. — 33 селянських господарства, 226 душ. Жили поміщики Марківський, Шумейко. 1897 р. учитель Петро Шумейко відкрив у своєму маєтку школу грамоти, сам викладав у ній. З 1908 р. діяло початкове народне училище (1918 р. — початкова школа). 1915 р. працював млин міщанина І. Борнова. 1926 р. — 53 господарства, 283 жителі. Те саме, що х. Марківщина. 1980 р. — Ключниківської сільської ради, 30 дворів, 61 житель; 1993 р. — 13 дворів, 18 жителів; 2006 р. — 12 дворів, 12 жителів. Назва Григорівка, ймовірно, походить від імені дідича Григорія Марківського (перша половина XIX ст.).

Гризунів хутір, 1923 р. Петрівцівської сільської ради, 31 житель.

Гриненка, посполитого, хутір. 1781 р. — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Грицаєнків хутір, 1910 р. — Петрівцівської волості, 2 козацьких господарства, 9 душ.

Гришка хутір, козака. 1781 р. — одна хата в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Грищенка хутір, козака. 1781 р. козак Грищенко („он же и Маруся“) володів хутором із двох хат у першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Грузинівщина, хутір, 1926 р. Петрівської сільської ради, 18 господарств, 94 жителі.

Грушенка хутір, 1900 р. входив до Миргородської волості.

Губаєнка хутір, 1926 р. — Шарківщинської сільської ради, 6 господарств, 26 жителів.

Гудовича завод, хутір. 1781 р. — в Сорочинській сотні Миргородського полку. Генерал-майор Гудович (власник сотень кріпаків у м-ку Сорочинцях) мав у хуторі 6 хат посполитих.

Гужія хутір, 1900 р. Сорочинської волості. (Назва зафіксована у виданні: Материалы подворной переписи Полтавской губернии в 1900 году. Миргородский уезд. — Полтава, 1905. — С.56).

Гузенків хутір, у 1900 — 1912 рр. входив до Петрівцівської волості, в дачах с. Мальців і м-ка Слобідки, 4 козацьких господарства, 18 душ.

Гурженський хутір, 1787 р. — Миргородського повіту, 5 душ. Власник хутора — сотник Миргородського полку Данило Чарниш.

Гуринівщина, хутір, існував на початку 20-х рр. ХХ ст. поряд із селом Ярмаками. Нині це куток у селі Ярмаках. Назва походить від прізвища Гурин.

Д

Данилевського хутір, біля с. Ярмаків. У 1881 — 1900 рр. входив до Кибинської волості. Данилевські, які поселилися в районі сіл Ярмаків і Єрків, — це відгалуження великого козацько-старшинського і дворянського роду Данилевських, родовий осідок яких був у селі Олефірівці Миргородського повіту.

Даниленка хутір, козака. 1781 р. — три хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Данченка хутір, 1902 р. належав до парафії Покровської церкви села Грем'ячої.

Данчишин хутір, 1915 р. був за 4,5 версти на схід від с. Клюшниківки.

Даценка хутір (?). За 1781 р. є дані про хутір (одну хату) „козака Даценка, он же и Компаниец”. Хутір належав до першої Миргородської сотні Миргородського полку. 1900 р. — хутір заможного господаря Даценка Зубівської волості.

Двір, хутір. Те саме, що хутір Завод (див.).

Двірець, хутір — див.: Радченкове.

Дворецький, хутір, 1781 р. — першої Комишанської сотні Гадяцького полку. Хутір ранговий, 2 хати.

Дейнечин хутір, 1911 р. Зуївцівської волості. 1926 р. — Черевківської сільської ради, 1 господарство, 5 жителів. Назва походить від прізвища Дейнека.

***Декабристів** селище, Великобайрацької сільської ради, за 4 км на схід від села Хомутця. 1900 р. це був хутір Ракити Хомутецької волості. На початку ХХ ст. на території земель нинішнього селища Декабристів були також хутори Кирія, Андрія Мелашенка. 1912 р. мав назву хутір Ракитин, Рокитне. 1923 р. хутір належав до Хомутецької сільської ради, мав населення 153 особи. 1926 р. — 36 господарств, 176 жителів. 1938 р. у радгоспі імені Декабристів (спрощено називали „Радгосп Декабристи”) виходила газета „Радгоспний пролетар” (редактор І.С.Зорін) накладом 400 примірників. У 40-х рр. ще побутувала стара назва Рокитне, у 60-х — селище Декабристи. 1980 р. — 167 дворів, 468 жителів; 1993 р. — 202 двори, 523 жителі, 2006 р. — 159 дворів, 406 жителів.

Декунів хутір, поблизу Миргорода, 1923 р. — 73 жителі. (Можливо, назва перекрученена: слід — Дикунів або Дякунів. Назва Декунів зафіксована в ДАПО. — Ф. р-1503, оп.1. спр. 231, арк. 40).

Демидовичів хутір. Те саме, що хутір Майлатівщина (див.).

Дендебері хутір, 1900 р. — в межових дачах села Біликів Зубівської волості. 1923 р. — Біликівської сільської ради, 13 жителів. Назва походить від прізвища Дендеберя.

***Деркачі**, село, Шахворостівської сільської ради, за 3 км на північ від Зінчашевого хутора. До 1856 р. у хуторі Деркачевому був маєток і селяни, які належали губернському секретареві Якову Деркачу (Деркачову). 1883 р. — Миргородської волості, 6 дворів, 48 душ обох статей. 1910 р. хутір Деркачів так само належав до Миргородської волості, в ньому налічувалося 11 господарств (із них 4 козацьких, 7 селянських), 74 душі. 1927 р. хутір Деркачі — Дібрівської сільської ради, 55 господарств, населення 293 чоловіки. У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій члени родин Деркачів, Шуб та ін. В 40-х рр. хутір Деркачі входив до колгоспу ім. 17-річчя Жовтня. В 60-х роках — Шахворостівської сільської ради. 1980 р. — 73 двори, 203 жителі; 1993 р. — 74 двори, 173 жителі; 2006 р. — 67 дворів, 160 жителів.

Деркачів хутір. В описах 1781 р. в першій Комишанській сотні Гадяцького полку зафіксовано хутори: 1) хутір козака-підпомічника Деркача (одна хата); 2) хутір козаків Деркачів (5 хат). 1883 р. Деркачів хутір належав до Комишанської волості; один двір селян-власників, 1 хата, 3 особи чоловічої статі, 2 — жіночої. 1900 р. хутір Деркача належав до Комишнянської волості, в межових дачах містечка Комишні. 1910 р. хутір Деркачів (входив до групи Черкащенкових хуторів) належав до Попівської волості, в ньому було 14 козацьких господарств, 88 душ. 1926 р. — Черкащанської сільської ради, 10 дворів, 51 житель.

Деркачів хутір, 1926 р. — Єрківської сільської ради, 7 господарств, 31 житель.

Джунів (Джуњя, Жуня) хутір. Був розташований за р. Лихобабівкою, між хутором Стаднею і селом Шахворостівкою. Через нього пролягав давній Хорольський шлях. На мапі 1915 р. позначений за одну версту на захід від хутора Кизя. 1883 р. — Миргородської волості, один селянський двір, 8 душ. 1910 р. — 9 козацьких господарств, 77 душ. 1926 р. — 19 господарств, 89 жителів. У 30-х рр. хутір уходив до складу колгоспу «Країна Рад». Хутір існував до 40-х рр. ХХ ст. Назва походить від козацького прізвища Джунь.

Диньки, козака, хутір. 1781 р. — 4 хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Дирди хутір, 1900 р. — Комишнянської волості, в межових дачах містечка Комишні (за 2,5 версти на північний захід від Комишні). 1926 р. — Комишанської сільської ради, 6 господарств, 39 жителів. Назва походить від прізвища Дирда.

***Дібрівка**, село, центр сільської ради. Давніша назва — Дубрівка. Ймовірно, назва села походить від прізвища Дуброва (є дані про військового товариша Дуброву та інших козаків, які жили в Миргородському й сусідньому Хорольському повітах). Перші відомості про населений пункт стосуються XVIII ст.: у селі жило 97 душ, які належали миргородському полковому обозному Родзянкові. 1862 р. Дібрівка згадується як село власницьке, де в 62 дворах налічувалося 224 чоловіки, 239 жінок. 1883 р. село входило до Миргородської волості, в ньому було 104 двори селян-власників, 111 хат, 4 безхатніх родин, 541 особа обох статей. 1882 р. управителем дібрівського маєтку великого князя Д.К.Романова Ф.М.Ізмайлівим засноване початкове народне училище. Діяли 2 заводи. 1884 р. село належало до Миргородської волості; було 35 садиб, 862 десятини орної землі, 37 десятин лісу, 46 десятин сінокосів, 6 десятин вигонів. 1910 р. — 143 селянських господарства, 755 душ. На кінному заводі князя Романова 1915 р. працювали близько 100 робітників. 1918 р. діяла початкова чотири комплектна школа. 1923 р. населення становило 797 осіб. 1926 р. Дібрівка була центром сільської ради; 193 господарства, 937 жителів. Згодом село об'єдналося із хутором „Дібрівський кінний завод“. У селі з 30-х рр. працював цегельний завод. З початку 30-х рр. у селі діяв колгосп „Сніп незаможника“, згодом перейменований у „2-й Всесоюзний з'їзд ударників-колгоспників“ („2-й ВЗУК“). Із 1934 р. діяв також колгосп імені 17-річчя Жовтня. У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій члени родин Даниленків, Якименків, Ященків та ін. Після Великої Вітчизняної війни колгосп „2-й ВЗУК“ одержав ім'я Калініна. 1945 р. в селі існував аеродром. У 60-х роках колгосп ліквідовано, а земля відійшла до радгоспу — кінного заводу. 1980 р. в Дібрівці було 498 дворів, 1223 жителі; 1993 р. — 462 двори, 1097 жителів; 2006 р. — 405 дворів, 1031 житель.

***Дібрівка**, селище Ключниківської сільської ради, при залізничній станції Дібрівці. 1910 р. це була залізнична станція „Дібрівський кінний завод“ Попівської волості, де налічувалося 6 господарств, 27

жителів, і з них 6 осіб – представники інтелігентних професій. 1926 р. – Ключниківської сільської ради, 32 господарства, 86 жителів. У 40-х рр. – Гасенківської сільської ради. 1967 р. мало назву станція Дібрівка. 1985 р. в селищі Дібрівці Ключниківської сільської ради було 75 дворів, 161 житель; 1993 р. – 65 дворів, 130 жителів; 2006 р. – 52 двері, 87 жителів.

Дібрівка, хутір, 1910 р. – Миргородської волості. Налічувалося 33 господарства (3 козацьких, 29 селянських), 164 душі. (Дані за виданням: „Списки населених міст Полтавської губернії. Миргородський уезд. – 1910. – С. 7).

«Дібрівський кінний завод», хутір. Завод заснований 1888 р. великим князем Д.К.Романовим. Управителем маєтку був Ф.М.Ізмайлів. У 1900 – 1910 рр. хутір належав до Миргородської волості. 1910 р. – 24 господарства, 556 душ; один паровий млин. Діяла домова мурована Флоро-Лаврська церква, споруджена 1908 р. (за іншими даними – 1894 р.); при ній школа грамоти (1912). До Флоро-Лаврської парафії входили 39 міщан, 199 селян, 4 особи привілейованого стану. Існувала ветеринарно-фельдшерська школа, яка готувала, зокрема, ще й найзників, ковалів та інших фахівців конярської справи. 1923 р. на хуторі жило 354 чоловіки. 1926 р. у радгоспі „Дібрівський кінний завод“ було 110 господарств, 366 жителів. Як окремий населений пункт існував у 40-х рр. ХХ ст. Нині Дібрівський кінний завод – у межах села Дібрівки.

Діброва, хутір, Великосорочинської сільської ради, за 2 кілометри від села Великих Сорочинців. 1926 р. це був хутір Дібрівський Нероновицької сільської ради, в якому налічувалося 23 господарства, 102 жителі. Ймовірно, назва хутора пов'язана з прізвищем Ганни Дубровиної (бл.1772 – 1842), дворянки, яка жила й померла в Сорочинцях.

Дмитренків, козаків, хутір. 1781 р. – дві хати в Сорочинській сотні Миргородського полку. 1883 р. входив до Зубівської волості, в хуторі було 3 двори (з них 2 козацьких), 6 господарств, 23 душі обох статей. 1923 р. Дмитренків хутір належав до Зубівської сільської ради Попівського району, мав 6 жителів. 1926 р. – 3 господарства, 19 жителів.

Дмитренки, хутір, за 0,5 км на схід від с. Шарківщини. 1910 р. – Дмитренків хутір (із хуторами Овчарівського, Осипова і Ромоданом)

належав до Кибинської волості; 28 господарств, здебільшого козацьких, 166 душ. 1926 р. — Кибинської сільської ради, 36 господарств, 194 жителі. У 40-х рр. входив до складу колгоспу „Переможець” (із центром у с. Шарківщині). У 70-х рр. — Шахворостівської сільської ради. Село зняте з обліку рішенням Полтавського облвиконкому № 67 від 8.02.1982 р.

Добряка хутір, розміщався між с. Черевками і В.Обухівкою, за 7 км від с. Черевків. 1912 р. — Зуївівської волості. На мапі 1842 р. — хутір Добряки. Назва походить від прізвища Добряк.

Довбенченків хутір, належав до Кибинцівської сільської ради, по дорозі Миргород — Ромодан. Інші назви — Довбінщина, Довбенченів хутір. 1926 р. — хутір Довбінчине Кибинської сільської ради мав 3 господарства, 14 жителів. Хутір існував у 40-х рр. ХХ ст. За даними 1968 р., знятий з обліку. Назва походить від прізвища Довбенченко.

***Довгалеве**, село, Великобайрацької сільської ради, за 1 км на північ від с. Великого Байраку. 1883 р. — Довгалів хутір, належав до групи Сорочинських хуторів Сорочинської волості, 13 козацьких дворів, 15 хат, 37 осіб чоловічої статі, 34 — жіночої. 1910 р. — 12 господарств, 81 житель. 1926 р. хутір входив до Великобайрацької сільської ради, 26 господарств, 138 жителів. У 1929 — 1930 рр. у Довгалевому хуторі було створено колгосп „За оборону країни”, першим головою був Іван Федосійович Кліяненко. 1980 р. в селі було 26 дворів, 42 жителі; 1993 р. — 3 двори, один житель; 2006 р. — жодного двора, жодного жителя, проте село ще не зняте з обліку.

***Довгалівка**, село, Хомутецької сільської ради. Час виникнення населеного пункту не встановлено. Під час археологічних розкопок на околиці села знайдено залишки поселення доби пізньої бронзи. Нинішня назва села відома з першої половини XVII ст. 1723 р. козаки села Довгалівки належали до Миргородської сотні; отаманом був Семен Ігнатенко, найзаможнішими козаками — Федір та Іван Політьки, Василь Кривченко, Каленик Підберезний, Іван Балакшій, Гаврило Сліпченко, Яків Струцький, Антін Щербаненко та інші. Посполиті належали до миргородської ратуші. 1723 р. діяла Свято-Покровська церква, в якій священиком служив Іван Антонович, дяком — Іван Леонтенко, паламарем — Гордій Грабаренко. 1729 р. в селі було 28 дворів. 1737 р. довгалівським священиком був Петро Луценко, отаманом — Михайло Струцький, війтотом — Кузьма Дяченко. 1771

р. заходами дідича Миколи Рудя споруджено Успінську церкву. 1781 р. село належало до другої Миргородської сотні Миргородського полку. Налічувалося 115 хат, із яких 18 належало посполитим, 97 – козакам, 3 – духівництву і церковнослужителям. 1787 р. у селі проживало 325 душ: «Різного звання казенні люди, козаки і власників – колезького асесора Павла Римші, кадета Андрія і братів його Олександра і Павла Забіл і військового товариша Якима Рудя з братом». 1815 р. частиною села володіли поміщики Погорілі (Погорелови). 1863 р. існувала Довгалівська волость Миргородського повіту. 1883 р. село входило до Хомутецької волості, в ньому був 161 двір (із них 158 належали козакам), 176 хат, 897 душ обох статей. Із 1897 р. діяло початкове народне училище. 1910 р. налічувалося 194 господарства, 1065 душ. Серед неземлеробських занять були: теслярі – 13 осіб, кравці – 9 чоловіків, 3 жінки, шевці – 4, столярі – 4, коваль – 1, ткачі – 34, інтелігенції – 9 осіб. В селі діяла Успінська церква (дерев'яна), споруджена 1771 р., перебудована 1871 р. (Священиком у ній на початку ХХ ст. був Олексій Григорович Дімаров, дід письменника А.Дімарова. Зруйнована за радянських часів 1963 р.). Серед парафіян церкви на початку ХХ ст. було 1057 козаків, 39 міщан. 1919 р. працювала початкова трикомплектна школа. В 1923 – 1926 рр. село було центром Довгалівської сільської ради Попівського району Лубенської округи. До території сільської ради входили с. Довгалівка і хутір Гартинга. 1926 р. в Довгалівці було 223 господарства, 1119 жителів. 1929 р. у зв'язку зі сфаєльсифікованою справою Спілки Визволення України було заарештовано як нібито учасників організації 5 жителів села: Якова Вакуловича Федоренка, Захарія Івановича Стешенка, Якова Трохимовича Матвієнка, Івана Максимовича Криворучка, Степана Герасимовича Гайдара. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій також члени родин Клименків, Федоренків, Юрченків та ін. У 40-х рр. у селі діяв колгосп „Раднива“. 1980 р. село мало 190 дворів, 412 жителів; 1993 р. – 166 дворів, 321 житель; 2006 р. – 102 двори, 248 жителів. Назва походить від прізвища Довгаль.

Довге Озеро, хутір. 1883 р. – Миргородської волості, 3 двори (2 козацьких, 1 селянський), 14 душ обох статей. 1910 р. – 23 господарства (з них 15 козацьких, 8 селянських), 141 житель. 1926 р. хутір входив до Почапської сільської ради, 38 господарств, 228 жителів. Навесні 1931 р. у хуторі було створено колгосп імені Яковлєва, його першим головою був Федір Кост'ович Ксьонз. За даними 1960 р., хутір об'єднано із селом Почапцями. Нині це вулиця Довге Озеро в межах м. Миргорода.

Довгополівщина, хутір. 1910 р. — Зуївцівської волості, одне господарство, 2 душі. Те саме 1927 р. Назва походить від прізвища Довгополий.

Довгоселівка, населений пункт, що впритул доходив до північної околиці м. Миргорода. У XIX ст. — в межах міста. Нині це район вулиць Троїцької, Зоріна в межах м. Миргорода. (Пор. також: Чернеча Довгоселівка, хутір).

«До города», хутір, у першій половині ХХ ст. був поруч із селом Єрками. Назва вказує на напрямок відносно м. Миргорода.

«До Кибинців», хутір, у першій половині ХХ ст. був поряд із селом Єрками, у напрямку до с. Кибинців.

Долина, хутір. 1910 р. — Зуївцівської волості, одне господарство, 11 душ. Хутір ще існував у 40-х рр. ХХ ст. 1968 р. село Долина Зуївцівської сільської ради значиться як виключене з обліку.

Долина, хутір, у ХХ ст. між В.Сорочинцями і с. Семереньками. Ймовірно, назва походить від прізвища козака Долини (1723 р. у Сорочинській сотні був козак Яків Долина).

Домашин хутір, 1926 р. — Бакумівської сільської ради, 1 господарство, 5 жителів.

Донченка хутір, поблизу с. Довгалівки. 1900 р. — Попівської волості. Власник хутора Донченко — заможний господар. До 1928 р. в хуторі ще були хати. Нині збереглося урочище Донченкове — земля й сінокоси.

Допоміжного господарства курорту хутір. Розміщався між Попівським шляхом і хутором Деркачами, біля струмка. Будувався в першій половині ХХ ст., одне господарство. Ще існував у 60-х рр. ХХ ст.

Дорошенка хутір. До перепису 1900 р. увійшов разом із селом Кибинцями.

Дрозда, посполитого, хутір. 1781 р. — дві хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку. 1923 р. хутір Дроздове Хомутецької сільської ради мав 19 жителів. 1926 р. — 4 господарства, 24 жителі.

Дубини, козака, хутір. 1781 р. — одна хата в першій Миргородській сотні Миргородського полку. 1910 р. хутір Дубини належав до Миргородської волості, налічувалося 6 господарств (2 козацьких, 4 селянських), 34 душі. 1926 р. — Гаркушинської сільської ради, 3 господарства, 14 жителів.

Дубівський хутір. (Див.: х. Хворостинівський).

Дубрівка (див.: Дібрівка).

Дузя, козака, хутір. 1781 р. — одна хата в першій Комишанській сотні Гадяцького полку. Походить від прізвища Дузь.

Духа, козака, хутори. 1781 р. існували два його хутори в другій Миргородській сотні Миргородського полку: 1) хутір із двох хат; 2) хутір із трьох хат (Дух володів ним разом із військовим товаришем Короленком).

Духова Балка, хутір. Ймовірно, існував ще з XVIII ст. 1881 р. хутір уходив до складу Миргородської волості. 1883 р. — 21 двір (із них 9 козацьких, 11 селянських, 1 міщанський), 21 хата, 112 душ обох статей. На початку ХХ ст. в селі була садиба заможного козака Ситника, вітряк, крамниця, сушарка, комори, курник тощо. 1923 р. хутір входив до Петрівцівської сільської ради; разом із хутором Мамчичів його населення становило 257 осіб. 1927 р. це населений пункт Широкодолинської сільської ради, 24 господарства. З 20-х років ХХ ст. територія колишнього хутора Духової Балки є складовою частиною села Вовнянки (див.). Назва хутора походить від козацького прізвища Дух.

Духова Дача, хутір. За даними „Полтавских губернских ведомостей” 1893 р., в „хуторі при Духовій Дачі”, що поблизу Миргорода, одержав 98 десятин землі Іван Данилович Ханко, особа „недворянського сословия”.

Дяченка хутір, 1900 р. Савинської волості.

Дячків хутір. Те саме, що хутір Литвиненків (див.).

Е

Ерна (Ернів) хутір. 1883 р. Ернів хутір належав до групи Солонецьких хуторів Комишинської волості. Був розташований за 21 версту від Миргорода, за 9 верст від Комишині, за 4 версти на північний захід від с. Великої Грем'ячої. Хутір мав 18 дворів селян-власників, 19 хат, 48 осіб чоловічої статі, 58 — жіночої. 1910 р. — 1 господарство, 29 душ (з робітниками економії поміщика Фон-Ерна). Під час подій 1917 — 1918 рр. хутір згорів. Пор. також: х. Солонівщина, Геренів хутір.

Є

Євтушенка, козака, хутір. 1781 р. — дві хати в першій Миргородській сотні Миргородського полку.

Євтушенка хутір, зафіксований 1915 р., за 2 версти на північ від с. Зуївців.

Євченків хутір, 1910 р. — Комишинянської волості, 3 господарства, 22 душі.

Єгорина хутір, на початку ХХ ст. був за одну версту на південний захід від с. Черкащан.

Єлизарівка, хутір, 1883 р. Попівської волості, недалеко від с. Тригубівки; 4 двори селян-власників, 4 хати, одна бездомна родина, 14 осіб чоловічої статі, 14 жіночої.

***Ємці**, село, Ярмаківської сільської ради. 1910 р. — хутір Кибинської волості, 2 козацьких господарства, 8 душ. До 1917 р. хутір належав панові Вульферту. 1918 р. діяла початкова школа. 1926 р. — Ярмаківської сільської ради, 71 господарство, 406 жителів. У 40-х рр. діяв колгосп „Соцлани“. 1980 р. — 64 двори, 103 жителі; 1993 р. — 30 дворів, 42 жителі; 2006 р. — 11 дворів, 15 жителів. Назва походить від прізвища Ємець; носії цього прізвища зазнали репресій за доби сталінщини.

Ємців хутір (те саме, що Масліївщина), існував у першій половині ХХ ст., був розташований між с. Хомутцем і Решіт'ковим хутором, за 0,5 км на південний схід від Хомутця.

Єременка хутір, 1900 р. Кибинської волості. Те саме, що хутір Бугаєнка.

Єременків (Яременків) хутір, 1900 р. Кибинської волості, в межових дачах с. Ярмаків. 1910 р. — 2 козацьких господарства, 15 душ.

***Єрки**, село, Ярмаківської сільської ради. 1723 р. село належало миргородському полковникові Д.Апостолу. Найзаможнішими козаками тоді були Омелько Вробець, Йосип Чорномаз, Григорій Печениченко, Семен Купченко, Іван Швайко та інші. 1723 р. діяла Свято-Георгіївська церква, священиком у ній служив Даниїл Костянтинович, паламарем — Опанас Веткал; при церкві працювала школа, в якій проводив заняття дяк Сила Четвертієнко. 1729 р. в селі було 62 двори. 1737 р. священиком служив Данило Герасимов, отаманом був Прокіп Ярошенко, вйтотом — Кіндрат Лисенко. 1771 року споруджено новий храм Георгіївської церкви. 1781 р. село належало до першої Миргородської сотні Миргородського полку. 1787 р. в Єрках проживало 399 душ: „Різного звання казенні люди і власників — штаб-лікаря Михайла Трофимовського, кадета Андрія і братів його Олександра і Павла Забіл”. 1860 р. в селі засновано початкове народне училище. 1883 р. село входило до Кибинської волості, налічувалося 255 дворів (із них 179 козацьких), 278 хат, 1372 жителі обох статей. 1910 р. — 259 господарств (169 козацьких, 76 селянських, 5 привілейованого стану), 1494 душі. У XIX ст. священиками в Єрках служили Феодосій і Андрій Зубковські — дід і батько І.А.Зубковського, засновника Миргородського курорту, який теж народився в цьому селі, а також священик Андрій Стасевський. 1912 р. діяла жіноча церковнопарафіяльна школа; до парафії Георгіївської церкви входили 849 козаків, 580 селян. 1926 р. село було центром Єрківської сільської ради, 316 господарств, 1625 жителів. У березні 1931 р. в Єрках створено 2 колгоспи: „Вільне поле” (першим головою був Олександр Дмитрович Степанько) і „Червоний лан” (перший голова — Юхим Федорович Шумейко). У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій члени родин Оверків, Оробців, Швайок, Шелюгів, Шумейків, Яременків та ін. У 40-х рр. діяв колгосп

„П'ятирічка”. 1980 р. – 304 двори, 693 жителі; 1993 р. – 264 двори, 542 жителі; 2006 р. – 205 дворів, 430 жителів. Етимологія назви села не з'ясована, можливо, вона походить від прізвища.

Єршова хутір (?). Див.: хутір Іршова.

Єщенків хутір, 1910 р. Сорочинської волості, 4 господарства, 27 душ.

Ж

Желізняків хутір (**Желізняки**). Див.: Залізняки.

Жеребила (Жеребилів) хутір. 1883 р. – Хомутецької волості, 2 господарства (1 козацьке, 1 селянське), 13 душ обох статей. Хутір існував 1900 р.

Живогляда, козака, хутір. 1781 р. – одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Жовтень (Жовтневе), село. Див.: Показове.

З

Забіли хутір, бунчукового товариша. Був неподалік від с. Кибинців. 1781 р. входив до першої Миргородської сотні Миргородського полку, Лубенського повіту. Налічувалося 6 хат.

Завод, хутір. 1781 р. входив до Сорочинської сотні Миргородського полку. Належав генерал-майору графу Гудовичу; 6 хат посполитих.

Завод (Двір), хутір. 1926 р. Бакумівської сільської ради, мав 25 господарств, 116 жителів. Пор.: Баківський завод.

***Заводище**, село, за 2 км на захід від села Остапівки. 1923 р. – хутір Хомутецької сільської ради, 6 чоловік. У 40-х рр. – Остапівської сільської ради. 1967 р. – на території Остапівської сільської ради. 1976 р. – 30 дворів, 64 жителі. З 1978 р. входив до Комишнянської селищної ради. 1980 р. – 21 двір, 48 жителів; 1993 р. – 1 двір, 3 жителі; 2006 р. – жодного двора, жодного жителя, але село ще не зняте з обліку. Назва означає – місце, де колись був завод (імовірно, селітряний).

Заводовського, священика, хутір. 1781 р. це була одна хата в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Задорожний (Задорожній), хутір. 1926 р. — Гасенківської сільської ради, 37 господарств, 188 жителів. У 60-х рр. ХХ ст. об'єднаний із селом Гасенками.

Заїки хутір, 1781 р. — козацький хутір у Сорочинській сотні Миргородського полку, одна хата.

Заїр, хутір. Назва походить від слова „заорювати” (в російськомовних документах зафіксовано назву Заор). Був розташований за 3 км на схід від с. Бакумівки. 1910 р. належав до Хомутецької волості. Тут було одне господарство «привілейованого стану» — економія поміщика Сергія Івановича Смагіна (нащадка гетьмана Д.Апостола). Населення становило 48 душ (із найманими робітниками), діяв винокурний завод. Був зроблений штучний ставок, посаджено великий садок, діяло господарство з вирощування лікарських рослин. Смагін збудував також пивний завод, водогін, почав тягти до заводу залізницю, але не встиг пустити завод через жовтневий переворот. 1923 р. хутір Заїр входив до Бакумівської сільської ради, мав 22 жителі. За радянської влади в колишній поміщицькій економії влаштували комуну, де поселилися, здебільшого, демобілізовані червоноармійці та люди, що не мали житла. 1926 р. зафіксована назва радгосп Заїр, це були 12 господарств (неселянського типу), 28 жителів. У 30-х рр. комуною керували Обламієвський і Штомпель. Після 1937 р. комуна приєдналася до х. Гаюнового-Пашівського (нині с. Зелений Кут), комунари переселилися туди, більшість із будинків колишньої економії були розібрани, із матеріалів колишнього пивзаводу спорудили в Гаюновому-Пашівському тваринницьку ферму. Відтоді Заїр почав занепадати. У 1945 — 1965 рр. село мало назву Загір, належало до Савинцівської сільської ради. У 60-х рр. село виключене з обліку.

Зайця, козака, хутір. 1781 р. — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку. Нині Зайців хутір — це північна частина села Хомутця.

***Залізняки**, хутір, Клюшниківської сільської ради, за 4 км на північний схід від с. Клюшниківки. 1781 р. на території першої Комишанської сотні Гадяцького полку був (за російськомовним документом) хутір „козаков Балков, они же и Железняки”. Хутір

мав одну хату. 1883 р. Железняків хутір входив до групи Комишанських хуторів Попівської волості; в хуторі налічувалося 16 хат (із них 11 козацьких), 44 чоловіки, 41 жінка. 1902 р. Залізняків хутір належав до парафії Іллінської церкви містечка Комишні. 1910 р. в хуторі було 22 господарства, 139 душ. 1923 р. хутір Залізняки входив до Ключниківської сільської ради Попівського району Лубенської округи, згодом — до Комишнянського району. 1926 р. було 15 господарств, 90 жителів. 1993 р. — 16 дворів, населення — 25 осіб; 2006 р. — 14 дворів, 4 жителі. Розбіжність у назвах хутора (Залізняки і Желізняки) пояснюється тим, що в російськомовних документах назва зафіксована в неправильному перекладі з української: прізвище Залізняк не походить від слова „залізо”, а означає „той, що живе за лозами”.

Заліського, посполитого, хутір. 1781 р. — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Замостище, хутір, 1926 р. — Нероновицької (Сорочинської) сільської ради, 27 господарств, 123 жителі. Назва утворена від місця розташування хутора — за мостом.

Заньківського, полковника, хутір. 1781 р. — одна хата посполитих у Сорочинській сотні Миргородського полку. Хутір належав останньому полковникові Миргородського полку Федору Григоровичу Заньківському (бл. 1724 — 1802).

Запишній (Запішний), хутір. Те саме, що х. Барівщина (див.).

***Запорожці**, село, Черкащанської сільської ради. 1910 р. — хутір Запорожців Комишнянської волості. В 40-х рр. — Мокріївської сільської ради. В 60-х рр. ХХ ст. входив до Остапівської сільської ради, у 70-х рр. — до Черкащанської сільської ради. 1980 р. — 10 дворів, 20 жителів; 1993 р. — 10 дворів, 21 житель; 2006 р. — 6 дворів, 9 жителів.

Заріцьких хутір, за 1 км на південі від хутора Солонців. 1883 р. хутір Заріцький належав до Сорочинської волості, 2 козацьких двори, 3 хати, 6 осіб чоловічої статі, 9 жіночої. В 1900 — 1910 рр. це був хутір у складі Сорочинської волості, групи хуторів Тарасенкових; 4 козацьких господарства, 31 житель. 1926 р. — Солонцівської сільської ради, 14 господарств, 62 жителі. Хутір існував у 40-х рр. ХХ ст. У 60-

х пр. село Заріцький Солонцівської сільради було зняте з обліку.
Назва походить від прізвища Заріцькі.

Заруддя, хутір, 1902 р. належав до парафії Покровської церкви
села Мальців.

Заруддя, хутір, Зубівської волості (див.: Руда, село).

Зарудка, хутір. У 1900 – 1912 рр. – Миргородської волості, 4
господарства, 29 душ. Те саме, що Ковалів хутір. Назва Зарудка
походить від слів «за Рудкою» (рудка – багно, болото).

Зарудний хутір (див.: Руда, село).

Заруднівщина, хутір. 1910 р. – Петрівської волості, 3 козацьких
господарства, 23 душі. 1926 р. – Петрівської сільської ради, 5
господарств, 20 жителів. Назва походить від прізвища власників
хутора Зарудних.

Зарудного хутір, підсудка земського (либонь, Якова Мусійовича
Зарудного). 1781 р. – дві хати в першій Миргородській сотні
Миргородського полку, в Лубенському повіті. 1881 р. – хутір
Зарудного Кибинської волості.

Заруднянський хутір – на карті Генштабу 1942 р. позначений
за 1 км на північний захід від х. Мареничів.

Заруд'ків хутір (див. Руда, село).

«За ставком», хутір, у першій половині XIX ст. був поряд із селом
Єрками.

Заярмаківський хутір (**Заєрмаківський**). 1883 р. –
Миргородської волості, 1 двір, 4 душі. Назва утворена від
словосполучення «за Ярмаками».

Здоренка, козака, хутір. 1781 р. – одна хата в першій
Комишанській сотні Гадяцького полку.

Здорів хутір, 1926 р. – Клюшниківської сільської ради, 8
господарств, 45 жителів.

***Зелений Кут**, село, Савинцівської сільської ради, за 3,5 км від с. Савинців. Давні назви села — Гаюнів хутір, Гаюнове-Паштівське. Назви походять від прізвищ колишніх власників — Гаюн, Паштівський (Паштівський). Гаюнів хутір 1883 р. входив до Савинської волості, в ньому було 12 козацьких дворів, де жили 44 особи чоловічої статі та 35 — жіночої. 1900 р. хутір належав до Сорочинської волості, 1910 — знову до Савинської. 1910 р. налічувалося 17 козацьких господарств, 121 житель. 1919 р. діяла однокомплектна нижчепочаткова школа. 1923 р. зафіксовано назви: село (хутір) Гаюнове-Паштівське, Гаюн-Паштівське, з населенням 352 особи. 1926 р. хутір мав 67 господарств, 371 жителя. Після 1937 р. до нього приєднали комуну з х. Заору (див.: Заїр). Для переселенців-комунарів було збудовано цілу вулицю. В 30 — 40-х рр. у хуторі діяв колгосп імені Фрунзе. За радянських часів село перейменовано на Зелений Кут. 1993 р. у селі було 158 дворів, 355 жителів; 2006 р. — 135 дворів, 296 жителів. (Пор. також: хутір Паштівський).

Зеленського хутір, 1900 р. у складі Миргородської волості, в межових дачах села Шахворостівки. Наприкінці XIX — на початку ХХ ст. належав поміщикам села Шахворостівки Олексієві Володимировичу Зеленському.

Землянки, поселення на зразок хутора, складалося з землянок, у яких на рубежі 20-х — 30-х рр. ХХ ст. були примусово виселені жителі хутора Плетенихи (див.) та інших близьких населених пунктів, яких влада розкуркулила і вигнала з їхніх власних хат. Поселення було розташоване на бугрі між х. Плетенихой та х. Деркачами. Існувало протягом нетривалого часу.

Землянки, село (хутір), Петрівцівської сільської ради. Було розташоване між х. Кузьменковим і с. Грушиним. Виникло у вигляді землянок під час колективізації й примусового виселення з сусідніх сіл розкуркулених жителів наприкінці 20-х — на початку 30-х рр. ХХ ст. Після війни там був відгодівельний тваринницький комплекс (філія Великобагачанського відгодівельного радгоспу). Наприкінці 50-х рр. село ще існувало. За даними довідника 1965 р., зняте з обліку.

Зільницького, священика, хутір. 1781 р. — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Зінчаші, село (Зінчашів хутір). 1883 р. — 5 дворів (4 козацьких, 1 селянський), 23 душі обох статей. 1885 р. — хутір Зінчаша, Миргородської волості. 1923 р. — на території Шахворостівської сільської ради, населення 80 чоловік. 1926 р. — Стаднянської сільської ради, 13 господарств, 73 жителі. У 30-х рр. на території Зінчашів діяв колгосп „17-й партз'їзд”. 1960 р. село Зінчашеве належало до Шахворостівської сільської ради. Указом Президії Верховної Ради УРСР від 6 квітня 1977 року село включене в межі м. Миргорода. Нині це північна частина м. Миргорода. Назва походить від прізвища Зінчаш.

Зінченка, козака, хутір. 1781 р. — дві хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Зірка, село, Савинцівської сільської ради, за 2 км на північний схід від села Зеленого Кута. За твердженням місцевих жителів, створене в 20-х рр. ХХ ст. як новонаселений пункт (можливо, на базі хутора Постолів). В селі була комуна, у 30-х рр. село мало назву Червона Зірка. Тоді таки село об'єдналося з хутором Кошовим (відстань між ними була 0,5 км). Наприкінці 30-х рр. діяла Кошово-Зірська початкова школа. 1976 р. в селі було 29 дворів, 59 жителів; 1987 р. — 4 двори, 4 жителі. Село Зірка списане рішенням Полтавського облвиконкому № 142 від 10.07.1990 р. (Пор. також: х. Постолі).

Зливків хутір. На мапі 1942 р. позначений між хуторами Бесарабами і Мареничами. Назва походить від прізвища Зливко.

Золотаревського, сотника, хутори. (У ХVIII ст. комишанськими сотниками Гадяцького полку були Петро, Павло й Гаврило Золотаревські). 1781 р. — два хутори (разом 8 хат посполитих) у першій Комишанській сотні Гадяцького полку. 1900 р. — хутір Золотаревський Комишнянської волості. 1910 р. хутір Золотаревського мав 8 господарств, 49 душ. На мапі 1915 р. позначено три хутори з однаковою назвою — хутір Золотаревського, розміщені на північний захід від с. Черкащан. 1926 р. хутір Золотаревський Черкащанської сільської ради мав 15 господарств, 64 жителі.

Золотий, хутір, 1900 р. належав до Сорочинської волості.

Зуба, посполитого, хутір. 1781 р. це була одна хата в Сорочинській сотні Миргородського полку.

Зубанів хутір, 1900 р. Петрівської волості, в межових дачах села Мальців і містечка Слобідки. Назва походить від прізвища Зубань.

Зубишин хутір, 1915 р. був за 0,5 версти на північ від хутора Кизя (Любівщини). Назва походить від прізвища власниці хутора – Зубихи.

***Зубівка**, село, центр сільської ради. Село позначене на мапі Г.-Л. де Боплана (перша половина XVII ст.). 1723 р. козаки села належали до Миргородської сотні. Отаманом був Антін Регеда, найзаможнішими козаками – Трохим Регеда, Хома Бородасенко, Прокіп Лубка, Данило Бойко, Йосип Білиbenko, Федір Донець та інші. Посполиті належали до миргородської ратуші. 1723 р. діяла Свято-Михайлівська церква, де священиком був Карпо Кремениченко (Крем'янський), дяком – Андрій Євтихієвич, паламарем – Федір Іваненко. За ревізією 1729 р. село належало до полкової сотні в м. Миргороді, мало 85 козацьких дворів. 1737 р. священиком був Петро Карпов (Крем'янський), отаманом – Василь Хвененко. У грудні 1741 р. в Зубівці одержав 10 дворів грузинський князь Давид Гурамішвлі, поет. У церкві Архістратига Михайла священиками в другій половині XVIII ст. служили Іван Крем'янський, Григорій Біловольський. 1770 р. в Зубівці було 133 хати. 1781 р. село входило до першої Миргородської сотні, в ньому налічувалося 315 хат, із них 165 належали виборним козакам, 90 – козакам-підпомічникам, 55 – власницьким посполитим, 5 – коронним посполитим, 2 – різночинцям, 1 – духівництву, 1 – церковникам. 1787 р. власниками Зубівки були дідичі Остроградський, Іван Римша, Семен Ячний. 1795 р. в селі працювали 4 водяних млини. Указом від 7 (18) серпня 1797 р. створено Зубівську волость. 1851 р. частиною землі в дачах с. Зубівки володіла Катерина Ломиківська, дружина штабс-капітана. З 1870 р. в селі діяло земське початкове народне училище. 1883 р. Зубівка була центром волості, в селі налічувалося 512 господарств, із них 425 козацьких, населення – 2041 житель. 1882 р. споруджено новий церковний храм, у якому служили: в другій половині XIX ст. – священик Мефодій Стасевський, на початку XX ст. – Іван Стасевський. 1912 р. діяло жіноче церковнопарафіяльне училище, поштова станція. 1910 р. налічувалося 492 господарства, 2811 душ обох статей. Село славилося вирощуванням цибулі й часнику. Найпоширенішими неземлеробськими заняттями були: колісництво (48 чоловіків), ткацтво (49 чоловіків, 2 жінки), кравецтво (30 чоловіків). 1915 р. працювали дві цегельні козаків Пантелеїмона і Андрія Дмитренків.

1918 р. діяли дві початкових школи. Наприкінці 1920 р. невідомими особами було вбито члена Зубівського волосного земельного відділу комуніста Богиню. В зв'язку з цим Миргородська повітова нарада 1921 р. санкціонувала розстріл десяти заможних жителів Зубівки, зокрема, М.С. і П.А. Дмитренків, І.Я. і С.В. Олійників, Д.Д. Терещенка, І.А. Овчаренка та ін. В 1923 – 1930 рр. Зубівська сільрада належала до Попівського району Лубенської округи. 1926 р. село мало 576 селянських господарств, 12 господарств – іншого типу, 2880 жителів. У березні 1921 р. в Зубівці було створено артель „Селянин“. 1929 р. в північній частині села створено колгосп „Червоний партизан“, у січні 1930 р. – колгосп „Заповіт Леніна“ (за іншими даними, „Заповіт Ілліча“), в якому було 15 бригад, 1411 гектарів землі, 225 коней. 1931 р. створено колгоспи імені Калініна (першим головою був Литовченко), „8 Березня“ (перший голова Верещака), імені Постишева. З 1937 р. діял також колгосп імені 20-річчя Жовтня. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій члени родин Білиб, Гавришів, Дмитренків, Кващ, Лобурців, Пазиничів, Полив'яних, Юхименків та багатьох інших. 1950 р. всі дрібні колективні господарства об'єдналися в один колгосп імені 19-го партз'їзу; 1952 р. в селі був також колгосп ім. Берія (мав 5 бригад). 1957 р. село було радіофіковане. 1980 р. в Зубівці налічувалося 568 дворів, 1316 жителів; 1993 р. – 516 дворів, 1186 жителів; 2006 р. – 416 дворів, 990 жителів.

Зубренка, посполитого, хутір. 1781 р. це були 2 хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

***Зуйвіці**, село, центр сільської ради. Село позначене на мапі французького інженера Г.-Л. де Боплана (перша половина XVII ст.). 1723 р. село належало до Миргородської сотні; отаманом був Гаврило Соломаха, найзаможнішими козаками – Йосип Босівський, Гордій і Никифор Смаги, Петро Свистич, Пилип Лугівський, Петро Супруненко, Яків Галушка, Каленик Машенко та інші. Посполиті належали до миргородської ратуші. 1723 р. діяла Свято-Михайлівська церква, в якій священиком служив Леонтій Григорієвич, паламарем – Давид Філоненко; при церкві діяла школа, в якій викладав дяк Іван Данилович. В Зуйвіцях був фільварок священика Леонтія Григорієвича, шинок, який належав миргородському сотникові Мусієві Зарудному. 1737 р. в селі служили священики Леонтій Григорович і Іван Данилович. Отаманом села був Гаврило Соломаха, війтом – Крученко; серед сільської старшини значився і «дворщик» Федір Степанов. У середині XVIII ст. село входило до другої Миргородської сотні Миргородського полку. В ньому жив сотенний

отаман Матвій Перехрист. 1743 р. царською грамотою село було віддане родині Капністів. 1786 р. у с. Зуївцях і в х. Солонішині мав 128 душ поміщик Миргородського повіту Іван Данилович Капніст. 1787 р. в селі було 1484 жителі: „Різного звання казенні люди, козаки і власників – brigadier Софії Капністової, гвардії прапорщика Миколи Капніста, сотника Данила Чарниша, підпоручика Івана Капніста й військового товариша Івана Чарниша”. Указом від 7 (18) серпня 1797 р. було створено Зуєвецьку волость. Власниками частини с. Зуївців наприкінці XVIII – на початку XIX ст., крім Капністів, були дідичі Семен і Єлісей Чарниші (1818 р. мали в селі в спільній власності 49 душ чол. ст.), а також Погорелови (нащадки сотенного писаря Погорілого). 1815 р. Погорелови мали в Зуївцях будинок „о семи покоях”, господарчі споруди, винокурню на 5 котлів, пасіку, кузню, два водяні млини, трактир, садок, ліси, луки, 34 душі кріпаків. У другій половині XIX ст. значними поміщиками були Фон-Ерни, Старови, на початку ХХ ст. – Комарецькі, Янкевичі. Із Зуївців походив один із миргородських народників, друг відомого лікаря І.А.Зубковського – Микола Степанович Богданович (1861 – 1912). 1861 р. в селі налічувалося 552 двори, 1471 особа чоловічої статі, 1697 жіночої; діяв один завод, поштова станція. 1864 р. відкрито початкове народне училище, 1910 р. – ще одне. В 1910 р. – 829 господарств (із них 609 козацьких, 190 селянських, 9 привілейованого стану), 4947 душ. Провідними заняттями, крім землеробства, займалися: колісництвом – 167 чоловіків, ткацтвом – 3 чоловіки, 48 жінок, столярством – 31, шевством – 29, кравецтвом – 27 чоловіків, інтелігентні професії мали 34 чоловіки, 1 жінка. 1883 р. із села пішло на заробітки 1033 жителі. В Зуївцях діяли церкви: Архістратиго-Михайлівська (найстаріша), Вознесінська (з 1884 р.) та Троїцька (з 1911 р.). 1918 р. працювали три початкових школи. 1923 р. село було центром Зуєвецької волості Комишанського району Лубенської округи. 1926 р. у Зуївцях зареєстровано 1031 двір, 5378 жителів. 1930 р. було вилучено дзвони з Троїцької й Вознесінської церков. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій члени родин Галенків, Йощенків, Коробок, Цибенків, Чапленків, Шостаків, Юрченків та багатьох ін. 1980 р. у селі було 795 дворів, 1865 жителів; 1993 р. – 655 дворів, 1584 жителі; 2006 р. – 456 дворів, 1041 житель. Етимологія назви села не з'ясована; за місцевим переказом, вона пов'язана з розбійником на імення Зуй. За реєстром Війська Запорізького 1649 року козак Зуй був у складі Лохвицької сотні Миргородського полку (межі Лохвицької сотні прилягали до с. Зуївців).

I

Іванова, депутата, хутір. 1781 р. — три хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Іванченків хутір, 1926 р. — Великобайрацької сільської ради, 7 господарств, 37 жителів.

Івашини хутір, на мапі 1915 р. позначений за три версти на південний схід від с. Дібрівки (трохи південніше від уявної лінії Малі Сорочинці — Дібрівка).

*Іващенки, село, на території Полив'янської сільської ради, за 2 км на схід від с. Марченків. Давня назва — Ляхнів хутір (див.), від прізвища власника — Ляхна. 1900 р. хутір Ляхнів належав до Устивицької волості, 1910 р. — до Сорочинської волості. 1926 р. населення було 264 жителі. В 40-х рр. — Полив'янської сільської ради. Указом Президії Верховної Ради УРСР від 7 червня 1946 р. населений пункт було перейменовано на хутір Іващенки, на честь керівника партизанського руху Г.О.Іващенка. 1980 р. — 50 дворів, 102 жителі; 1993 р. — 42 двори, 71 житель; 2006 р. — 35 дворів, 78 жителів.

Ілляшенка, козака, хутір. 1781 р. — одна хата в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Ілляшенка, посполитого, хутір. 1781 р. — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Іршова хутір, 1910 р.увійшов до обліку разом із селом Ярмаками. (Назва, ймовірно, перекрученна; можливо, це хутір Єршова. Назва Іршова зафіксована у виданні: Списки населених міст Полтавської губернії. / Миргородський уезд. — 1910. — С. 8).

Icів (Їсів) хутір, 1900 р. Миргородської волості. Те саме, що хутір Омельченків (див.). Існував до 20-х рр. ХХ ст. Після 1917 р. на його території, за ставком, існувала комуна. Нині — урочище Ісове (Ісеве) і ставок по течії річки Лихобабівки, на території Шахворостівської сільської ради. Етимологія назви хутора не з'ясована.

Іщенків хутір. (Див.: Шульжин-Іщенків хутір).

Іщенка хутір, 1900 р. належав до Сорочинської волості.

І

***Їжаків** хутір (**Їжаки**), за 2 версти на схід від села Черкащан. 1883 р. входив до групи Комишанських хуторів Попівської волості; 9 дворів (із них 8 козацьких), 10 хат, 30 осіб чоловічої статі, 29 жіночої. 1900 р. — хутір Комишнянської волості. 1910 р. налічувалося 21 козацьке господарство, 112 душ. 1926 р. — Шульжанської сільської ради, 28 господарств, 139 жителів. У 60-х рр. — на території Черкащанської сільської ради. 1975 р. хутір мав 9 дворів, 25 жителів. Рішенням Полтавського облвиконкому від 16.05.1978 р. село введено до складу Комишнянської селищної ради; 1980 р. — 7 дворів, 19 жителів. 1989 р. в Їжаках залишилося 2 двори, 3 жителі. 2006 року жителів у селі немає, але воно ще не зняте з обліку.

Їжаків хутір. Те саме, що Кандискалів хутір (див.).

К

Кабуся, посполитого, хутір. 1781 р. це була одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Казъка хутір, 1900 р. Сорочинської волості.

Калениченків (Янчарів) хутір, 1926 р. входив до Гасенківської сільської ради, 1 господарство, 3 жителі.

Калічий хутір, 1902 р. належав до парафії Воскресінської церкви села Ярмаків.

Кандибин хутір, у 1881 — 1910 рр. — Петрівцівської волості, 1910 р. в ньому було 13 козацьких господарств, 67 душ. 1923 р. — на території Павелківщинської сільської ради. (Пор. також: хутір Кандибін Устивицької волості).

Кандискалів хутір. 1781 р. зафіксовано хутір полкового осавула Кандискарова — дві хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку (можливо, власником хутора був гадяцький полковий осавул Андрій Кандискалов). 1900 р. хутір входив до

Комишнянської волості, в межових дачах містечка Попівки (Пор.: хутрі Лаверкове урочище). 1926 р. Каңдискалів хутрі (він же Їжаків хутрі) належав до Грем'ячанської сільської ради, мав 11 господарств, 48 жителів. (Див. також: Кондоскалів хутрі; ймовірно, це різні населені пункти).

Капніста, підпоручика, хутрі. 1781 р. — 12 хат посполитих у першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Карпенків хутрі, 1900 р. Миргородської волості.

Карпенків (Карпенка) хутрі, 1900 р. входив до Хомутецької волості. 1926 р. — Хомутецької сільської ради, 3 господарства, 13 жителів.

Карповича хутрі. 1781 р. був у першій Комишанській сотні Гадяцького полку. Перебував у власності сина значкового товариша Карповича.

Каторги хутрі, на мапі 1942 р. — за 0,5 км на південний схід від с. Великих Сорочинців. Не виключено, що назва походить від прізвища Каторга (раніше на Миргородщині існували прізвища Катаржний, Каторжний).

Кваші хутрі, 1896 р. був розташований на 12-й версті від містечка Сорочинців по шляху на станцію Сенчу. Походить від прізвища Кваша.

Квіткин хутрі. Див.: Бондаренків хутрі.

Керменщина, хутрі. Див.: Акерман, Малинівка.

Кибалихи хутрі. Хутрі (два хати виборних козаків) 1781 р. був у першій Комишанській сотні Гадяцького полку, за одну версту на північний схід від с. Черкащен. Ним володіла козачка Кибалиха з братами. 1883 р. Кибалин хутрі належав до групи Комишанських хуторів Попівської волості; налічувалося 4 козацьких двори, 5 хат, 20 чоловіків, 9 жінок. 1910 р. хутрі входив до Комишнянської волості, мав 4 господарства, 26 душ. На початку ХХ ст. у хуторі жив поміщик Василь Гаврилович Криченко-Чарнуцький, губернський секретар.

Кибинський хутрі, у 1881 — 1900 рр. належав до Кибинської волості. Те саме, що хутрі Сотницький (див.: Сотницьке, село).

Кибинці, село, центр сільської ради. В середині XVII ст., під час визвольної війни 1648 – 1654 рр. село зазнало спустошення. У XVIII ст. 1688 р. універсалом гетьмана Івана Мазепи село Кибинці, „спустелое через войны прошлые давние”, а також його жителі – „тяглі люди”, окрім козаків, були віддані у власність миргородського протопопа Леонтія Филиповича (Филипова). По смерті Филиповича миргородський полковник Данило Апостол своїм універсалом від 1715 р. передав село протопоповому синові – полковому комісарові Йосипу Леонтієвичу. Від нащадків Йосипа пішло прізвище Йосипови (Йосифови, Осипови), носії якого постійно жили в Кибинцях. 1723 р. найзаможнішими козаками села були отаман Савка Дудник, козацькі родини Горбаненків, Панченків, Матвієнків, Проскуренків. При місцевій церкві 1723 р. служив священиком Мойсій Филипович (имовірно, брат миргородського протопопа Леонтія Пилиповича), паламарем – Кирило Савченко. При церкві діяла школа, в якій викладав дяк Яків Чудновченко. Працював шинок, який належав Йосифу Леонтієву (Леонтієвичу), «бувшому протопопенкові миргородському», в якому шинкував Савка Швець. 1729 р. село Кибинці Миргородської сотні мало 133 двори (за іншими даними – 150). 1737 р. в селі розміщався приїздний двір значкового товариша Йосипа Леонтієва, житлові двори сільської старшини – отамана Прокопа Богуненка, війта Павла Багрія та інших. 1770 р. миргородський сотенний отаман, згодом сотник, Григорій Осипов та його брати Федір і Василь мали в Кибинцях 62 хати; 8 хат належало значковому товаришеві Хорольської сотні Сидору Вишневському, возному Хорольської сотні. 1751 р. (за іншими даними, 1781 р.) споруджена церква Архістратига Михайла. У 80-х рр. XVIII ст. разом із Осиповими співласниками села були бунчуковий товариш Максим Соханський і секунд-майор Дмитро Соханський. 1787 р. в Кибинцях (село входило до Лубенського повіту) жили 742 душі. Наступного року Максим Соханський продав належну йому частину села дідичеві Дмитру Прокоповичу Трощинському, який збудував там власним коштом церкву. В Кибинцях, у Трощинського, часто бувала родина Гоголів-Яновських. В селі діяв один із перших на Україні садибних театрів. 1861 р. село Кибинці („при протоці Тарапуньці і ставках“) мало 301 двір, 886 осіб чоловічої статі, 941 – жіночої. Діяли дві церкви, горілчаний і пивоварний завод. 1867 р. засноване початкове народне училище, 1912 р. – ще одне. У другій половині XIX ст. садиба Трощинського разом із економією і двома заводами була продана поміщиківі Шишкіну, а той продав її поміщиківі Вульферту. В 1883 – 1917 рр. село було волосним центром. Діяла поштова станція. 1883 р. у селі налічувалося 414 дворів

(із них 55 козацьких, 240 селян-власників), 444 хати, 2332 жителі обох статей. 1903 р. в Кибинцях працювало близько 50 вітряків. Під час революційних подій 1905 р. і після них у селі діяв таємний гурток місцевої інтелігенції, до якого входили вчителі Д.І.Шульга, Г.Я.Пукась, Н.І.Ляхович, Н.Кравченко. 1909 р. створено сільську ремісничу (столярну) навчальну майстерню Кибинського сільськогосподарського товариства. 1910 р. село разом із економією поміщика Бориса Вульфера мало 524 господарства (з них 128 козацьких, 352 селянських, 11 привілейованого стану та інші), 3268 жителів. Крім землеробства, займалися: кравецтвом – 34 чоловіки, 4 жінки; ткацтвом – 23 чоловіки, 9 жінок; шевством – 21 чоловік; теслярством – 13 чоловіків. На поденщину ходили 115 чоловіків та 65 жінок. Інтелігентні заняття мали 32 чоловіки, 1 жінка. Восени 1917 р. селяни розграбували маєток поміщика Вульфера. 1918 р. в селі діяли три початкових школи. 1919 р. створена комуна „Зірка“. За даними 1923 р., село Кибинці населяли 3807 жителів, роз'їзд Кибинці – 31 житель. 1926 р. – 716 господарств, 3695 жителів. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій члени родин Литвиненків, Мащенків, Очкасів, Пищимук, Прокурів, Ребриків, Таранів, Чернет та багатьох ін. У 40-х рр. діяли колгоспи: імені Чапаєва (на північ від села), КІМ (на південь від села), імені Орджонікідзе. 1980 р. в селі було 800 дворів, 1741 житель; 1993 р. – 722 двори, 1492 жителі; 2006 р. – 532 двори, 1201 житель. (Див. також: село Нове життя). Етимологія назви не з'ясована, можливо, вона пов'язана з прізвищем Киба.

Кивин хутір (**Киви хутір**). Розташовувався між Миргородом і селом Мар'янським (що нині на території Великобагачанського району) – за 7 км на схід від Миргорода, за 3 км від Мар'янського. 1883 р. входив до Миргородської волості, мав 15 дворів (із них 12 козацьких), 97 душ обох статей. 1910 р. – 16 господарств, 112 душ. 1926 р. належав до Марченківської сільської ради, мав 27 господарств, 149 жителів. У 60-х рр. – село Кивине Почапської сільської ради. За даними на 1 січня 1977 р., село було переселене й зняте з обліку. Назва походить від прізвища Кива.

Кизів хутір. (Див.: Любівщина. Пор. також: Кузів хутір).

Кизенка Грицька хутір – 1738 р. хутір козака Г. Кизенка в Миргороді. Ймовірно, був у західній частині міста.

Кийченків (Кійченків) хутір. У 1900 – 1910 рр. Миргородської волості, 8 козацьких господарств, 52 душі.

Кириленків хутір, козаків. 1781 р. – дві хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Кириченка, „армаша”, хутір. 1781 р. це була одна хата козака-підпомічника в Сорочинській сотні Миргородського полку.

Кириченка, козака, хутір. 1781 р. козак Кириченко з братами володів 5 хатами в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Кирієнки, хутір, 1915 р. був за 7 верст на схід від с. Малих Сорочинців, біля річки Рудки.

Кирія хутір. У реєстрі 1900 року (Матеріали подворної переписи Полтавської губернії в 1900 году. Миргородський уезд. – Полтава, 1905. – С.56) зафіксовано два хутори Кирія Хомутецької волості, один із яких – те саме, що хутір Ракити (див.). 1910 р. Киріїв хутір – Хомутецької волості, 3 козацьких господарства, 17 душ. У 40-х рр. входив до Довгалівської сільської ради. Існував 1952 р. За даними 1960 р., хутір об'єднано із селом Довгалівкою. Сьогодні Киріївка – залюднена місцина між селами Довгалівкою і Хомутцем (ХХ ст.), це колишній Киріїв хутір. Назва походить від місцевого прізвища Кирій. На початку ХХ ст. там жило кілька сімей гребінників Киріїв.

Кирпичний, хутір, 1900 р. – у межових дачах с. Стовбиної Попівської волості. 1923 р. належав до Стовбинівської сільської ради, мав 20 жителів. Назва, очевидно, походить від цегельні княгині М.Мещерської (див.: Стовбин хутір).

Кирпотенка, значкового товариша, хутір. 1781 р. – 2 хати в Сорочинській сотні Миргородського полку.

Кирпотин хутір, 1883 р. – Миргородської волості (належав до групи приміських хуторів). Кирпотин хутір складався з одного двора (віднесеного до числа „родин бездомних”), його населення – 4 душі обох статей. Назва походить від прізвища Кирпota.

Кирпотівщина, хутір, 1926 р. – Почапської сільської ради, 44 господарства, 259 жителів. (Не виключено, що хутір Кирпотин і хутір Кирпотівщина – це один і той самий населений пункт).

***Кирсівка**, село, Черкащанської сільської ради. 1883 р. — хутір Кирстівка Комишанської волості, 3 двори селян-власників, 4 хати, 13 чоловіків, 14 жінок. 1910 р. — хутір Кирстівка Комишнянської волості, 9 селянських господарств, 68 душ. 1923 р. хутір входив до складу Черкащанської сільської ради, мав 23 господарства, 129 мешканців. 1980 р. — 13 дворів, 23 жителі; 1993 р. — 6 дворів, 8 жителів; 2006 р. — жодного двора, жодного жителя. Село зняте з обліку рішенням сесії Миргородської районної ради 27 лютого 2007 р. Назва Кирстівка походила від прізвища Кирста (дворяни XIX ст.).

Кир'янка, хутір (див.: Кір'янка).

Киселя, козака, хутір. 1781 р. — 4 козацьких хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку. В тій самій сотні був ще один хутір козака Киселя (2 хати). 1910 р. — хутір Киселів Хомутецької волості мав одне селянське господарство, 7 душ.

Киселиха, хутір. 1923 р. — Грем'ячанської сільської ради, 14 жителів.

Киченків хутір. За переписом 1900 р., було два хутори: Киченка 1-й та Киченка 2-й, обидва Попівської волості. 1910 р. — Киченків хутір Попівської волості, 6 селянських господарств, 39 душ. 1926 р. входив до Гасенківської сільської ради, 8 господарств, 45 жителів. За даними 1968 р., село Киченки об'єднане з селом Гасенками.

Кібців хутір, Сорочинської волості, 1900 р. Назва походить від прізвища Кібець.

Кійченків хутір. (Див.: Кийченків хутір).

Кіптів хутір — 1883 р. належав до групи Полив'яних хуторів Баранівської волості Миргородського повіту. Хутір мав 8 дворів (із них 5 козацьких), 9 хат, 21 особу чоловічої статі, 22 жіночої. 1926 р. — х. Кіптів, 20 господарств, населення — 124 душі. Не виключено, що назва пов'язана з прізвищем Копоть.

Kip'янка, хутір, 1926 р. — Шахворостівської сільської ради, 3 господарства, 16 жителів. Назва, ймовірно, походить від жіночої форми прізвища Kip'ян (Кир'ян).

Кітляри (див.: Котлярі).

Клюшниківка, село, центр сільської ради. 1782 р. згадується слобода Клюшникова, що була власністю секунд-майора Михайла Даниловича Апостола (правнука гетьмана Д.Апостола). 1861 р. хутір Клюшниківщина, „при колодязях”, був панським. У 35 дворах тоді жили 84 чоловіки й 81 жінка. 1883 р. село Клюшниківщина входило до Попівської волості, в ньому було 80 дворів (із них 78 належало селянам-власникам), 100 хат, 420 душ обох статей. Діяла церква Різдва Богородиці (будувалася 1897 р.), яка була приписана до Миколаївської церкви містечка Попівки; при храмі працювала церковнопарафіяльна школа. 1900 р. село Клюшниківщина мало також назви Олександро-Миколаївка, Олександро-Миколаївське. Землі навколо села належали графині М.О.Мещерській. 1919 р. діяла Олександро-Миколаївська нижчепочаткова трикомплектна школа. У 1923 – 1926 рр. це був центр Клюшниківської сільської ради Попівського району Лубенської округи. В селі налічувалося 150 господарств, 795 жителів. До Клюшниківської сільської ради входили хутори Сохацький, Штомпелів, Бубликів, Залізняків, Віташів, Ромоданів 1-й, Григоренків. 1933 р. у Клюшниківці діяв колгосп „Червоний трудовик” (головою був Олександр Бутенко). У 20-х – 30-х рр. в селі діяла потужна громада Української Автокефальної православної церкви; тоді ж таки зазнали репресій члени родин Гречаних, Силок, Сологубів, Сохацьких, Стеньків, Хоменків, Щербин та ін. В 1985 р. – 181 двір, 451 житель; 1993 р. – 187 дворів, 520 жителів; 2006 р. – 176 дворів, 453 жителі. Назва села, ймовірно, походить від посади ключника.

Ковалевської, поміщиці, хутір. Зареєстрований у другій половині XIX ст. Це територія нинішнього курорту, санаторію „Березовий гай”, „Миргород”, „Полтава” (нині в межах міста Миргорода). На початку XX ст. садиба поміщиків Ковалевських була розташована на північний захід від сучасного санаторію „Миргород”. Будинок Ковалевських зберігався до 1943 р.

Коваленка, козака, хутір. 1781 р. – одна хата в першій Миргородській сотні Миргородського полку; в цій самій сотні був ще один хутір (1 хата) козака Лук'яна Коваленка. 1910 р. хутір Коваленки Миргородської волості мав 4 козацьких господарства, 21 жителя. 1912 року на території Миргородської волості зареєстровано два населених пункти: хутір Коваленки і хутір Коваленків.

Ковалів хутір, 1900 р. Миргородської волості. Те саме, що х. Зарудка.

Ковалів хутір, 1926 р. Солонцівської сільської ради, 7 господарств, 29 жителів.

Ковтунів хутір, по дорозі з села Ярмаків на станцію Ромодан; за одну версту на південь від хутора Проскури. В 1881 – 1910 рр. хутір входив до Кибинцівської волості, належав до парафії Воскресінської церкви с. Ярмаків. 1910 р. – 36 господарств (із них 22 козацьких, 12 селянських), 250 душ.

Кожевників хутір, 1881 р. належав до Петрівської волості. Назва походить від прізвища Кожевникових – міщан і купців, які жили в Миргороді та хуторі Багачанському, що поблизу с. Петрівців.

Козачий хутір, на мапі 1915 р. – за 1,5 версти на схід від хутора Залізняків.

Козачини, козака, хутір. (Див.: Мелешка хутір).

Козерухівка, Козоруківка, село. (Див.: Травневе).

Козиного хутір, 1915 р. за 2,5 версти на південний захід від с. Семерен'ків. Назва походить від прізвища Козиний.

Колісники, село. 1883 р. Колісників хутір належав до Сорочинської волості. Це був один двір козаків, 2 хати, 3 особи чоловічої статі, 4 – жіночої. 1910 р. Колісниченків (Колісників) хутір належав до групи хуторів Тарасенкових, Сорочинської волості, мав 3 козацьких господарства, 19 душ. 1926 р. хутір Колісників – Солонцівської сільської ради, 10 господарств, 49 жителів. Хутір існував у 40-х рр. ХХ ст. За даними 1965 року, село Колісники Солонцівської сільської ради зняте з обліку.

Колісника Якова хутір, 1926 р. – Солонцівської сільської ради, 1 господарство, 9 жителів.

Колодяжний хутір. 1861 р. там був відділок Савинської економії поміщиків Фролових-Багреєвих. 1861 р. у відділку вирощувалося 1625 овець, 14 голів великої рогатої худоби, понад 200 голів птиці.

Кольвенків хутір, Миргородської волості. 1910 р. – 14 козацьких господарств, 88 душ. Те саме, що хутір Самійленка. Назва походить від прізвища Кольвенко (Кольва).

Комарів хутір, 1794 р. був поблизу Миргорода. Походить від прізвища Комар.

Комишанські хутори — група хуторів, що належали до Попівської волості. 1883 р. до цієї групи входили хутори: Балуків (Балюків), Бутенків, Вірьовчин, Воловиків, Григоренків, Їжаків, Залізняків, Кибалин, Лоїв, Міщенків, Охріменків, Супруненків, Хоруженків, Черкащенків, Шкуркин (див. кожний окремо).

***Комишня**, селище міського типу, центр селищної ради. Під час археологічних розкопок на території селища виявлено знахідки доби бронзи III – II тисячоліть до н.е. На початку ХХ ст. у Комишні ще зберігалися залишки фортеці чотирикутної форми (довжиною 170, шириною 145 сажнів), яка була оточена з усіх боків валом (довжина валу 570, ширина 6 сажнів). У XVII ст. містечко Комишна (Комишне, Комишин) належало польським магнатам: із 1618 р. – І.Вишневецькому, з 1630 р. – Б.Обалковському. 1647 р. в Комишні було 1194 господарства. З 1649 р. це – сотенне містечко Комишанської сотні Миргородського полку (в сотні налічувалося 219 козаків), а з 1658 – Гадяцького, згодом Зіньківського полку. В другій половині XVII – першій половині XVIII ст. містечко належало до рангових маєтностей: із 1666 р. – гетьмана Івана Брюховецького, згодом – гадяцьких полковників, а саме: з 1678 по 1687 рр. – Михайла Самойловича, з 1709 р. – Івана Чарниша (мав у самій Комишні 275 дворів), із 1715 р. – Михайла Милорадовича. В 1721 – 1722 рр. козаки Комишанської сотні Гадяцького полку брали участь у двох походах на „канальні ладозькі роботи”, в яких із 242 козаків загинув 71 козак. 1764 р. існували дві сотні: Комишанська перша й Комишанська друга. З 1781 р. містечко Комишня – у складі Миргородського повіту Київського намісництва. Указом від 7 (18) серпня 1797 р. створено Комишанську волость. 1812 р. в Комишні майором Кулябкою було сформовано 3-й полк Полтавського ополчення. У другій половині XVIII ст. найбільшими землевласниками Комишні були Безбородьки, Марковські, Золотаревські, Савицькі; в XIX ст. там мали маєтки і землі поміщики Мещерські, Мусіни-Пушкіни, Фон-Ерни, Кирсти, Махоти та інші. З 1843 р. працювало початкове училище міністерства народної освіти, з 1886 р. – земське народне училище. З 1868 року діяла земська лікарня, будинок для якої надав граф Мусін-Пушкін. Функціонувала поштова станція. Діяли 4 церкви: Миколаївська (з 1783 р.), Різдво-Богородицька (з 1795 р.), Іллінська (з 1818 р., інші дані – з 1833 р.), Преображенська (з 1852 р.). В 1883 р. містечко мало 1051 двір (із них 769 козацьких,

241 селян-власників, 41 міщанських), 1095 хат, 5195 душ обох статей. 1900 р. в Комишні з більшими хуторами налічувалось 1034 двори. 1899 р. відкрите ще одне початкове народне училище. 1910 р. в містечку було 1360 господарств (із них 935 козацьких, 281 селянське, 36 привілейованого стану), 7161 душа. 1915 р. працювали дві цегельні, паровий млин міщен Беніаминовичів. 1912 р. проводилося 5 ярмарків. 1918 р. діяло 5 початкових шкіл. 26 січня 1919 р. відкрито середню реальну школу. 25 серпня 1920 р. Комишню захопив повстанський селянський загін отамана Л. Христового (рейдовим загоном командував отаман Степовий). 28 серпня повстанці мали бій із комишнянським червоним гарнізоном. 1923 р. створено Комишанський район, який увійшов до Лубенської округи; 1931 р. постановою ВУЦВК Комишанський район було ліквідовано, а його територія розподілена між Гадяцьким і Миргородським районами. 1935 р. Комишанський район було відновлено (виділено з Миргородського району, у кількості 15 сільських рад); район входив до Харківської області, а з 1937 р. — до Полтавської області. Комишанський район існував до 1962 р.; із 1963 р. Комишня — у складі Миргородського району. З 1957 р. — селище міського типу. У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій члени численних родин: Гречок, Назаренків, Осьмакових, Печерських, Писаревських, Репетинів, Соломах, Сукачів, Тимків, Тригубів, Шинкаренків та багатьох ін. Населення Комишні становило: 1926 р. — 7333 жителі, 1939 р. — 5173, 1980 р. — 1400 дворів, 3702 жителі; 2006 р. — 1177 дворів, 2498 жителів.

Компанійця хутір. (Див.: Даценка хутір).

Кондискалів хутір, 1883 р. — Комишанської волості, 1 двір селян-власників, з хати, 3 чоловіки, 3 жінки. 1926 р. — Кондоскалів хутір входив до Шульжанської сільської ради, мав 3 господарства, 8 жителів. Назва походить від прізвища дворян козацького походження Кондискалових (Кандискалових), яким, либо нь, раніше належав хутір. (Див. також: Кандискалів хутір; імовірно, це різні населені пункти).

Кондратенків хутір, 1900 р. Сорочинської волості.

Кондусівка, хутір. 1910 р. — Попівської волості, 2 козацьких господарства, 21 душа. 1926 р. — Черкащанської сільської ради, 13 господарств, 67 жителів. Хутір існував у першій половині ХХ ст. За даними 1968 р., село Кондусівка Черкащанської сільської ради зняте з обліку.

***Конюшеве**, село, Ромоданської селищної ради, за 3 км на схід від селища Ромодану. 1781 р. хутір Конюшенний належав до першої Миргородської сотні Миргородського полку, Лубенського повіту., в ньому налічувалося 4 хати посполитих. 1883 р. хутір Конюшівський Кибинської волості входив до групи Ромоданівських хуторів, мав 25 дворів селян-власників, 26 господарств, 136 душ обох статей. 1910 р. хутір Конюшенний Кибинської волості мав 33 селянських господарства, 214 душ. Крім землеробських занять, були ткачі, візники та інші. 1923 р. в хуторі Конюшівському Ромоданівської сільської ради проживало 273 жителі. 1926 р. — 51 господарство, 290 жителів. 1958 р. хутір був радіофікований. За даними 1967 р., функціонувала назва Конюшеве. 1980 р. — 24 двори, 28 жителів; 1993 р. — 38 дворів, 45 жителів; 2006 р. — 23 двори, 13 жителів. Назва пов'язана, ймовірно, із конюшнями, які за доби козаччини належали можновладцям села Кибинців, або походить від посади «конюшенній».

Копанів хутір, 1900 р. Миргородської волості. Те саме, що хутір Курочкин.

***Коптів**, село, Солонцівської сільської ради, за 2 км на схід від села Полив'яного. 1883 р. це був Коптів хутір, який належав до Сорочинської волості, мав 3 двори козаків, 4 хати, 13 осіб чоловічої статі, 11 — жіночої. 1910 р. — Сорочинської волості, 8 козацьких господарств, 59 душ. У 40-х рр. належав до Солонцівської сільської ради. У 60-х рр. населений пункт називався село Коптеве. 1980 р. село Коптів мало 24 двори, 58 жителів; 1993 р. — 22 двори, 32 жителі; 2006 р. — 24 двори, 22 жителі. Первісна назва походила від прізвища Коптій.

Кордон, хутір, існував у першій половині ХХ ст. на території Попівської сільської ради.

Корицького хутір, 1881 р. Кибинської волості.

Коробки хутір, 1881 р. Миргородської волості. 1910 р. — 9 господарств (5 козацьких, 4 селянських), 54 жителі. Назва походить від прізвища Коробка.

Короленка хутір. 1781 р. це був хутір полкового хорунжого Семена Короленка – три хати в першій Миргородській сотні Миргородського полку. 1787 р. населення хутора було 8 душ, назва – Королів хутір.

Короленка хутір. 1781 р. у другій Миргородській сотні Миргородського полку був хутір із трьох хат „військового товариша Короленка і козака Духа“.

Королівщина, хутір. 1900 р. входив до Миргородської волості. 1910 р. мав 15 господарств (серед них 9 козацьких, 5 селянських), 79 душ. 1915 р. працював шкіряний завод міщанина Івана Степанова, на якому працювали 3 робітники. 1923 р. – 89 жителів; 1926 р. належав до Стаднянської сільської ради, передмістя Миргорода, населення – 95 душ. Нині в межах міста Миргорода. Назва походить від прізвища козацько-старшинського роду Королів.

Королівщина, хутір, 1900 р. – Кибинської волості, в межових дачах села Ярмаків.

Корчиків хутір, 1926 р. – Черкащанської сільської ради, 18 господарств, 79 жителів. (Можливо, назва хутора спотворена, правильно слід – Корчаків хутір, від козацького прізвища Миргородського полку Корчак).

Косці, село, Остапівської сільської ради. 1976 р. – 4 двори, 8 жителів. За даними 1978 р., село зняте з обліку.

***Котлярі**, село, Дібрівської сільської ради, за 2 км на північ від с. Дібрівки. Функціонує також назва Кітлярі. 1883 р. це був хутір Хомутецької волості, 14 господарств (із них 2 козацьких, 12 селян-власників), 85 душ обох статей. 1900 р. – Попівської волості; 1910 р. – Хомутецької волості, 25 господарств (із них 18 селянських), 160 душ. На мапі 1915 р. – Кітляреві хутори. До 1917 р. там був маєток поміщиці Зайончковської з сином. 1917 р. майно з їхнього маєтку було перевезене хомутецькими селянами на прокатний пункт, який створили в с. Хомутці на базі маєтку поміщиці генерала Гартинга. 1918 р. у Кітлярах працювала початкова двокомплектна школа. 1923 р. Котлярів хутір Стобинської сільської ради мав населення 219 чоловік. 1926 р. це був центр Котлярівської сільської ради Попівського району Лубенської округи, 36 господарств, 199 жителів. За років колективізації на території Котлярівської сільської ради було створено

колгоспи: імені Чапаєва (першим головою був Петро Федорович Кононенко), імені Шевченка (перший голова — Антін Григорович Стороженко), імені 8 Березня (Федот Федотович Гадюка). У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій члени родин Колісників, Орлів, Хиж та ін. У 40-х рр. діяв колгосп імені Чапаєва. У 60-х рр. хутір належав до Дібрівської сільської ради. 1980 р. в хуторі було 42 двори, 71 житель; 1993 р. — 21 двір, 33 жителі; 2006 р. — 7 дворів, 8 жителів. Назва походить від прізвища Кітляр (Котляр).

Коці, хутір, існував до 40-х рр. ХХ ст. на території Мокріївської сільської ради.

Кочубеїв хутір, у першій половині ХХ ст. був розташований неподалік від хутора Кивиного.

Кошове, село, Великообухівської сільської ради, між селами Бакумівкою і Великою Обухівкою, за 2,5 км на північ від села Зеленого Кута. 1883 р. хутір Кошовий належав до Савинської волості, мав 9 хат козаків, 30 чоловіків, 25 жінок. 1900 р. хутір Кошового, Савинської волості; 1910 р. — 9 козацьких господарств, 67 душ. 1923 р. — Савинцівської сільської ради, 99 осіб обох статей. 1926 р. — Обухівської сільської ради, 19 господарств, 116 жителів. 1976 р. — Великообухівської сільської ради, 14 дворів, 29 жителів. 1987 р. — 4 двори, 6 жителів. Село списане з обліку 5.03.1988 р.; 2006 р. в селі не було жодного двора, жодного жителя, проте воно все ще значилося в обліку населених пунктів району. Назва етимологічно пов'язана з козацьким урядом кошового і утвореним від нього прізвищем Кошовий. За доби сталінщини члени родини Кошових зазнали репресій.

Кошовий, хутір, існував у першій половині ХХ ст. на території Ромоданівської сільської ради.

Кременецький хутір. 1781 р. — в першій Миргородській сотні Миргородського полку, 5 хат. Власник хутора — священик Кременецький.

Кривенків-Михатин, хутір. На мапі 1915 р. — за 1,5 версти на північ від села Великої Грем'ячої.

Кривенків хутір, на початку ХХ ст. був за 0,5 версти на південний схід від хутора Марченків.

Кривець, хутір, на мапі 1915 р. позначений за 4 версти на північний захід від села Великої Грем'ячої.

Кривецький хутір. 1883 р. — Кomiшанської волості, недалеко від хутора Ступки; 16 чоловіків, 15 жінок. 1926 р. — Черкащанської сільської ради, 10 господарств, 56 жителів.

Кривчуна хутір, 1900 р. Петрівської волості, в межових дачах села Малыців і містечка Слобідки.

Кривчуна хутір, 1900 р. Попівської волості. 1926 р. — хутір Кривчунів Гасенківської сільської ради, 14 господарств, 77 жителів.

Криничина, хутір, 1927 р. — Зуйської сільської ради Кomiшанського району, 1 господарство, 3 жителі.

Круглий, хутір, на мапі 1942 р. — за 7 км на схід від села Черевків.

Круглик, село, Шахворостівської сільської ради. За 1 км на південний захід від села Шахворостівки. До жовтневого перевороту там було міцне господарство заможних господарів Мотузок (так по-вуличному звали родину Оверків, Оверченків). За перших років радянської влади в Круглику було створено комуну „Червона Зірка“. Місцева родина заможного селянина-одноосібника Семена Оверка зазнала репресій і заслання до Сибіру. У 40-х рр. ХХ ст. хутір Круглик входив до складу колгоспу „Червона Зірка“. За німецької окупації 1941 — 1943 рр. у селі було створено господарчий двір. У повоєнний час село було досить великим, працювала звіроферма з розведення лисиць. У 40-х рр. хутір входив до території Кибинської сільської ради. Згодом село почало занепадати, 1980 р. в ньому налічувалося 17 дворів, 31 житель; 1987 р. — 6 дворів, 4 жителі. Село списане рішенням Полтавського облвиконкому № 142 від 10.07.1990 р.

Кругта Балка, хутір, поблизу Миргорода. 1923 р. — 44 жителі. 1926 р. — Шахворостівської сільської ради, 7 господарств, 51 житель.

Кручинівщина (див.: Крячунівщина).

Крюкове, хутір, розташований між с. Біликами і с. Почапцями, існував 1952 р.

Крячкове Озеро, хутір. 1926 р. — Мокріївської сільської ради, 4 господарства, 41 житель. Назва походить від прізвища Крячко.

Крячунівщина (рідко в документах — Крученівщина), хутір, поблизу с. Бакумівки, нині це південна частина села Бакумівки (ліворуч при в'їзді в село з боку Хомутця). 1910 р. хутір Крячунівщина входив до Хомутецької волості, мав одне селянське господарство, 8 душ. На початку ХХ ст. там жив поміщик Олександр Іванович Смагін (нащадок гетьмана Д.Апостола). Він мав будинок на два входи, за 100 м від Хоролу, купальню, два садки. 1926 р. — хутір Крученівщина належав до Бакумівської сільської ради, мав 2 господарства, 8 жителів. Зареєстрований також хутір Крученівщина, який 1923 р. входив до Бакумівської сільської ради, мав 47 жителів (ДАПО. — Ф. Р-1503. — Оп.1. — Спр. 231. — Арк.47). Маєток Смагіна був спалений при відступі німців 1943 року. Назва хутора походить від прізвища попередніх власників Крячунів (ще 1737 р. Дем'ян і Семен Крячуни, «придворні» ясновельможної пані гетьманової Уляни Апостолової, 1737 р. мали власні житлові двори в сусідньому містечку Хомутці).

Ксьондза хутір, 1900 р. Миргородської волості. Те саме, що хутір Сільченків.

Кубусів хутір, 1815 р. був у дачах містечка Попівки.

Кузів, значкових товаришів, хутір. 1781 р. це були три хати в першій Миргородській сотні Миргородського полку. (Назва зафіксована у виданні: Описи Київського намісництва 70-80 років XVIII ст. — К., 1989. — С. 122. Не виключено, що назва спотворена через неправильне прочитання в оригіналі. Ймовірно, це Кизів хутір. Пор.: Кизів хутір, Любівщина).

Кузуба, козака, хутір. (Див.: х. Гайдуківський).

***Кузьменки**, село, Петрівцівської сільської ради, за 5 км на південний схід від села Петрівців. 1781 р. це був хутір козака Кузьменка в першій Миргородській сотні Миргородського полку, 2 хати посполитих. 1910 р. — Кузьменків хутір Петрівської волості, 5 господарств, 45 душ. 1926 р. Кузьменки — село Петрівської сільської ради, 16 господарств, 92 жителі. У 30 — 40-х рр. діяв колгосп імені Стаханова (першим головою був Павло Оксентійович Середа). У 60-х рр. усталася назва село Кузьменки. 1980 р. — 39 дворів, 83 жителі; 1993 р. — 23 двори, 37 жителів; 2006 р. — 11 дворів, 11 хат.

Кузьменків хутір. Згадується 1830 р. 1883 р. — Сорочинської волості, за 18 верст від Миргорода, за 5 верст від Сорочинців; хутір мав 40 дворів (із них 35 козацьких), 44 хати, 114 осіб чоловічої статі, 108 жіночої. 1910 р. — 49 козацьких господарств, 337 душ. 1915 р. працювала цегельня козака Мефодія Кузьменка (4 робітники). 1926 р. — Великобайрацької сільської ради, 91 господарство, 451 чоловік. У 1929 — 1930 рр. створено колгосп „Шлях до комунізму” (першим головою був Данило Іванович Кузьменко). До 1960 р. хутір об'єднали з селом Великим Байраком.

Кузьминські хутори, на мапі 1915 р. — за 4 версти від Великих Сорочинців у напрямку до с. Хомутця. Ймовірно, це Кузьменків хутір (див.).

Куликове, хутір, біля села Великого Байраку (перша половина ХХ ст.).

Купівський хутір. 1781 р. це були 6 хат посполитих у Сорочинській сотні Миргородського полку. 1861 р. в хуторі був маєток графа А.Гудовича (310 десятин землі, 128 душ обох статей). Див. також: Купівщина, Кутівщина.

***Купівщина**, село. (Див.: Кутівщина).

Курила хутір, 1900 р. Сорочинської волості.

Курилів, козаків, хутір. 1787 р. — три хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку. 1900 р. зареєстровано Курилів хутір Комишнянської волості й Курилів хутір Попівської волості.

Куриленків, козаків, хутір. 1781 р. — 4 хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Курочки (Куроччин) хутір. 1910 р. — Миргородської волості, одне господарство, 8 душ. Те саме, що Копанів хутір.

Куряча слобода, хутір, 1926 р. — Грем'ячанської сільської ради, 5 господарств, 30 жителів.

Кут, хутр. 1810 р. належав поміщиківі Георгію Кременецькому, поручикові. 1900 р. був передмістям Миргорода, входив до Миргородської волості. Нині – в межах міста: кінець вулиці Личанської, її перетин із вулицею Загородньою.

***Кутівщина (Купівщина)**, село Полив'янської сільської ради, за 8 км на схід від Миргорода. У різних джерелах трапляється також давніша назва – Куцівщина. Кутівщина згадується 1883 р. 1900 р. с. Куцівщина належало до Устивицької волості Миргородського повіту. 1926 р. – Полив'янської сільської ради, 52 господарства, 280 жителів. У 30-х рр. у селі діяв колгосп імені Молотова. 1948 р. – хутрі Кутівщина Полив'янської сільської ради. 1980 р. зафіксована назва Купівщина, в селі було 116 дворів, 279 жителів; 1993 р. Кутівщина мала 57 дворів, населення – 130 чоловік. 2006 р. – назва Купівщина, 44 двори, 98 жителів.

Кутового хутрі, 1927 р. Зуївської волості Комишанського району, 1 господарство, 8 жителів.

Куцівський хутрі, 1794 р. був поблизу містечка Сорочинців.

Куцівщина, село. (Див.: Кутівщина).

Куція хутрі, 1912 р. Миргородської волості.

Кучеренка, посполитого, хутрі. 1781 р. – одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Кучерівщина, хутрі. Розміщався ліворуч від шляху Миргород – Попівка, між Марудиною горою і с. Попівкою. На початку ХХ ст. в хуторі жило близько 7 сімей. Назва походить від прізвища Кучер або відповідного роду занять власника.

Кущ, хутрі (ймовірно, хутрі Куща). У першій половині ХХ ст. був розміщений між Миргородом і р. Лихобабівкою (на протилежному боці Лихобабівки був Джунів хутрі). У 30-х рр. ХХ ст. на базі господарства хутора Куща було створено колгосп «Країна Рад», куди входили сусідні хутори: Біленків, Рижий, Бакалівщина, Кизів, Джунів. Назва хутора може походити від прізвища Кущ.

Кущія хутрі (Кущіїв хутрі). Був розташований на схід від х. Кузьменкового. 1900 р. – Кибинської волості; 1910 р. –

Миргородської волості, одне господарство, 9 душ. За даними жителів с. Петрівців, Кущів хутір було ліквідовано (розселено) під час колективізації; жителі, які його населяли, виїхали з України. Назва хутора утворена від прізвища Кущій.

Л

Лаверкове урочище, хутір. 1787 р. там жило 7 душ, які належали полковому осавулові Андрієві Кондискалову. (Пор.: х. Кандискалів).

Лавренків хутір, 1926 р. — Савинської сільської ради, 1 господарство, 7 жителів.

Лагужів хутір, 1883 р. був поблизу містечка Комишні. (Назва зафіксована в виданні: Отчет Миргородской уездной земской управы за 1883 год. — Полтава, 1884. — С. 156. Ймовірно, назва перекрученна, слід — Лагунів хутір).

Лазні, село. (Див.: с. Показове).

Лазоренків хутір — так у середині ХХ ст. називали місцину в м. Миргороді, посередині сучасної вулиці Гурамішвілі; там з початку ХХ ст. компактно проживали кілька сімей із роду Лазоренків.

Левадки, хутір, 1926 р. — Попівської сільської ради, 3 господарства, 8 жителів.

Левченків хутір, 1923 р. — Ромоданівської сільської ради, 10 жителів. 1926 р. — 9 господарств, 50 жителів.

Легейди хутір, Сорочинської волості, 1900 р., входив до групи хуторів Бокітькових, між Великими Сорочинцями і хутором Мареничами. 1910 р. — два козацьких господарства, 15 душ. Назва походить від козацького прізвища Легейда.

Леонтієва хутір. 1738 р. в Миргороді був хутір значкового товариша Йосипа Леонтієва. Пізніше належав нащадкам Й. Леонтієва поміщикам Осиповим. Нині це приблизно територія Стадні.

Леонтовщина, хутір, урочище на початку ХХ ст., поблизу Джуневого хутора (див.). Назва Леонтовщина походить від прізвища дворян Леонтовичів або Леонтовських (і ті, й інші жили в Миргороді).

***Лещенки**, село, Біликівської сільської ради, за 6 км на південний схід від Миргорода. 1900 р. — хутір Лещенка Миргородської волості. 1910 р. — Лещенків хутір, 19 селянських господарств, 110 душ. 1918 р. діяла початкова однокомплектна школа. 1926 р. входило до Марченківської сільської ради, 42 господарства, 222 жителі. Село також мало назву Ножине, Ноджин хутір (можливо, від прізвища Нога, яке трапляється на Миргородщині; письменник Павло Маляр виводить назву хутора від прізвища Ноджа, але нам така етимологія видається надуманою). У 40-х рр. Лещенків хутір входив до Марченківської сільської ради. У 60-х рр. село Лещенки належало до Почапської сільської ради, у 80-х — до Біликівської. 1980 р. у Лещенках налічувалося 62 двори, 147 жителів; 1993 р. — 57 дворів, 102 жителі; 2006 р. — 58 дворів, 92 жителі.

Лисицін хутір. (Див.: х. Тарасенків).

Литвиненків хутір. У 1900 — 1910 рр. входив до Комишанської волості. 1910 р. — 4 господарства, 24 душі. Те саме, що Дячків хутір.

Литвинів хутір, 1926 р. — Нероновицької сільради, 3 господарства, 16 жителів.

Литвишків хутір. 1883 р. — Комишанської волості, 1 двір козаків, 1 хата, 1 чоловік, 1 жінка. 1926 р. входив до Шульжанської сільської ради, 6 господарств, 23 жителі. 1976 р. село Литвишки Черкащанської сільської ради мало 5 дворів, 10 жителів.

Личенка хутір, 1900 р. належав до Миргородської волості. Назва хутора утворена від прізвища Личенко. Ймовірно, це нинішній мікрорайон Личанка в межах міста Миргорода.

Личманівка, хутір, 1900 р. входив до Миргородської волості.

Лізки, хутір. 1910 р. — Комишнянської волості, 4 козацьких господарства, 22 душі. 1926 р. — Комишнянської сільської ради, 5 господарств, 17 жителів. Назва походить від зменшувальної форми іменника „лози”.

Лізки, хутір, На початку — в першій половині ХХ ст. був біля села Зубівки. Нині урочище Лізки. Назва означає невеликі лози.

Лікарський хутір, „за Пслом”. 1841 р. належав поручику

Трохимовському. Раніше, ймовірно, був у власності його батька – лікаря Михайла Яковича Трохимовського, звідки й пішла назва хутора. (Пор.: Михайлівка, хутір; Трохимовського хутір).

***Лісове**, село, Комишнянської селищної ради. Стара назва – хутір Грабщина. Назва походить від прізвища колишнього власника села – поміщика графа Дмитра Михайловича Граббе. Його будинок у селі, за переказом, мав 40 кімнат, було добре господарство, людям запам'яталася велика собачня. В 1918 – 1919 рр. сільський загін самооборони не давав селянам розграбувати маєток, але люди згодом усе-одно розтягли панське майно. Наприкінці 1922 р. у колишньому маєтку Граббе було створено артель „Червона нива“ (перший голова – І.П.Дорошенко). 1926 р. село Грабщина входило до Комишанської сільської ради, мало 12 господарств, 85 жителів. 1980 р. – 28 дворів, 67 жителів; 1993 р. – 5 дворів, 15 жителів; 2006 р. – 1 двір, жодного жителя.

Лісок. Нині це мікрорайон у межах м. Миргорода. До середини XVIII ст. це були хутори: Великий Лісок (територія сучасних вулиць Боровиковського, Лугової) і Малий Лісок (сучасна вулиця Малоліщанська та прилеглі території).

Лобівський хутір. (Див.: Любівщина).

Лободівщина, хутір, 1900 р. Кибинської волості, в межових дачах с. Ярмаків. Назва походить від прізвища Лобода.

Лоїв хутір. 1883 р. належав до групи Комишанських хуторів Попівської волості, мав 45 дворів (із них 40 козацьких), 51 хата, 256 душ обох статей. 1900 р. входив до Комишнянської волості. 1910 р. – Попівської волості, 31 господарство (здебільшого козацькі), 199 душ. На мапі 1915 р. – Лоєві хутори позначені за 2 версти на північ від села Великої Грем'ячої. 1926 р. Лоїв хутір Шульжанської сільської ради мав 43 господарства, 227 жителів. Хутір існував у 40-х рр. ХХ ст. За даними 1968 р., село Лоїв об'єднане з селом Шульгами Черкащанської сільської ради. Назва утворена від прізвища Лій.

Ломаківський, хутір, за одну версту на північний захід від села Радченків; праворуч від шляху Миргород – Великі Сорочинці. В першій половині XIX ст. землі навколо хутора належали колезькому реєстраторові Іванові Єрофійовичу Дяченку. Згодом вони, за рішенням суду, дісталися колезькому реєстраторові Федору Даценку,

вдова якого, Марія, 1850 р. подарувала цей маєток (17 десятин землі й 8 душ чоловічої статі) своїй донощі Катерині, яка була одружена зі штабс-капітаном Миколою Григоровичем Ломаківським, небожем відомого на Миргородщині історика й етнографа Василя Яковича Ломаківського. Від цього прізвища й пішла назва хутора. 1883 р. в хуторі Ломаківському налічувалося 6 господарств (5 селянських, 1 міщанське), 35 душ обох статей. 1884 р. – 44 душі обох статей. 1910 р. – 7 селянських господарств, 47 душ. 1912 р. зафіксована назва хутір Ломаківський. 1923 р. населений пункт входив до Зубівської сільської ради Попівського району Лубенської округи, мав 60 жителів. 1926 р. – 16 господарств, 74 жителі. 1948 р. діяли назви – хутір Ломаківщина, Ломаківське, підпорядкований Зубівській сільській раді. Згодом хутір був переселений. За даними 1960 року, він об'єднаний із селом Зубівкою.

Ломаківського хутір. На мапі XVIII ст. хутір позначений на краї Хорольського повіту – на південний захід від села Кибинців і на північний захід від с. Мальців.

Ломиківського, поручика, хутір. 1781 р. це були дві хати посполитих у першій Миргородській сотні Миргородського полку. Ймовірно, поблизу с. Шахворостівки. Не виключено, що це – давніша назва хутора Парк-Трудолюб.

Ломаківщина, хутір (імовірно, біля с. Ярмаків), згадується 1915 р., там була цегельня міщанина Михайла Матвієнка-Шовкопляса.

Лубенців, посполитих, хутір. 1781 р. – три хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Лубенця, посполитого, хутір. 1781 р. – одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Лубченків хутір, 1926 р. – Зубівської сільської ради, 2 господарства, 12 жителів. Власниками хутора були заможні козаки Лубки (Лубченки). Пор.: Любченків хутір; очевидно, це один і той самий хутір.

Лукашиха, хутір (Лукашихи хутір), 1900 р. Комишнянської волості, в межових дачах села Корсунівки.

Лукашівка, хутір, 1910 р. — Комишнянської волості, 7 господарств, 54 душі. 1915 р. там працював млин дворяніна Андріяна Семененка. Назва хутора походить від прізвища Лукаш.

«Лук'яновская деревня». (Така назва зафіксована в виданні: Макаренко Н. Городища и курганы Полтавской губернии. — Полтава, 1917. — С. 35). Цей населений пункт був у Миргородській волості, біля урочища Демидового. Поряд, за 1 версту від села, були підвищення, які називали Ляховими могилами. Ймовірно, назва населеного пункту пов'язана з поміщиком Лук'яновичем; можливо, це поблизу села Мар'янського.

Луценка, возного, хутір. 1781 р. — одна хата в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Луценків хутір, 1910 р. — Миргородської волості, 20 козацьких господарств, 106 душ. 1923 р. — 146 жителів. 1926 р. — Стаднянської сільської ради, передмістя Миргорода, населення — 154 чоловіки.

Луценків хутір, 1910 р. — Петрівської волості, 10 козацьких господарств, 73 душі. 1923 р. — Павелківщинської сільської ради.

***Любівщина**, село, Шахворостівської сільської ради. Старі назви — Лобівський хутір, Любівщина, Кизів хутір, Кизеве, які побутували одночасно (можливо, у XVIII ст. це були два суміжних хутори; в документах того часу спостерігається прізвище Лоба, від якого могла утворитися назва Любівщина). 1781 р. хутір Кизя, значкового товариша, у першій Миргородській сотні складався із двох хат послолітих. 1787 р. у хуторі Лобівському жили 17 душ, які належали військовому товаришеві Іванові Кизю. 1810 р. хутором володів надвірний радник Петро Кизь. Про Кизів хутір ходила слава як про «страшний хутір», бо Кизь скуповував селян-утікачів і записував у ревізію (це нинішні роди Додусенки, Стасі). Одруження з дівчатами з Кизевого хутора вважалося небажаним. 1883 р. хутір Любівщина належав до Миргородської волості, за 4 версти від Миргорода, мав 23 двори селян-власників, 23 хати, одну безхатню родину. В хуторі тоді жили 63 особи чоловічої статі, 61 — жіночої. 1912 р. в хуторі Любівщині налічувалося 27 селянських господарств, 180 душ. 1926 р. населений пункт належав до Стаднянської сільської ради, мав 34 господарства, 167 жителів. У 30 — 50-х рр. ХХ ст. хутір входив до

складу колгоспу «Країна Рад». 1980 р. в хуторі був 121 двір, 322 жителі; 1993 р. — 124 двори, 379 жителів; 2006 р. — 152 двори, 407 жителів. (Пор. також: Кузів хутір).

Любченка хутір, 1900 р. Миргородської волості. Те саме, що х. Барівщина.

Любченків хутір, 1923 р. — Зубівської сільської ради Попівського району, 6 жителів. Див. також: Любченків хутір.

Ляхів хутір, Миргородської волості, належав до приміських хуторів. 1883 р. — 6 дворів (4 козацьких, 2 селянських), 6 хат, 16 осіб чоловічої статі, 15 — жіночої. Назва походить від прізвища Лях.

Ляхнів хутір. (Те саме, що с. Іващенки — див.).

Ляхнів хутір. 1781 р. в Сорочинській сотні Миргородського полку було два хутори „артилерійця” Ляхна: 1) одна хата посполитих; 2) дві хати козаків. 1910 р. хутір Ляхнів належав до Сорочинської волості, неподалік від Великого Байраку; мав 6 селянських господарств, 27 душ. 1915 р. там працювала цегельня козака Іллі Ляхна. 1926 р. хутір належав до Великобайрацької сільської ради, налічувался 9 господарств, 49 жителів.

M

Мажари, хутір, 1900 р. Петрівської волості, в межових дачах села Мальців і містечка Слобідки. 1902 р. згадується Маджариний хутір, який належав до парафії Покровської церкви села Мальців.

Маїрківщина, хутір, урочище. Біля м-ка Сорочинців, за р. Пслом. Згадується 1830 р. 1910 р. — Сорочинської волості, одне господарство, 5 душ. Назва походить, ймовірно, від слова «майор»: власником земель на початку XIX ст. у тій місцевості був майор Данило Чарниш.

Майлатівщина, хутір, поблизу Миргорода. 1832 р. мав назву Демидовичів хутір, бо належав поміщикам Майлат-Демидовичам. 1900 р. зафіковано хутір Майлаківщину Миргородської волості. На мапі 1915 р. — хутір Монлат (це спотворена назва), за одну версту на південний від хутора Кизя (Любівщини). 1926 р. хутір Майлатівщина входив до Стаднянської сільської ради, мав 15 господарств, 60 жителів. (Пор. також: хутір Слобідка).

Мазьків хутір (див: Маськів хутір).

Макарівщина, хутір. 1926 р. – Савинської сільської ради, одне господарство, 4 жителі.

Макортет, хутір. 1900 р. – Попівської волості, в межових дачах села Стовбино. 1923 р. – Стовбінівської сільської ради, 154 жителі. 1926 р. – Гасенківської сільської ради, 26 господарств, 164 жителі. Хутір заселений 1938 р. За даними 1965 р., село Макорти Дібрівської сільської ради зняте з обліку. (Первісне значення слова «макортет» – макітра. Макортетами на Миргородщині називали також, за зовнішньою схожістю, улоговини давнього походження, які, за місцевими переказами, утворені від того, що в тих місцях брали землю для насипання могил-курганів. За нашими спостереженнями, справді, неподалік від макортетів досі збереглися або колись існували насипані могили. Пор.: озеро Макортетик; ярок Макітра).

***Мала Грем'яча**, село, Попівської сільської ради, за 1 км на північ від Попівки, за 1 км на схід від села Великої Грем'ячої. 1883 р. – хутір Попівської волості, 37 хат (із них 34 селян-власників), 104 чоловіки, 79 жінок. 1926 р. у хуторі було 79 господарств, 341 житель. У 40-х рр. хутір належав до Великогрем'яцької сільської ради. 1980 р. – 58 дворів, 121 житель; 2006 р. – 15 дворів, 21 житель.

Мала Обухівка, хутір, у першій половині ХХ ст. входив до території Великообухівської сільської ради Миргородського району.

Мала Тригубиця (Мала Трегубиця), хутір. Див.: В'язове.

Милашенків хутір. Див.: Милашенкове.

Малий Байрак, село, Великосорочинської сільської ради, за 2 км на схід від села Великого Байраку. 1883 р. хутір Малий Байрак належав до групи Сорочинських хуторів Сорочинської волості, мав 16 хат (із них 15 козацьких), 44 особи чоловічої статі, 41 жіночої. 1910 р. – 20 козацьких господарств, 118 душ. На мапі 1915 р. – те саме, що Воронин хутір (див., пор.). 1926 р. хутір належав до Великобайрацької сільської ради, було 43 господарства, 179 осіб. Під час колективізації влада виселяла заможних людей до Великих Сорочинців (на Жабокрюківку). У 40-х рр. належав до Великосорочинської сільської ради, у хуторі діяв колгосп „Червоний шлях“. 1985 р. налічувалося 5 дворів, 9 жителів; 1993 р. – 1 двір, 3

жителі; 2006 р. жодного двора, жодного жителя, але село ще не зняте з обліку.

***Малинівка**, село, Шахворостівської сільської ради. 1753 р. село згадується під назвою Керман. У XIX ст. мало назву Мар'янське, Мар'їнська, входило до Миргородської волості, за 8 верст від Миргорода. В другій половині XIX ст. населений пункт знову трапляється під назвами хутір Акерман, хутір Акермана (за прізвищем поміщика Олександра Павловича Акермана, поручика, власника цього села), згодом — Акерманщина, у просторіччі — Керменщина. 1883 р. в хуторі налічувалося 37 хат, 214 душ обох статей. За переписом 1910 р., село („деревня") Мар'їнська (Акерманщина) мало 62 селянських господарства, 391 жителя. 1923 р. — хутір Мар'їнський Шахворостівської сільської ради був населений 488 особами обох статей. 1926 р. — 109 господарств, 519 жителів. На початку 30-х рр. був створений колгосп імені Ернста Тельмана. Сільська громада вчинила спротив насильницькому захопленню місцевою владою громадських земель під колгосп (про це писав поет Павло Тичина у вірші „Друга пісня трактористки"). У 40-х рр. Керменщина входила до колгоспу „Комінтерн". 1952 р. згадується як хутір Мар'янськ Шахворостівської сільської ради. У 60-х рр. село називалося Малинівкою (перейменоване з ініціативи районної влади). 1980 р. в селі налічувалося 104 двори, 269 жителів; 1993 р. — 90 дворів, 195 жителів; 2006 р. — 69 дворів, 168 жителів. Назва Керменщина функціонувала в побутовій мові населення паралельно з офіційною назвою Малинівка до кінця ХХ ст.

Малинки хутори. 1781 р. в Сорочинській сотні Миргородського полку було два хутори (п'ять хат посполитих і одна хата посполитих), які належали значковому товаришеві Малинці.

Малинчин хутір — хутір, який увійшов до складу села Овнянки. На початку ХХ ст. у хуторі була економія поміщика Георгія Олексійовича Малинки — цегельня, вітряк, конюшні, комори. Господарство спеціалізувалося на виробництві цукрового буряка. 1900 р. жили 52 особи обох статей. У 40-х рр. згадується як Малинчине, село Овнянської сільської ради. За даними 1965 р., зняте з адміністративного обліку.

***Малі Сорочинці**, село, Хомутецької сільської ради. Під час археологічних розкопок на північній околиці села виявлено поселення доби бронзи III — II тисячоліть до н.е., на березі р. Хоролу — залишки

поселення черняхівської культури. До XIX ст. населений пункт мав назву село Сорочинці (на відміну від містечка Сорочинців). За ревізією 1723 р. село назване «полковничим», бо належало миргородському полковникові Д.Апостолу. Козацьким отаманом села тоді був Степан Гигеняченко (Гигенченко); найзаможніші козаки — Данило Кvas, Леонтій Адаменко, Кирило Шаповаленко, Кіндрат Грещенко (Гресь?), Зінець Деркаченко та інші. 1723 р. в селі вже існувала Параскевіївська церква, священиком у якій служив «презвітер» о. Стефан Йосифович, дяком — Корній Василенко, паламарем — Олексій Безбороденко. 1737 р. отаманом села був Іван Деркаченко, вйтотом — Савка Ревенко. 1781 р. село входило до другої Миргородської сотні Миргородського полку. 1787 р. там жили „різного звання казенні люди“ і піддані козацької старшини: сотників Олександра Попатенка, Олексія Ганжевича та інших власників, усього 783 душі. 1883 р. село належало до Зубівської волості, розміщалося за 7 верст від Миргорода, за 2 версти від Зубівки; мало 333 господарства (з них 270 козацьких), 1725 душ обох статей. 1885 р. споруджено новий дерев'яний храм Параскевіївської церкви; також 10 листопада 1906 р. З 1896 р. в селі діяло початкове народне училище. 1910 р. в селі було 320 господарств (із них 268 козацьких, 35 селянських, 11 привілейованого стану), 1791 житель. Окрім землеробства, населення займалося й іншими видами діяльності: теслярством — 13 душ, кравецтвом — 16, шевством — 5, столярством — 8, ковальством — 3, ткацтвом — 33 (з них 32 чоловіки, одна жінка), інтелігентними заняттями — 20. Найбільшими землевласниками були Юзефовичі, Попатенки, Явтушенко, Губенки. На початку ХХ ст. в селі жила родина заможних міщан Стельмахів (імовірно, купців); Василь Михайлович Стельмах учителював у Малосорочинському початковому народному училищі. Мав землю в селі також земський лікар О.Т. Богаєвський. 1915 р. працювала цегельня козака Захара Юрченка. 1912 р. діяла жіноча церковнопарафіяльна школа, 1918 р. — початкова двокласна 5-комплектна школа. В 1923 — 1926 рр. село належало до Зубівської сільської ради Попівського району Лубенської округи, мало 402 господарства, 1828 осіб. У 1929 — 1930 рр. у селі було створено перший колгосп „Згода“, його організатором був Матвій Митрофанович Юхименко, першим головою — Антін Якович Кваша. У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій члени родин Гаряжів, Деркачів, Іваненків, Нечипоренків, П'ятьків, Терещенків, Тимошенків, Шуб, Юхименків та ін. У 40-х рр. діяв колгосп імені Кірова. 1985 р. — 295 дворів, 613 жителів; 1993 р. — 166 дворів, 321 житель; 2006 р. — 201 двір, 476 жителів.

Малорошвілів хутір, неподалік від Ярмаків. 1881 р. хутір входив до Кибинської волості. Назва утворилася від прізвища власника хутора — Малорашвило (це колишнє прізвище Малорашвілі, можливо, перекручене, яке носили нащадки грузинських поселенців на Миргородщині другої половини XVIII ст.).

Маляра хутір (1902 р. належав миргородському козакові Іванові Даниловичу Маляру), був розміщений «в дачах города Миргорода», на південнь від Почапського озера й урочища Неїжкового.

Маляра хутір, 1900 р. Комишнянської волості.

Малярів хутір, 1926 р. — Черкащанської сільської ради, 17 господарств, 49 жителів.

Малярівка, село, Миргородського району. За даними 1968 р., зняте з обліку.

Малярівщина, хутір, 1900 р. — Петрівської волості, в межових дачах села Мальців і містечка Слобідки. 1910 р. — 2 господарства, 11 душ. 1923 р. — 293 жителі. 1937 р. селянин-одноосібник Малярівщини Петро Данилович Пелипенко був засуджений до розстрілу. У 40-х рр. хутір входив до Мальцівської сільської ради.

***Мальці**, село, Слобідської сільської ради. Відоме з першої половини XVII ст. 1723 р. Мальці були маєтністю Івана Брублевського, відставного полкового осавула Миргородського полку. Найзаможнішими козаками в селі вважалися Василь Юрченко, Леонтій Маджарин, Федір Кондратенко, Іван Ночовний, Олехвір Артющенко, Трохим Пісадний, Леонтій Шпак, Йосип Черевань та інші. 1723 р. діяла Покровська церква, де священиком служив Микита Савич (Савченко); при церкві працювала школа, в якій викладав дяк Парфеній Єремієвич (згодом це був священик Пархом Яременко). 1729 р. у Мальцях було 27 дворів. 1737 р. отаманом села був Яків Романенко, війтом — Микита Марченко. 1763 р. лісом під с. Мальцями володіла Троїцька церква м. Миргорода. У 80-х рр. XVIII ст. село належало до першої Миргородської сотні Миргородського полку. 1787 р. в ньому проживало 383 душі: „різного звання казенні люди, козаки і власників — полкового обозного Мусія Зарудного і військового товариша Якима Рудя”. 1778 р. було споруджено нову церкву Покрови Божої Матері, 1876 р. ще раз зведено новий храм. 1876 р. населення становило 558 чоловіків і 569 жінок. 1883 р. село

входило до Петрівської волості, мало 196 дворів (із них 192 козацьких), 217 хат, 1044 душі обох статей. Із 1892 р. діяло початкове народне училище. 1910 р. в Мальцях налічувалося 234 господарства, 1351 житель. Серед представників неземлеробських занять села були: теслярі – 4, кравці – 6, шевці – 6, ткачі – 11, інтелігенції – 7. На початку ХХ ст. діяла жіноча церковнопарафіяльна школа, 1919 р. – трикомплектна нижчепочаткова школа. 1923 р. населення Мальців становило 1912 чоловік. 1926 р. це був центр сільської ради, налічувалося 280 господарств, 1385 жителів. У січні 1931 р. створено перший колгосп – імені Леніна, головою якого був Сергій Павлович Рубан. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій члени родин Горбиків, Данилевських, Терещенків, Федоряк, Яременків та ін. По війні, 1945 р., місцевий колгосп очолювала Одарка Сергіївна Хмеленко. В 40-х рр. діяв також колгосп „Вільне життя“. До 1978 р. існувала Мальцівська сільська рада, 1978 р. центр сільської ради було переведено до села Слобідки. 1980 р. в селі було 218 дворів, 471 житель; 1993 р. – 181 двір, 375 жителів; 2006 р. – 188 дворів, 262 жителі.

Мальченків хутір. 1923 р. – Біликівської сільської ради, 69 жителів.

Маменків хутір, Миргородського району. За даними 1965 р., знятий з обліку. (Назва зареєстрована у виданні: Полтавська область. Адміністративно-територіальний поділ: Довідник. – Полтава, 1968. – С. 146. Не виключено, що назва помилкова, слід – Мамеків хутір, від прізвища Мамеко).

Мамонтівський хутір. 1781 р. це були дві хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку. (Назва зафіксована у книжці: Описи Київського намісництва 70-80 років XVIII ст. – К., 1989. – С. 128. Ймовірно, у виданні зроблена помилка: очевидно, правильна назва – Мамонівський хутір, від прізвища Мамон).

Мамчичів хутір, за 3,5 версти на схід від с. Петрівців. У 1900 – 1915 рр. входив до Миргородської волості. 1910 р. Хутір Мамчича мав 22 господарства (з них 7 козацьких, 15 селянських), 110 душ. 1923 р. хутір належав до Петрівцівської сільської ради. Разом із хутором Духовою Балкою його населення становило 257 чоловік. 1926 р. – у складі Овнянської сільської ради, 28 господарств, 145 жителів. Назва хутора утворена від прізвища Мамчич (козаки

Мамчичі у XVIII ст. жили в сусідньому селі Аврамівці і в Миргороді; у XIX ст. це був дворянський рід).

Манджолин хутір. 1910 р. — Кибинської волості, 2 господарства, 18 душ. Назва походить від прізвища Манджола.

***Мареничи**, село, Солонцівської сільської ради, за 7 км на південь від села Великих Сорочинців. 1781 р. козаки Мареничі мали хутір (одну хату козаків-підпомічників) у Сорочинській сотні Миргородського полку. Їхні нащадки дворяни Мареничі наприкінці XVIII — на початку XIX ст. мали підданих у Сорочинцях і в навколишніх хуторах. 1883 р. Мареничів хутір входив до Сорочинської волості, мав 8 дворів (із них 7 козацьких), 9 хат, 25 осіб чоловічої статі, 21 жіночої. 1900 р. зафіксовано назву хутір Маринича. З 1911 р. в селі діяло початкове народне училище, 1919 р. це була двокомплектна нижчепочаткова школа. 1926 р. це село Солонцівської сільської ради, 117 господарств, 514 жителів. У 30-х рр. село Мареничі входило до колгоспу імені Петровського. Під час німецької окупації 1941 — 1943 рр. у селі було спалено 81 двір. У післявоєнний час село входило до Солонцівської сільської ради. 1980 р. в селі налічувалося 172 двори, 362 жителі; 1993 р. — 132 двори, 261 житель; 2006 р. — 152 двори, 184 жителі.

Марківське, село. Назва походить від прізвища Марківських — дворян козацько-старшинського походження. 1781 р. в першій Кomiшанській сотні Гадяцького полку, за 2,5 версти на захід від Кomiшні, був хутір (6 хат) „військового товариша Марківського з братами”. 1900 р. хутір Марківського входив до Кomiшнянської волості. 1926 р. — хутір Марківський Шульжанської сільської ради, 21 господарство, 116 жителів. Мав також назву Олексіїв Кут (від імені власника Олексія Марківського). До 1978 р. село Марківське входило до Черкащанської сільської ради, з 1978 — до Кomiшнянської селищної ради. Списане з обліку в 70-х рр. ХХ ст.

Марківського хутір, Кomiшнянської волості (початок ХХ ст.). Мав також назву Яковищів хутір.

Марківщина, хутір. Те саме, що хутір Григорівка (див.).

Марківщина, хутір, у першій чверті ХХ ст. існував по шляху з містечка Кomiшні на село Черевки.

Мартиненків хутір. 1781 р. був хутір козачки Мартиненкової (3 хати козаків) у першій Миргородській сотні Миргородського полку.

Мартиненків хутір, 1815 р. згадується „в дачах містечка Попівки”.

Марудин хутір, на Марудиній горі, на півдорозі з Миргорода до Попівки, ліворуч від шляху. На початку ХХ ст. там було два двори. Назва утворена від прізвища Маруда.

***Марченки**, село, Біликівської сільської ради, за 5 км на схід від Миргорода. 1883 р. Марченків хутір входив до Миргородської волості, мав 40 дворів (із них 31 козацьких), 43 хати, 133 особи чоловічої статі, 126 жіночої. 1910 р. – 42 господарства (з них 34 козацьких), 283 душі. З 1910 р. діяло початкове народне училище. На мапі 1915 р. позначений хутір Марченків (Садні). 1923 р. його населення становило 317 осіб. 1926 р. Марченків хутір був центром сільської ради, мав 58 господарств, 303 жителів. Із 1931 р. діяв колгосп „13-річчя РСЧА“ (РСЧА – Робітничо-селянська Червона Армія), така сама назва була і в 40-х рр. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій члени місцевих родин Марченків, Кивенків, Леп, Мелашенків, Яненків та ін. Під час німецької окупації 1941 – 1943 рр. в селі спалено 86 дворів. 1967 р. Марченки входили до території Почапської сільської ради, потім Біликівської. 1980 р. село мало 40 дворів, 89 жителів; 1993 р. – 38 дворів, 56 жителів; 2006 р. – 38 дворів, 45 жителів.

Марченків хутір, 1883 р. належав до Зубівської волості, біля села Біликів; мав 4 двори, 4 хати, 10 осіб чоловічої статі, 11 жіночої. 1923 р. входив до Біликівської сільської ради, населення – 52 душі.

Мар'янське, село. (Див.: Малинівка).

Мар'янівщина, хутір, 1926 р. – Шахворостівської сільської ради, 4 господарства, 24 жителі.

Масича хутір, 1900 р. Комишнянської волості.

Масліївщина, хутір. (Див.: Ємців хутір).

Масюків хутір, 1900 р. Хомутецької волості. Назва зафіксована у виданні: Матеріали подвірной переписи Полтавской губернии в

1900 г. Миргородський уезд. — Полтава, 1905. — С.56. Можливо, це перекручена назва, слід — Маськів хутір (див., пор.).

Маськів хутір (Мазьків хутір). 1910 р. хутір Маськів Хомутецької волості мав два господарства, 10 душ. 1923 р. Мазьків хутір належав до Хомутецької сільської ради, 4 жителі. 1926 р. — 2 господарства, 13 жителів. Хутір існував у 40-х рр. За даними 1965 р., село Маськів зняте з обліку.

Матвієнка, козака, хутір, 1781 р. це була одна хата в першій Миргородській сотні Миргородського полку, Лубенського повіту.

Матяша хутір, 1900 р. Сорочинської волості.

Махотихи хутір, дружини значкового товариша. 1781 р. — 6 хат у першій Комишанській сотні Гадяцького полку. 1902 р. Махотин хутір належав до парафії церкви Різдва Богородиці містечка Комишні.

Махтейв хутір. Те саме, що хутір Березівця (див.).

Мацьків хутір, 1900 р. Петрівської волості, в межових дачах села Мальців і містечка Слобідки.

Машченків хутір 1-й. Був розміщений на околиці села Кибинців, на пагорбі. 1910 р. — Кибинської волості, 2 господарства, 17 душ. 1923 р. — Кибинської сільської ради, 67 жителів. 1926 р. — 12 господарств, 75 жителів. Знесений 1937 року.

Машченків хутір 2-й, поряд із селом Єрками. Те саме, що хутір Осадчий. 1910 р. 2-й хутір Машченків належав до Кибинської волості, мав 1 господарство, 11 душ. 1923 р. — Кибинської сільської ради, населення 6 осіб. 1926 р. входив до Єрківської сільської ради, мав 2 господарства, 10 жителів. Існував у 40-х рр. ХХ ст. За даними 1978 р., село Машченків Кибинцівської сільської ради зняте з обліку.

Медведівка (див.: Ведмедівка).

***Мелашенкове**, село Біликівської сільської ради, за 7 км на схід від Миргорода. 1883 р. Мелашенків (Милашенків) хутір підпорядковувався Зубівській волості, мав 4 козацьких двори, 7 хат, 23 душі обох статей. 1910 р. — 24 козацьких господарства, 170 душ. 1923 р. хутір належав до Біликівської сільської ради, мав 65

осіб. 1926 р. — Марченківської сільської ради, 54 господарства, 279 жителів. 1965 р. село Милашенкове належало до Почапцівської сільської ради, з 70-х рр. — до Біликівської. 1980 р. — 51 двір, 81 житель; 1993 р. — 41 двір, 76 жителів; 2006 р. — 29 дворів, 36 жителів.

Мелашенка хутір. 1919 р. існував хутір землевласника („куркуля“) Андрія Мелашенка. Нині на місці цього хутора розташовані землі селища Декабристів.

Мелешків хутір, за 3,5 версти на схід від села Остапівки. 1781 р. у першій Комишанській сотні Гадяцького полку був хутір (одна хата) козака Мелешка. Того самого року в тій самій сотні існував хутір (5 хат) козаків Мелешка і Козачини. 1883 р. хутір Мелешки входив до Березоволуцької волості, мав 52 двори (з них 51 козацькі), 58 хат, 302 душі обох статей. 1902 р. хутір належав до парафії Іллінської церкви містечка Комишині.

Мелешків хутір, 1852 р. був на території містечка Комишині, на Подолі.

«Під Мелешками», хутір, 1902 р. входив до парафії Успінської церкви села Остапівки.

Мельника, козака, хутір. 1781 р. — в першій Миргородській сотні Миргородського полку; в хуторі було 2 козацьких хати.

Мельника хутір, Хомутецької волості, 1900 р.

Мельників хутір. 1910 р. — Сорочинської волості, одне господарство, 7 душ.

Мизирі, хутір. (Див.: Музирі).

Миколаєнків хутір, 1900 р. Попівської волості. 1926 р. — Ключниківської сільської ради, 3 господарства, 16 жителів.

Миколаївка, хутір. (Див.: Ніколаївка).

Милашенкове, село. (Див.: Мелашенкове).

Милашенків, залізничний роз'їзд. За даними 1968 р., знятий з обліку як населений пункт.

Милорадовичеве (Милорадовичівське) — маєток між селом Савинцями і селом Зуївцями. 1781 р. зареєстровано хутір бригадира Милорадовича (21 хата) і слобідку Милорадовича, колезького асесора (28 хат), які належали до першої Ковалівської сотні Гадяцького полку. 1787 р. згадуються населені пункти Миргородського повіту: Милорадовичева слобідка (6 душ „казенних людей“) і Милорадовичева слобода (163 душі, які належали бригадирові Петру та колезькому асесорові Михайлові Милорадовичам). Пізніше маєток Милорадовичівське дістався корнетові Петрові Кривопустову, а згодом його купив поручик Олексій Левенець, який 1818 р. продав його Саві Кириловичу Яновському, священикові села Олефірівки.

Михайленків хутір, 1910 р. — Сорочинської волості, одне господарство, 8 душ.

Михайлівка, хутір, біля містечка Сорочинців. 1811 р. належав лікареві Михайлові Яковичу Трохимовському. (Пор.: Лікарський хутір).

Михеїв хутір, 1900 р. — Петрівської волості, в межових дачах села Петрівців.

Мілењке, хутір, 1926 р. — Стаднянської сільської ради, 2 господарства, 14 жителів.

Мільченків хутір, 1900 р. Зубівської волості, в межових дачах села Біликів.

Міркуна хутір, Попівської волості (1900 р.). Те саме, що Бойків хутір.

Міщенків, козаків, хутір, за 3 версти на північ від села Черкащан. 1781 р. це були 5 хат у першій Комишанській сотні Гадяцького полку. 1883 р. належав до групи Комишанських хуторів Попівської волості; 12 хат (із них 11 козацьких), 70 душ обох статей. 1900 р. зареєстровано Міщенків хутір Попівської волості, в межових дачах містечка Комишині. 1910 р. — Комишнянської волості, 10 козацьких господарств, 117 душ. 1926 р. хутір підпорядковувався Мокріївській сільській раді, мав 30 господарств, 150 жителів. Існував у 40-х рр. ХХ ст. За даними 1968 р., село Міщенки об'єднане з селом Воловиками Остапівської сільської ради.

Міщенків хутір, 1900 р. Савинської волості.

Млинок («Біля Млинка»), хутір, 1902 р. належав до парафії Воскресінської церкви села Ярмаків.

***Мокріївка**, село, Черкащанської сільської ради. У XVIII ст. це були хутори виборних козаків Мокріїв: три хутори (всі по одній хаті) в першій Комишанській сотні Гадяцького полку. 1883 р. хутір Мокріїв входив до Комишанської волості, мав 13 дворів (із них 11 козацьких), 14 хат, 38 осіб чоловічої статі, 38 жіночої. 1900 р. – хутір Мокріївський Комишнянської волості, в межових дачах містечка Комишні. 1910 р. хутір мав 20 козацьких господарств, 130 душ. 1926 р. – центр Мокріївської сільської ради Комишанського району, 23 господарства, 129 жителів. 1932 р. в селі діяв колгосп „Новий побут“. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій члени родин Гречок, П'явок та ін. 1967 р. село Мокріївка підпорядковувалося Остапівській сільській раді, у 70 – 80-х рр. – Черкащанській сільській раді. Існувала також назва Мокрії. 1980 р. село мало 54 двори, 187 жителів; 1993 р. – 73 двори, 209 жителів; 2006 р. – 66 дворів, 183 жителі.

Монастиря Сорочинського хутір. 1781 р. – одна хата в Сорочинській сотні Миргородського полку.

Монлат, хутір. (Див.: Майлатівщина).

Моргунів хутір, 1883 р. – Хомутецької волості, 4 двори (з них 2 козацьких, 2 селян-власників), 5 хат, 7 чоловіків, 9 жінок. 1902 р. належав до парафії Покровської церкви містечка Хомутця.

Морозів хутір, 1926 р. – Ключниківської сільської ради, 3 господарства, 17 жителів.

Мотузки хутір (Те саме, що Оверків хутір, Оверченків хутір).

Мошурівка, хутір, у першій половині ХХ ст. був біля села Остапівки.

Музирі (Мизирі), село. 1900 р. це був хутір Музиря (Мизирі) Зубівської волості, в межових дачах села Біликів. Хутір Музиря ще існував 1953 р. За даними 1965 р., село Мизирі Біликівської сільської ради зняте з обліку.

Муравйовські хутори, 1915 р. розміщалися між селами Попівкою і Дібрівкою. Назва пов'язана з прізвищем дідичів Муравйових-Апостолів, власників земель у цих місцях.

Муховате, село (хутір) Солонцівської сільської ради. Існувало на початку — в першій половині ХХ ст. За даними 1965 р., зняте з обліку. Можливо, первісна назва була Моховате (від слова мох).

H

Надіона, козака, хутір. 1781 р. — дві хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку. (Не виключено, що прізвище перекручене).

Надтоки хутір, біля містечка Сорочинців. 1837 р. власником хутора був Гаврило Надтока. 1900 р. хутір Надтоки належав до Савинської волості.

Назаренків хутір, Петрівської волості, в межових дачах села Мальців і містечка Слобідки (1900). 1926 р. — хутір Назаренка Шарківщинської сільської ради, 1 господарство, 8 жителів.

Намісника Сорочинського хутір. 1781 р. — одна хата посполитих у Сорочинській сотні Миргородського полку. (Пор.: Горковського хутір).

Неїжків Байрак, хутір, поблизу містечка Сорочинців. Назва походить від прізвища Неїжко. Близько 1830 р. в хуторі жили 8 душ, які належали корнетові Георгію Малинці.

Непокупний, хутір (групи хуторів Черкащенкових). 1910 р. входив до Попівської волості, мав 7 господарств, 47 душ.

Нероновичі, містечко. (див.: Великі Сорочинці).

Нештетний хутір. 1883 р. підпорядковувався Комишанській волості, мав 4 козацьких двори, 4 хати, 7 осіб чоловічої статі, 9 жіночої. 1902 р. належав до парафії Преображенської церкви містечка Комишні. 1910 р. хутір Несчетний складався з 6 господарств, 40 душ. 1926 р. хутір Нештетний був на території Шульжанської сільської ради, в ньому налічувалося 7 господарств, 36 жителів. Назва, ймовірно, походить від слова «нищетний» — так у офіційних російськомовних

документах XVIII – XIX ст. називалася категорія щонайубогішого населення.

Нижня Царина (Царина) – у другій половині XIX ст. урочище й хутір поблизу Миргорода. 1915 р. там була цегельня міщанина Лейби Воловича. Нині – в межах міста Миргорода, його південна частина (сучасна вулиця Складська).

Никитова, отамана, хутір. 1781 р. – 5 хат у першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Ніжинців хутір, близько 1917 – 1920 рр. існував між хутором Стаднею й урочищем Ісовим.

Ніколаївка (Миколаївка), хутір. 1910 р. – Миргородської волості, 4 господарства (з них три – привілейованого стану); 114 душ (із найманими робітниками), гуральня, паровий млин. (Пор.: Нікольський).

Нікольський (Нікольське), хутір. 1881 р. – Миргородської волості. 1908 р. там жив дідич Микола Григорович Ковалевський (не виключено, що назва хутора походить від його імені). 1923 р. хутір підпорядковувався Шахворостівській сільській раді, мав 34 жителі. (Пор. також: Ніколаївка; ймовірно, що це один і той самий населений пункт).

Німича, козака, хутір. 1781 р. – одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Нова Рублівка. (Див.: Рублівка).

Нове Життя, село. На карті Генерального Штабу 1942 р. таку назву мало село Кибинці.

Новий хутір (також Сіренків хутір). 1910 р. – Савинцівської волості, одне господарство, 9 душ.

Новий хутір, 1926 р. – Остапівської сільської ради, 22 господарства, 93 жителі.

Ново-Лещенків, хутір. 1900 р. – Зубівської волості, в межових дачах села Біликів.

Ново-Комишанка, хутір, у першій половині ХХ ст. входив до Черкащанської сільської ради.

Новомлинівський (Новомлинський) хутір, за дві версти від Миргорода. 1787 р. там жило 11 душ „казенних людей“. 1810 р. хутір перебував у власності поручика Кременецького (10 душ чоловічої статі). Пор. також: хутір Кременецький.

Новопоселена, слобідка, 1723 р. належала Святомихайлівському Сорочинському монастиреві; у підданстві монастиря було 26 осіб.

Новорублівщина (Ново-Рублівщина), хутір. (Див.: Рублівка).

Новоселиця, хутір. 1900 р. входив до Попівської волості, за 2 версти на південний схід від хутора Гасенків. 1926 р. — Стовбинської сільської ради, 48 господарств, 256 жителів. У 40-х рр. село стало центром Новоселицької сільської ради. 1980 р. — Ключниківської сільської ради, 15 дворів, 24 жителі; 1986 р. — 1 двір, 1 житель. Списаний рішенням Полтавського облвиконкому № 143 від 17.05.1988 р. Уродженцем хутора є народний депутат України Григорій Омельченко. (Пор. також: хутір Новоселок).

***Новоселиця**, село, нині Черевківської сільської ради, за 1 км на північ від села Бакумівки. У 40-х рр. ХХ ст. належав до Бакумівської сільської ради. 1980 р. — 9 дворів, 16 жителів, 1993 р. — 3 двори, 7 жителів, 2006 р. — одна хата, одна жителька.

Новоселівка, хутір. 1910 р. — Попівської волості, 26 господарств, 141 житель.

Новоселівка, хутір, 1926 р. Миргородської сільської ради, 35 господарств, 270 жителів.

Новоселівка, хутір, 1926 р. Стаднянської сільської ради, 26 господарств, 113 жителів.

Новоселівка Ярмаківська, хутір, 1926 р. — Миргородської сільської ради, 16 господарств, 83 жителі.

Новоселок, хутір, 1883 р. Попівської волості, недалеко від села Ключниківки, 18 хат селян-власників, 38 осіб чоловічої статі, 52

жіночої. (Пор.: хутір Новоселиця; можливо, це один і той самий населений пункт).

Новосельців хутір, 1910 р. — Комишнянської волості, 3 господарства, 26 душ.

Ножине, село, Ноджин хутір (Див.: Лещенки).

***Носенки**, село, нині Слобідської сільської ради. 1883 р. це був Носенків хутір, що належав до Петрівської волості, мав 3 козацьких двори, 4 хати, 17 душ обох статей. 1910 р. у Носенковому хуторі налічувалося 25 козацьких господарств, 201 житель. 1926 р. — 33 господарства, 195 жителів. 1967 р. село Носенки було підпорядковане Мальцівській сільській раді. 1993 р. село мало 19 дворів, 22 жителі; 2006 р. — 23 двори, 2 жителі. Назва утворена від прізвища Носенко; у 20-х — 30-х рр. члени родини Носенків зазнали репресій.

Носенків хутір, 1900 р. Миргородської волості. Те саме, що хутір Гречкин (див.).

Носенків хутір, Петрівської волості, при містечку Слобідці. 1910 р. — 2 господарства, 22 душі.

О

Оверка хутір, 1926 р. — Шахворостівської сільської ради, 1 господарство, 3 жителі.

Оверків (Оверка) хутір. 1900 р. належав до Миргородської волості, в межових дачах села Шахворостівки. 1923 р. Шахворостівської сільської ради, 35 жителів. (Пор.: Круглик).

Оверків хутір. У 1881 — 1910 рр. входив до Кибинської волості. 1910 р. — 2 господарства, 41 житель. 1923 р. підпорядковувався Кибинцівській сільській раді, населення — 31 чоловік. 1926 р. — 4 господарства, 48 жителів.

Овнянка (див.: Вовнянка).

Овнянський, хутір, 1787 р. його населення становило 110 душ: „казенні люди і власника — бригадира Федора Заньківського”,

останнього полковника Миргородського полку; цього самого року селом володіли також сестри Гавришеві.

Овнянські хутори. 1883 р. до них належали хутір Овнянка і хутір Ячний (див. кожний окремо), а згодом також хутори Малинчин, Духова Балка, Білоусівка, Бехтері.

Овчарівського хутир, 1910 р. — Кибинської волості (неподалік були розташовані хутори Дмитренків, Осипова, Ромодан). 1912 р. фіксується назва хутір Овчарівський.

Озниця, хутир, за 3,5 версти на північний захід від містечка Комишні. 1883 р. підпорядковувався Комишанській волості, в ньому було 11 дворів селян-власників, 12 хат, 29 чоловіків, 33 жінки. 1906 р. в хуторі діяла економія дідички княгині Марії Олексіївни Мещерської. У 1908 — 1915 рр. власником економії був граф Дмитро Михайлович Граббе, який володів 1439 десятинами землі. 1910 р. у Озниці налічувалося 24 господарства (з них 19 селянських, 2 привілейованого стану та інші), 272 душі. Працював паровий млин, цегельня. 1926 р. хутір Озниця належав до Шульжанської сільської ради, мав 4 господарства, 22 жителі.

Олександро-Миколаївка, село. Те саме, що Клюшниківка (див.).

Олексенків хутир, 1883 р. — Миргородської волості, 6 козацьких дворів, 6 хат, 34 душі обох статей. Іще існував 1945 р. Нині це територія в межах міста Миргорода — наприкінці сучасної вулиці Котляревського.

Олексіїв хутир. 1781 р. це був хутір Олексієва, сина значкового товариша, — одна хата в першій Комишанській сотні Гадяцького полку. 1915 р. Олексіїв хутир належав до Комишанської волості, там була цегельня дворяніна Петра Олексійовича Марковського. Ймовірно, що це хутір Олексіївка, у 1918 — 1919 рр. там був цегельний завод, який належав Миргородському художньо-промисловому інститутові.

Олексієнків хутир, між Миргородом і селом Гаркушинцями. Прилягав до залізниці з південного боку. 1910 р. — Миргородської волості, 43 господарства, 274 душі. 1923 р. — 433 жителі. 1926 р. — Миргородської сільської ради, 50 господарств, 331 житель. Є на мапі 1979 р.

Олексій Кут, хутір. (Див.: село Марківське).

***Олефірівка**, село, Савинцівської сільської ради, за 1,5 км на південний схід від села Савинців. Назва села могла утворитися від імені Олихвіра, козака Краснопільської сотні Миргородського полку 1649 р.; він записаний на початку сотенного реєстру, отже, належав до найбільш шанованих козаків; ім'я Олихвір було одне на всю Краснопільську сотню. У XVIII ст. село Олефірівка входило до Сорочинської сотні Миргородського полку («до сотні Сорочинської прилеглоє»). 1723 р. це була маєтність миргородського полкового хоружого Івана Черкаса (Черкеса), якому належало в селі 43 посполитих. У Покровській церкві служив священиком о. Григорій Григорієвич, дяком — Іван Онисименко, паламарем — Василь Ткач. 1730 р. село мало 41 двір. 1737 р. в селі діяла школа. В другій половині XVIII ст. Олефірівкою володіли дідичі Данилевські (із цього роду вийшло багато відомих діячів XVIII — ХХ ст.). 1770 р. у селі мав 52 хати перекладач Державної Колегії іноземних справ Іван Данилевський, 1787 р. 225 душ мав сотник Олексій Данилевський. У XVIII ст. діяла Свято-Покровська церква, 1759 р. її священиком був Іван Сталінський. 1760 р. споруджено новий храм — заходами дідича Івана Данилевського. 1818 р. у цій церкві служив священиком Сава Кирилович Яновський (двоюрідний дядько письменника Миколи Гоголя), згодом його син Володимир Савович. 1883 р. село належало до Савинської волості, за тодішніми мірами, за 33 версти від Миргорода, за 1,5 версти від Савинців; у Олефірівці налічувалося 53 двори селян-власників, 1 двір козаків, 57 хат, 156 чоловіків, 138 жінок. Із 1887 р. діяло початкове народне училище, в якому вчителювала Марія Володимирівна Яновська — троюрідна небога Миколи Гоголя. На початку ХХ ст. у селі була економія дідичів Данилевських, мав землі поміщик Максим Павлович Нечипоренко. Працювала навчальна ткацька майстерня. 1918 р. в Олефірівці діяла двокомплектна нижчепочаткова школа, дитячий літній притулок. На початку 20-х рр. створено дитячий будинок, куди привозили дітей із тих губерній Росії, які постраждали від голоду; патронат для сиріт діяв і в 30-х роках. 1926 р. село було центром Олефірівської сільської ради Нероновицького району, було 86 господарств, 471 житель. У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій члени місцевих родин Проценків, Яремків та ін. У вересні 1943 р. все село (160 дворів) було спалене німецькими окупантами за зв'язок із партизанами. У 30-х — 50-х рр. діяв колгосп „Червоне поле”, згодом його було приєднано до колгоспу „Більшовик”, що з центром у селі Савинцях. У 1961 — 1967 рр. було здійснено радіофікацію та електрифікацію Олефірівки.

1980 р. село мало 92 двори, 214 жителів; 1985 – 88 дворів, 190 жителів; 1993 р. – 64 двори, 179 жителів; 2006 р. – 50 дворів, 152 жителі.

Олещихи хутір, на мапі 1915 р. позначений за 1,5 версти на південь від села Марченків.

Олізьків хутір. (Див.: Улізьків хутір).

Омел'ченків хутір, 1900 р. Миргородської волості. Те саме, що Ісів хутір (див.). 1926 р. – Миргородської сільської ради, 1 господарство, 4 жителі.

***Онацьке**, село, Остапівської сільської ради. 1883 р. – хутір Онацький Березоволуцької волості, 34 двори (з них 33 козацьких), 37 хат, 218 жителів обох статей. 1926 р. – Верхньобудаківської сільської ради Комушнянського району, 468 жителів. 1993 р. село мало 63 двори, 177 жителів; 2006 р. – 50 дворів, 127 жителів. Назва утворена від прізвища Онацький.

Онищенків хутір, 1902 р. належав до парафії Михайлівської церкви села Зубівки.

О'Рурк хутір, Кибинської волості. 1881 р. хутір належав поміщикам Моріцу Єгоровичу О'Руркові, поміщикам села Ярмаків.

Осадчий, хутір. (Див.: Мащенків хутір 2-й).

Осипова хутір. 1881 р. – Кибинської волості, власником хутора був колезький реєстратор Михайло Никифорович Осипов, із кибинського дворянського роду. 1900 р. хутір Осипове увійшов до перепису разом із селом Кибинцями.

Осипівщина, хутір. 1910 р. – Комушнянської волості, 7 селянських господарств, 63 душі.

***Основе**, село, Слобідської сільської ради, за 0,5 км на південь від села Ємців. 1910 р. – хутір Петрівської волості, одне селянське господарство, 7 душ, 0,25 десятини орної землі. 1926 р. – Малыцівської сільської ради, 42 господарства, 220 жителів. У січні 1931 р. створено колгосп „Вільне життя”, його першим головою обрано Степана Юхимовича Назаренка; таку саму назву колгосп мав і в 40-х рр. У 60-х рр. село теж було підпорядковане Малыцівській

сільській раді, у 70 – 90-х – Слобідській сільській раді. 1980 р. налічувалося 84 двори, 167 жителів; 1993 р. – 71 двір, 109 жителів; 2006 р. – 75 дворів, 54 жителі. В Осовому збереглися залишки валу від стародавнього оборонного укріплення. Є переказ про місцевого багатія Яценка (жив у ярку над ставком), який був дуже жадібним, і під час подій 1917 – 1921 років закопав золото, навіть дітям не сказавши, де саме.

***Остапівка**, село, центр сільської ради. У другій половині XVII ст. село входило до Гадяцького полку. В 1678 – 1687 рр. ним володів на уряді гадяцького полковництва Михайло Самойлович, небіж гетьмана Івана Самойловича. В 1709 – 1715 рр. частина села Остапівки (46 дворів) належала гадяцькому полковникові Іванові Чарнишу як рангова маєтність. 1729 р. Остапівка (на той час Комишанської сотні Гадяцького полку) була подарована гетьманським універсалом Уляні Бутович (у першому шлюбі вона була за гадяцьким полковником Михайлом Милорадовичем) – донощі генерального осавула Степана Бутовича, та її синові Миколі. 1852 р. у Остапівці був маєток Марії Милорадовичевої, дружини штаб-ротмістра: земля, водяний млин із сукновальнями на річці Озниці, олійниця, садок. За переписом 1859 р. – це село Миргородського повіту, де жили козаки і власницькі селяни: налічувалося 483 двори, 2821 житель. Із 1869 р. діяло початкове народне училище. 1874 р. збудована дерев'яна Успінська церква, при ній бібліотека, „попечительство”. 1883 р. село належало до Березоволуцької волості Миргородського повіту (за 5 верст від містечка Березової Луки). В Остапівці було 529 дворів (із них 449 козацьких), 573 хати, 2637 душ обох статей. 1900 р. – 612 дворів, 3350 душ. Діяли земська початкова і церковнопарафіяльна школи. Влаштовувалися ярмарки. В селі розміщався маєток дідуха Михайла Бологова. 1918 р. працювали три початкових школи. 7 вересня 1920 р. в селі сталася зустріч керівників двох повстанських селянських загонів – Леонтія Христового й Олексія Дмитренка, які домовилися про спільні дії проти більшовицьких сил. Того дня в бою під Остапівкою проти гадяцького батальйону та інших червоних збройних з'єднань, повстанські загони зазнали поразки. Христовий утратив близько 200 чоловік убитими, Дмитренко загинув у х. Панченках. 1920 р. було створено сільське товариство споживчої кооперації, його першим головою був Дмитро Павлович Щур. 1926 р. в Остапівці було 661 господарство, 3556 жителів. Перший колгосп створено 1930 р. У 30-х роках діяло 3 колгоспи: ім. Леніна (голова Микола Миколайович Мельник), «Жовтень» (голова Олексій Степанович Черненко), «Шлях до соціалізму» (голова Іван

Миколайович Філонич). У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій члени родин Бережинських, Бережних, Лисенків, Макух, Пащенків, Поповичів, Северинів та ін. У 40-х рр. село було центром сільської ради. 1980 р. – 496 дворів, 1338 жителів; 1985 р. – 461 двір, 1178 жителів; 1993 р. – 413 дворів, 1031 житель; 2006 р. – 329 дворів, 752 жителі. Уродженцем села був відомий художник Іван Митрофанович Северин (1881 – 1964).

Остапка хутір, на мапі 1915 р. позначений за одну версту на південь від хутора Бесарабського.

Отроків (Отраків) хутір, був на початку ХХ ст. між Миргородом і селом Біликами. 1926 р. – Миргородської сільської ради, 2 господарства, 5 жителів. Назва походить від прізвища.

Охріменків хутори. 1781 р. у першій Комишанській сотні Гадяцького полку був хутір козаків Охріменка і Гречаних, в якому налічувалося 9 хат. 1883 р. Охріменків хутір належав до групи Комишанських хуторів Попівської волості, мав 37 хат (із них 29 козацьких), 194 душі обох статей. 1900 р. в Попівській волості зафіксовано два хутори: Охріменків 1-й і Охріменків 2-й; був також Охріменків хутір у Комишнянській волості. 1910 р. Охріменків хутір Попівської волості мав 32 козацьких господарства, 202 душі. На мапі 1915 р. Охріменків хутір позначений між хуторами Лоєвим і Пащевським. 1926 р. існували: хутір Охріменків Шульжанської сільської ради (42 господарства, 217 жителів) і хутір Охріменків Грем'ячанської сільської ради (2 господарства, 17 жителів). У 20-х – 30-х рр. члени родини Охріменків зазнали репресій. За даними 1968 р., Охріменків хутір об'єднано з селом Шульгами.

Очкаса, козака, хутір. 1781 р. – одна хата козаків у першій Миргородській сотні Миргородського полку.

П

Павелків хутори. 1781 р. у першій Миргородській сотні Миргородського полку був хутір значкового товариша Павелка (6 хат), а також два хутори (4 та 18 хат посполитих), які належали сотникові Павелкові. У тій самій сотні був іще хутір (4 хати), який перебував у власності сотника Павелка з братом. Один із цих хуторів виріс у село Павелківщину (нині на території Великобагачанського району).

Павичевий (Павичів) хутір, 1902 р. належав до парафії Іллінської церкви містечка Комишні.

Павлоцький (Павлецький), хутір, за 1,5 версти на північний захід від села Шахворостівки, поряд із хутором Дмитренка (1915 р.). Назва походить від місцевого прізвища Павлоцький.

Павликів хутір. 1923 р. – Шахворостівської сільської ради, 32 жителі. (Пор.: Павлюків хутір).

Павлюків хутір, 1900 р. Миргородської волості, в дачах села Шахворостівки. 1952 р. хутір входив до Шахворостівської сільської ради. (Пор.: Павликів хутір).

Паламаренків хутір, 1926 р. – Черкащанської сільської ради, 26 господарств, 135 жителів. 1930 р. житель хутора селянин-одноосібник Олексій Гаврилович Коробка був засуджений до позбавлення волі за небажання вступати до колгоспу.

***Панасівка**, село, Великообухівської сільської ради, за 2 км на схід від села Савинців. 1730 р. село мало 40 дворів. У першій половині XVIII ст. селом Панасівкою (тоді – Опанасівкою) володіли Петро та Іван Чарниші, сини генерального судді Івана Чарниша. З 1755 р. у Панасівці за універсалом гетьмана Розумовського одержали двори сини хорольського сотника Миргородського полку Степана Родзянка – Андрій, Василь та Єремій (останній у 1772 – 1779 рр. був миргородським полковим обозним). У 80-х рр. XVIII ст. в селі жили козаки й піддані родини Родзянків – бунчукового товариша Андрія Родзянка і колезького асесора Василя Степановича Родзянка (останньому в 1786 р. належало в Панасівці 190 душ обох статей). З часом панасівський маєток перейшов до доньки Василя – Марії Родзянківни, а від неї – до її чоловіка Якова Петровича Ломиківського. Жив у селі також їхній син – етнограф і історик Василь Якович Ломиківський. 1835 р. в дачах села Панасівки розміщався кінний завод графа К.Г.Розумовського (70 кобил і 12 жеребців). У XIX ст. Панасівка підпорядковувалася Савинцівській волості. На час реформи 1861 р. селом володів дідич Дмитро Семенович Старицький, а по його смерті маєток успадкувала його вдова Олександра Старицька. 1881 р. 29 душ села Панасівки сплачували викупні платежі поміщиків князеві Володимири Семеновичу Кавкасідзе, губернському секретареві. 1883 р. село входило до Савинцівської волості, мало 51 двір (із них 28 козацьких,

16 селян-власників, 7 міщан), 56 хат, 165 чоловіків, 143 жінки). В Панасівці діяла Свято-Троїцька церква (споруджена 1900 р., зруйнована 1935 р.). 1918 р. в селі працювала низчепочаткова однокомплектна школа. За років Української революції 1917 – 1921 рр. село потрапило до зони дії великого повстанського селянського загону Л. Христового, який боровся з більшовиками. На початку серпня 1920 р. повстанці убили в селі співробітника військкомату. 1923 р. Панасівка була центром сільської ради Нероновицького (Сорочинського) району Лубенської округи; село мало 95 господарств, 494 жителі. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій місцеві родини Стовбунів, Странішевських, Ступаків та ін. До Другої світової війни і в 40-х роках діяв колгосп „Непереможний Жовтень”. Під час німецької окупації 1941 – 1943 рр. німцями було спалено в селі 126 дворів. 1980 р. в Панасівці налічувалося 83 двори, 170 жителів; 1993 р. – 72 двори, 133 жителі; 2006 р. – 42 двори, 75 жителів.

Панащатенків хутір. 1923 р. – Хомутецької сільської ради, 9 жителів. Назва походить від прізвища Панащатенко.

Панськів (?) хутір. 1810 р. „хутор называемый Пансков” поблизу Миргорода належав поміщиків Зарудному.

Панченків хутір. 1781 р. згадується хутір козака Панченка – одна хата в Сорочинській сотні Миргородського полку. 1883 р. Панченків хутір належав до Сорочинської волості, в ньому був 1 двір козаків, 1 хата, де жили 1 чоловік, 1 жінка.

***Панченки**, село, Остапівської сільської ради. 1883 р. Панченків хутір входив до Березоволуцької волості, в ньому було 7 козацьких дворів, 10 хат, 27 чоловіків, 24 жінки. 1920 р. хутір потрапив до зони дії великого повстанського селянського загону Леонтія Христового, який боровся проти більшовиків. 7 вересня 1920 р. між х. Панченками і с. Остапівкою стався жорстокий бій повстанців проти об'єднаних сил більшовиків. Селянські загони Л. Христового й Олексія Дмитренка зазнали поразки. О. Дмитренко загинув від кулеметної черги, оточений у х. Панченках. 1926 р. Панченки входили до складу Верхньобудаківської сільської ради, налічувалося 41 господарство, 211 жителів. У 40-х рр. згадується як хутір. 1980 р. – 36 дворів, 79 жителів; 1993 р. – 25 дворів, 42 жителі; 2006 р. – 10 дворів, 9 жителів.

Панчиха (Паньчиха), хутір, 1926 р. – Шахворостівської сільської ради, 3 господарства, 11 жителів.

Паньків хутір, 1883 р. належав до Сорочинської волості, 2 двори козаків, 2 хати, 5 осіб чоловічої статі, 9 жіночої.

Параньчин хутір, 1900 р. Попівської волості.

Пастернаків хутір, за 3,5 версти від Великих Сорочинців у напрямку до села Хомутця (1915 р.).

Паськові хутори, 1900 р. Миргородської волості. 1910 р. Паськів хутір мав 5 козацьких господарств, 29 душ. 1926 р. – Овнянської сільської ради, 4 господарства, 25 жителів.

Паськи, хутір. 1900 р. Петрівської волості, в межових дачах села Петрівців.

Пащевських (Пашівських) хутори. (Розгалужений рід Пащевських має козацько-старшинське походження. Тут подаємо відомості про всі хутори Пащевських, які вдалося зафіксувати. Можливо, їх кількість була меншою від 7, адже в різні роки ці хутори належали до різних адміністративно-територіальних одиниць, тому достеменно ідентифікувати їх у часовому проміжку понад два століття не виявилося можливим).

1). Пащевського, значкового товариша, хутір. 1781 р. – одна хата в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

2). Пащевський, хутір. 1883 р. – Комишанської волості, 4 козацьких двори, 5 хат, 12 чоловіків, 11 жінок. 1900 р. так само належав до Комишанської волості.

3). Пащевський, хутір. 1883 р. входив до Савинської волості, 11 дворів (із них 10 козацьких), 14 хат, 35 осіб чоловічої статі, 37 жіночої. 1910 р. – 18 козацьких господарств, 122 душі. Хутір Пащівський Савинцівської сільської ради існував у 40-х рр. (Пор. також: Зелений Кут, Гаюнове-Пащівське).

4). Пащевського хутір, 1837 р. був неподалік від містечка Сорочинців.

5). Пащевський, хутір. На мапі 1915 р. позначений за 1,5 версти на південний схід від села Черкащан. 1926 р. – Черкащанської сільської ради, 19 господарств, 81 житель. За даними 1967 р., увійшов до складу села Черкащан.

6). Пащевських хутір 1-й. 1910 р. — Попівської волості, 5 господарств, 41 житель.

7). Пащевських хутір 2-й. 1910 р. — Попівської волості, 2 господарства, 18 душ.

Перебийносів хутір, 1883 р. — Сорочинської волості, 2 двори козаків, 2 хати, 4 особи чоловічої статі, 10 жіночої. Назва походить від прізвища Перебийніс.

Передеріївка, село, Черкащанської сільської ради. Назва походить від прізвища Передерій. У XIX ст. Передеріїв хутір належав Марії Милорадовичевій, дружині штаб-ротмістра. 1852 р. вона мала там 30 душ чоловічої статі, 300 десятин землі, будинок із трьох кімнат, вітряк, інші господарчі будівлі. 1883 р. хутір Передеріївка входив до Комишанської волості (за 12 верст від Комишні). В селі тоді було 14 дворів селян-власників, 16 хат, 35 осіб чоловічої статі, 34 жіночої. 1910 р. хутір Передеріївка входив до Комишнянської волості,, мав 19 господарств, 130 душ. 1926 р. — Мокріївської сільської ради, 66 господарств, 383 жителі. У 60-х рр. хутір підлягав Остапівській, у 70-х — 90-х рр. — Черкащанській сільськім радам. 1980 р. — 36 дворів, 55 жителів; 1993 р. — 14 дворів, 16 жителів; 2006 р. — 1 двір, жодного жителя. Село зняте з обліку рішенням сесії Миргородської районної ради 27 лютого 2007 р.

Передеріївський хутір, 1883 р. належав до Березоволуцької волості Миргородського повіту, за 32 версти від Миргорода, за 11 верст від містечка Березової Луки. В хуторі було 15 дворів (із них — 13 дворів селян-власників), 16 хат, 51 чоловік, 47 жінок.

Передерія хутір, 1900 р. — Сорочинської волості.

Перетічки, хутір, за 2 км на південь від села В.Сорочинців. 1781 р. — дві хати в Сорочинській сотні Миргородського полку. 1910 р. — хутір Перетічок Сорочинської волості, одне господарство, 12 душ. 1926 р. — Солонцівської сільської ради, 10 господарств, 59 жителів.

Петренків хутір, 1926 р. — Єрківської сільської ради, 2 двори, 10 жителів.

***Петрівка**, село, Черкащанської сільської ради. 1883 р. — Комишанської волості, за 26 верст від Миргорода, за 12 — від Комишні. Налічувалося 7 дворів селян-власників, 9 хат, 23 особи

чоловічої статі, 16 жіночої. 1910 р. — хутір Комишанської волості, 33 господарства, 194 душі. 1926 р. — Черкащанської сільської ради, 45 господарств, 254 жителі. 1985 р. у Петрівці було 42 двори, 86 жителів; 1993 р. — 35 дворів, 59 осіб; 2006 р. — 16 дворів, 38 жителів.

***Петрівці**, село, центр сільської ради. Вперше згадується 1666 р. 1723 р. це була маєтність Івана Врублівського (Врублювського), відставного полкового осавула Миргородського полку. Найзаможнішими петрівцівськими козаками були Похилки, Острицькі, Шеремети, Білоуси, Кропивні, Боришпольці, Бойки (Бойченки) та інші. Священиком у місцевій церкві служив Євстафій Андрійович Чикас, паламарем — Павло Паламаренко; при церкві діяла школа, в якій викладав дяк Панько Опанасенко. За козацьких часів село було одним із центрів виробництва селітри в Миргородському полку. 1729 р. в Петрівцях налічувалося 36 дворів. 1732 р. гетьман Данило Апостол віддав село полковому миргородському сотникові Данилу Павелку; у 30-х рр. у Петрівцях був його приїздний двір. Згодом селом володіли нащадки Данила Павелка. 1737 р. отаманом села був Ничипір Луценко, війтом — Павло Сергієнко. 1767 р. в Петрівцях було споруджено нову Преображенську церкву. 1770 р. говтв'янський сотник Йосип Павелко і значковий товариш Іван Павелко мали в Петрівцях 73 двори, а також володіли кількома навколоишніми хуторами. Село входило до першої Миргородської сотні. 1787 р. в Петрівцях проживало 909 душ (козаки, „казенні люди“ і власницькі селяни); співвласником Петрівців був земський підсудок Яків Зарудний. Наприкінці XVIII ст. село належало до Хорольського повіту. Від діда Прокопа Павелка маєток у Петрівцях успадкували його доњки, які були в шлюбі за поміщиками Адамовичем і Борчевським. З 1870 р. в Петрівцях діяло початкове народне училище. 1879 р. споруджено новий храм Преображенської церкви. 1883 року село було центром волості. В ньому налічувалося 478 дворів (із них 425 козацьких), 339 хат, 2748 душ обох статей. Жителі Петрівців мали 4662 десятини орної землі, 510 десятин сінокосів, 152 десятини під вигонами, 138 десятин лісу. 1910 р. населення села становило 3302 душі, було 534 господарства (з них 473 козацьких, 51 селянське). Великими землевласниками були брати Пилипенки, Яким Дяченко, Тимофій Тимченко. Працював паровий млин із олійницею, крупорушкою і просорушкою, цегельня. Була поштова станція. При церкві діяла церковнопарафіяльна змішана школа. 1909 р. створено навчально-ремісничу майстерню. Проводилися ярмарки — Преображенський у серпні й Лукинський у жовтні (1912). 1918 р. існували три

початкових школи. 1926 р. Петрівці були центром сільської ради, в селі налічувалося 634 господарства, 3443 жителі. 1930 р. в Петрівцях було створено перші колгоспи: на північних землях села — „Ленінський шлях” (першим головою був Петро Корнійович Дем'янко), на південних землях — „Червоний колгосп” (перший голова — Павло Григорович Барило; згодом, у 40-х рр. цей колгосп назвали ім'ям Сталіна). У 40-х рр., окрім названих, діяли ще колгоспи „Політвідділ” та імені Стаханова (главою останнього була Уляна Олексіївна Багмат). У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій численні місцеві родини: Бабенків, Голубів, Дяченків, Кириченків, Коновалів, Масляків, Носенків, Пилипенків, Таранів, Тимченків, Ященків та ін. У 30-40-х рр. у селі діяв аеродром площею 225 гектарів. 1985 р. в Петрівцях було 648 дворів, 1770 жителів; 1993 р. — 660 дворів, 1793 жителі; 2006 р. — 629 дворів, 1685 жителів.

Петрухайла хутір, посполитого. 1781 р. — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Петъко, хутір. (Можливо, назва перекручена, слід — хутір П'ятька?). Хутір позначений на мапі 1942 р. — за 1 км на південь від хутора Глибокого (Глибокого).

Печерія хутір, 1900 р. Сорочинської волості.

***Писарівка**, село, Черкащанської сільської ради. 1980 р. — 115 дворів, 318 жителів; 1993 р. — 102 двори, 235 жителів; 2006 р. — 73 двори, 189 жителів. Назва, здогадно, походить від власника колишнього хутора — писаря, ймовірно, козацьких часів.

Писаревський, хутір, 1883 р. належав до групи Солонецьких хуторів Комушанської волості, 10 дворів селян-власників, 10 хат, 42 особи чоловічої статі, 33 жіночої. 1915 р. — хутір Писаревського, за 2 версти на південь від хутора Черкащан. 1926 р. хутір Писаревський (Писарівський) — Черкащанської сільської ради, 23 господарства, 136 жителів. Хутір ще існував у 40-х рр. ХХ ст.

Писарівщина, село, за даними довідника 1968 р., об'єднане з селом Писарівкою Черкащанської сільської ради.

Письменного хутір, 1900 р. Попівської волості. Назва походить від прізвища Письменний. 1930 р. один із селян-одноосібників Письменних був репресований.

Пищимуки хутір, військового товариша. 1781 р. — одна хата посполитих у Сорочинській сотні Миргородського полку (посполиті належали козацько-старшинській родині Пищимук). 1910 р. — хутір Сорочинської волості, одне господарство, 9 душ.

Пищимуки хутір. До перепису 1900 р.увійшов разом із селом Кибинцями. Ймовірно, належав Якову Никифоровичу Пищимуці, дідичеві села Кибинців.

Пищимуки хутір, 1900 р. Хомутецької волості. Те саме, що хутір Грибова.

Підварок, хутір, поблизу Миргорода (згадується в документах 1885, 1894 рр.). Нині це територія в межах міста Миргорода (вулиця Ломиківського). Назва походить від слова „підворок”, що в давнину означало передмістя.

Підгір'я, хутір, 1926 р. — Нероновицького (Сорочинського) району, 6 господарств, 27 жителів. (Пор.: село Підгора. Ймовірно, це один і той самий населений пункт).

Підгора, село, Солонцівської сільської ради, між селами Великими Сорочинцями і Радченками. У 40-х рр. ХХ ст. згадується як хутір на території Солонцівської сільської ради. За даними 1965 р., село зняте з обліку.

Підмонастирська, слобідка. Була розташована за 4 версти на схід від містечка Сорочинців. 1729 р. перебувала у власності ігумена Сорочинського Святомихайлівського монастиря Серафіона „з братією”. В слобідці налічувалося 28 дворів.

Підруда, хутір, село (див.: Руда).

Плескачевий хутір, 1902 р. належав до парафії Іллінської церкви містечка Комишні. Назва походить від прізвища Плескач.

Пласківщина, хутір, 1912 р. Комишанської волості.

Плетенихи хутір, за 2 км на південний схід від хутора Кітлярів, за за 1,5 км на північ від с. Деркачів. У першій половині XIX ст. належав поміщикам Шершевицьким, наприкінці XIX ст. землі навколо хутора належали великому князю Д.К.Романову. 1900 р. це

село Зубівської волості, в межових дачах села Малих Сорочинців. 1910 р. хутір Плетениха — Миргородської волості, 10 господарств, 86 душ. У 20-х рр. хутір входив до Дібрівської сільської ради, 1926 р. в ньому було 22 господарства, 109 жителів. Корінні родини — Лубенці, Мазохи, Сеники, Шелюги, Якименки. Хутір було ліквідовано згідно з Постановою Ради Міністрів СРСР близько 1940 р. За даними довідника адміністративно-територіального поділу 1965 р., село Плетениха зазначене як таке, що зняте з обліку.

Погорілівщина, хутір. 1781 р. зареєстровано два хутори Погорілого, сотенного писаря (одна та шість хат у другій Миргородській сотні Миргородського полку). 1815 р. хутір Погорілівщина „із ставидлом і належними до оного орними й сінокісними землями й угіддями” був власністю поміщиків Погорєлових (нащадків козацького писаря Погорілого). 1910 р. — 2 господарства, 35 душ. На мапі 1915 р. хутір Погорілій позначений за три версти на північний схід від села Черевків. На цій самій мапі є також хутір Погорілів — за 5 верст на схід від села Зуйців. До 1917 р. це були землі дідичів Комарецьких. 1915 р. у х. Погорілівщині працювала цегельня почесного громадянина Дмитра Дмитровича Комарецького. У 20-х рр. хутір Погорілів мав назву хутір Тополі (а ще в XIX ст. тут було урочище Тополі). 1926 р. він належав до Зуйської сільської ради Комишнянського району, мав 8 господарств, 34 жителі. Згодом хутір перейменовано, 1927 р. він називався Червоні Тополі. В ньому було створено сільськогосподарський колектив — комуну „Червоні Тополі”, яка об'єднувала 6 господарств, 25 жителів.

Погорілів хутір, 1923 р. — Кибинцівської сільської ради, 8 жителів.

Подільський, хутір. 1781 р. — три хати посполитих у першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

***Показове**, село, Дібрівської сільської ради, за 4 км на захід від села Дібрівки, за 1 км на південний захід від села Стовбино. Раніше мало назви: Лазні, Жовтень, Жовтневе. 1926 р. існували поряд: виселок Жовтневий Гасенківської сільської ради (90 господарств, 469 жителів) і хутір Лазні тієї самої сільської ради (2 господарства неселянського типу, 7 жителів). У 40-х рр. хутір Жовтень існував у складі Гасенківської сільської ради, Лазні — Дібрівської сільської ради. 1993 р. с. Показове мало 87 дворів, 200 жителів; 2006 р. — 65 дворів, 158 жителів.

Полив'яне, село, центр сільської ради, за 10 км на схід від Миргорода. 1859 р. це був хутір Рокитне озеро, який належав до Баранівської волості Миргородського повіту, в ньому налічувалося 11 дворів, 55 жителів. З початку 80-х рр. XIX ст. побутує назва Полив'яне, Полив'яний хутір. 1883 р. хутір Полив'яний Баранівської волості мав 44 двори (з них 36 козацьких), 47 хат, 232 особи обох статей. 1910 р. у селі Полив'яному було 32 двори, 375 душ. 1884 р. засновано Полив'янське початкове народне училище. 1891 р. споруджено дерев'яну Олександро-Невську церкву з цінним іконостасом, при ній діяла школа грамоти. 1912 р. при храмі існувала церковнопарафіяльна школа Діяла чотирикласна земська школа. Серед парафіян церкви було 1211 козаків, 678 селян, 39 міщан, 10 осіб привілейованого стану. 1923 р. село Полив'яне було центром сільської ради Нероновицького (Сорочинського) району Лубенської округи, 1926 р. мало 102 господарства, 530 жителів. У другій половині 20-х рр. створено Полив'янську артіль, її першим головою був Василь Павлович Лаврик. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій місцеві родини Полив'яних, Улізьків, Волошиних та ін. У 30-х – 40-х рр. діяли колгоспи „Перемога праці“ та імені Молотова. 1980 р. – 116 дворів, 279 жителів; 1993 р. – 131 двір, 320 жителів; 2006 р. – 132 двори, 349 жителів.

Полкана хутір, 1900 р. Миргородської волості. (Полканами по-вуличному прозивали родину Марченків, які володіли землями між селом Слобідкою й Миргородом).

Пологи, хутір, між селами Радченками й Мареничами. 1781 р. – хутір Сорочинської сотні Миргородського полку, 3 хати посполитих. 1861 р. в Пологах була економія з цукровим заводом графа Андрія Кириловича Гудовича. 1884 р. управителем економії був Горвиць. 1910 р. економія Пологи Сорочинської волості мала паровий млин із просорушкою, там налічувалося 11 господарств, 251 житель. 1915 р. в хуторі діяла винокурня селянина Феодосія Плюкала і цегельня, яка належала поселянам-власникам Якову й Фердинанду Киріям. Близько 1920 р. на базі економії створено сільськогосподарську комуну „Ліхтар“, а восени 1921 р. – комуну „Маяк“, при якій із 1922 р. діяла перша в повіті пionерська організація. У 30-х рр. створено колгосп „Перемога“. Назва населеного пункту змінювалася: 1926 р. зафіксована назва хутір Пологи-Вишневе Солонцівської сільської ради, 27 господарств, 140 душ; така сама назва на мапі 1942 р.; 1945 р. – х. Вишневі Пологи. За даними 1965 р., село Пологи Солонцівської сільської ради зняте з обліку.

Пологи, хутір. 1926 р. входив до Солонцівської сільської ради, 1 господарство неселянського типу, 3 жителі.

Помазан, Помазана хутір, Миргородського повіту (1828 р.). Походить від прізвища Помазан (Тимофій Помазан був реестровим козаком сотні Кирика Попівського Миргородського полку ще 1649 р.).

Пономаренків хутір, 1910 р. — Комишнянської волості, 8 господарств, 68 душ.

Пономаренків хутір, 1900 р. — Петрівської волості, у межових дачах села Малыців і містечка Слобідки.

Попатенка, сотника, хутір. 1781 р. — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку, ймовірно, поблизу с. Малих Сорочинців. Власником хутора був сотник другої Миргородської сотні Олександр Попатенко. (Розгалужений козацько-старшинський рід Попатенків мав своїм головним осідком містечко Яреськи Миргородського полку).

Попів хутір. Те саме, що Філянський хутір (див.).

***Попівка**, село, центр сільської ради. Під час археологічних розкопок в урочищі Симиренкова Долина, за 2 км від села, знайдено поселення черняхівської культури. У другій половині XVII ст. село було вільним, підлягало Миргородській полковій сотні. За „жалуваними грамотами“ 1689 і 1710 рр. воно було віддане миргородському полковникові Данилові Апостолу. За ревізією 1723 р. Попівка записана як «село полковничое». Козацьким отаманом у селі тоді був Андрій Балацький. Жили в Попівці «придворные козаки, которое службу отбывают на его [полковника — Л.Р.] конях, и его оружие и плата, а когда случай военный позовет, в походах и харч им его, пана полковника, дается». Таких «придворных» козаків у Попівці налічувалося 42, до того ж, у полковника служили іхні брати й сини. Серед них — прізвища Гавриленки, Даниленки, Велички, Тригубенки, Виприски, Дінці, Подоляка, Продан, Байбуза та інші. 1723 р. в селі діяли дві церкви. У Спаській церкві служили священик Самуїл Захарієвич, дяк Степан Іваненко (викладав у церковній школі) і паламар Сава Чикас. У Свято-Нікольській (Миколаївській) церкві правив о. Іван Самойлович, а при церкві діяв шпиталь. У Попівці був фільварок священика Самуїла Захарієвича, існували два шинки,

які належали полковникові Д.Апостолу. 1729 р. в Попівці налічувалося 475 дворів. 1737 р. в селі були житлові двори знатних людей: Уляни Апостолової, удови гетьмана Данила Апостола, священиків Мусія Захарієва і Семена Рашівського, отамана Овсія Тригубенка, війта Харка Порубайвоза, приїзний двір миргородського сотника Данила Павелка. 1743 р. указом Сенату с. Попівка було надане миргородському полковникові Василеві Капністу. У другій половині XVIII ст. вона належала до другої Миргородської сотні Миргородського полку. 1750 р. споруджена нова Миколаївська церква (перебудовувалася 1833, 1860 рр.). 1770 р. село перебувало у власності бригадира Петра Апостола (йому належало 597 хат). 1787 р. у Попівці проживали 3002 душі: „різного звання казенні люди, козаки і власників – секунд-майора Михайла Апостола, сотника Чарниша й військового товариша Івана Данилевського”. В XIX ст. Попівка мала статус містечка. 30 серпня 1866 р. сталося освячення новозбудованого храму Олександра Невського, спорудженого на честь звільнення селян від кріпосницької залежності. З 1866 р. діяло початкове народне училище. Існувала земська поштова станція. 1883 р. містечко було центром Попівської волості. В ньому налічувалося 1018 дворів (із них 247 козацьких, 732 селян-власників, 31 – міщан, 8 – державних селян); було 1109 хат, 43 безхатніх родин, 5097 душ обох статей. 1901 р. споруджено дерев'яну Миколаївську церкву, при якій діяли жіноча й змішана церковнопарафіяльні школи. 1910 р. в містечку було 1271 господарство, 6848 душ. Окрім головного землеробського заняття, в Попівці також займалися: теслярством – 193 чоловіки, кравецтвом – 67 чоловіків, 18 жінок, шевством – 47 чоловіків, бондарством – 23 чоловіки, колісництвом – 34 чоловіки, столярством – 20 чоловіків, гончарством – 42 особи, горшківництвом – 23 особи, ткацтвом – 50 чоловіків, 39 жінок та ін. 1912 р. влаштовувалися 4 ярмарки на рік. Поміщиками в Попівці в XIX – на початку ХХ ст. були Погорєлови, Юзефович, А.Дух, Гасенки та ін. 1915 р. в містечку працювали млини міщан Слуцьких і Ш. Меєрсона. 1918 р. діяли 6 початкових шкіл. За доби Української революції 1917 – 1921 рр. навколо Попівки концентрувалося чимало повстанських селянських загонів, які боролися проти більшовицької диктатури й чекістського терору. 25 – 26 серпня 1920 р. через Попівку вчинив рейд ройовий загін Степового (4 кулемети) із повстанського загону Л. Христового, зруйнувавши більшовицькі осередки Попівської волості. У 20-х – 30-х рр. у селі зазнали сталінських репресій численні місцеві родини: Гришки, Даниленки, Дячки, Дяченки, Івашини, Куліші, Лубенці, Маруди, Микільченки, Письменні, Ромодани, Сказки, Сохацькі, Сушки, Тимошенки,

Тимини, Токаревські, Тригуби, Філянські, Хижі, Шуники, Якименки, Яременки та багато ін. У 1923 – 1930 рр. містечко було центром Попівського району Лубенської округи. До району входили волості: Бакумівська, Гасенківська, Грем'ячанська, Довгалівська, Зубівська, Ключниківська, Котляревська, Малосорочинська, Попівська, Стовбинська, Хомутецька. 1926 р. у Попівці було 1550 селянських господарств, 125 господарств іншого типу, 7980 жителів, із них більшість становили українці, жили також 24 росіяни, 8 євреїв. 1931 р. діяла артіль «Раднива». Восени 1930 р. в селі відкрито школу з підготовки механізаторів, у першому випуску якої було 137 фахівців. 1985 р. у Попівці налічувалося 1308 дворів, 3076 жителів; 1993 р. – 1225 дворів, 2623 жителі; 2006 р. – 1097 дворів, 2066 жителів.

Попівський, хутір, 1915 р. за 1,5 версти на північний схід від містечка Попівки. Там був осередок гончарства.

Попова, хутір (Попів хутір, Поповий хутір), поблизу села Ярмаків. 1900 р. підпорядковувався Кибинській волості. 1902 р. належав до парафії Воскресінської церкви села Ярмаків.

Порубайбуза, посполитого, хутір. 1781 р. – одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Постоленка, військового товариша, хутір. 1781 р. це була одна хата посполитих у Сорочинській сотні Миргородського полку.

Постоли, хутір, за 0,5 версти на південний схід від хутора Кошового. Пор. також: хутір Червона Зірка. Назва походить від прізвища Постіл.

Потічок, хутір, 1926 р. – Черевківської сільської ради, 7 господарств, 31 житель.

Почапці, село, на лівому березі річки Хоролу, за 3 км від залізничної станції Миргород. 1781 р. село Почапці належало до першої Миргородської сотні Миргородського полку. 1787 р. – 110 душ („казенні люди і козаки). 1795 р. Почапці записані як слобода з населенням 60 душ, котре складалося із козаків і поміщицьких селян майора Івана Чарниша. 1810 р. зафіксовано назву „слобода Почепці“. (Етимологія топоніма Почапці не з'ясована; назва Почепці дає підстави зробити припущення, що вона пов'язана з вихідцями із міста Почепа, тобто, почепцями). 1829 р. поміщицею в Почапцях була «колезька

асесорша» Параскева Стефанівна Кирпотенкова, дружина Йосипа Петровича Кирпотенка, засідателя Миргородського земського суду (1804). 1883 р. село Почапці входило до Зубівської волості, мало 123 двори (з них 104 козацьких), 129 хат, 672 душі обох статей. Діяла початкова школа (з 1897 р.). 1910 р. — 144 господарства, 838 душ. 1919 р. діяла нижньопочаткова трикомплектна школа. 1923 р. — 929 жителів; 1926 р. — 178 господарств, 865 жителів. Навесні 1931 р. у селі було створено колгосп імені Постишева, першим головою якого став Юхим Оврамович Ганженко. З 1939 р. діяв колгосп „18-й партз'їзд”, бл. 1940 р. — колгосп ім. Яковлєва. У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій місцеві родини: Зінченки, Кириленки, Кириї, Очкаси, Сіренки, Шевченки, Шуби та ін. У Почапцях діяв шовкорадгосп (дослідне шовковогосподарство). У 20 - 60-х рр. село було центром Почапівської сільської ради. У 60-х рр. до її складу входили села й хутори: Білики, Кивине, Лещенки, Марченки, Милашенкове. Згідно з указом Президії Верховної Ради УРСР від 6 квітня 1977 року, с. Почапці ввійшло до складу м. Миргорода. Того самого року замість Почапської сільської ради утворено Біликівську сільську раду. Нині Почапці — вулиця в північно-східній частині міста Миргорода.

Пошивайлів хутір, за 3 версти на схід від села Зуйців (1915 р.). Назва походить від прізвища Пошивайло.

Привал, хутір, 1912 р. Сорочинської волості.

Прилипка (Приліпка). До XVIII ст. — хутір біля Миргорода. Нині — район у межах міста (вулиці Тичини, Грекова, Лазоренка).

Прідьми хутір, 1900 р. Хомутецької волості. Назва походить від прізвища Прідьма.

Прокопенків хутір. 1883 р. належав до Комишанської волості, за 26 верст від Миргорода, за 12 верст від Комишні; 11 дворів (з них 1 козацький, 10 селян-власників), 11 хат, 22 чоловіки, 37 жінок.

***Прокоповичі**, село, Черевківської сільської ради. Прилягає до північно-західної околиці села Черевків. 1926 р. — хутір Прокоповича, Черевківської сільської ради, 33 господарства, 156 жителів. 1985 р. — 3 двори, 4 жителі; 1993 р. — 1 двір, 1 житель; 2006 р. — 2 двори, 1 житель.

Проскури (Проскурини) хутори. 1781 р. — одна хата козака Проскури в першій Миргородській сотні Миргородського полку, Лубенського повіту. У XIX ст. Проскури — це був заможний розгалужений козацький рід у Миргородському й Хорольському повітах, зокрема, в с. Кибинцях. За переписом 1900 р., було три хутори Проскури в Кибинській волості: Проскури 1-й і Проскури 2-й (обидва разом із селом Кибинцями) та хутір Проскури 3-й. 1910 р. зафіксовано хутір Проскури (назва, очевидно, перекручена) Кибинської волості — 5 господарств, 37 душ. На мапі 1915 р. — хутір Проскури за 2 версти на південний захід від села Кибинців; того року в хуторі працювала цегельня кибинського дідича Бориса Вульферта. 1926 р. — хутір Проскурин Кибинської сільської ради мав 40 господарств, 223 жителі. Населений пункт ще існував 1948 р. За даними 1965 р., село Проскурин Кибинцівської сільської ради зняте з обліку.

Прохватилів хутір, у 1900 — 1915 рр. Сорочинської волості. За 1,5 версти на північний захід від с. Радченків. 1902 р. належав до парафії Преображенської церкви містечка Сорочинців. 1926 р. хутір Прохватилів входив до Полив'янської сільської ради, мав 13 господарств, 75 жителів. Назва походить від прізвища Прохватило.

***Прядки**, село, Черкащанської сільської ради. 1926 р. хутір Прядчин — Мокріївської сільської ради, 19 господарств, 114 жителів. У 60-х рр. — Остапівської сільської ради, у 70-90-х рр. — Черкащанської сільської ради. 1980 р. — 13 дворів, 24 жителі; 1993 р. — 4 двори, 5 жителів; 2006 р. — жодного двора, жодного жителя, але село ще не зняте з обліку. Етимологія назви пов'язана з прізвищем Прядко.

Пугачка, колишній хутір, нині урочище понад річкою Озницею, неподалік від урочища Грабщини (теж колишнього хутора). Назва утворилася від просторічної жіночої форми прізвища Пугач.

Пустовйтів, посполитих, хутір. 1781 р. — дві хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку. На мапі 1915 р. хутір Пустовйтів позначений за 0,5 км на південний схід від хутора Кітлярів.

Пустовійтихи, козачки, хутір. 1781 р. — дві хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

П'ятька хутір (?). Див.: Петько хутір.

P

***Радченки**, село, Полив'янської сільської ради, за 7 км на південний схід від села Зубівки. 1781 р. у Сорочинській сотні Миргородського полку був хутір козака Радченка — дві хати. Радченків хутір поблизу м-ка Сорочинців згадується 1830 р. 1883 р. Радченків хутір належав до групи Полив'янських хуторів Баранівської волості Миргородського повіту. В ньому налічувалося 23 козацьких двори, 25 хат, 73 особи чоловічої статі, 60 жіночої. 1900 р. хутір Радченка перебував у межових дачах містечка Сорочинців. 1919 р. діяла нижчепочаткова двокомплектна школа. 1923 р. Радченківська сільська рада входила до Сорочинського (згодом Нероновицького) району Лубенської округи. 1926 р. Радченків хутір — Полив'янської сільської ради, 85 господарств, 454 жителі. У 30-х рр. Радченків хутір входив до колгоспу „Перемога праці“. 1948 р. поблизу села Радченків було відкрите велике родовище нафти і газу. 1980 р. у селі налічувалося 120 дворів, 300 жителів; 1993 р. — 98 дворів, 209 жителів; 2006 р. — 86 дворів, 176 жителів.

***Радченкове**, село, Черевківської сільської ради, за 1,5 км на північний захід від села Бакумівки. Раніше це був хутір Двірець. Як частина Бакумівки, хутір у середині XVII ст. був відданий у власність хомутецького сотника, а згодом миргородського і гадяцького полковника Павла Охрімовича Апостола. Назва хутора, на наш погляд, може пояснюватися тим, що наприкінці XVII — на початку XVIII ст. тут був палац («двірець») миргородського полковника Д.Апостола. З тих часів у Двірці збереглися два трохсотлітні дуби. 1781 р. хутір належав до другої Миргородської сотні Миргородського полку, мав 6 хат. Протягом XIX ст. перебував у власності нащадків Апостола — Муравйових-Апостолів, Хруштових, Смагіних. Наприкінці XIX — на початку XX ст. там жила поміщиця Олена Іванівна Смагіна, яка мала гарну садибу з садком та економією, в якій діяли спиртовий завод (спирт відправляли до Німеччини), водяний млин, ковбасний цех, багато коней, корів, волів. Будинок Смагіної стояв на місці сучасної садиби Василя Якимовича Лелюка. Після жовтневого перевороту 1917 р. економія була розбита. За радянських часів х. Двірець було перейменовано на с. Радченкове. Радченків хутір

Бакумівської сільської ради згадується в 40-х рр. 1980 р. село мало 21 двір, 81 жителя, 1993 р. — 27 дворів, 47 жителів; 2006 р. — 15 дворів, 24 жителі.

Раїв хутір. (Див.: Роїв хутір).

Ракити, хутір. 1923 р. — Петрівцівської сільської ради, 4 жителі. 1926 р. зафікований під назвою хутір Рокити, належав до Шахворостівської сільської ради, мав 3 господарства, 15 жителів. Назва походить від прізвища Рокита.

Ракитин (Ракити, Рокити) хутір. Див.: Декабристів селище. Пор.: Кирія хутір.

Ратієва хутір. 1781 р. у першій Миргородській сотні Миргородського полку був хутір (одна хата) підполковника князя Ратієва (нащадка грузинського емігранта Ратішвілі). Розташований за 3 км на південний схід від с. Дібрівки, по шляху з Миргорода на Дібрівку, праворуч від шляху, впритул до нього, між х. Зінчашами і х. Деркачами. 1900 р. — хутір Ратієва Миргородської волості. На мапі 1915 р. позначений „х. Ратеевої". Назва Ратіївщина згадується в оповіданнях Панаса Мирного. Пор. також: Рудка (хутір при урочищі Рудці).

Раченкове (див.: Радченкове).

Решіт'ків хутір, Хомутецької волості, впритул межував із містечком Хомутцем із південного сходу, при в'їзді з боку села Зубівки. 1883 р. — 3 козацьких двори, 3 хати, 10 осіб чоловічої статі, 8 жіночої. 1926 р. — Хомутецької сільської ради, 34 господарства, 147 жителів. У 40-х рр. мав також назви: хутір Ясний, Ясний-Решіт'ків, Ясний Решіт'ків. Хутір ще існував у 40-х рр. ХХ ст. У 60-х рр. знятий із обліку. Нині це територія села Хомутця.

Решіт'ків хутір, 1883 р. належав до Сорочинської волості, 1 двір козаків, 1 хата, 4 особи чоловічої статі, дві жіночої.

***Рибалське**, село, Гаркушинської сільської ради, за 2 км на схід від села Ярмаків. Назва села походить від прізвища Рибалка. 1738 р. у с. Петрівцях жив виборний козак Андрій Рибалка, заможний, «ґрунтovий». 1781 р. у першій Миргородській сотні Миргородського полку був хутір козака Рибалки (2 хати). 1900 р. — хутір Рибалський

Петрівської волості. 1910 р. — хутір Рибалкин тісі самої волості, 69 козацьких господарств, 424 душі. Працював паровий млин. Із 1910 р. діяло Рибалківщинське початкове народне училище, 1919 р. це була нижчепочаткова однокомплектна школа. 1913 р. у х. Рибальському був млин місцевого козака Романа Івановича Ілляшенка. На мапі 1915 р. населений пункт позначений як хутір Рибалки. 1926 р. хутір Рибалківщина входив до Петрівцівської сільської ради, мав 114 господарств, населення — 557 осіб. 1929 р. у хуторі Рибальському було створено „Трудову артіль” (її першим головою був Панас Оврамович Замостян). У 30-х рр. хутір входив до колгоспу „Політвідділ” (центр його був у селі Петрівцях). У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій родини місцевих господарів Рибалок (кілька осіб) і Дяченків. До 40-х рр. діяла Рибалківська початкова школа. 1980 р. село Рибальське мало 117 дворів, 263 жителі; 1993 р. — 149 дворів, 200 жителів; 2006 р. — 79 дворів, 130 жителів.

Ригруди хутір, 1883 р. належав до Сорочинської волості, 1 двір козаків, 1 хата, 4 особи чоловічої статі, 1 жіночої. Назва походить від прізвища Ригруда.

Рижий хутір (1-а половина ХХ ст.), неподалік від Миргорода, на захід від міста, за р. Лихобабівкою, недалеко від хутора Джуня і хутора Куща. За радянських часів Рижий хутір входив до складу колгоспу «Країна Рад».

Рівні, хутір, 1926 р. Слобідської сільської ради, 3 двори, 20 жителів.

Робочого, козака, хутір. (Зафіксовано у виданні: Описи Київського намісництва 70—80 років XVIII ст. — К., 1989. — С. 127. Назва, очевидно, спотворена, слід — Рогочого хутір, від прізвища Рогочий). 1781 р. це була одна хата в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Рогового хутір, 1900 р. Зубівської волості, в межових дачах села Біликів.

Рогочого хутір. Див.: Робочого хутір.

Родзянка, полкового обозного, хутір. 1781 р. — 26 хат посполитих у першій Миргородській сотні Миргородського полку.

Роїв хутір. Назва походить від прізвища Рій. У 1900 — 1912 рр.

хутір входив до Попівської волості. 1926 р. хутір Роїв Грем'ячанської сільської ради мав 4 господарства, 14 жителів. На мапі 1942 р. позначений за 2 км на захід від села Великої Грем'ячої.

Рокити, хутір. (Див.: Ракити, хутір).

Рокити, Рокитне. (Див.: Декабристів селище).

Рокитне озеро, хутір. (Див.: Полив'яне).

Романенків хутір, 1902 р. належав до парафії Іллінської церкви містечка Комишні.

***Ромодан**, селище міського типу, центр селищної ради. (Всі населені пункти з назвою Ромодан та похідними від неї локалізуються навколо транспортного шляху Ромодан). 1859 р. село Ромодан було поміщицьким селом Миргородського повіту, мало 95 дворів, 795 жителів. Найбільші поміщики другої половини XIX – початку ХХ ст.: Белявцеви, Леонтовичі, Родзянки, Ковалевські, Каховські, Марковські. На початку 80-х рр. XIX ст. село Ромодан Кибинської волості мало 79 садиб. 1881 р. через населений пункт пройшла залізниця Кременчук – Бахмач, а 1888 р. – залізнична Київ – Харків. Наприкінці XIX ст. діяв спиртовий завод (1915 р. він належав Петроградському Товариству спиртоочисних заводів), паровий млин, елеватор, ішла значна торгівля хлібом. 1900 р. село мало 125 дворів, 604 жителі. 1901 р. споруджена Дмитрівська церква, яка вважалася приписною до Преображенської церкви села Шарківщини. Працювала земська школа (з 1890 р.), однокласне залізничне училище. Після 1907 р. заможний селянин Мірошниченко збудував цегельню. 1918 р. діяла початкова трикомплектна школа. 1926 р. Ромодан був центром сільської ради, в селі налічувалося 167 господарств, 889 жителів. 1930 р. створено перший колгосп імені Ворошилова, його першим головою був Трохим Чудан. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій місцеві родини Гасенків, Данилевських, Ємців, Микиш, Покладів, Рудів, Солох, Терешкевичів, Якименків та ін. Із 1938 р. Ромодан став селищем міського типу. В ньому налічувалося 1822 двори, 4424 жителі. 2006 р. – 1613 дворів, 2731 житель.

Ромоданівські хутори. В другій половині XIX ст. це була група хуторів, до яких входили хутори Ромоданівка, Конюшівський, Сотницький (див. кожен окремо).

Ромоданівський хутір, між селами Дібрівкою та Попівкою. 1781 р. входив до першої Миргородської сотні Миргородського полку, Лубенського повіту. Мав 33 хати. Ромоданів хутір Котлярівської сільської ради згадується в 40-х рр. ХХ ст.

Ромодан, село (місцева назва „деревня Ромодан“). Прилягає безпосередньо до селища Ромодану. 1923 р. село належало до Ромоданівської сільської ради, мало 816 жителів. У 30-40-х рр. діяв колгосп імені Кагановича, у 40-х – ще й колгосп імені Димитрова. 1948 р. існувала Деревнє-Ромоданівська початкова школа. За даними довідника 1968 р., село було адміністративно об'єднане з селищем міського типу Ромоданом.

Ромодан, хутір. 1910 р. – Кибинської волості, малолюдний. (Поряд були хутори Дмитренків, Овчарівського, Осипова).

Ромодан перший, хутір. 1883 р. – Попівської волості, недалеко від села Клюшниківки. Це була одна хата селян-власників, де мешкали 1 чоловік, 2 жінки. В 1900 – 1912 рр. так само належав до Попівської волості. Зафіксовано назви: хутір Ромодана перший, хутір Ромоданів перший. 1923 р. – Клюшниківської сільської ради, Попівського району. 1926 р. – 8 господарств, 48 жителів.

Ромодан другий, хутір. У 1900 – 1912 рр. – Попівської волості. Функціонували назви: хутір Ромодана другий, хутір Ромоданів другий. 1923 р. – Стовбинівської сільської ради, 242 жителі. 1926 р. – Кітлярівської сільської ради, 28 господарств, 135 жителів.

Ромоданівка (див.: Верховина).

Ромоданівка перша, хутір, 1900 р. Комишнянської волості, в дачах села Корсунівки.

Ромоданівка друга, хутір. 1860 р. в хуторі був кінний завод поручика Олексія Григоровича Марковського. 1900 р. хутір входив до Комишнянської волості, в дачах села Корсунівки.

[Одного із двох останніх хуторів стосується інформація: хутір Ромоданівка, 1883 р. належав до Комишнянської волості, за 35 верст від Миргорода, за 17 верст від Комишня; 30 дворів (із них 29 селян-власників), 34 хати, 80 осіб чоловічої статі, 98 жіночої].

Ростовського хутір, 1926 р. – Полив'янської сільської ради, 1

господарство, 10 душ. Назва походить від прізвища Ростовських – козацького, священицького і дрібнодворянського роду, головний осідок якого був у селі Портянках Миргородського повіту.

Рублів хутір, у XVIII ст. був поблизу містечка Сорочинців.

Рублівка (Рублівщина), населений пункт неподалік Миргорода. Протягом XVIII – XX ст. він мав різні назви. 1787 р. Рублівщинський хутір Миргородського повіту мав 17 душ („казенних людей“). 1810 р. хутір Рублівський належав власникові Бровку, який мав там 4 душі. 1881 р. зафіксовано таку саму назву. 1900 р. зареєстровано такі хутори Миргородської волості: 1) Рублевщина; 2) Рублевщина (те саме, що Бровків хутір); 3) Новорублівщина. 1910 р. хутір Рублівка Миргородської волості мав 18 господарств, 119 душ. 1923 р. в хуторі Рублещині проживали 133 особи. 1926 р. хутір Рублівщина – Миргородської сільської ради, 6 господарств, 125 жителів. За даними довідника 1965 р., село Нова Рублівка та село Стара Рублівка зазначені як такі, що приєднані до міста Миргорода. Нині це мікрорайон Дранки в межах міста – територія сучасних вулиць Рибальської, Пушкіна, Новопрорізної, Хуторянської. Назва населеного пункту, ймовірно, може походити від козацьких прізвищ: 1738 р. в Миргороді жив козак-підпомічник Семен Рублівенко; 1766 р. Іван Рублівський був значковим товаришем Миргородського полку.

***Руда**, село, Зубівської сільської ради, за 4 км на схід від Зубівки. В XIX – на початку XX ст. це був хутір, який мав назви: Заруддя, Зарудьків, Зарудівка, Заруднянський, у середині XX ст. – Підруда. Належав до Зубівської волості. 1883 р. хутір Зарудний мав 27 козацьких дворів, 159 душ обох статей. 1910 р. – 40 козацьких господарств, 282 душі. З 1912 р. в хуторі в хаті селянина Пилипа Пелиха діяла Зарудівська земська початкова школа, в якій першою вчителькою-завідувачкою була Поліна Яківна Колісник. 1914 р. було споруджено нове приміщення школи. 1926 р. хутір Руда належав до Зубівської сільської ради Попівського району, мав 64 господарства з населенням 346 жителів. 1931 р. було створено колгосп імені 8 Березня; у 40-х рр. діяв також колгосп „Червоний партизан“. 1943 р. діяла Зарудівська початкова школа. 1980 р. в селі Руді (паралельно існувала назва Підруда) налічувалося 112 дворів, 381 житель; 1993 р. – 92 двори, 209 жителів; 2006 р. – 75 дворів, 166 жителів.

Руда, хутір. 1883 р. ходив до Хомутецької волості, налічувалося 9 дворів (із них 3 козацьких, 6 селян-власників), 10 хат, 24 особи чоловічої статі, 19 жіночої. 1926 р. — 28 господарств, 145 жителів.

Руденка, козака, хутір. 1781 р. — одна хата в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Рудка, хутір, 1883 р. Сорочинської волості, 1 двір козаків, 1 хата, 1 чоловік, 1 жінка.

Рудка (?), хутір. 1787 р. згадується „хутір при урочищі Рудці”, за 6 верст від Миргорода, по дорозі на Лохвицю. Належав підполковникові грузинському князеві Давиду Ратієву. Населення — 5 душ. (Пор. також: Ратієва хутір).

Рудка (?), хутір. На початку ХХ ст. згадується хутір „При річці Рудці”. На мапі 1915 р. він позначений за 5 верст на схід від села Зубівки.

Ручки, хутір, 1900 р. був у межових дачах містечка Сорочинців.

Рябка, козака, хутір. 1781 р. це були 4 хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

C

Савин Кут, хутір (те саме, що Савинокутський хутір), був розміщений у межових дачах села Малих Сорочинців. 1787 р. там жили 15 душ, які належали Марині Власівні — дружині статського радника Данила Петровича Апостола. 1791 р. хутір перебував у власності другого чоловіка Марини — генерала Штакельберга. У 1900 — 1910 рр. хутір належав до Зубівської волості. 1910 р. — 1 господарство, 9 душ. 1926 р. — хутір Біликівської сільської ради, 4 господарства, 18 жителів. Хутір існував у 40-х рр. ХХ ст. За даними 1965 р., село Савин Кут Біликівської сільської ради зняте з обліку.

Савинські хутори, на мапі 1915 р. позначені посередині між селами Бакумівкою і Савинцями.

***Савинці**, село, центр сільської ради. Під час археологічних розкопок на правому березі р. Псла, по дорозі Савинці — Великі Сорочинці знайдено залишки поселення доби черняхівської культури.

1710 р. „жалуваною грамотою” село було віддане миргородському полковникові Д.Апостолу, який володів ним до смерті. 1723 р. він мав у Савинцях 172 посполитих. Козацьким отаманом села був Матвій Проскурня; найзаможніші козаки – Остап Тулинський, Сава Терещенко, Грицько Постоленко, Максим Костенко. 1723 р. в Савинцях діяла Свято-Михайлівська церква, в якій священиком служив о. Василь Федорович, паламарем – Василь Товстушенко. При церкві працювала школа, де викладав дяк Павло Стайченко. В селі існував шинок, який належав полковникові Д. Апостолові. 1730 р. у Савинцях було 139 дворів. Село входило до складу Сорочинської сотні Миргородського полку. 1737 р. в Савинцях був приїздний двір лубенського полковника Петра Апостола (гетьманового сина). До числа місцевої знаті належав значковий товариш Антін Тулинський. 1737 р. при Михайлівській церкві діяли школа і шпиталь. 1770 р. власником 154 хат у Савинцях був бригадир Петро Апостол, син гетьмана. 1787 р. населення становило 1087 душ: „різного звання казенні люди, козаки і власників – статського радника Апостола дружини, флігель-ад'ютанта Михайла Апостола й сотника Маєвського”. З кінця XVIII ст. село перейшло у власність поміщика бригадира Олексія Петровича Фролова-Багреєва, яке він одержав від дружини Агрипини Павлівни (з дому Кочубей); ця родина володіла селом до 1917 р. У першій третині XIX ст. у савинському маєтку Фролових-Багреєвих діяв садибний кріпацький театр. 1830 р. (а, можливо, й раніше) в селі працювала школа для сільських дітей, якою опікувалася родина Фролових-Багреєвих. В середині XIX ст. у савинській економії Фролових-Багреєвих був кінний завод, гуральня, селітряний завод, полотняна та суконна фабрики. Крім цієї багатої поміщицької родини, в Савинцях жили дрібні поміщики – Трілевські, Лісняки. З XVIII ст. у Савинцях діяла Вознесінська церква; 1871 р. коштом родини Фролових-Багреєвих споруджено новий храм, при церкві працювала змішана церковнопарафіяльна школа; з 1872 р. діяло земське початкове народне училище. Працювала земська поштова станція. 1883 р. в Савинцях налічувалося 354 двори (з яких 165 козацьких, 182 селян-власників, 7 міщанських), 394 хати, 1930 душ обох статей. 1910 р. в Савинцях було 424 господарства, 2598 душ. 1915 р. в селі працювали 4 цегельні: дворянки Олександри Петрівни Фролової-Багреєвої, козаків Тимофія Міщенка і Василя Надтоки та селянина Петра Федорченка. Під час Української революції село перебувало в ареалі дій кількох повстанських загонів. У серпні – вересні 1920 р. село Савинці тричі захоплював під час рейдів повстанський загін отамана Л. Христового. На початку серпня повстанці Христового вбили в селі двох червоноармійців загону

особливого призначення. У березні 1922 р. загін Максима Мандика з Зіньківського повіту розігнав Савинський волосний виконком, розгромив продовольчу п'ятірку в х. Семереньках. 1818 р. у Савинцях діяли дві початкові школи. 1923 р. населення становило 2937 осіб. 1923 р. Савинці – центр Савинської сільської ради Сорочинського (згодом Нероновицького) району. 1926 р. – 576 господарств, 2982 жителі. Перші колгоспи, створені на території Савинської сільської ради: 1928 р. – „Колос“ (перший голова Антон Павлович Білов); 1930 р. – „Червоне поле“ (голова Семен Омелькович Надтока), „Піонер“ (Яким Савович Надтока), „Хлібороб України“ (Микола Михайлович Міщенко), „Зелений луг“ (Петро Карпович Булах), „Червоний клин“ (Іван Петрович Фесенко). У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій місцеві родини Діденки, Клименки, Надтоки, Романовські, Рябки, Чайки, Шостки та ін. Наприкінці 30-х – у 40-х рр. в селі діяли 3 колгоспи: на північних землях – „Друга п'ятирічка“ і „Більшовик“, на південно-західних землях – колгосп „Піонер“. 1944 р. був колгосп ім. Фрунзе. Згодом усі ці господарства об'єдналися в один колгосп „Більшовик“. У 50-х рр. було зруйновано Вознесінську церкву. 1980 р. в селі налічувалося 580 дворів, 1406 жителів: 1993 р. – 545 дворів, 1304 жителі; 2006 р. – 408 дворів, 1043 жителі.

Савицьке, село, Комишнянської селищної ради. 1883 р. – хутір Савицький Комишнянської волості, за 25 верст від Миргорода, за 6 верст від Комишині. В хуторі було 7 селянських хат, 22 чоловіки, 22 жінки. 1902 р. Савицькі хутори належали до парафії Преображенської церкви містечка Комишині. 1910 р. – хутір Савицького, мав 11 господарств, 49 душ. 1918 р. діяла початкова однокомплектна школа. 1926 р. хутір підпорядковувався Шульжанській (Шульгівській) сільській раді, було 17 господарств, 67 жителів. До 1978 р. населений пункт входив до території Черкащанської сільської ради, після 1978 – до Комишнянської селищної ради. 1985 р. в Савицькому було 3 двори, 4 жителі; 1993 р. – 1 двір, 1 житель; 2006 р. – жодного двора, жодного жителя, проте населений пункт ще не знятий з обліку. Назва села походить від козацького прізвища Савицький.

Садні, хутір. (Див.: Марченки).

Саенків хутір. 1923 р. – Зубівської сільської ради Попівського району, 8 жителів.

***Сажка**, село, Черевківської сільської ради, за 0,5 км на північний захід від села Черевків. 1926 р. – хутір Сажка Черевківської сільської

ради, 6 господарств, 24 жителі. 1980 р. — 16 дворів, 34 жителі, 1993 р. — 13 дворів, 13 жителів; 2006 р. — 4 двори, 8 жителів.

Сайка, козака, хутір. 1781 р. — дві хати козаків у першій Миргородській сотні Миргородського полку.

***Сакалівка**, село, Великообухівської сільської ради, за 3 км на північний схід від села Савинців. У другій половині XVII ст. село належало до Лютенської сотні Гадяцького полку. В 1690 і 1696 рр. універсалами гетьмана І.Мазепи село було віддане у власність гадяцькому полковникові Михайлові Бороховичу, а по його смерті 1704 р — його вдові Олені Іванівні. 1787 р. населення Сакалівки (32 душі) належали графові Кирилові Розумовському. В XIX ст. село входило до Савинської волості. 1883 р. налічувалося 62 двори (із них 59 козацьких), 68 хат, 174 особи чоловічої статі, 170 жіночої. З 1909 р. діяло початкове народне училище, в 1918 р. — початкова школа. 1926 р. Сакалівка входила до Панасівської ради, 105 господарств, 547 жителів. У 30-х роках у селі діяв патронат для сиріт. У 40-х рр. Сакалівка згадується як хутір. 1980 р. в селі налічувалося 63 двори, 132 жителі; 1993 р. — 55 дворів, 101 житель; 2006 р. — 29 дворів, 56 жителів.

Саленка хутір (?). 1781 р. згадується хутір „посполитих Саленка, Гавреша і Скляра“ (4 хати) в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Салімівський хутір, 1900 р. Комишнянської волості. 1926 р. — Шульжанської сільської ради, 11 господарств, 50 жителів.

Салогубівка, хутір, 1926 р. — Ключниківської сільської ради, 12 господарств, 58 жителів. Назва походить від прізвища Салогуб.

Самійленка хутір, 1900 р. Миргородської волості. Те саме, що хутір Кольвенків.

Самійленків хутір, 1926 р. — Овнянської сільської ради, 17 господарств, 89 жителів.

Самійленків (Самійленка) хутір. 1883 р. — Сорочинської волості, 1 двір козаків, 1 хата, 2 особи чоловічої статі, 4 жіночої. Існував 1900 р.

Самоликів хутір (Самійликів хутір?). На мапі 1915 р. позначений між хутором Кузьменковим і селом Овнянкою, за 2 версти на південний захід від с. Овнянки. Існував 1942 р.

Сандолова хутір, 1894 р. був поблизу Миргорода. 1926 р. – хутір Сандалове Миргородської сільської ради, 1 господарство, 6 жителів. Ймовірно, назва походить від від імені миргородського сотника (1696) Сандула Маневича.

Сахацького хутір. Див.: Сохацьке.

Святуха, хутір, урочище. 1781 р. там був хутір сотника Олексія Ганжевича. 1912 р. входив до Попівської волості. 1926 р. хутір Святуха підпорядковувався Кітлярівській сільській раді, мав 6 господарств, 36 жителів.

Северина, посполитого, хутір. 1781 р. – 7 хат у другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Семенівка, хутір, 1926 р. Стовбинської сільської ради, 1 господарство, 4 жителі.

Семенова, священика, хутір. 1781 р. – три хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

Семеняки хутір, 1896 р. Комишнянської волості, в урочищі Филиха. Назва походить від прізвища Семеняка.

***Семереньки**, село, Савинцівської сільської ради. Згадується також як хутір. Назва села, ймовірно, походить від прізвища Семеренко: в одному з документів XVII ст. (листі гадяцького полковника М.Бороховича 1699 р.) згадується прізвище жителя с. Семереньків Миргородського полку Дацька Семеренченка. В XVIII ст. село входило до Сорочинської сотні Миргородського полку. У 1730-х рр. у Семереньках був приїздний двір миргородського полковника Павла Апостола (гетьманового сина). 1770 року 54 хати в селі належали перекладачеві Колегії іноземних справ Іванові Данилевському, 2 хати – бригадирші Віткевичевій. За деякими даними, ще на початку XVIII ст. у цьому селі була школа, в якій дячок навчав читання і співу. 1787 р. у Семереньках проживало 204 душі („козаки і власників – сотника Олексія Данилевського і штаб-лікаря Трохимовського“). 1862 р. Семереньки зареєстровані як „село власницьке“, що мало 70

дворів, 2 заводи. Тут мав землі також поміщик Приходько. В XIX ст. село належало до Савинської волості (за 32 версти від Миргорода, за 4 версти від Савинців). 1883 р. — 70 дворів (із них 68 дворів селян-власників, 2 міщен), 4 родини безхатніх, 205 осіб чоловічої статі, 192 жіночої. З 1905 р. діяла початкова земська школа. В роки Української революції село опинилося в радіусі дій повстанців Зінківського повіту. 22 березня 1921 р. повстанський загін Максима Маңдика (із с. Бірків) у складі півтора десятка вершників розгромив продовольчу п'ятірку в хуторі Семереньках і розігнав Савинський волосний виконком. 1926 р. Семереньки (Семеренки) входили до Олефірівської сільської ради, в селі налічувалося 96 господарств, 515 жителів. У 30-40-х рр. село Семереньки (іноді згадується як хутір) входило до олефірівського колгоспу „Червоне поле“. 1980 р. — 106 дворів, 247 жителів; 1993 р. — 85 дворів, 203 жителі; 2006 р. — 58 дворів, 155 жителів.

«При селі Семереньках», хутір. 1787 р. в хуторі жили 9 душ, які належали військовому товаришеві Миргородського полку Павлові Горговському.

Сербинчин хутір, у XVIII ст. був поблизу містечка Сорочинців.

Сердюків хутір, 1900 р. Петрівської волості, в дачах села Мальців і містечка Слобідки.

Сидоренка хутір — 1738 р. хутір миргородського козака Романа Сидоренка в Миргороді.

Сидоренка хутір. 1910 р. — Миргородської волості, 5 козацьких господарств, 34 душі. Працював млин із гасовим двигуном. 1923 р. хутір Сидоренків Шахворостівської сільської ради мав 12 жителів.

Силівштина, хутір, був між селами Слобідкою і Єрками. 1926 р. — Слобідської сільської ради, 4 господарства, 14 жителів. Назва, ймовірно, походить від імені дворяніна Сили Данилевського, який у XIX ст. жив у селі Єрках.

Силки, козака, хутір. 1781 р. це були 2 хати в першій Комишанській сотні Гадяцького полку.

***Синьошоки**, село, Остапівської сільської ради. 1883 р. — хутір Синьошоків Березоволуцької волості Миргородського повіту, 27

дворів (із них 26 козацьких), 33 хати, 85 осіб чоловічої статі, 64 жіночої. В березні 1918 р. на прохання жителів хутора Синяшоків, де було понад 100 дітей, відкрито земську початкову однокомплектну школу, вчителькою якої працювала Лідія Щур. 1926 р. хутір входив до Верхньобудаківської сільської ради, налічувалося 65 дворів, 349 жителів. Як хутір згадується в 40-х рр. 1993 р. — 18 дворів, 31 житель; 2006 р. — 7 дворів, 9 жителів. Назва утворена від прізвища Синьошок.

Сисюків хутір, 1926 р. — Солонцівської сільської ради, 2 господарства, 13 жителів.

Ситників хутір, Овнянської сільської ради. 1926 р. — 4 господарства, 20 жителів. Існував на початку 50-х рр. За даними 1965 р., знятий із обліку.

Сільченків хутір, 1900 р. Миргородської волості. Те саме, що хутір Ксьондза.

Сіренків хутір. Те саме, що Новий хутір (див.).

Сіробаби хутір, Попівської волості, в межових дачах села Стовбино, 1900 р.

Сказчиківський хутір, 1787 р. Миргородського повіту, 4 душі („казенні люди“). Пор.: хутір Сказка.

Сказка, козака, хутір. Близько 1868 — 1884 рр. хутір існував у Миргородському повіті, в районі с. Попівки, по Лохвицькому поштовому шляху, на струмку Филисі. У 30-х рр. 5 чоловіків із родин селян-одноосібників Сказків були репресовані.

***Скиданки**, село, Черевківської сільської ради, за 0,5 км на південний захід від села Черевків. 1926 р. — хутір Скидана, Черевківської сільської ради, 6 господарств, 24 особи. У 40-х рр. зафіксована назва хутір Скиданки. 1976 р. — 21 двір, 51 житель; 1980 р. — 20 дворів, 31 житель; 1993 р. — 11 дворів, 14 жителів; 2006 р. — 4 двори, 2 жителі. Назва походить від прізвища Скидан.

Скляра хутір (?). Див.: Саленка хутір.

Склярів хутір, 1837 р. розміщався поблизу шляху з містечка Сорочинців до Гаюнового хутора.

Слинька хутір, 1884 р. розміщався по шляху з Миргорода на Лохвицю, біля струмка Филихи. Назва утворена від прізвища Слинько.

Сліповоронський хутір, „в уроцищі при Ромодановому шляху”. В першій половині XIX ст. належав поручикові Григорію Золотаревському. 1850 р. спадкоємці Золотаревського подарували цю землю губернському секретареві Віктору Федоровичу Філянському. 1900 р. хутір був підпорядкований Комишнянській волості. (Те саме, що хутір Торгони? – Пор.).

Слітенка хутір, 1781 р. це була одна хата в першій Комишанській сотні Гадяцького полку, яка належала козакові-підпомічнику Слітенкові.

***Слобідка**, село, центр сільської ради. В середині XVII – ХУІІІ ст. село підлягало Миргородській сотні. 1689 р. універсалом гетьмана Івана Мазепи Слобідка була надана осаулові Миргородського полку Григорієві Зарудному „за служби його військові” у володіння разом „з четырьмя каменями мучными, а з пятым мучным колом, на ріці Хорол там же остаючими, позволяющи з них часть войсковую розмірових пожитков отбирати”, з правом збирання повинностей із „тяглих людей”, а козаки Слобідки „мают ненарушимо при своїй вольности козацкой захованы быти”. Згодом власником села став миргородський сотник Мусій Зарудний і його сини. 1723 р. козацьким отаманом села був Яків Остапенко, найзаможнішими козаками – Губські, Назаренки, Мовчаненки, Носенки, Короленко, Галата, Мостовенко. 1723 р. діяла Свято-Миколаївська церква, де священиком служив о. Самуїл, дяком – Костянтій Василенко, паламарем – Андрій Гасенко (в публікації Г. Швидько прізвище подане хибно – Гаченко). 1729 р. в селі було 38 дворів. 1737 р. там розміщалися житлові двори місцевої знаті: військового канцеляриста Якова Зарудного, священика Гаврила Самойлова, козацького отамана Кирила Марченка, війта Карпа Обревка. 1760 р. власником частини Слобідки (59 хат), окрім Зарудних, був також військовий товариш Яків Ломиківський. 1787 р. в селі жило 469 душ обох статей, а 1862 р. у 156 дворах – 489 чоловіків і 587 жінок. У 60-х рр. XIX ст. Слобідка мала статус містечка, тут влаштовувалося щороку три ярмарки. Діяв один завод. 1770 р. у Слобідці було споруджено новий храм Миколаївської церкви (перебудована 1881 р., наступного разу новий храм зведено 1901 р.), при ньому діяла церковнопарафіяльна школа, яка існувала недовго, через брак коштів. 1870 р. зафіксована

назва село Слобідське. У 80-х роках містечко Слобідка належало до Петрівської волості. 1883 р. в ньому було 220 дворів (із них 130 селянських, 86 козацьких), 241 хата, 1179 душ обох статей. 1883 р. було відкрите початкове народне училище коштом Миргородського повітового земства за сприяння благодійної родини слобідських поміщиків Паночині. 1884 р. жителі Слобідки мали 321 десятину орної землі, 6 десятин сінокосів, 49 десятин лісу. Містечко було славне торгівлею, в ньому стояло багато лавок, влаштовувалися ярмарки (наприклад, 1912 р. проходив Євдокіївський ярмарок у березні й Андріївський у листопаді). 1912 р. серед парафіян Миколаївської церкви було 793 козаки, 594 селяни, 20 міщан, діяла жіноча церковнопарафіяльна школа. В селі жили поміщики Лясковські-Тендетникови. 1918 р. діяла початкова три комплектна школа. 1923 р. населення становило 1375 осіб. 1926 р. Слобідка була центром сільської ради, мала 275 господарств, 1460 жителів. У 20-х рр. у селі був інтернат для дітей-сиріт (розміщався в центрі села, в колишньому панському будинку). З початку 30-х рр. створено колгосп „Заповіт Ілліча”. Рішенням Полтавського облвиконкому від 25.04.1978 р., № 198 створено Слобідську сільську раду (замість Мальцівської). 1980 р. – 272 двори, 669 жителів; 1993 р. – 276 дворів, 654 жителі; 2006 р. – 264 двори, 489 жителів.

Слобідка, хутір. 1810 р. був у межах двох верст від Миргорода. Належав поручикові Івану Демидовичу (пор. також: Демидовичів хутір, Майлатівщина). Нині ця територія в межах міста Миргорода.

Смагина хутір перший, 1900 р. Хомутецької волості, в межових дачах села Бакумівки. (Ця та дві наступні назви походять від прізвища дворян Олександра, Сергія і Олени Смагиних).

Смагина хутір другий, 1900 р. Хомутецької волості, в межових дачах села Бакумівки.

Смагиної хутір, 1900 р. Сорочинської волості. Власниця хутора – Олена Іванівна Смагина.

Соколів, козаків, хутір. 1781 р. – одна хата в першій Кomiшанській сотні Гадяцького полку.

Соколів хутір. На мапі 1915 р. позначений за 2 версти на південний схід від села Дібрівки.

Салогубівка, хутір. Див.: Салогубівка.

Солонецькі хутори. У другій половині XIX ст. це була група хуторів Комишнянської волості, до якої входили хутори: Солонецький, Балюків, Безводівка, Писаревський, Супруненків перший, Ернів (див. кожний окремо).

Солонецький хутір (також Солонівщина), Комишанської волості. Згадується також під назвою Солоніщина. 1786 р. хутір мав населення 37 душ і перебував у власності поміщика Івана Даниловича Капніста. 1861 р. це був власницький хутір, „при колодязях”, налічувалося 37 дворів, де жили 109 чоловіків і 91 жінка. 1883 р. хутір Солонецький належав до Комишанської волості, мав 11 дворів (із них 8 дворів належали казенним селянам, 2 козакам, 1 міщенкам), 12 хат, населення – 28 чоловіків, 25 жінок. 1884 р. у хуторі були маєтки поміщиків – титулярного радника Йосипа Супруненка і колезького реєстратора Григорія Писаревського. 1910 р. в хуторі налічувалося 51 селянське господарство, 292 душі. На початку ХХ ст. поміщик Микола Антонович Фон-Ерн подарував садибу в хуторі для початкового народного училища (діяло з 1907 р.) і став його опікуном. 1915 р. в хуторі працювала цегельня дворяніна Сергія Миколайовича Фон-Ерина.

Солонівщина, хутір, поблизу села Кибинців. 1918 р. там діяла початкова двокомплектна школа.

***Солонці**, село, центр сільської ради, за 17 км на схід від Миргорода, за 5 км на південний захід від Великих Сорочинців. 1883 р. хутір Солонці належав до Сорочинської волості, мав 5 козацьких дворів, 5 хат, 18 осіб чоловічої статі, 13 жіночої. 1923 р. село Солонці стало центром Солонцівської сільської ради Сорочинського (згодом Нероновицького) району Лубенської округи, населення становило 1125 осіб. За даними 1926 р. – 21 господарство, 101 житель. (Дані про кількість населення суперечливі. Не виключено, що вони стосуються різних населених пунктів зі одинаковими назвами, ідентифікувати які поки-що не виявляється можливим: наприклад, на мапі 1979 р. на близькій відстані один від одного позначені три населених пункти з назвами Солонці). 1934 р. в Солонцях діяв колгосп „Перемога”, наприкінці 30-х рр. – колгосп „Зоря комунізму”; у 40-х рр., крім цих двох, був ще колгосп ім. Петровського. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій місцеві родини Дорошенків, Ляхнів, Варченків, Тарасенків, Улізьків та ін. Під час німецької окупації в селі було

спалено 61 двір. 1993 р. — 176 дворів, 413 жителів; 2006 р. — 247 дворів, 364 жителі.

Сорочинські хутори, на мапі 1915 р. позначені за 6 верст на південний захід від Великих Сорочинців.

Сорочинці, містечко (див.: Великі Сорочинці).

Сорочинці, село (див.: Малі Сорочинці).

***Сотницьке**, село, Ромоданівської селищної ради, за 2 км на південний схід від селища Ромодану. 1860 р. це був хутір Сотницький Хорольського повіту. В хуторі існував кінний завод (10 маток), який належав підпоручикові Єзучевському. 1883 р. входив до групи Ромоданівських хуторів Кибинської волості Миргородського повіту, мав 300 селянських дворів, 1 міщанський, 177 душ обох статей. 1910 р. Сотницький хутір мав 35 селянських господарств, 237 душ. Із 1911 р. діяло земське початкове народне училище. 1926 р. хутір Сотницький підлягав Ромоданівській сільській раді, 64 господарства, 320 осіб. 1958 р. село було радіофіковане. 1980 р. — 75 дворів, 140 жителів; 1993 р. — 40 дворів, 51 житель; 2006 р. — 21 двір, 16 жителів. Те саме, що хутір Кибинський (див.).

Сотницький, хутір, був між селами Зуйцями і Черевками, за 1,5 версти на південь від села Зуйців. 1910 р. — Зуйцівської волості, 5 господарств, 28 душ. 1926 р. — Зуйської сільської ради Комишанського району, 6 господарств, 32 жителі. Те саме, що хутір Чорнишів (належав сотникові Данилові Чарнишу). Сотницький хутір ще існував у 40-х рр. ХХ ст. За даними 1978 р., знятий із обліку.

Соханського хутір. 1781 р. — 2 хати в першій Миргородській сотні Миргородського полку, Лубенського повіту. Належав бунчуковому товаришу Соханському.

***Сохацьке**, село, Клюшниківської сільської ради, за 1,5 км на схід від села Клюшниківки. 1781 р. це був хутір посполитого Сохацького — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку. 1883 р. — Попівської волості, 28 дворів (із них 25 належали селянам-власникам, 3 козакам), 37 хат, 173 душі обох статей. 1900 р. — Сохацькі хутори Попівської волості. 1910 р. хутір Сохацький мав 47 селянських господарств, 273 душі. 1926 р. — хутір Сохацький (Сахацький) Клюшниківської сільської ради

Попівського району, 70 господарств, 342 жителі. У 30-х рр. ХХ ст. кілька родин Сохацьких (селян-одноосібників і колгоспників, діячів Української автокефальної православної церкви – жителів хутора Сохацького й с. Клюшниківки) було засуджено до розстрілу й до позбавлення волі. 1993 р. в селі було 47 дворів, 115 жителів; 2006 р. – 40 дворів, 87 жителів.

Ставище, хутір, за 2 версти на захід від містечка Комишні. 1883 р. – Комишнянської волості, 6 дворів селян-власників, 6 хат, 21 особа чоловічої статі, 14 жіночої. 1910 р. – так само Комишнянської волості, 17 господарств, 98 душ. На мапі 1915 р. позначений як хутір Ставчів (Супруненків). 1926 р. – Шульжанської сільської ради, 19 господарств, 92 жителі.

Стадня (Стадні), хутір. 1883 р. – приміський хутір Миргородської волості; 5 дворів (3 козацьких, 2 селянських), 28 душ обох статей. 1910 р. – 41 господарство (з них 18 козацьких, 21 селянське), 218 душ. Поряд були хутори Шелюга, Грекова. 1923 р. у Стадні жило 264 жителі. 1926 р. хутір був центром Стаднянської сільської ради; за переписом увійшов до складу Миргорода як передмістя; населення – 259 жителів. У 20-х рр. на Стадні діяла торфорозробка. 1934 р. хутір приєднаний до Миргорода. На території Стаднянської сільської ради був колгосп «Країна Рад» (влітку 1933 р. головою колгоспу був П.Джуун). Назва Стадня походить, імовірно, від слова „стайня”: неподалік (на території сучасної військової частини та території старої лікарні) у XIX ст. традиційно дислокувалися військові частини, поблизу були кінські заводи.

Стара Рублівка, село. (Див.: Рублівка).

Стеблинських хутір, перша згадка про нього знайдена за 1896 р. 1900 р. – хутір Стеблинського, Миргородської волості, по шляху з Миргорода в село Єрки. Назва, здогадно, пов'язана зі священицькою родиною Стеблинських (у Миргороді, в Ліску, на початку ХХ ст. була вулиця Стеблинська).

Степаньків хутір, у 1881 – 1912 рр. Кибинської волості. На мапі 1915 р. – Степанків хутір, за 1 версту на південний схід від села Ємців. Назва походить від прізвища Степанько.

Степурин хутір, 1883 р. – Миргородської волості, 1 козацький двір, 2 хати, 2 особи чоловічої статі, 2 жіночої. 1911 р. – хутір

Степури, передмістя Миргорода. 1915 р. в хуторі працювала цегельня (5 робітників), яка належала дворянці Зінаїді Петрівні Марковській. Нині територія колишнього хутора — в межах міста Миргорода, його південна частина, кінець вулиці Котляревського. Назва хутора походить від прізвища Степура (в першій половині XIX ст. це були казенні селяни в Миргороді).

Степуна хутір, 1900 р. Хомутецької волості.

Стешенка хутори. 1781 р. існували два хутори (кожний по одній хаті) посполитих Андрія Стешенка в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Стишенка, козака, хутір. 1781 р. — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Стовбина, хутір, 1902 р. належав до парафії Успінської церкви села Остапівки.

***Стовбіне**, село, Дібрівської сільської ради. Стовбінський хутір уперше згадується в 18 столітті, 1781 р. він був у другій Миргородській сотні Миргородського полку, мав 6 хат посполитих. Хутір Стовбін був у власності Івана Матвійовича Muравйова-Апостола (1765 — 1851) та його сина Василя. Наприкінці 70-х рр. XIX ст. удова Василя Івановича Muравйова-Апостола Mariamna Володимирівна продала частину хутора Стовбіного із землями багатим миргородським землевласникам Б.Б.Мещерському, П.О.Капністу й М.Г.Ковалевському, інша частина належала Йосипу Володимировичу Гуркові (брратові Mariamni). Згодом частина стовбінського маєтку відійшла до володіння великого князя Дмитра Костянтиновича Романова. 1900 р. населений пункт зареєстрований як сільце Стовбіне Попівської волості. 1923 р. існувала Стовбінівська сільська рада в складі Попівського району Лубенської округи. До сільської ради входили: село Стовбін (238 жителів), хутори Новоселиці, Кирпичний, Ромодан другий, Шпаків, Гадючин, Макортет, Швайки, Кітлярів, Герасименків, Гончарів, Гасенків. 1993 р. у селі Стовбіному було 122 двори, 293 жителі; відділок Дібрівського кінного заводу. 2006 р. — 100 дворів, 273 жителі. Крім села Стовбіного, в документах згадуються також хутори Стовбін і Стовбінський Степ (див. далі), які, очевидно, були поблизу села.

Стовбін, хутір. 1910 р. – 12 господарств, 158 душ. Там була поміщицька економія княгині Марії Олексіївни Мещерської (управитель Фон-Візнер). В економії діяла, зокрема, цегельня (пор.: хутір Кирпичний). 1926 р. хутір Стобінне – Гасенківської сільської ради, 23 господарства неселянського типу, 78 жителів. У 40-х рр. ХХ ст. існував як хутір на території Дубровської (Дібрівської) сільської ради. Не виключено, що назва хутора пов'язана з прізвищем Стобін (Стовбі) Григорія Юхимовича, відставного полковника, який володів маєтком у Миргородському повіті (1860).

Стовбінський Степ, хутір. 1912 р. – Попівської волості, біля села Олександро-Миколаївки. 1926 р. – Ключниківської сільської ради, 26 господарств, 150 жителів.

Сторублевий, хутір, 1900 р. Сорочинської волості.

*Ступки, село, Комишнянської селищної ради, за 1 км на схід від села Шульгів. 1781 р. хутір Ступки належав до першої Комишанської сотні Гадяцького полку, мав 18 хат посполитих. 1787 року 49 душ там належали колезькому асесорові Михайлові Милорадовичу. 1883 р. хутір Ступки входив до Комишнянської волості, за 23 версти від Миргорода, за 7 верст від Комиши; 28 дворів (із них 27 дворів належали селянам-власникам, 1 міщенам), 29 хат, 68 осіб чоловічої статі, 60 жіночої. 1910 р. – 43 селянських господарства, 259 душ. 1918 р. діяла початкова однокомплектна школа. 1926 р. – Шульжанської (Шульгівської) сільської ради, 54 господарства, 267 жителів. До 1978 р. – Черкащанської сільської ради, після 1978 – Комишнянської селищної ради. 1980 р. – 16 дворів, 38 жителів; 1993 р. – 6 дворів, 10 жителів; 2006 р. – 6 дворів, жодного жителя. Назва села походить від прізвища Ступка.

Стусенків хутір, 1926 р. – Зуївської сільської ради Комишанського району, 2 господарства, 10 жителів.

Стухівський, хутір, 1881 р. Миргородської волості. 1900 р. – хутір Стухівщина Миргородської волості.

Суботин хутір, 1926 р. Зуївської сільської ради Комишанського району, 1 господарство, 6 жителів.

Сукача хутір, 1900 р. Миргородської волості. Назва походить від прізвища заможних козаків Сукачів.

Сулимівський хутір, за 0,5 версти на північ від хутора Кибалиного. 1883 р. хутір Сулимівський належав до Комишанської волості, недалеко від хутора Прокопенкового; 2 двори селян-власників, 2 хати, 8 осіб чоловічої статі, 8 жіночої. 1902 р. Сулимівські хутори належали до парафії Преображенської церкви містечка Комишні.

Супруненків хутори. 1781 р. в першій Комишанській сотні існувало кілька хуторів значкового товариша Супруненка (можливо, значкових товаришів Супруненків): три хутори по дві хати кожний, один хутір — 7 хат. 1883 р. існували 3 хутори з однаковими назвами:

1). Супруненків хутір, 1883 р. належав до групи Комишанських хуторів Попівської волості; 24 двори (із них 23 козацьких), 27 хат, 68 осіб чоловічої статі, 77 жіночої.

2). Супруненків хутір перший, 1883 р. входив до групи Солонецьких хуторів Комишанської волості; 7 дворів (із них 6 дворів належали селянам-власникам, 1 козакам), 9 хат, 24 особи чоловічої статі, 18 жіночої. Хутір існував і 1900 р.

3). Супруненків хутір другий, 1883 р. належав до Комишанської волості, недалеко від хутора Ступки; 7 дворів селян-власників, 7 хат, 22 особи чоловічої статі, 23 жіночої. Хутір існував також 1900 р.

1910 р. хутір Супруненків Попівської волості мав 42 господарства, 254 душі. На мапі 1915 р. позначений за 3 версти на південний захід від Комишні. 1926 р. хутір належав до Шульжанської сільської ради, налічував 58 господарств, 279 жителів. За даними 1967 р., село Супруненки розміщалося на території Черкащанської сільської ради. 1976 р. село мало 6 дворів, 10 жителів. (Пор. також: Ставище, хутір).

Сушківщина, хутір. 1787 р. — в Сорочинській сотні Миргородського полку. Населення — 6 душ, які належали штаб-лікареві Михайлові Яковичу Трохимовському. Назва — похідна від прізвища Сушко.

Т

Тарана хутір, 1926 р. — Шарківщинської сільської ради, 1 господарство, 7 жителів.

Тараненків, козаків, хутір. 1781 р. — одна хата козаків-підпомічників у Сорочинській сотні Миргородського полку.

Таранців, посполитих, хутір. 1781 р. — 7 хат у другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Тарапунька, село. (Див.: Шарківщина).

Тарасенків (Тарасенка) хутір. 1883 р. належав до Сорочинської волості; 21 двір, 24 хати, 2 родини безхатних; 67 осіб чоловічої статі, 64 жіночої. 1910 р. населення хутора (разом із хутором Лисициним) становило 47 селянських господарств, 308 душ. 1926 р. — Солонцівської сільської ради, 30 господарств, 141 житель. У 20-х — 30-х рр. родина Тарасенків (кілька осіб) зазнали репресій, із них четверо були засуджені до розстрілу.

Твердохлібів хутір. Близько 1917 — 1920 рр. був розміщений неподалік від села Малих Сорочинців, ліворуч від шляху з Миргорода на Попівку.

Тергонин хутір. (Див.: Торгони, хутір).

Терешка (Терешків) хутір, по шляху з Миргорода до села Попівки, на Марудиній горі. Існував у 20-х рр. ХХ ст. Назва утворена від прізвища Терентій (Терешко).

Терновий хутір (Тернового хутір), Сорочинської волості, між селами Великими Сорочинцями й Савинцями (1900). 1912 р. — хутір Терновий, та сама назва на мапі 1942 р. 1915 р. у хуторі працювала цегельня козака Андрія Бокітка. У реєстрах 60-х рр. ХХ ст. назва хутора відсутня. Хутір існує нині. Назва походить від прізвища Терновий (Терновенко), яке спостерігається в цьому районі. В усному звідомленні старих місцевих жителів 1987 року зафіксована назва хутора — Терни.

Тетіївський хутір, 1900 р. Сорочинської волості.

Тимків хутір (?), Тимкова хутір (?). 1885 р. був у Миргородському повіті.

Тимофесва, возного, хутори. 1781 р. — два хутори по одній хаті посполитих у другій Миргородській сотні.

Тимошенків хутір, належав до групи хуторів Солонців. 1883 р. — Сорочинської волості, 1 двір козаків, 1 хата, 1 особа чоловічої статі, 3 жіночої. 1910 р. — тієї самої волості, 39 козацьких господарств, 226 душ. Із 1911 р. в хуторі діяло земське початкове народне училище; початкова двокомплектна школа працювала ю 1918 р. На мапі 1915

р. хутір Тимошенки позначений за 5 верст на південний захід від Великих Сорочинців. 1926 р. — Солонцівської сільської ради, 16 господарств, 75 жителів.

Титаренка хутір. 1781 р. був хутір (4 хати) козаків Титаренка й Гасенка. 1926 р. Титаренків хутір входив до Гасенківської сільської ради, мав 3 господарства, 18 жителів.

Томашенка хутір, 1900 р. Сорочинської волості. (Назва зафіксована у виданні: Матеріали подворної переписи Полтавської губернії в 1900 г. Миргородський уезд. — Полтава, 1905. — С. 56. Назва, можливо, спотворена, слід: Тимошенка хутір. — Пор.).

Тополі, хутір. (Див.: Погорілівщина, хутір).

Торгони, хутір. 1883 р. Комишанської волості, хутір зафіксований під назвою Тергонин; 1 двір селян-власників, 1 хата, 3 чоловіки, 1 жінка. 1902 р. Торгониний хутір належав до парафії Іллінської церкви містечка Комишні. Те саме, що хутір Сліповоронський.

***Травневе**, село. Ключниківської сільської ради, за 3,5 км на схід від села Ключниківки. У різні часи село мало назви Аршава, Козеруківка, Козоруківка, Козерухівка (ймовірно, первісне походження — від прізвища Козорук або Козерук). 1787 р. хутір Козерук біля урочища Грем'ячки мав населення 9 душ „казенних людей“. До 1853 р. у хуторі Козерухівському був маєток губернського секретаря Григорія Білоцерківця. 1883 р. хутір Козерухівка належав до Комишнянської волості, в ньому налічувалося 15 хат селян-власників, 42 особи чоловічої статі, 44 жіночої. У реєстрі 1900 р. названо Козерухівські хутори Комишнянської волості й Козерухівські хутори Попівської волості. 1910 р. хутір Козерухівка Попівської волості мав 36 господарств (14 козацьких, 22 селянських), 217 душ. 1923 р. хутір Козоруків Попівської сільської ради мав 119 жителів. 1926 р. — Ключниківської сільської ради, 40 господарств, 203 жителі. У 60-х рр. село мало назву Травневе. 1980 р. — 50 дворів, 121 житель; 1993 р. — 43 двори, 101 житель; 2006 р. — 49 дворів, 79 жителів.

Трахторенків хутір, 1926 р. — Ярмаківської сільської ради, 4 господарства, 20 жителів.

Тригубинський хутір (Тригубиця, Тригубівка). Див.: В'язове, село.

Трілева Долина, хутір, 1902 р. належав до парафії Вознесінської церкви села Савинців. Назва, ймовірно, походить від прізвища Тріль.

Трохимовського, лікаря, хутір. 1781 р. це була одна хата в Сорочинській сотні Миргородського полку. 1915 р. було два хутори Трохимовського: за 1,5 версти на схід від Великих Сорочинців і за 1,5 версти на південний захід від Великих Сорочинців. Ними володіли нащадки лікаря Михайла Яковича Трохимовського (1739 – раніше 1824), в сорочинському будинку якого 1809 р. народився Микола Гоголь. (Пор. також: Лікарський хутір; Михайлівський хутір; Можливо, це один і той самий населений пункт).

***Трудолюб**, село, Шахворостівської сільської ради. В другій половині XVIII – першій половині XIX ст. там був маєток дідича Василя Яковича Ломиківського. (Пор. також: Ломиківського, поручика, хутір). 1852 р. „сільце“ Парк-Трудолюб (таку назву дав В.Я.Ломиківський) разом із належним до нього хутором мало 91 душу чоловічої статі, понад 500 десятин землі. 1883 р. – Миргородської волості, 17 дворів селян-власників, 18 хат, 4 родини безхатніх, 60 осіб чоловічої статі, 42 жіночої. 1910 р. в Парку-Трудолюбі налічувалося 36 господарств (із них 29 селянських, 2 козацьких), 251 житель. Наприкінці XIX – на початку ХХ ст. у селі жили поміщики Старицькі й Янушкевичі. 1926 р. хутір Трудолюб Шахворостівської сільської ради мав 66 господарств, 318 жителів. У 30-х рр. Трудолюбів хутір входив до шахворостівського колгоспу „Комінтерн“. 1980 р. село мало 129 дворів, 360 жителів; 1993 р. – 168 дворів, 523 жителі; 2006 р. – 199 дворів, 533 жителі.

Тузів хутір, 1900 р. Петрівської волості, в межових дачах села Мальців і містечка Слобідки.

Туренків хутір, 1926 р. – Петрівської сільської ради, 3 господарства, 15 жителів. Назва походить від прізвища Туренко.

У

Улізьків хутір, за 2 версти на захід від хутора Бесарабів. 1781 р. згадується хутір козаків Улізьків – 4 хати в Сорочинській сотні Миргородського полку. В документі 1883 р. – Олізьків хутір, належав до Сорочинської волості, мав 2 козацьких двори, 3 хати, 6 осіб чоловічої статі, 11 жіночої.

Улізьків Байрак, хутір, поблизу містечка Сорочинців. Близько 1830 р. там жили селяни, які належали спадкоємцям лікаря М.Я.Трохимовського і колезькому асесорові Григорію Улізькові.

Устивицький хутір, 1883 р. належав до Петрівської волості, за 15 верст від Миргорода, за 8 верст від села Петрівців; 55 дворів (із них 50 козацьких), 64 хати, 330 душ обох статей.

Устинки, хутір, на мапі 1915 р. позначений за 2,5 версти на південь від хутора Бесарабів.

Φ

Федоренків перший хутір, 1900 р. Попівської волості. 1926 р. — Гасенківської сільської ради, 2 господарства, 9 жителів.

Федоренків другий хутір. 1883 р. — Хомутецької волості, 2 господарства (1 козацьке, 1 селянське), 3 особи чоловічої статі, 9 жіночої. 1900 р. входив до Попівської волості.

Филиха (Хвиліха), хутір. 1883 р. — Филихів хутір Комушнянської волості, 9 дворів (із них 1 належав козакам, 8 — селянам-власникам), 28 чоловіків, 21 жінка. 1900 р. — Комушнянської волості, належав до парафії Іллінської церкви м-ка Комушні. 1926 р. — Черкащанської сільської ради, 18 господарств, 93 жителі. Те саме, що хутір Вакули.

Филиха (Філиха), хутір, уперше згадується 1885 р. 1910 р. входив до складу Попівської волості, мав 1 господарство, 6 душ. 1926 р. — Ключниківської сільської ради, 33 господарства, 168 жителів. На мапі 1942 р. позначений хутір Хвелиха — за 3 км на північний захід від хутора Филихи (обидва хутори по шляху з Попівки на Сенчу).

Філянський хутір, Філянського хутір, Філянського хутір. По шляху з Попівки на Сенчу, за 4 версти від Попівки. 1883 р. хутір Філянський Комушнянської волості, 2 двори селян-власників, 2 хати, 6 осіб чоловічої статі, 6 жіночої. 1910 р. — Попівської волості, одне козацьке господарство, 7 душ. 1923 р. хутір Філянський — Попівської сільської ради Попівського району, 16 осіб. 1926 р. — хутір Філянського, 1 господарство селянського типу, 5 жителів. Те саме, що Попів хутір. Назва походить від прізвища священицького роду Філянських.

***Фуглі**, село, Черкащанської сільської ради. 1781 р. на території першої Комишанської сотні Гадяцького полку зафіксовано кілька дрібних хуторів, які належали козакам Фуглям (початкова форма прізвища – Фуголь, також Хуголь). 1883 р. Фуголів хутір належав до Комишанської волості, мав 12 козацьких дворів, 15 хат, 31 особу чоловічої статі, 43 жіночої. 1900 р. в Комишнянській волості зафіксовано два хутори Фуглів: Фуглів перший (те саме, що Вірьовчин хутір) і Фуглів другий. 1910 р. хутір Фуглів Комишнянської волості мав 19 козацьких господарств, 126 душ. На мапі 1915 р. хутір Хуглів позначений за 2 версти на схід від села Черкащан. 1926 р. існували: хутір Фуглів Мокріївської сільської ради (29 господарств, 173 жителі) і хутір Фуглів Шульжанської сільської ради (21 господарство, 117 жителів). У 60-х рр. село Фуглів належало до Остапівської сільської ради. 1993 р. – 12 дворів, 18 жителів; 2006 р. – 2 двори, 2 жителі.

Фурсенка (Хурсенка) хутір, зафіксований 1900 р., розміщався між с.Бакумівкою й х. Гаюновим-Пашівським. Існував у першій третині ХХ ст. У 20-х – 30-х рр. кілька осіб із заможного козацького роду Фурсенків зазнали репресій.

X

Ханків хутір, 1883 р. – Сорочинської волості, 3 козацьких двори, 3 хати, 7 осіб чоловічої статі, 12 жіночої. 1902 р. належав до парафії Миколаївської церкви містечка Сорочинців.

Харпачка, хутір, на захід від села Кибинців. 1910 р. – Кибинської волості, 10 козацьких господарств, 26 душ. 1923 р. – Кибинцівської сільської ради, 28 жителів. Припускається думки, що назва хутора походить від прізвища власниці хутора (чоловіча форма прізвища – Харпак).

Харченка хутір. 1781 р. – хутір сотенного осавула Харченка, 5 хат у першій Миргородській сотні Миргородського полку.

Хвилиха, хутір. (див.: Филиха).

Хворостинівський, хутір. Мав також назву Дубівський. 1810 р. був розташований у межах двох верст від міста Миргорода і належав „вдовствуючій поручиці” Параскеві Білій. Нині ця територія в межах міста Миргорода, очевидно, в напрямку до с. Любівщини.

(Пор. також: Білий хутір; не виключено, що це — один і той самий населений пункт). Назва, ймовірно, походить від прізвища Хворостина. 1738 р. в Миргороді жив козак-підпомічник Петро Хворостина.

Хитъка, посполитого, хутір. 1781 р. — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

***Хомутець**, село, центр сільської ради. Під час археологічних розкопок на північній околиці села було знайдено предмети доби бронзи, посуд доби черняхівської культури. На початку ХХ ст. археологами було знайдено в центрі села, на березі Хоролу залишки „городка” розміром 145 х 150 сажнів, залишки давніх валів. Ще за царя Михайла Федоровича (правив у 1613 — 1645 рр.) Хомутець одержав статус „города”, тобто, мав оборонне укріплення. В першій половині XVII ст. Хомутець належав польським шляхтичам І.Чернишевському, К.Вишневецькому, Б.Обалковському. Вишневецькі в першій половині XVII ст. мали в Хомутці 446 господарств, 9 млинових коліс. У другій половині XVII ст. село було подароване Павлові Апостолу — хомутецькому сотникові, а згодом миргородському полковникові. За „жалуваними грамотами” 1689 та 1710 рр. Хомутець відійшов у власність його сина — миргородського полковника Данила Апостола. 1723 р. в містечку жили «придворні козаки, которые службу отбывают на его [полковника Апостола. — Л.Р.] конях и его оружие и плата, а когда случай военный позовет, в походах и харч им его, пана полковника, дается». Таких «придворних» козаків у Хомутці було 46, крім того, у полковника служили також їхні сини і брати. Отаманом над ними стояв Василь Мурзак. 1723 р. в містечку діяла Свято-Воскресінська церква, в якій правив «презвітер» Андрій Муха (цей священик мав на території Хомутця власний фільварк). При церкві працювала школа, де викладав дяк Тимофій Трохименко, існував шпиталь. В Хомутці стояв «дворець полковничий, в нем живет дворник [тобто, управитель. — Л.Р.] Семен Стеценко», діяв «шинк полковничий» з шинкарем Тимошем Трохименком. 1729 р. в містечку налічувалося 468 дворів (за іншими даними — 360). 1737 р. в Хомутці розміщався житловий двір Уляни Апостолової, вдови гетьмана, житлові двори хомутецького старости Прокопа Парфацького, апостолівських «придворних» Дем'яна і Семена Крячунів, Степана Шишкевича та інших уплівових осіб. 1770 р. власником 597 хомутецьких хат був бригадир Петро Апостол, син гетьмана. 1781 р. Хомутець належав до другої Миргородської сотні. Населення 1787 р. — 1941 житель: „Різного звання казенні

люди, козаки і власника – секунд-майора Михайла Апостола". Від Михайла Даниловича Апостола село перейшло у власність Івана Матвійовича Муравйова-Апостола, а згодом хомутецьким маєтком став володіти (до 1917 р.) полковник Станіслав Костянтинович Гартинг. У Хомутці діяли церкви: найдавніша Воскресінська (нова збудована 1892 р.), Покровська (збудована 1732 р., новий храм – 1883 р.), Троїцька (споруджена полковником Михайллом Даниловичем Апостолом 1754 р.). При церквах існували бібліотеки, школи грамоти. 1866 р. створено початкове народне училище на кошти громади. З 1870 р. в Хомутці діяло церковнопарафіяльне училище, відкрите священиком Миколою Леонтовичем. 1884 р. коштом дідички Маріамни Володимирівни Муравйової-Апостол відкрите земське народне училище. Діяла земська поштова станція. 1883 р. в Хомутці налічувалося 724 двори (з них 149 дворів належали козакам, 546 селянам-власникам, 28 дворів – міщанам, 1 двір – казенним селянам), 784 хати, 21 безхатня родина, 3639 осіб обох статей. 1910 р. було 854 господарства, 4542 жителі. В селі працювали два парові млини, 3 цегельні: дворянки Олександри Гартинг і козаків Федора Гилюна й Івана Яценка. Окрім землеробства, в селі були поширені також інші ремесла й промисли: 1910 р. налічувалося 352 гребінники (з них одна жінка), 114 гончарів, 38 горщечників, 42 ткачі, 72 кравці, 39 колісників та інші. 1911 р. діяла прокатна станція машин, майстерня рогових виробів. 1912 р. було влаштовано 5 ярмарків. Протягом XIX – початку XX ст. поміщиками в Хомутці, крім названих вище, були: Хрушеви, Гадюки, А.Кизь та інші. Працювали земські лікарі М.Горохов, К.Горянов, А.Гречка, І.Костецький, М.Красильщиков, В.Цвєтков; земські вчителі О.Устименко, А.Пархомович, К.Яновська, І.Зуевський, О.Зуевська, М.Лосієвський, Ф.Лосієвський, Г.Романівська та інші. 25 серпня 1920 р. повстанський селянський загін Л. Христового зруйнував більшовицькі осередки в Хомутецькій волості (рейдовим загоном повстанців із 4 кулеметами командував Степовий). 1918 р. діяли чотири початкових школи. 1920 р. на базі колишнього маєтку Муравйових-Апостолів заснована агропрофшкола імені Декабристів (перший директор Степан Прідьма), яка в 30-х рр. перетворилася в зоотехнічний технікум. У 1923 – 1930 рр. Хомутець був центром сільської ради Попівського району Лубенської округи. 1926 р. – 919 господарств, 4854 жителі. З 20-х років діяло кілька промислових та сільськогосподарських артілей. 1930 р. в селі діяв СОЗ «Червоний Промінь». Із 1932 р. – колгосп ім. Шевченка. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій місцеві родини Грищенків, Дорошенків, Ємців, Качурів, Малух, Пищаюк, Різницьких, Турбаб, Хиж та багатьох ін. Після Другої світової війни

у Хомутці були колгоспи: ім. Шевченка, ім. Чапаєва, ім. Дзержинського і «Перше Травня»; працював дитячий будинок для сиріт. 1980 р. у селі було 1129 дворів, 3322 жителі; 1985 р. – 1072 двори, 3261 житель; 1993 р. – 1021 двір, 2688 жителів; 2006 р. – 817 дворів, 2019 жителів.

Хорольська, 1859 р. село („деревня") Миргородського повіту.

Хорольський хутір – в середині XIX ст. був у Миргородському повіті. 1852 р. дворянин Прокіп Степанович Салимовський продав маєток у х. Хорольському штабс-капітанові Якову Дмитровичу Пилипейку.

Хоруженків хутори. 1781 р. в першій Кomiшанській сотні Гадяцького полку були два хутори (разом 5 хат) „козаків Хоруженків з племінниками". 1883 р. Хоруженків хутір належав до групи Кomiшанських хуторів Попівської волості; 20 козацьких дворів, 22 хати, 2 безхатніх родини, 61 особа чоловічої статі, 60 жіночої. 1900 р. Хоруженків хутір належав до Попівської волості. 1910 р. входив до Кomiшнянської волості мав 25 господарств (з них 22 козацьких), 144 душі. На мапі 1915 р. – хутір Хорунженків позначений за 2 версти на північний схід від села Черкащан. 1926 р. – Черкащанської сільської ради, 36 господарств, 171 житель. У 20-х – 30-х рр. заможний козацький рід Хоруженків (кілька осіб) зазнав репресій і розстрілів. У 60-х рр. ХХ ст. побутували назви – хутір Хорунженків, село Хоружани. За даними 1965 р., Хоруженків хутір увійшов до складу села Черкащан, тому виключений із обліку.

Хриповий хутір, 1902 р. належав до парафії Преображенської церкви містечка Кomiшні.

Христенків хутір, 1926 р. Великобайрацької сільської ради, 4 господарства, 17 жителів.

Християновичевої, попаді, хутір. 1781 р. це були 2 хати в першій Миргородській сотні Миргородського полку.

Хрулі, хутір, 1926 р. – Остапівської сільської ради Кomiшнянського району, 13 господарств, 73 жителі. Назва пішла від прізвища Хруль.

Хрушців хутір, на мапі 1915 р. позначений за 7 верст на схід від с. Хомутця, за 0,5 версти на північ від хутора Ляхнового.

Хугліїв хутір. (Див.: Фуглі, село).

Хурсенка хутір (див.: Фурсенка хутір).

Хутори, «деревня» в складі Сорочинської сотні Миргородського полку. 1723 р. належала священикові Свято-Спаської Сорочинської церкви о. Максимові Варламовичу; йому належало в Хуторах 38 посполитих.

Ц

Царина (див.: Нижня Царина).

Царівка, історичний район у складі міста Миргорода (сучасна вулиця Українська). В минулому, ймовірно, хутір.

***Цисеве**, село, Великобайрацької сільської ради, за 0,5 км на південнь від села Великого Байраку. 1781 р. у Сорочинській сотні Миргородського полку зафіксовано хутір „артилерійця Циза“ (2 козацьких хати). 1883 р. Цисів хутір належав до Сорочинської волості, за 14 верст від Миргорода, за 9 верст від Великих Сорочинців. В хуторі налічувалося 50 дворів (із них 47 козацьких), 54 хати, 141 особа чоловічої статі, 150 жіночої. 1910 р. – 64 господарства, 392 душі. З 1912 р. діяло початкове народне училище, 1919 р. це була нижчепочаткова двокомплектна школа. 1926 р. хутір належав до Великобайрацької сільської ради, 101 господарство, населення – 492 особи. 1993 р. – 105 дворів, 191 житель; 2006 р. – 58 дворів, 125 жителів.

Ціхи, козака, хутір. 1781 р. це була одна хата в Сорочинській сотні Миргородського полку.

Цятчишин хутір, 1815 р. був у дачах села Черевків. Назва походить від місцевого козацького прізвища Цятка (жіноча форма – Цятчиха).

Ч

Чаленка, посполитого, хутір. 1781 р. – одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Чарниша, сотника, хутори. 1781 р. сотник Данило Никифорович Чарниш мав два хутори (разом 8 хат посполитих) у другій

Миргородській сотні Миргородського полку. (Пор. також: Чернишів хутір, Сотницький хутір).

Чарнишів (Чарнишівський) хутір, 1729 р. — поблизу села Панасівки (Опанасівки), належав генеральному судді Іванові Чарнишу.

Чарнишівка, село. (Див.: Верхня Будаківка, село).

Чарнишівський хутір. (Див.: Чернишівський хутір).

Чарнуцького хутір, 1902 р. належав до парафії Іллінської церкви містечка Комишні.

Чекасівського, священика, хутір. 1781 р. — одна хата в першій Миргородській сотні Миргородського полку.

Червона Долина, «колектив», населений пункт. Значна частина жителів — із переселенців. 1926 р. — Черевківської сільської ради, 7 господарств, 38 жителів (із них 14 білорусів).

Червона Зірка, хутір. (Див.: Зірка, село).

Червона Нива, «колектив», населений пункт. 1926 р. — Комишнянської сільської ради, 6 дворів, 22 жителі.

Червоний Господар, «колектив», населений пункт. 1926 р. — Шульжанської сільської ради, 3 господарства, 9 жителів.

Червоний Орач, комуна, населений пункт. 1926 р. — Черкащанської сільської ради, 1 господарство, 50 жителів (із них 6 білорусів).

Червоні Тополі, хутір. (Див.: Погорілівщина).

***Черевки**, село, центр сільської ради. На початку ХХ ст. поблизу села, на підвищені, археологами було знайдено чотирикутне городище (135 x 105 сажнів), поросле лісом, та давні рови довжиною 240, шириною 2,5 сажнів. Назва села відома з 1640 р. (слово «черевко» в мові предків означало родич). До 1716 р. селом володів кременчуцький сотник Максим Євстратієвич, згодом його син Омелян, полковий осавул. 1716 р. універсалом миргородського

полковника Данила Апостола село було віддане у власність полковому писареві Петру Ліскевичу. 1723 р. козацьке населення села Черевків належало до Миргородської сотні, посполиті — до миргородської ратуші. Козацьким отаманом був Максим Коровай (таке прочитання прізвища в публікації Г.Швидько). Найзаможніші козаки села — Іван Хурса, Яків Назаренко, Йосип Кияшка, Корній Хохуленко, Гордій Купка, Петро і Гаврило Дейнеки та інші. 1723 р. діяла Свято-Спаська церква, де служили священик Йосиф Іванович (мав у селі власний фільварок), дяк Петро Дейнека, паламар Каленик Сердюченко. Існував шинок вдови Ганни Омелянової. 1730 р. в селі налічувалося 150 дворів. Черевки тоді входили до Миргородської сотні. 1737 р. в селі розміщався приїздний двір миргородського полкового писаря Федора Тихоновича. Священиками на той час у селі були Василь Прокопов і Тимофій Прідьменко, козацьким отаманом Панас Вовченко, а війтом Іван Омелько. 1770 р. власником 81 хати в с. Черевках був миргородський полковий обозний Єремій Родзянко. За реєстром 1787 р., в селі проживала 991 особа: „Різного звання казенні люди, козаки і власників — його сіятельства графа Олександра Андрійовича Безбородька і полкового осавула Андрія Кондискалові“. У XVIII ст. у Черевках також володів маєтком поміщик Павло Погорелов (нащадок сотенного писаря Погорілого), а на початку XIX ст. — його син Іван Погорелов, корнет, та онук Тимофій Погорелов, майор, а також правнук Матвій. 1815 р. Погорелови мали в Черевках: млин на річці Хоролі, „плеци“ (земельні площини), ліси, луки, лани, ниви, кілька душ селян. Із 1882 р. у Черевках функціонувало початкове народне училище. 1883 р. село належало до Зуївської волості, за 25 верст від Миргорода, за 4 версти від Зуївців; налічувалося 400 дворів (із них 213 козацьких, 19 міщанських, 165 селянських), 411 хат, 1963 душі обох статей. 1910 р. — 452 господарства, 2537 душ. Окрім людей землеробських занять, у селі жили 21 тесля, 14 кравців, 12 шевців, 6 столярів, 31 ткач, 83 щетинники. Вироби місцевих майстрів (ночви, шаплики, жлукта, відра, мазниці, лопати, решета, коробки з лубка) збувалися в Полтавській і Чернігівській губерніях. В селі діяла Преображенська церква (дерев'яна), яка була споруджена 1752 р., перебудована 1848 р. При ній працювала церковнопарафіяльна школа. 1910 р. в селі було споруджено нову школу; до 1917 р. її директором був Михайло Ілліч Обідейко. 1912 р. серед парафіян Преображенської церкви налічувалося: привілейованого стану — 18 осіб, міщан — 150, козаків — 969, селян — 1420. 1915 р. працювала цегельня козака Филиmona Fурсенка. 1923 р. Черевки входили до Комишнянського району Лубенської округи, населення — 2766 осіб. 1926 р. Черевки були

центром сільської ради, в селі було 519 дворів, 2557 жителів. 1930 р. засновано сільськогосподарську артіль імені Петровського (згодом „Зоря”). У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій місцеві родини: Добряки, Кутаси, Монтяни, Надтоки, Назимки, Осьмакови, Погорєлови, Фурсенки, Хохулі, Черненки та ін. 1962 р. село частково електрифіковане. 1980 р. – 385 дворів, 855 жителів; 1993 р. – 356 дворів, 704 жителі; 2006 р. – 269 дворів, 569 жителів.

Черкасів хутір, 1915 р. був за 0,5 версти на південь від села Черкащан. Назва походить від прізвища Черкас.

Черкасівський хутір, 1781 р. це була одна хата в Сорочинській сотні Миргородського полку.

Черкаський хутір, 1900 р. Петрівської волості, в межових дачах села Мальців і містечка Слобідки. З 1911 р. діяло Черкаське початкове народне училище, 1919 р. це була нижчепочаткова двокомплектна школа. 1926 р. хутір входив до Мальцівської сільської ради, мав 14 господарств, 84 жителі. Хутір ще існував у 40-х рр. ХХ ст. Назва, ймовірно, походить від прізвища Черкаський.

***Черкащани**, село, центр сільської ради. 1781 р. є загадка про хутір Черкащенкою, виборної козачки, у першій Комишанській сотні Гадяцького полку. Хутір складався з двох хат. У XIX ст. під загальною назвою Черкащенкові хутори об'єднувалося кілька невеликих хуторів. 1993 р. Черкащенків хутір належав до Попівської волості, був розташований за 24 версти від Миргорода, за 11 верст від Попівки. В селі налічувалося 50 дворів (із них 48 козацьких), 57 хат, 262 душі обох статей. 1900 р. хутір Черкащанка входив до Комишнянської волості, 1910 р. – до Попівської. З 1905 р. діяло Черкащенківське початкове народне училище. До парафії Петропавловської церкви села Черкащан (споруджена 1901 р.) в 1912 р. належали: 51 особа привілейованого стану, 19 міщан, 1515 козаків, 292 селян. 1915 р. працювала цегельня козака Данила Черкащенка. 1926 р. село Черкащенкове (на той час Комишнянського району Лубенської округи) було центром сільської ради, мало 134 господарства, 608 жителів. 1932 р. було створено колгосп „Новий шлях“ (голова – Дятлов), «Червоний хлібороб» і «Незаможник». Великих утрат зазнало село під час голодомору: якщо на початку 1933 р. в колгоспі „Червоний хлібороб“ жила 71 сім'я, то в 1934 р. було лише 34 сім'ї; у колгоспі „Незаможник“ відповідно – 71 і 64 сім'ї. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій місцеві родини Черкащенки,

Хоруженки, Деркачі та ін. 1980 р. в селі налічувалося 202 двори, 590 жителів; 1993 р. — 224 двори, 592 жителі; 2006 р. — 175 дворів, 460 жителів.

Чернечча Довгоселівка, хутір, 1926 р. — Миргородської сільської ради, 1 господарство, 12 жителів. Не виключено, що це куток у Миргороді (на початку ХХ ст. це була вулиця Чернечча, нині — вулиця Заозерна на Ведмедівці). Назва Чернечча, ймовірно, пов'язана з тим, що в XVIII ст. цей район (Ведмедівка) належав Лубенському Мгарському монастиреві. (Пор. також: Довгоселівка; можливо, це один і той самий населений пункт).

Чернечий хутір, у першій половині XVIII ст. належав до Сорочинського Михайлівського монастиря.

Чернишевий хутір, 1902 р. входив до парафії Іллінської церкви містечка Комишні.

Чернишів хутір, 1900 р. був поблизу села Черевків. (Пор. також: Чарниша хутори, Сотницький хутір, Чернишівський хутір; усі вони пов'язані з сотником Данилом Чарнишем).

Чернишівський (Чарнишівський) хутір, 1883 р. входив до Зуївської волості, поблизу села Зуївців; 5 дворів селян-власників, 9 осіб чоловічої статі, 9 жіночої.

Чернячка (Чернячки), хутір, 1926 р. Остапівської сільської ради Комишнянського району, 4 господарства, 16 жителів. Назва походить від прізвища Черняк (жіноча форма — Чернячка).

Чехів хутір, 1900 р. Кибинської волості. Був розташований за 4 версти на південь від с. Петрівців, за 3 версти на схід від хутора Мелюшок. Нині це с. Широке.

Чорнишів (Чарнишів) хутір. Те саме, що Сотницький хутір (див.) біля села Зуївців.

Чорнуської, вдови, хутір. 1781 р. — одна хата в першій Комишнянській сотні Гадяцького полку. 1883 р. хутір Чорнуцький входив до Комишнянської волості, мав 3 двори селян-власників, 10 осіб чоловічої статі, 7 жіночої.

Чумаків хутір. 1883 р. належав до Сорочинської волості; 1 козацький двір, 1 хата, 2 особи чоловічої статі, 1 жіночої. 1910 р. так само був підпорядкований Сорочинській волості. Хутір Чумаки ще існував у 40-х рр. ХХ ст. на території Солонцівської сільської ради. За даними 1965 р., село Чумаки Солонцівської сільської ради зняте з обліку. Назва походить від прізвища Чумак.

III

Шандри хутір, поблизу с. Сохацького. 1781 р. хутір посполитого Шандри в другій Миргородській сотні Миргородського полку мав 4 хати. 1930 р. селянин-одноосібник Андрій Петрович Шандра був засуджений до позбавлення волі за несприйняття колгоспного ладу.

Шапочкин (Шапоччин) хутір, поблизу Миргорода. 1923 р. мав 7 жителів. 1926 р. — хутір Шапочки Миргородської сільської ради мав 1 господарство, 3 жителі. Назва походить від однайменного прізвища.

*Шарківщина, село, Ромоданівської селищної ради. Село (первісно слободу) поселив у урочищі Шарківщині на початку XVIII ст. миргородський полковник Данило Апостол. Його син, бригадир Петро Апостол, 1770 р. мав у слободі Шарківщині 152 хати. Згодом маєток перейшов до його доночки Катерини Петрівни і зятя Олександра Яковича Шамшева. 1787 р. Шарківщина входила до Лубенського повіту, в селі проживали 523 душі, які належали генерал-майору Олександрові Яковичу Шамшеву. 1821 р. є згадки про „Шарківську економію”. В селі діяла Преображенська церква (споруджена 1760 р., новий храм — 1873 р.). 1883 р. Шарківщина належала до Кибинської волості Миргородського повіту. В селі налічувалося 291 селянське господарство, 1497 душ обох статей. Було 1854 десятини орної землі, 23 десятини лісу, 37 десятин сінокосів, 79 десятин вигонів. Із 1892 р. діяло початкове народне училище, 1911 р. земство спорудило нову школу. 1910 р. у Шарківщині було 317 господарств (із них 4 козацьких, 309 селянських та інші), 1993 душі. Працювали два парових млини з однією просорушкою. В Шарківщині мав землю дідич П.Родзянко. 1919 р. в селі було дві початкових школи. 1923 р. населення села становило 2205 жителів. 1926 р. Шарківщина була центром сільської ради, налічувалося 441 господарство, 2337 жителів. На початку 1930 р. було створено два колгоспи: імені 1 Травня й „Переможець”, які 1932 р. об'єдналися в колгосп „Переможець”. У 20-х — 30-х рр. зазнали репресій місцеві

родини: Різуни, Тарани, Усики, Шестопали, Соломахи та ін. 1980 р. в селі було 330 дворів, 992 жителі; 1993 р. — 279 дворів, 557 жителів; 2006 р. — 224 двори, 448 жителів. Назва села походить, імовірно, від прізвища Шарківський. Серед населення Шарківщини побутує також неофіційна назва села — Тарапунька (від однайменної назви струмка).

*Шахворостівка (Шафоростівка), село центр сільської ради. За доби козаччини село входило до рангових маєтностей Миргородського полку. Наприкінці XVII — на початку XVIII ст. універсалом миргородського полковника Данила Апостола Шахворостівка була віддана у володіння Трохима Медведя, а 25 квітня 1711 р. миргородський полковник передав село у власність своєму зятеві Іванові Ломиківському. Під час ревізії 1723 р. Шахворостівка входила до Миргородської полкової сотні й називалася не селом, а потрапляла в розряд «деревень». Найзаможнішими козаками («товариством») на той час були Матвій Медведенко, Петро Павлоцький, Петро Сухина, Семен Онофрієнко. Священиком Свято-Покровської церкви 1723 р. служив о. Андрій Мартинович (Мартинієв, Мартиненко), паламарем — Семен Іваненко. 1729 р. в селі налічувалося 60 дворів. 1737 р. в селі був житловий двір вдови «Тетяни Апостолівни Ломиковської». Війтом у Шахворостівці за тих років був Омелько Коробченко. 1781 р. Шахворостівка входила до першої Миргородської сотні. 1787 р. в селі проживало 320 душ: козаки і піддані підкоморія Павла Ломиківського та поручиків Петра й Івана Ломиківських (усі троє Ломиківських були онуками Данила Апостола). На час скасування кріпацтва в Шахворостівці налічувалося 115 дворів, жили 307 чоловіків та 364 жінки. В селі діяла Покровська церква; 1759 р. вона перебувала „в смотрении“ Троїцької парафії міста Миргорода; церква перебудовувалася 1772 р., новий храм споруджено 1866 р. У 60-х рр. XIX ст. у Шахворостівці працював цегельний завод; існували два кінських заводи: у дружини полковника Фон-дер-Фельден (48 маток) і в спадкоємців генерал-майора Заленського (18 маток). 1879 р. Олексієм Володимировичем Заленським створене початкове народне училище. 1883 р. село належало до Миргородської волості, мало 151 хату, 811 жителів обох статей, 2386 десятин орної землі, 124 десятини сінокосів, 37 десятин вигонів. Поміщиками села були Лапи-Данилевські, Старицькі, Янушкевичі. 1910 р. в Шахворостівці було 220 господарств (із них 8 козацьких, 202 селянських, 7 привілейованого стану), 1481 житель. Під час революційних подій 1905 р. місцеві селяни розгромили поміщицьку садибу. 1913 р. в селі працювала гуральня Янушкевичів.

На початку 1918 р. сталася сутичка селян села Шахворостівки з військами, розташованими в маєтку Янушкевича. 1919 р. в селі було дві початкових школи. В 1921 – 1922 р. в селі діяв дитячий будинок «Бджилка», де жили діти з районів Поволжя, що постраждали від голоду. 1926 р. Шахворостівка була центром сільської ради, в селі було 344 господарства, 1786 чоловік. У 30-40-х рр. діяли колгоспи: „Комінтерн”, „Червоний партизан” (на південних землях), імені Тельмана (на північних землях). У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій місцеві родини: Оверки, Передерії, Дворники, Фененки, Химичі, педагоги О. Смоляк, О. Сокологорський, М. Ющенко та ін. 1980 р. – 347 дворів, 812 жителів; 1993 р. – 305 дворів, 750 жителів; 2006 р. – 239 дворів, 586 жителів.

Швайчин хутір. 1781 р. в першій Миргородській сотні Миргородського полку був хутір козака Швайки – одна хата. 1910 р. хутір Швайчин належав до Кибинської волості, мав 5 козацьких господарств, 21 жителя. 1923 р. хутір входив до Стовбінівської сільської ради, мав 39 осіб. 1926 р. – Кітлярівської сільської ради, 7 господарств, 36 жителів. Хутір ще існував у 40-х рр. ХХ ст. За даними 1965 р., хутір Швайчин Кітлярівської сільської ради знятий з обліку.

Шелюгів (Шелюга) хутір. Поряд із хутором Стаднею. 1881 – 1900 р. входив до Миргородської волості. 1883 р. мав 11 хат, 57 душ обох статей. Нині в межах міста Миргорода. Назва походить від прізвища Шелюг.

Шелюгів хутір. 1910 р. – Кибинської волості, 3 козацьких господарства, 26 душ. 1926 р. – Єрківської сільської ради, 18 господарств, 85 жителів.

Шелюгів хутір, 1926 р. – Полив'янської сільської ради, 7 господарств, 42 жителі.

Шелюжки хутір, на мапі 1942 р. позначений між селами Марченками і Радченками.

Шестопала хутір, 1926 р. – Шарківщинської сільської ради, 1 господарство, 7 жителів.

Шиманський, хутір. 1910 р. – Миргородської волості, 25 господарств (із них 22 козацьких), 146 душ.

Шимків хутір, у першій половині ХХ ст. був за Миргородом, у напрямку до села Кибинців.

Шинкаренків хутір, 1900 р. — Попівської волості. 1923 р. — Грем'ячанської сільської ради, 28 осіб. 1926 р. — 8 господарств, 38 жителів.

Широкий Поділ, хутір. 1926 р. — Солонцівської сільської ради, 5 господарств, 27 жителів.

Шишацький, хутір. У 1900 — 1912 рр. входив до Миргородської волості. 1923 р. — хутір Шишаки, поблизу Миргорода, населення — 299 жителів. 1926 р. — хутір Шишацький Миргородської сільської ради, передмістя Миргорода, 313 жителів.

«Шишкіна хутір на Ромодані», 1881 р. Кибинської волості. Хутір, очевидно, був на Ромоданівському шляху і належав поміщикам Шишкінам, який у 1860-х роках володів садибою в с. Кибинцях.

Шкурки (Шкуркин) хутір. 1781 р. у першій Комишанській сотні Гадяцького полку був хутір козака Шкурки (две хати). 1883 р. хутір Шкуркин входив до групи Комишанських хуторів Попівської волості; 8 козацьких дворів, 8 хат, 26 чоловіків, 22 жінки. В 1900 — 1910 рр. хутір Шкурки так само належав до Попівської волості, 1910 р. мав 23 козацьких господарства, 124 душі. 1926 р. — хутір Шкурчин — Мокріївської сільської ради, 46 господарств, 240 жителів. Хутір ще існував у 40-х рр. За даними 1968 р., село Шкурки об'єднане з селом Мокріївкою.

Шовкорадгоспу селище, у 40-х рр. ХХ ст. входило до території Почапцівської сільської ради. Нині — на північній околиці Миргорода (східна частина вулиці Київської).

Шпаківка, хутір, 1883 р. — Хомутецької волості, 4 двори селян-власників, 5 хат, 11 чоловіків, 12 жінок.

***Шпакове**, село, Дібрівської сільської ради, за 1,5 км на північ від села Дібрівки. 1781 р. у другій Миргородській сотні Миргородського полку був хутір із 5 хат „посполитых Шпака и Мельника с товарищи“. 1900 р. зареєстровані хутори в Попівській волості: Шпака перший і Шпака другий. На мапі 1915 р. хутір Шпаки позначений за 2 версти на північ від села Дібрівки. 1923 р. хутір Шпаків належав до

Стовбинівської сільської ради, мав 53 жителі. 1926 р. – Кітлярівської сільської ради, 14 господарств, 67 жителів. 1976 р. хутір Шпаки Дібрівської сільської ради мав 13 дворів, 30 жителів. 1993 р. – 7 дворів, 10 жителів; 2006 р. – 4 двори, 11 жителів.

Штаньків хутір, 1900 р. Кибинської волості, недалеко від села Ярмаків.

***Штомпелі**, село, Клюшниківської сільської ради. 1781 р. зафіковано два хутори козака Штомпеля (обидва по три двори) в Хорольській сотні Миргородського полку. 1787 р. згадується хутір при урочищі Штомпелівському, Хорольського повіту, де жили 74 душі: козаки і селяни, які належали власникам – імеретинському князеві Андрію Церетелеву (Церетелі) і Родзянкам: полковому обозному Федору та секунд-майорам Миколі й Петру. В 1923 – 1926 рр. хутір Штомпелів належав до Клюшниківської сільської ради Попівського району Лубенської округи, мав 50 господарств, 229 жителів. 1980 р. – 61 двір, 134 жителі; 1993 р. – 57 дворів, 122 жителі; 2006 р. – 98 дворів, 65 жителів.

***Шульги**, село, Комишнянської селищної ради, за 5 км на північний захід від села Попівки. 1781 р. в першій Комишанській сотні Гадяцького полку було два хутори виборних козаків Шульгів (2 і 3 хати). 1900 р. хутір Шульги належав до Комишнянської волості. З 1904 р. діяло земське початкове народне училище. 1910 р. хутір Шульги Попівської волості мав 18 козацьких господарств, 115 душ. 1919 р. працювала Шульгинська початкова двокомплектна школа. 1926 р. хутір Шульжани (Шульжанський) був центром Шульжанської сільської ради Комишнянського району, мав 25 господарств, 132 жителі. 1932 р. діяв колгосп „Червона Долина“, який об'єднав 28 господарств, а в 1932 – 1934 рр. – колгосп „Червона Зірка“. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій місцеві родини: Гречані, Кузьменки, Лисенки, Охріменки, Супруненки та ін. До 1978 р. село входило до складу Черкащанської сільської ради, після 1978 – Комишнянської селищної ради. 1980 р. – 130 дворів, 426 жителів; 1993 р. – 139 дворів, 357 жителів; 2006 р. – 143 двори, 288 жителів.

Шульженка хутір, значкового товариша. 1781 р. це були 4 хати послполитих у Сорочинській сотні Миргородського полку. 1902 р. Шульженків хутір входив до парафії Преображенської церкви містечка Сорочинців.

«Шульжин Іщенків хутір», 1926 р. — Ключниківської сільської ради, 2 господарства, 10 жителів.

Шумейків хутір. На мапі 1942 р. позначений між селами Радченками і Підрудою. Назва походить від прізвища Шумейко.

Щ

Щербаня, козака, хутір. 1781 р. — одна хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Щербини хутір, у 1900 — 1912 рр. належав до Попівської волості. 1923 р. — Попівської сільської ради, 14 жителів. 1926 р. — Щербинин хутір, Стовбинської сільської ради, 3 господарства, 14 жителів.

Щербиненка, козака, хутір. 1781 р. — одна козацька хата в другій Миргородській сотні Миргородського полку.

Щучки хутір. 1787 р. при урочищі Щучках Миргородського повіту був хутір, де жили 4 душі, які належали капітанові Семенові Горленку. 1800 р. згадується хутір Щучки поблизу села Петрівці. 1883 р. хутір входив до Петрівської волості, мав 22 хати, 118 душ обох статей. На мапі 1915 р. хутір Щучок позначений за 1,5 версти на південний схід від села Єрків.

Ю

Юзевовича хутір, 1900 р. Зубівської волості, в межових дачах села Малих Сорочинців. (Юзевовичі — священицько-дворянський рід у селах Малих Сорочинцях і Зубівці).

Юревича хутір, 1915 р. був за 3 версти на схід від села Клюшниківки.

Юріївка, хутір, біля села Великого Байраку. 1900 р. — Сорочинської волості. 1915 р. там працювала винокурня (13 робітників) і дві цегельні (10 робітників) дідича Олексія Малинки 1923 р. хутір Юріївка мав населення 9 осіб. Назва хутора походить від імені дворяніна Юрія (Георгія) Олексійовича Малинки (перша третина XIX ст.).

Юрки, виселок біля с. Кибинців, куди на початку 30-х рр. ХХ ст. радянська влада виселяла міцних середняків («куркулів»). Вони жили там у землянках; одразу ж по виселенні посадили там садок, який зберігся досі.

Юрченка хутір, 1912 р. Сорочинської волості.

Я

Явірки (Яверки), хутір, на початку ХХ ст. був між селами Остапівкою й Синьошоками, на схід від села Панченків (майже поряд), у ньому жили сім братів. Хутір існував до 40-х рр. ХХ ст.

Явтушенка хутір. (Див.: Євтушенка хутір).

Якименків хутір. 1883 р. — Попівської волості, недалеко від села Тригубівки; 2 козацьких двори, 4 хати, 10 чоловіків, 9 жінок. Існував 1900 р.

Яковищів хутір. Те саме, що хутір Марківського (див.).

Якубовича, козака, хутір. 1781 р. — одна хата козаків у першій Миргородській сотні Миргородського полку.

Янка (Янків) хутір. 1781 р. — дві хати в другій Миргородській сотні Миргородського полку. 1883 р. — Янків хутір Попівської волості, недалеко від села Тригубівки; 2 двори селян-власників, 2 хати, 4 особи чоловічої статі, 6 жіночої. 1923 р. — Попівської сільської ради, 24 жителі. 1926 р. Янків хутір входив до Стовбінської сільської ради, мав 6 господарств, 36 жителів. Назва походить від прізвища Янко.

Янкевича хутір. (Див.: В'язове).

Янушкевича хутір, по шляху з Миргорода до села Шахворостівки. Згадується 1896 р. 1910 р. входив до Миргородської волості. Це було одне господарство, яке належало дідичеві Антону Антоновичу Янушкевичу. Населення хутора 1910 р. — 57 душ (із яких 50 були найманими робітниками, що працювали на винокурні Янушкевича. 1923 р. хутір Янушкевич населяли 24 жителі).

Янчарів хутір. (Див.: Калениченків хутір. Пор. також: Гончарів хутір).

Яременків хутір. (Див.: Єременків хутір).

Яриги хутір. 1781 р. це була одна хата в першій Миргородській сотні Миргородського полку. Хутір належав сотенному осавулові Миргородського полку Яризі. У XIX ст. в Миргороді жили дрібні дворяни козацького походження Яригини-Петренки, нащадки сотенного осавула.

***Ярмаки**, село, центр сільської ради. В XVIII ст. належало до Миргородської полкової сотні. Наприкінці XVII ст. миргородський полковник Данило Апостол надав його як рангову дачу миргородському полковому сотникові (згодом полковому обозному) Андрієві Константієвичу, по смерті якого село перейшло до полкового сотника Гаврила Беца. 1711 р. Данило Апостол універсалом подарував Ярмаки своєму зятеві бунчуковому товаришеві Іванові Ломиківському (одруженому з Тетяною Апостолівною); згодом село успадкували сини Ломиківського. 1723 року найзаможнішими козаками в селі були Павло Корсуненко, Юрій Гайдак, Іван Очкас, Кіндрат Клименко, Трохим Медвідь, Іван Ємченко, Григорій Стасенко, Остап Харченко та інші. В селі був «дворець» Івана Ломиківського, в якому жив Андрій Лазоренко (в публікації Г.Швидько хибно — Разоренко). Діяла Воскресінська церква, священиком у якій 1723 р. служив о. Павло Матвієвич Киприк, паламарем — Мусій Паламаренко. 1729 р. в Ярмаках налічувалося 64 двори. 1737 р. козацьким отаманом у Ярмаках був Хведір Стасенко, вйтотом — Терешко Степанченко. В другій половині XVIII ст. село належало до першої Миргородської сотні. На час ліквідації кріпацтва в Ярмаках було 107 дворів, 666 жителів. Із 1861 р. діяло початкове народне училище. Працював селітровий завод. 1823 р. поміщиком у Ярмаках був Петро Ломиківський, а 1863 р. — Іван Іванович Ломиківський. Підполковник граф Моріц Єгорович О'Рурк 1853 р. купив 29 десятин землі «у дачах» села Ярмаків у штаб-ротмістра Андріяна Миколайовича Остроградського, а в другій половині XIX ст. О'Рурк став найбільшим поміщиком села. 1883 р. село Ярмаки входило до Кибинської волості, в ньому зареєстровано 161 двір (91 козацький, 66 дворів селян власників та інші), 187 хат, 7 безхатніх родин, 970 душ населення обох статей. 1758 р. споруджено новий храм старовинної Воскресінської церкви (згодом ще раз відремонтована 1904 р.). 1912 р. існувала жіноча церковнопарафіяльна школа. 1918 р. працювала двокласна 4-комплектна школа. До 1917 р. в селі працювала цегельня козака Трохима Очкаса. 1926 р. село було центром сільської ради; в ньому налічувалося 281 господарство, 1529 осіб обох статей. 1929 р.

утворено перший колгосп. У 20-х – 30-х рр. зазнали репресій місцеві родини: Богатиренки, Бондаренки, Гурини, Очкаси, Прищенки, Рибалки, Рубани та ін. 1944 р. діяли колгоспи «Перемога» і «Соціалістичні лани». 1958 р. колгоспи сіл Ярмаків і Єрків об'єдналися в колгосп ім. Леніна. 1980 р. в Ярмаках налічувалося 258 дворів, 577 жителів; 1993 р. – 235 дворів, 471 житель; 2006 р. – 159 дворів, 375 жителів.

Ярмаківський хутір, 1912 р. Миргородської волості. 1923 р. зафіксована назва – хутір Ярмаківщина. 1926 р. – Миргородської сільської ради, 6 господарств, 36 жителів.

Ярошівщина, хутір. 1810 р. це було передмістя Миргорода, власність дідички Осипової.

Ясний (Ясний-Решіт'ків) хутір. Див.: Решіт'ків хутір.

Ясників хутір. 1883 р. – Комишанської волості; 4 двори (2 козацьких, 2 селянських), 4 хати, 12 чоловіків, 12 жінок. 1900 р. зафіксована назва Ясениківський хутір. Ясників хутір існував також 1912 р.

Яхнівщина, хутір, на мапі 1915 р. позначений між селами Марченками і Бесарабами.

Яценків хутір. 1900 р. – Попівської волості. 1923 р. – Грем'янської сільської ради, 14 жителів. 1926 р. – 3 господарства, 17 жителів.

Ячний, хутір. Був розташований на північний схід від хутора Овнянки (впритул до нього). 1781 р. хутір Семена Ячного, військового товариша, що складався з трьох хат, був у першій Миргородській сотні Миргородського полку. 1787 р. зафіксоване урочище Ячнівський хутір Миргородського повіту, де жило 11 душ підданих Семена Ячного. 1883 р. хутір Ячний входив до групи Овнянських хуторів, у ньому було 4 двори (1 двір козаків, 3 двори селян-власників), 5 хат, одна безхатня родина, 18 осіб чоловічої статі, 11 жіночої. 1910 р. хутір Ячний Миргородського повіту мав 8 господарств (із них 3 козацьких, 5 селянських), населення – 93 душі. 1912 р. хутір належав до Миргородської волості. На мапі 1915 р. позначений як хутір Ячного. Тут був водяний млин, кузні. 1923 р. хутір Ячний мав 150 жителів. 1923 р. він входив до Овнянської сільської ради, мав 27 господарств,

181 жителя. Діяв цегельний завод. На мапі 1942 р. позначений як хутір Яшнів. За даними 1965 р., село Ячний Овнянської сільської ради зняте з обліку як таке, що об'єдналося з селом Овнянкою.

Яшний хутір, Яшнівка (див.: Ячний хутір).

СЕЛА І ХУТОРИ, ЯКІ ВХОДИЛИ ДО МИРГОРОДСЬКОГО ПОВІТУ (НИНІ НАЛЕЖАТЬ ДО СУСІДНІХ РАЙОНІВ)

(Оскільки межі волостей змінювалися, в реєстрі вказано рік належності населеного пункту до певної волості).

Ананський хутір, Багачанської волості, 1900.

Андріївка, село, Яреськівської волості, 1883, 1900.

Андрузького хутір, Багачанської волості, 1900.

Андрущенків хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

Аннівка, село.

Антоненка хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

Бабаківка, хутір, Березоволуцької волості, 1900.

Бабичів хутір, Шишацької волості, 1900.

Бабичівка, хутір, Яреськівської волості, 1902.

Багачка, містечко, центр Багачанської волості.

Байрак, село, Багачанської волості, 1883, 1900.

Балюків (Балюка) хутір, Багачанської волості, 1883, 1900, 1912.

Балянних хутір, Березоволуцької волості, 1900.

Барабаша хутір, Шишацької волості, 1900.

Баранівка, село, центр Баранівської волості.

Баришполь, хутір, Багачанської волості, 1900.

Баханів хутір. (Див.: Боханів хутір).

Безручків хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1883, 1900. Те саме, що Шевченків хутір.

Березова Лука, містечко, центр Березоволуцької волості.

Бехтера хутір, Багачанської волості, 1900.

Бехтерщина, хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.

Біднина, хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

Хутір Біднин, 1912.

Білашів хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900.

Біликів хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1883, 1900.

Бовтунин хутір, Яреськівської волості, 1900.

Богданівка, хутір, Шишацької волості, 1883, 1912.

Болгова (Бологова) хутір, Березоволуцької волості, 1900.

Бондарів хутір, Багачанської волості, 1900.

Борисенки, хутір, Баранівської волості, 1883.

Борівщина, село, Устивицької волості, в дачах містечка Великих Сорочинців, 1883, 1900.

Боровий, хутір, Баранівської волості, 1883.

Боровий хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Боханів хутір, Баранівської волості, 1883, 1900. Баханів хутір, 1912.
Бочешне, хутір, Яреськівської волості, 1912.
Бочкарів хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.
Брусницький, хутір, Багачанської волості, 1900.
Бузова, хутір, Шишацької волості, 1883, 1912.
Бузова, хутір, Яреськівської волості, 1883, 1900.
Бузова Балка, хутір, Шишацької волості, 1902.
Бузовий другий хутір, Яреськівської волості, 1883, 1912.
Бузово-Голубицький, хутір, Яреськівської волості, 1900.
Бузово-Корецький, хутір, Яреськівської волості, 1900.
Буйволові хутори, Миргородського повіту, за 12 верст від містечка
Березової Луки, 1915.
Буйволів хутір, Березоволуцької волості, 1900. Буйлове, хутір,
1912.
Буряківщина, хутір, Багачанської волості, 1900.
Бутенків хутір, Багачанської волості, 1900.
Бута хутір, Устивицької волості, 1900. Те саме, що Даценків хутір.
Бутів хутір, Багачанської волості, 1900.
Бутів (Бута) хутір, Устивицької волості, 1883, 1900.
Бутів хутір, Устивицької волості, 1900. Те саме, що хутір Скляра.
Бутова Долина, хутір, Багачанської волості, 1900.
Бухунів хутір, Яреськівської волості, 1883, 1900.
Вареничів хутір, Устивицької волості (групи Овнянських хуторів),
1883.
Варяничин хутір, Устивицької волості, 1900. 1912 р. – хутір
Варяниченка.
Василівка, село, Шишацької волості, 1883.
Велике Озеришче, хутір, Яреськівської волості, 1912.
Великий Перевіз, село, Баранівської волості, 1883, 1900.
Великі Балюки, хутір, Багачанської волості, 1900.
Вербки, хутір, Шишацької волості, 1900.
Вибиванця хутір, Баранівської волості, 1900.
Вільховий хутір. Див.: Ольховий.
Власенка хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.
Те саме, що х. Осняги.
Вовків хутір, Шишацької волості, 1900.
Вовків хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900. Те саме, що
Самійленка хутір.
Водяника хутір, Баранівської волості, 1900.
Володьків хутір, Устивицької волості, 1900.
Гавриленків хутір, Багачанської волості, в дачі села Малої
Решетиловички, 1883, 1900.

Гаврилків хутір, Яресськівської волості, 1883.

Гаврися хутір, Яресськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

1912 р. — хутір Гаврисів.

Гаврися (Гаврисів) хутір, Яресськівської волості, 1883. Те саме, що хутір Розкладки.

Гавронський Яр, хутір, Багачанської волості, 1883.

Гавронщина, хутір, Багачанської волості, 1912.

Гарасютин хутір, Шишацької волості, 1900.

Гарвінщина, хутір, Багачанської волості, 1900. (Назва, ймовірно, перекрученна. Можливо, слід — Гаврінщина).

Гарний Кут, хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.

Гирчин хутір, Устивицької волості, 1900.

Глибока Долина, хутір, Багачанської волості, 1900.

Глушків хутір, Шишацької волості, 1883, 1912.

Глянів хутір, Баранівської волості, 1912.

Гнатенків хутір, Шишацької волості, 1883, 1912. Пор.: Ігнатенків хутір.

Гнилиця, хутір, Багачанської волості, в дачі с. Малої Решетиловочки, 1883, 1900.

Гоголеве, станція, хутір, Устивицької волості, 1912.

Голенків хутір, Березоволуцької волості, 1912.

Голованів хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Головків хутір, Яресськівської волості, 1883, 1900.

Голубицький, хутір, Шишацької волості, 1912.

Голубів хутір, Яресськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900. 1902 р. — Голубівка).

Гончариха, хутір, Баранівської волості, 1900. Те саме, що Леонтіїв хутір.

Гончарів хутір, Устивицької волості, 1883, 1900.

Гончарів хутір, Яресськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900.

Горбаня хутір, Устивицької волості, 1900.

Гори хутір, Березоволуцької волості, 1900.

Горішків хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Горішній хутір, Шишацької волості, 1883, 1900.

Горобців хутір, Шишацької волості, 1883, 1900, 1902.

Городничий, хутір, Багачанської волості, 1900.

Гребінника (Гребінників) хутір, Баранівської волості, 1883, 1900.

Греківщина, хутір, Багачанської волості, 1912.

Григорівка, село, Яресськівської волості, 1883.

Григоріївський, хутір, Шишацької волості, 1900.

Григоровича хутір, Устивицької волості, 1900. В 1883, 1912 р – х.
Григорівщина.

Гринців хутір, Яреськівської волості, 1912.

Грицюна (Грицюнів) хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900, 1912.

Грицютівщина, хутір, Багачанської волості, 1883, 1912.

Гришків хутір, Шишацької волості, 1900.

Грузо-Говтв'янський хутір, Шишацької волості, 1900.

Грузька Говтва, хутір, Шишацької волості, 1912.

Грузько-Говтв'янські хутори, Шишацької волості, 1915.

Грянчиха, хутір, Устивицької волості, 1883, 1900.

Грянчихи хутір, Багачанської волості, 1900.

Гурженський хутір, Миргородського повіту; 1787 р. мав 5 душ, які належали сотникові Данилові Чарнишу.

Гурина хутір, Шишацької волості, 1900.

Данилевського хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900. Те саме, що Переводчиків хутір.

Данилевського (Данилевського) хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900, 1912.

Данилевських хутір, Яреськівської волості, 1910.

Данилевщина, хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Данильців хутір, Шишацької волості, 1900.

Даценків хутір, Яреськівської волості, 1883.

Даценків перший хутір, Устивицької волості, 1912.

Даценків другий хутір, Устивицької волості, 1912. Пор. також: Бута хутір.

Дем'янків хутір, Яреськівської волості, 1883, 1900.

Дідів Яр, хутір, Березоволуцької волості (?), 1911.

Дмитрівка, село, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

1883 р. – Дмитрівка.

Доброгорівка, село, Устивицької волості, 1883.

Довгалівка, хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.

Долина, хутір, Багачанської волості, 1912.

Дубки, хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

Дубків хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.

Дупаків хутір, Шишацької волості, 1883, 1900.

Євтушенка хутір, Шишацької волості, 1900. Те саме, що Свищів хутір.

Єленчин хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

Жабокрики, село, Яреськівської волості, 1883, 1900.

Жаботинський хутір, Яреськівської волості, 1900.

Жаботинський хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900.

Жаботинських хутір, Шишацької волості, 1900, 1902.

Жданів хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Жернова, слобода, Миргородського повіту, 1787 р. — 93 душі, які належали бригадирові Петру Милорадовичу.

Жилин перший хутір, Баранівської волості, 1900.

Жилин другий хутір, Баранівської волості, 1900.

Жилин Яр, хутір, Баранівської волості, 1912.

Забари хутір, Багачанської волості, 1900.

Забузовий хутір, Устивицької волості, 1900.

Забусів хутір, Устивицької волості, 1912.

Заговтв'янський, хутір, Шишацької волості, 1912.

Загоріївщина, хутір, Багачанської волості, 1912.

Задорожний, хутір, Яреськівської волості, 1883, 1912.

Зайців хутір, Устивицької волості, 1883, 1900.

Зайців хутір, Устивицької волості, 1900. Те саме, що хутір Скляра.

Закладний, хутір, Яреськівської волості, 1883; Закладні хутори, 1902.

Залужок, хутір, Багачанської волості, в дачах с. Малої Решетиловочки, 1883, 1900.

Замоздин хутір, Баранівської волості, 1883.

Затін, хутір, Багачанської волості, в дачах села Малої Решетиловочки, 1883, 1900.

Захарченків хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

Зелений Кут, хутір, Баранівської волості, 1900.

Злодіївка, село, Устивицької волості, 1883, 1900.

Зозулів хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

1883 та 1912 р. згадується як Зозулин хутір.

Золотарів хутір, Багачанської волості, 1912.

Зубів хутір, Яреськівської волості, 1900. 1883 р. — хутір Зуби.

Зубів хутір, Шишацької волості, 1900. Те саме, що хутір Панчішчина (Панчішкина) Балка.

Зуземенків хутір (Йопа), Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

Іваничин хутір, Баранівської волості, 1883, 1912.

Іванівка, село, Устивицької волості, 1883, 1912.

Іванівка, хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

Іванців хутір, Яреськівської волості (групи Федунківських хуторів), 1883.

Іванців хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Іванченків хутір, Шишацької волості, 1883, 1900.

Ігнатенків хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900. 1912 р. – хутір Гнатенків.

Ігнатенків хутір, Багачанської волості, 1912.

Ігнатьєва хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900.

Йопа хутір. Те саме, що хутір Зуземенків (див.).

Казенний, хутір, Баранівської волості, 1883, 1900.

Календи хутір, Миргородського повіту, 1885.

Кандибкин хутір, віднесений до дач Устивицької волості, 1900.

Карасиренків хутір (див.: Кирасиренків хутір).

Кармазинів хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Кармазинів хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

Карпенків хутір, Яреськівської волості, 1912.

Кваші (Квашин) хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.

Келембетів Байрак, хутір, Миргородського повіту, 1787 р. мав населення 3 душі „казенних людей”.

Кирасиренків (Карасиренків) хутір, Багачанської волості, в дачах с. Малої Решетиловочки, 1900, 1912.

Кирильці (Кирильця) хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.

Кирпоти хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

Кирпотин перший хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900.

Кирпотин другий хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900.

Кіптів хутір, Баранівської волості, 1912.

Книша перший хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Книша другий хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Кобликів хутір (Коблики), Багачанської волості, 1883, 1900, 1912.

Ковалевський, хутір, Миргородського повіту, 1787 (8 душ у хуторі належало стряпчому Степанові Сливинському).

Ковердин хутір, Баранівської волості, 1883, 1902.

Ковердина Балка, хутір, Баранівської волості, 1900.

Козлів хутір, Баранівської волості, 1883, 1900.

Колісників хутір, Багачанської волості, 1883.

Коломийців хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.

Коломийців хутір, Устивицької волості, 1883, 1900.

Коляди (Коляди) хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1883, 1900, 1912.

Кононів хутір, Яреськівської волості, 1902.

Коркішкин (Коркішків) хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1883, 1900.

Короленка хутір, Багачанської волості, 1900.

Королівщина, хутір, Баранівської волості, 1900.

Коротича (Коротичів) хутір, Шишацької волості, 1883, 1900, 1912.

Корсунівка, село, Комишанської волості, 1912.

Корсуня хутір, Комишанської волості, в дачах с. Корсунівки, 1900.

Корсунівське Урочище, хутір, Миргородського повіту, 1787 р. — населення 14 душ („казенні люди”).

Корсунова Слобідка, хутір, Комишанської волості, 1900.

Косарівщина (Косярівщина, Косяревщина), хутір, Шишацької волості, 1883, 1900.

Котелевці (Котелевців), хутір, Багачанської волості, 1883, 1912.

Кошівська Долина, урочище, хутір Миргородського повіту, 1787 р. населення 3 душі.

Крамаровий хутір, Миргородського повіту. 1787 р. — 5 душ полкового обозного Щостенкова.

Крамарівський, хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

Крем'янчина Балка, хутір, Баранівської волості, 1900. Згадується також назва Кременичина Балка (1912).

Криворуків хутір, Шишацької волості, 1912.

Криворучки, хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1883, 1900.

Те саме, що хутір Степовий.

Криворучки, хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900. Те саме, що хутір Плахтій.

Кривоусівщина, хутір, Яреськівської волості, 1900.

Крилевців хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.

Кримки, хутір, Яреськівської волості, 1900.

Кринки, хутір, Яреськівської волості, 1883, 1900.

Кротівщина, село, Багачанської волості, 1883, 1900.

Крохмалів хутір, Баранівської волості, 1900.

Ксьондзенка хутір, Багачанської волості, 1900.

Кудрин хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Купчанський хутір, Шишацької сотні Миргородського полку (3 хати), 1781.

Купчин (Купчинський) хутір, Шишацької сотні Миргородського полку; 19 хат, які 1781 р. належали С.Лизогубові. 1912 р. зафіксована назва село Купчина. Згодом село стало називатися Яновчиною, Василівкою, Гоголевим.

Лавренців хутір, Березоволуцької волості, 1900.

Лачків (?) хутір, Устивицької волості, 1912.

Легейди (Легейдин) хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1883, 1900.

Лейків (Лейчин) хутір. Те саме, що Остріжний хутір (див.).

Леня хутір, Шишацької волості, 1900.
Леня хутір, Баранівської волості, 1900.
Лесевича хутір, Баранівської волості, 1900. Те саме, що хутір
Михайлівка.
Лешківка, хутір, Багачанської волості, в дачах села Малої
Решетиловочки, 1883, 1900.
Лещенка (Лещенків) хутір, Яреськівської волості, в дачах с.
Федунки, 1900, 1912.
Лисенків хутір, Яреськівської волості, 1883, 1912.
Ліз хутір, Баранівської волості, 1900.
Лісняка хутір, Березоволуцької волості, 1900.
Ліски, хутір, Яреськівської волості, 1883.
Лозуватий (Лозоватий), хутір, Багачанської волості, в дачах с.
Малої Решетиловочки, 1883, 1900.
Лукашів перший хутір (Лукаші), Багачанської волості, 1883, 1912.
Лукашів (Лукаша) другий хутір, Багачанської волості, 1883, 1900,
1912.
Луценка хутір, Устивицької волості, 1900. Те саме, що хутір Скляра.
Луценка хутір, Яреськівської волості, 1900. Те саме, що Степашків
хутір.
Луценки (Луценків), хутір, Багачанської волості, 1883, 1912.
Луців хутір, Яреськівської волості, 1883, 1912. 1900 р. — Луціїв
хутір.
Любенків хутір, Устивицької волості, 1900. 1883 р. зафіксована
назва Лібенків хутір.
Люльченка хутір, Устивицької волості, 1900.
Ляхів хутір, Устивицької волості, 1883, 1912.
Ляхнів хутір, Устивицької волості, 1900. (Нині — село Іващенки
Миргородського району).
Майфатиха, хутір, Баранівської волості, 1912.
Макаренків хутір, Яреськівської волості, 1883.
Макаренків хутір, Устивицької волості, 1900.
Макарський хутір, Яреськівської волості, 1900.
Мала Обухівка, село, 1900 р. — Савинської волості.
Мала Решетиловочка, село, Багачанської волості, 1883, 1900.
Малишева Балка, хутір, Баранівської волості, 1912.
Малашова Долина, хутір, Баранівської волості, 1900.
Малий Переїзд, село, Баранівської волості, 1883, 1900.
Маликів хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1883, 1900.
Маликівщина, хутір, Шишацької волості, 1883.
Мареничі, хутір, Баранівської волості, 1883.
Маренки, хутір, Яреськівської волості, 1912.

Мар'ївка, село, Устивицької волості, 1900.
Мар'їне-Лозоватий, хутір, Баранівської волості, 1883, 1900.
Мар'їнське (Мар'їнська), село, Устивицької волості, 1883.
Марченків хутір, Багачанської волості, в дачах с. Малої Решетиловочки, 1883, 1900.
Марченків хутір, Устивицької волості, 1883, 1900.
Маслівців хутір, Баранівської волості, 1883, 1900.
Матвіївка, село, Шишацької волості, по р. Говтви, 1883, 1900. Те саме, що село Шклів.
Матяшівка, село, Яреськівської волості, 1883 – 1912.
Меланки, хутір, Березоволуцької волості, 1900.
Мергунів хутір, Багачанської волості, 1910. (Назва зафіксована у виданні: Материалы по животноводству по данным подворной переписи 1910 г. – Полтава, 1912. – С.1. Назва, можливо, спотворена. Слід – Моргунів?).
Миколаївський, хутір. Пор.: Михопаївський.
Мироненків хутір, Яреськівської волості, 1883.
Миронів хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Матяшівки, 1900.
Михайлівка, хутір, Баранівської волості, 1900. Те саме, що хутір Лесевича.
Михайлівка, село, Устивицької волості, 1883.
Михопаївський хутір, Березоволуцької волості, 1910. (Назва зафіксована у виданні: Материалы по животноводству по данным подворной переписи 1910 г. – Полтава, 1912. – С. 1. Назва, можна думати, помилкова. Можливо, це хутір Миколаївський).
Мишурин хутір, Баранівської волості, 1902.
Мишурині Вила, хутір, Баранівської волості, 1900.
Мірошника (Мірошинків) хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900, 1912.
Молодиківка, село, Яреськівської волості, 1900. Зафіксована також назва Молодиківщина (1883).
Мольки хутір, Баранівської волості, 1900.
Моначинський хутір (1883, 1912), Моначинських хутір (1900), Баранівської волості.
Моначинська Долина, хутір, Баранівської волості, 1902.
Москаленків хутір, Багачанської волості, 1883.
Моцарів хутір, Яреськівської волості, 1883, 1912.
М'ялівщина, хутір, Шишацької волості, 1883, 1900. 1912 р. у Шишацькій волості було два хутори з назвою М'ялівщина.
Назаренків хутір, Шишацької волості, 1900.
Насвітів хутір, Багачанської волості, 1912.
На Солонцях, хутір, Баранівської волості, 1900.

Науменків хутрі, Шишацької волості, 1883, 1900.
Нестеренків хутрі, Шишацької волості, 1900.
Нестериха, хутрі, Баранівської волості, 1883; Шишацької волості, 1912.
Нехополів хутрі, Березоволуцької волості, 1900.
Нижня Будаківка, хутрі, Березоволуцької волості, 1912.
Ніколаївка (Миколаївка ?), село, Устивицької волості, 1900.
Новаківської хутрі, Березоволуцької волості, 1900.
Новоселівка, хутрі, Яреськівської волості, 1900.
Носанівщина, село, Устивицької волості, 1902.
Оверченків хутрі. Те саме, що Яверченків ? (Див., пор.).
Озниця, хутрі Березоволуцької волості, 1900.
Олександровича хутрі, Багачанської волості, 1900.
Олексенків (Олексієнків) хутрі, Березоволуцької волості, 1883, 1900.
Олексієнків хутрі, Багачанської волості, 1883, 1900.
Оленченків хутрі, Яреськівської волості (групи Федунківських хуторів), 1883.
Ольховий (Вільховий), хутрі, Устивицької волості, 1900.
Ольховського хутрі, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.
Омеляненка хутрі, Шишацької волості, 1900. 1912 р. зафіксована назва Омелянків хутрі.
Осняги, хутрі, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900. Те саме, що хутрі Власенка.
Осняги, хутрі, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900. Те саме, що хутрі Пащенка.
Осняги, хутрі, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900. Те саме, що хутрі Фесенка.
Остріжний (Остріжне), хутрі, Яреськівської волості, в дачах с. Матяшівки, 1883, 1900. У ХХ ст.. мав також назви Лейків, Лейчин хутрі.
Отрішкова Балка, хутрі, Шишацької волості, 1883, 1912.
Очеретуватий (Очеретувате), хутрі, Яреськівської волості, 1883, 1912.
Павелківщина, село, Багачанської волості, 1900.
Павленків хутрі, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.
Панасенки (Панасенків), хутрі, Баранівської волості, 1883, 1912.
Панасенків хутрі, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.
Панчішкина (Панчішчина) Балка, хутрі, Шишацької волості, 1900.
Те саме, що Зубів хутрі.
Паськи (Паськів), хутрі, Багачанської волості, 1883, 1900.

Пащенка хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900.

Пащенка хутір. (Див.: Осняги, хутір).

Пелагіївка, село, Шишацької волості, 1883, 1900.

Перевалівка, хутір, Березоволуцької волості, 1902.

Переводчиків хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900. Те саме, що хутір Данилевського.

Перехрестів хутір, Шишацької волості, 1900.

Перунівка, хутір, Березоволуцької волості, 1912 р.

Петренків (Петренки), хутір, Баранівської волості, 1883, 1900.

Петренків хутір, Шишацької волості, 1883, 1900.

Петровського хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Печерія (Печеріїв) хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Матяшівки, 1883, 1900.

Пилипенки, хутір, Багачанської волості, 1883, 1912.

Пилипія (Пилипіїв) хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Матяшівки, 1883, 1900.

Писаренкова Долина, хутір, Багачанської волості, 1883.

Писаренки (Писаренків), хутір, Багачанської волості, 1883, 1912.

Півінських хутори, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки; 1883 р. зафіксовано хутір Півінський, 1900 — Півінських перший хутір, Півінських другий і Півінських третій хутори; 1912 р. — Півінський перший і Півінський другий.

Півнів хутір, Яреськівської волості, 1912.

Підгір'я, хутір, Багачанської волості, 1883; 1900 р. зафіксовано назву хутір Підгірщина, 1912 р. — хутір Підгірці.

Підкруглий, хутір, Багачанської волості, 1912.

Підлуги, хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Матяшівки, 1900.

Підг'явціна, хутір, Багачанської волості, 1900.

Плахтіїв хутір, Баранівської волості, 1883.

Плахтіїв хутір. Див.: хутір Криворучки.

Повзиків хутір, Яреськівської волості, 1912.

Попатенків хутір, Яреськівської волості, 1902; 1912 р. — назва хутір Попатівка.

Потоцьківщина, хутір, Березоволуцької волості, 1902.

Порскалів хутір, Миргородського повіту, 1787.

Портянки, село, Баранівської волості, 1883, 1900.

Принца хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.

Володів хутором поміщик Фон-Принц.

Приходьків хутір, Яреськівської волості, 1883.

Пришиб, хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Прокури хутір, Багачанської волості, 1900.

Пугачів хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Райвка, хутір, Яресськівської волості, 1902.

Ранюків (Раннюків) хутір, Березоволуцької волості, 1883, 1900, 1912.

Ремиги (Ремигин) хутір, Яресськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900. Зафікована також назва Ремижний хутір (1902).

Різничиха, хутір, Шишацької волості, 1883.

Римшина Балка, хутір, Баранівської волості, 1912.

Розкладки (Розкладкин) хутір, Яресськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900.

Розкладки хутір, Яресськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900. Те саме, що хутір Гаврися.

Розсохин хутір. Див.: Яготин, хутір.

Ромасів хутір (1883), Яресськівської волості, в дачах с. Федунки; Ромася хутір (1900); хутір Ромасі (1912).

Ромоданівка, хутір, Березоволуцької волості, 1902.

Ростовський перший хутір, Ростовський другий хутір — обидва Баранівської волості, 1883, 1900. Існувала також назва хутір Ростовського.

Рощеве, хутір, Шишацької волості, 1912.

Рубанів хутір, Устивицької волості, 1900.

Рублів хутір, Шишацької волості, 1900.

Руда, хутір, Багачанської волості, 1900.

Рудича хутір, Устивицької волості, 1900.

Рудчин, хутір, Яресськівської волості, 1912.

Рудъків хутір, Яресськівської волості, 1900.

Рябчунів хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1883, 1900. Те саме, що Семичів хутір.

Сагайдачний, хутір, Яресськівської волості, 1883.

Сагайдак, селище при залізничній станції Яресськівської волості, 1912.

Салимівщина, хутір, Яресськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900. 1902 р. — назва Салимівські хутори.

Самаря хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Самійленка хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1883, 1900. Те саме, що Вовків хутір.

Саранчин хутір, Березоволуцької волості, 1902.

Свистунка, хутір, Березоволуцької волості, 1900. У 1883, 1912 pp. — хутір Свистунівка.

Свищів хутір, Шишацької волості, 1900. Те саме, що хутір Євтушенка.

Селевків хутір, Багачанської волості, 1912.

Семеняки (Семенякин) хутір, Яреськівської волості, 1883, 1900.
Семиноги хутір, Багачанської волості, 1900.
Семичів хутір. Див.: Рябчунів хутір.
Сенька хутір, Багачанської волості, 1900.
Сергіїв хутір, Шишацької волості, 1912.
Середній, хутір, Багачанської волості, 1883. 1900 р. — назва хутір
Середня.
Сидоренка (Сидоренків) хутір, Шишацької волості, по р. Говтві,
1900, 1912.
Сидорівщина, хутір, Устивицької волості, 1900.
Сидорівщина, хутір, Шишацької волості, 1900.
Сипки (Сипків) хутір, Шишацької волості, 1900, 1912.
Ситників хутір, Багачанської волості, в дачах с. Малої
Решетиловочки, 1883, 1900.
Скабиха, хутір, Шишацької волості, 1912.
Склі, хутір, Багачанської волості, 1900.
Скибівщина, село, Петрівської волості, 1881, 1910.
Скляра хутір. Те саме, що Бутів хутір (див.).
Скляра хутір, Устивицької волості, 1900. Те саме, що Зайців хутір.
Скляра хутір, Устивицької волості, 1900. Те саме, що хутір Луценка.
Скляра хутір, Устивицької волості, 1900. Те саме, що хутір Широка
Долина.
Солимівщина, хутір, Яреськівської волості, 1883, 1914.
Солонці, хутір, Баранівської волості, 1883. Див.: На Солонцях,
хутір.
Сороча Долина, хутір, Миргородського повіту, 1787.
Старий Бороховичівський, хутір, Миргородського повіту, 1787.
Старий Тух, село, Яреськівської волості, 1902.
Стеблін-Каменського хутір, Березоволуцької волості, 1900.
Степашків хутір, Яреськівської волості, 1900. Те саме, що хутір
Луценка.
Степашків хутір, Яреськівської волості, 1900. Те саме, що хутір
Тукалівщина.
Степовий, хутір. Див.: Криворучки, хутір.
Стефанівщина, село, Багачанської волості, 1883, 1900.
Стецюнів хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900. Те саме,
що Тараненків хутір.
Стігло, хутір, Багачанської волості, 1883. Стійло (Стойло), хутір,
Багачанської волості, 1900.
Сторожевий хутір, Яреськівської волості, 1883. Сторожів хутір,
Яреськівської волості, в дачах села Федунки, 1900.
Стріцьцівський хутір, 1883.

Стрільченка хутір, Бааранівської волості, 1900.
Ступки хутір, Березоволуцької волості, 1900.
Сукачів хутір, Яреськівської волості, 1900.
Супруненків хутір, Березоволуцької волості, 1900.
Суржків хутір, Устивицької волості, 1883, 1900; Петрівської волості, 1912.
Суха Говтва, хутір.
Суха Долина, хутір, Березоволуцької волості, 1900.
Талахів хутір, Устивицької волості, 1912.
Тараненків хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1883, 1900. Те саме, що Стецюнів хутір.
Терни (під Перевозом), хутір, Бааранівської волості, 1900.
Терещенків хутір, Багачанської волості, 1900.
Тирловий, хутір, Березоволуцької волості, 1912.
Тищенків хутір, Шишацької волості, 1883.
Тищенків хутір, Багачанської волості, 1900. (1883 р. зафікована назва Тещенків хутір).
Тищенків хутір, Яреськівської волості, 1883.
Тищенківка, хутір, Шишацької волості, 1900. В 1883, 1912 рр. функціонувала назва Тищенків хутір.
Товсте, село, Шишацької волості, 1883, 1912. 1900 р. назва села — Товста.
Токарський, хутір, Яреськівської волості, в дачах села Федунки, 1900.
Требухів хутір, Яреськівської волості, 1883, 1900.
Трипільський, хутір, Шишацької волості, 1900.
Тронів хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900. В 1883 і 1812 р. — Бааранівської волості.
Трощинський, хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1900.
Тукалівщина, хутір, Яреськівської волості, 1900. 1883 і 1912 р. назва — хутір Тукалевський.
Тупольський хутір, Бааранівської волості, 1883.
Тухів хутір, Яреськівської волості, 1900. У 1883 і 1912 р. назва — хутір Тух.
«При долині Туховій», хутір, Яреськівської волості, 1902.
Устивиця, містечко, центр Устивицької волості.
Устивицькі хутори, Петрівської волості, 1896.
Уступний, хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.
Фальки, хутір, Яреськівської волості, 1883, 1900.
Фарижин хутір, Бааранівської волості, 1900.
Федорівка, хутір, Шишацької волості, 1912.

Федорякин, хутір, Яреськівської волості, в дачах села Федунки, 1900.

Федосиха, хутір, Шишацької волості, 1900.

Федунка, село, Яреськівської волості, 1883.

Федъківка, хутір, Шишацької волості, 1900. У 1883, 1912 р. — Федъків хутір.

Фесенка хутір. Див.: Осняги.

Фесенка хутір, Шишацької волості, 1900.

Фесенка хутір, Яреськівської волості, в дачах села Федунки, 1883, 1900. 1912 р. — хутір Фесенки.

Фесенків хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.

Філоненків хутір, Багачанської волості, 1912.

Харечка хутір перший, Харечка хутір другий — хутори Шишацької волості, 1900.

Харечкова Балка, хутір, Шишацької волості, 1912.

Хвощовий, хутір, 1806. Хвощева, хутір, Шишацької волості, 1883; Яреськівської волості, 1900. Хвощеве, хутір, 1912.

Хвощівка, хутір, Яреськівської волості, 1883.

Ходорівського хутір, Шишацької волості, 1900.

Ходосиха, хутір, Шишацької волості, 1883, 1912.

Ходосів хутір перший, Ходосів хутір другий — Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Ходоси Степові, хутір, Шишацької волості, 1883.

Хорольський, хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Хорольський, хутір, Яреськівської волості, в дачах села Федунки, 1900.

Хорольця хутір, Баранівської волості, 1900.

Хоружівський, хутір, Говтв'янського повіту, 1787. Згодом відійшов до Миргородського повіту.

Христенків хутір, Багачанської волості, 1883, 1900. 1012 р. — хутір Христенки.

Цюрин хутір, Яреськівської волості, 1883, 1900.

Чаплин хутір, Баранівської волості, 1912.

Чарнишів хутір, Яреськівської волості, 1883.

Червоний, хутір, Багачанської волості, в дачах села Малої Решетиловочки, 1900.

Черкунів хутір, Яреськівської волості, в дачах с. Федунки, 1883, 1900.

Чернечий, хутір, Баранівської волості, 1883, 1900. Належав до групи Малоперевізьких хуторів.

Чернечина, село, Шишацької волості, 1900.

Чернишівка, село, Шишацької волості, 1883, 1900.

Чмиря (Чмирів) хутір, Шишацької волості, 1883, 1910. Поблизу хутора Переводчикового.

Чорнобаїв хутір, Яресськівської волості, 1883, 1912.

Чумацький Ріжок, хутір, Баранівської волості, 1912.

Чутівщина, хутір, Яресськівської волості, в дачах села Федунки, 1900.

Шапранів хутір, Устивицької волості, 1912.

Шафранівка, село, Шишацької волості, 1900.

Швадрони, хутір, Баранівської волості, 1883.

Швацький, хутір, Баранівської волості, 1883, 1902.

Шевченка хутір, Шишацької волості, 1900.

Шевченків хутір, Шишацької волості, 1883, 1900. Те саме, що хутір Безручків.

Шепелева Балка, хутір, Баранівської волості, 1900.

Шепелі, хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.

Шепітьків хутір. Див.: Шипітьків хутір.

Шипітьків хутір, Яресськівської волості, 1883, 1900.

Широка Долина (Широка), хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.

Широка Долина, хутір, Устивицької волості, 1883, 1900. Те саме, що хутір Скляра.

Шишаки, містечко, центр Шишацької волості.

Шияна хутір, Баранівської волості, 1912.

Школовий, хутір, Баранівської волості, 1912.

Шрамка хутір, Яресськівської волості, в дачах села Федунки, 1900.

У 1883 і 1912 рр. — Шрамків хутір.

Шульги хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900. У 1883, 1912 рр. — Шульгин хутір.

Яверченків хутір, Березоволуцької волості, 1900.

Яготин, хутір, Багачанської волості, біля хутора Широкої Долини, 1883, 1900. Те саме, що хутір Розсохин.

Якимів хутір, Багачанської волості, 1883, 1900.

Яковенків хутір перший, Яковенків хутір другий — хутори Яресськівської волості, 1900.

Яковенцина, хутір, Шишацької волості, 1900. 1912 р. — Яресськівської волості.

Янів хутір, Яресськівської волості, 1883, 1912.

Яремки, хутір, Багачанської волості, 1883.

Яреськи, містечко, центр Яресськівської волості.

Яреськи, селище при станції, Яресськівської волості, 1912.

Ярмаків хутір, Шишацької волості, 1900.

Ярмачиха, хутір, Шишацької волості, 1900.

Яроша хутір, Шишацької волості, по р. Говтві, 1900.

Ярошевий Окіп, хутір, Баранівської волості, 1902.

Ярошенка хутір, Баранівської волості, 1900.

Ячний хутір (Ячного хутір), Устивицької волості, 1900.

ПОЧАТКИ ДО РЕЄСТРУ ІСТОРИЧНИХ І СУЧASNIX МІКРОТОПОНІМІВ МИРГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ

Аврамівщина — назва урочища, поле біля с. Ярмаків, ХХ ст. Алексеєвщина (див.: Олексіївщина).

Аронівщина — місцина в с. Єрках, перед школою (ХХ ст.).

Багачки («На Багачках»), урочище в Миргородському повіті. Згадується 1794 р. (Пор. також: хутір «На Багачках»). У 70-х рр. ХХ ст. ще зберігався хутір Багачка — за 1 км на захід від с. Павелківщини Великобагачанського району.

Базар — так у першій чверті ХХ ст. називалася центральна частина с. Попівки.

Байгалівка — куток у с. Зуївцях. Згадується 1965 р.

Бакайвка — куток у с. Хомутці; назва фіксується протягом усього ХХ ст. Нині це територія вулиці Партизанської.

Бакалівщина — урочище між с. Ярмаками і с. Мальцями; це частина Малого Лугу. ХХ ст.

Бакалова долина — ймовірно, поблизу Миргорода (1794).

Балівка, куток у с. Зубівці, на північ від центру села. Назва ХХ ст., походить, імовірно, від прізвища Баль.

Балка — місцина в с. Шарківщині. Згадується 1965 р.

Бандьосів садок — урочище на південь від х. Скиданків (ХХ ст.). Назва утворена від прізвиська Бандьос — так по-вуличному прозивали заможного чоловіка Коломийця.

Банкова земля — на початку ХХ ст. земельний масив, що простягався від с. Бакумівки в напрямку до нинішнього селища Декабристів. Земля належала селянському земельному банкові, звідси й назва.

Баранівський шлях (Баранівська дорога) — пролягав на схід від Миргорода в напрямку до містечка Баранівки. Починався від східної околиці Миргорода (приблизно від сучасних вулиць Східної й Енергетиків), далі йшов через села Лещенки, Кутівщину, Полив'яне, Мареничі до Баранівки. Згадується в джерелах XVIII — ХХ ст.

Баранське — урочище за 3 км на північ від с. Семереньків (перша пол. ХХ ст.). Можливо, походження його назви пов'язане з прізвищем сорочинських поміщиків Баранових.

Бардаківка, куток у північній частині с. Бакумівки (у другій пол. ХХ ст. — вулиця Леніна).

Батурівщина, у перший пол. ХХ ст. урочище біля с. Ярмаків, на межі з Єрківським лугом. Можливо, назва спотворена, і її первіснезвучання було Батоврівщина (від прізвища Батоврин; у XIX — на початку ХХ ст. в Миргороді жили заможні міщани, купці Батоврини).

Бездня — місцина за 3,5 км на південний захід від с. Верхньої Будаківки (XIX — XX ст.). За свідченнями жителів, там була велика трясовина, де навіть бики провалювалися.

Безсалого ліс, у першій пол. XVIII ст. належав Сорочинському Михайлівському монастиреві. Очевидно, походить від прізвища Безсалай.

Бережанка — місцина в с. Черевках, на південно-західній околиці села; назва зафіксована 1965 р.

Березанське озеро — степове озеро в Миргородському повіті («во второй смене»), яке не пересихало влітку. Згадується 1883 р.

Березина — куток у с. Зуйцях (середина ХХ ст.).

Берестівський шлях — поблизу с. Панасівки (Опанасівки), згадується 1729 р.

Бибикова криниця — урочище в дачах с. Зуйців (1815). Назва походить від козацького прізвища Бибик.

Бибина Гора — у с. Дібрівці, по дорозі на Миргород. Назва зберігалася до кінця ХХ ст. Походила від прізвища Биба, який жив колись на горі.

Біданове — місцина в с. Довгалівці, біля магазину, де жив дід на прізвисько Біда (справжнє прізвище — Василь Варlamович Струцький). У 20-х рр. ХХ ст. тут ішле був липовий гай, де влаштовувалися дівочі гуляння.

Біїв струмок — 1870 р. був у Кибинській волості, по Лубенському шляху. Пор.: Бієве, Біїв хутір.

Билинка — урочище на захід від с. Кибинців, згадується 1896 р. Поруч — Билинський ставок.

Билинський ставок — розміщений на захід від с. Кибинців. Назва збереглася до кінця ХХ ст. Не виключено, що вона пов'язана з прізвищем Билинські (Білинські) — священицьким родом Миргородського повіту.

«Біля Берестів» — урочище поблизу села (містечка) Попівки, 1896 р.

Бода — за твердженням місцевих жителів, невелика річечка, протікала попід селом Верхньою Бодаківкою (нині — Верхня Будаківка), на північний схід від села. У 80-х рр. ХХ ст., коли осушували луки, по річищу Боди вирили канал.

Бодачка — урочище між с. Семереньками і с. Романівкою, назва фігурує в ХХ ст.

Бойківка — куток у північній частині с. Гаркушинців (ХХ ст.). Походить від прізвища Бойко.

Бойкова левада — поблизу с. Мальців (1896).

Борблицьке, урочище (1879), по дорозі з Миргорода до м. Хорола.

Нині територія Великобагачанського району. Походить від прізвища Борблик.

Борблицький міст, урочище, по дорозі з с. Петрівців до В.Багачки. Згадується 1883 р.

Борова, урочище поблизу м-ка Сорочинців (XVIII ст.).

Бороховичеве — урочище, за 2 км на південний схід від с. Семереньків (XX ст.). Походить від прізвища козаків Бороховичів (у XVIII ст. жили в Гадяцькому полку і в м-ку Сорочинцях Миргородського полку).

Брідок — брід через річку в с. Довгалівці, ХХ ст.

Брідок — урочище на 4-ій версті від м-ка Сорочинців по шляху на с. Баранівку (1896).

Брідок, «річечка» — місцина біля с. Ярмаків (на Гуриних полях), ХХ ст.

Бровків садок — садок поміщика Бровка, біля Миргорода, поряд із землею Василя Ломиківського (1830).

Бугор — місцина в с. Ярмаках (ХХ ст.).

Бударівщина, місцина в с. Єрках, за школою (друга пол. ХХ ст.).

Назва походить від прізвища Будар.

Бурлаківка — куток у с. Хомутці (ХХ ст.).

Бурти — куток у північній частині с. Петрівців (назва збереглася до ХХ ст.). За часів козаччини там добували селітру. Досі збереглися сліди селітрових ям, люди знаходили там багатометрові шари попелу.

Буряківщина, урочище, село по шляху з Миргорода до Великої Багачки. У першій чверті XIX ст. це була земля козака Мусія Буряка.

Бусякова балка — на мапі 1979 р. позначена між селами Кибинцями і Ярмаками.

Бусякове поле — урочище біля с. Ярмаків (ХХ ст.).

Бутова балка — урочище поблизу с. Петрівців (зафіксована в «Отчетах МУЗУ за 1883 г.»).

Бутова долина — досить глибока долина, обсаджена деревом, розміщена на північний захід від с. Кибинців, на північ від Бієвого хутора, ХХ ст.

Бутове, Бутове джерело — урочище із джерелом (було в першій половині ХХ ст.), біля Бутової долини, праворуч від шляху Миргород — Ромодан.

Вайлове озеро — озеро в районі урочища Кордон, поблизу колишнього Сорочинського Святомихайлівського монастиря. Назва походить від прізвиська — дід Вайло (перша пол. ХХ ст.).

Вакуленкове, урочище — поблизу с. Петрівців. На початку ХХ

ст. там ще зберігався «майдан» — могила, розроблена під селітру (дослідник городищ і курганів М.Макаренко 1917 р. називав їх «батареями»).

Вакулина левада — урочище, на схід від с. Комишні, в напрямку до с. Зуївців, за Сухим Яром. Назва побутувала в ХХ ст.

Валовівка — куток у с. Довгалівці (від центру до озера Рябенкового), близче до с. Малих Сорочинців. Назва фіксується протягом ХХ ст., але, ймовірно, має значно давніше походження (від валу або прізвища Валовий).

Валовівка — куток у с. Марченках, назва спостерігається у ХХ ст.

Ваньків садок — урочище на південь від х. Скиданків (ХХ ст.).

Василиха — урочище на схід від с. Семереньків. Назва походить від прізвища власниці. ХХ ст.

Велика Царина — урочище в Миргородському повіті (дані 1900 р.), по шляху з містечка Слобідки до с. Княжої Луки.

Великий вигін — місцина в с. Зуївцях, назва зафіксована 1965 р.

Великий луг — сінокісне урочище між с. Ярмаками і с. Мальцями. Ділиться на дві частини: Яремівщина і Раклова левада.

Великі Солонці, урочище між селами Гаркушинцями і Кибинцями (ближче до останніх), на південь від залізниці. На мапі 1979 р. позначене за 4 км на південний захід від Миргорода.

Верещаківка (Верещакове) — урочище під с. Зубівкою, біля затоки р. Хоролу, по дорозі з Зубівки до с. Малих Сорочинців. Назва зафіксована в документах Миргородського повітового земства 1896 р. Походить від прізвища Верещака.

Веселий Горб — урочище під містечком Сорочинцями. Назва зафіксована в документі 1837 р.

Вигін — урочище в с. Дібрівці, неподалік від долини, ставка. У першій половині ХХ ст. там стояли 5 вітряків.

Вигін — територія в с. Черевках (дані 1965 р.).

Винокурня. В с. Семереньках є дві місцини з такою назвою: а) за 500 м на північ від села; б) на східній околиці села. За переказом, одна з них належала батькам письменника Миколи Гоголя (дані місцевого краєзнавця Віктора Клименка).

Вишнева, урочище поблизу Миргорода, по шляху з Миргорода до с. Єрків (1830).

Вишневий садок, урочище біля містечка Сорочинців. 1830 р. там мала землю сорочинська дворянка Варвара Козиненко (Козиненкова). Козиненки — нащадки козаків.

Вільхівська гора, Вільхівський хутір — існували на початку ХХ ст., по шляху з Миргорода до с. Дібрівки, навпроти с. Деркачів. Не

виключено, що назва пов'язана з миргородськими дворянами Ольховськими (кінець XIX – початок ХХ ст.).

Вільхівщина (на російськомовній карті – Ольховщина) – урочище на північній околиці Миргорода, де шлях повертає на с. Малі Сорочинці, в районі болота (перша половина ХХ ст.). Вільхівщиною також називали ту частину Троїцького цвинтаря в Миргороді, яка виходить на ріг нинішніх вулиць Гоголя й Миргородських дивізій.

Власівка – південно-західна околиця с. Зубівки (ХХ ст.).

Вовків колодязь – біля Миргорода (дані документа 1794 р.).

Либонь, у полі: біля нього були людські ниви.

Вовківня – місцина в с. Черевках (згадується як район села 1965 р.).

Вовкові луки – урочище в дачах містечка Попівки (дані документа 1815 р.). Назва походить, імовірно, від прізвища Вовк.

Вовчанка – місцина в північно-західній частині с. Семереньків. За народною етимологією – там колись було глухе місце, де вночі блукали вовки. Проте не виключається й зв'язок цієї назви з прізвищем Вовк.

Волохівський ліс (те саме, що Комликівський ліс) – дубовий ліс у с. Зуївцях, 1815 р. Назва, на нашу думку, може походити ще з XVIII ст. від прізвища Волох (чимало людей волоського походження служили в миргородського полковника Данила Апостола).

Волочайка, річка – в Кибинській волості, по Лубенському шляху (1870).

Волочайка (Волочайки) – урочище на транспортному шляху з Миргорода на Лубни (1884).

Волочайка – куток, урочище в північній частині с. Кибинців (ХХ ст.).

В'яличка – місцина в с. Петрівцях (1965).

Вульферта левада – урочище на 2-ій версті від с. Кибинців (1896). Назва походить від прізвища кибинського поміщика Панаса Костянтиновича Вульферта.

Гавришева балка – урочище в районі сіл Хомутця і Попівки (1898).

Гавришеве – місцина на р. Хоролі в північно-західній частині с. Хомутця (ХХ ст.).

Гавришівка – куток у західній частині с. Зубівки (1965). Три останні назви походять від прізвища козаків Гавришів.

Гадюкина Лука – урочище під с. Хомутцем (1898). Назва походить від прізвища Гадюка – у XIX ст. це був заможний рід.

Гай, балка – на мапі 1979 р. показана на південний захід від с. Шарківщини, у напрямку до с. Конюшевого.

Гайдабурка, урочище, колишній хутір – понад р. Озницею, неподалік від урочища Грабщина. Назва існувала в першій половині ХХ ст.; походить, імовірно, від прізвища Гайдабура.

Галайчина балка (ХХ ст.) – на північний захід від Бієвого хутора.

Галатина («На Галатиній») – урочище біля с. Савинців (1837). Назва походить від прізвища Галата.

Галатівка – куток у південній (південно-східній) частині с. Черевків (1965).

Ганненківщина – урочище біля с. Ярмаків (ХХ ст.). Належало власникам Ганненкові.

Ганчарка (Гончарка) – дорога в районі Миргорода, с. Гаркушинців, Глевтіцького озера. Йшла з півночі на південь; нею Гончари возили свою продукцію на південні торги і ярмарки.

Гараськівський ліс – ліс у містечку Попівці, біля урочища Кут (1815).

Гараськове Озеро – урочище по дорозі з с. Мальців до с. Княжої Луки (1900).

Гаращенкова гребля – в с. Дібрівці, на струмку (ХХ ст.).

Гаращенкове – урочище, колишній хутір, улоговина від села Грабщина.

Гарбузівка – куток у с. Зуївцях (1965). У другій половині ХХ ст. – вулиця Горького.

Гарбузівський плец – незабудована місцина в с. Зуївцях (1815).

Гаркавого озера, урочище – біля Миргорода, по дорозі з Миргорода до села Сорочинців. 1830 р. там мали землі миргородські поміщики Григорій Короленко, Яків Бровко.

Гармашеве (Гермашеве) озеро – урочище на 8-ій версті від Миргорода, за селом Біликами (1890).

Герасимів садок – урочище за 2 км на захід від села Хомутця. У 1912 - 1930 роках там був великий садок жителя с. Довгалівки Герасима Гайдара (розкуркуленого на початку 30-их років).

Геренів садок – урочище, садок, на початку ХХ ст. розміщався по шляху з Миргорода на Комишню. За даними письменника-миргородця Павла Маляра, цей садок (із ягідником, виноградником, пасікою) на початку ХХ ст. розвів лікар Фон Герен; за роки після жовтневого перевороту 1917 року все було сплюндроване. Фон Герен – це, либо нь, народна версія прізвища відомого лікаря-окуляста Сергія Миколайовича Фон-Ерна.

Гетало — озеро на північно-східній околиці с. Ярмаків, нині це на початку вулиці Червоної. В минулому (близько 1775 — 1786 років) це була одна із трьох течій струмка, який витікав із річки Хоролу за 3 версти вище від с. Ярмаків і впадав у ту саму річку нижче Ярмаків; улітку струмок засихав.

Глевтяцьке озеро, Глевтяка озеро — нині урочище за 2,5 км на південний схід від с. Гаркушинців. Раніше це було озеро, яке влітку висихало. Згадується в документах 1794 р., початку XIX ст. Нинішня назва — Глевтяки.

Глибока балка — урочище в Миргородському повіті (1879), за 14 верст від Миргорода по шляху на м. Хорол.

Глибока долина — урочище в Зуївській волості (1897).

Глибоке, озеро — між селами Савинцями і Великою Обузівкою (1883).

Глибоке, урочище — на мапі 1979 р. позначене за 2 км на північний захід від с. Кошового.

Глуха гребля — місцина поблизу с. Зубівки (1915).

Глушківський ліс — у дачах села Черевків (1815). Назва походить від прізвища Глушко.

Гнатченків осняжок — урочище біля с. Савинців (1837).

Гниле болото — урочище біля с. Ярмаків (XX ст.).

Гнилиця, річка — протікає між селами Савинцями й Олефірівкою, на південь від с. Савинців. Позначена на мапі 1915 р.

Гнідичка, урочище в Миргородському повіті, по шляху з містечка Комишні (1896).

Голоштанівка — куток у с. Кибинцях (XX ст.), на північ від Пищимського ставка.

Голоштанівка — куток у с. Петрівцях (XX ст.), на північний захід від центру села.

Гончарна вулиця — в західній частині с. Хомутця (на Толоці). Колись там жив відомий гончар Петро Іванович Зозуля (1901 — 1977).

Гора — місцина в с. Зуївцях (1965).

Гора — місцина в с. Петрівцях (1965).

Горб — куток у с. Зуївцях (1965).

Горбанева Балка — урочище за 10 верст від Миргорода по шляху на Лохвицю (1884).

Горбанівка — територія в с. Великих Сорочинцях (1948).

Горбанівка — куток у с. Кибинцях (1896).

Горбівщина — куток у с. Гаркушинцях, у центрі села (XX ст.).

Гаркушівський (Горкушівський) обліг — урочище, долина в дачах с. Черевків (1815). Назва походить від прізвища Гаркуша.

Горпівське – куток у с. Довгалівці в середині – другій половині ХХ ст. Назва походить від того, що там був магазин міського кооперативного споживчого товариства (російською мовою абревіатура «ГорПО»).

Горянка – місцина в південній частині с. Хомутця (ХХ ст.).

Горянка – куток у північній частині с. Кибинців (ХХ ст.).

Грабівщина – місцина в с. Лісовому Комишнянської селищної ради. Назва фіксується в першій половині ХХ ст. Село Лісове мало давнішу назву Грабщина. Обидва топоніми – і Грабівщина, і Грабщина – походять від прізвища поміщика графа Дмитра Михайловича Граббе (початок ХХ ст.).

Грабське – урочище між селами Комишнею й Остапівкою. Це були землі поміщика Д.Граббе. Назва збереглася протягом усього ХХ ст.

Грасева кошара – урочище в дачах с. Зуйців. Така назва зафіксована в документі 1815 р., але це, либо ж, хибне написання: слід – Гресьева кошара, від прізвища Гресь. Пор.: Гресьєве урочище.

Графське – урочище біля Комишні (1900). Назва, ймовірно, походить від того, що в Комишні у другій половині XIX ст. був маєток графа Олексія Івановича Мусіна-Пушкіна.

Греки («На Греках») – куток у с. Зуйцях. Назва зафіксована в документі 1815 року, проте, ймовірно, вона утворилася значно давніше й пов'язана з тим, що із 1743 року село Зуйці належало родині Капністів, греків за походженням. Назва кутка Греки зберігалася до другої половини ХХ ст.

Гремалівська стежка, Гремалове – урочище в дачах містечка Попівки (1815).

Грем'яча – струмок, у другій половині XVIII ст. протікав із криниць від села Грем'ячки до села Бакумівки, де впадав у річку Хорол.

Гресеве, урочище біля містечка Комишні (друга половина XIX ст.). Пор.: Грасева кошара.

Гречки, урочище за 4 км на південний захід від с. Верхньої Будаківки, за Безоднею. За свідченням місцевих жителів, «тут жили багаті люди, а пана звали Яків Гречка» (ймовірно, це в XIX – на початку ХХ ст.).

Гречушине озеро – за 1,5 км на північний схід від с. Семереньків. Назва зафіксована в ХХ ст. Здогадуємося, що вона походить від прізвища Гречуха, яке було в Сорочинській сотні Миргородського полку ще в XVIII ст.

Грибова Гора – урочище, гора (підвищення), розташоване за 1,5 км на захід від с. Хомутця. Назва зафіксована 1897 р., збереглася до

кінця ХХ ст. Прізвище заможних посполитих Грибів (Грибенків), від якого либонь і утворено топонім, спостерігається в Хомутці ще за ревізією 1723 року.

Грицаєве озеро (воно ж Макаренкове озеро) – біля с. Довгалівки (ХХ ст.).

Гробівка – місцина на західній околиці с. Зубівки (ХХ ст.).
Етимологія назви не з'ясована.

Грузьке – урочище, болото на північний схід від с. Хомутця (ХХ ст.), за 0,5 км на південь від с. Бакумівки, південніше від х. Крячунівщини.

Грянчиха, річка – в районі с. Доброгорської, поблизу м-ка Устивиці (XIX ст.).

Губатівка – куток у центральній частині с. Кибинців, нижче від уявної лінії, що проходить через Трощинський і Пишнимський ставки.
Назва зафіксована в ХХ ст.

Гудимівка – куток у центрі с. Кибинців, на північ від Трощинського ставка. ХХ ст.

Гудівка, балка – за 2 км на захід від с. Шахворостівки, трохи південніше Дмитренкового хутора. Назва ХХ ст.

Гужалка, урочище – за 3 км на захід від Миргорода; посередині між селами Любівчиною і Кибинцями; за 0,5 км на південь від дороги Любівчина – Кибинці. Назва є в документі 1883 р., збереглася до кінця ХХ ст. За нашим припущенням, назва може бути пов'язана з прізвищем Гужель (точніше, з жіночою формою цього прізвища – Гужелька).

Гулевичка, ярок – на північному боці селища Комушні, де брали глину й пісок. Назва трапляється в ХХ ст., проте її походження пов'язане з прізвищем місцевого дідича майора Гулевича, учасника Вітчизняної війни 1812 р. Маєток Гулевичів був розташований на північний схід від м-ка Комушні.

Гулівка, куток у с. Зубівці (дані місцевої преси 1965 р.).

Гуринівщина – куток у с. Ярмаках. До 1921 р. це був хутір Гуринівщина. Назва походить від прізвища Гурин.

Гусятник, місцина в м-ку Сорочинцях, на початку 30-х рр. XVIII ст. там був житловий двір гетьмана Данила Апостола.

Гусяче море – жартівлива місцева назва невеличкого озерця в південно-західній частині с. Хомутця, куди жителі виганяють домашню водоплавну птицю. Назва ХХ ст.

Давидове Озеро – урочище між с. Слобідкою і х. Носенковим (1900).

Данилевська сосна – лісовий масив за 1, 5 км на північ від с. Семереньків. Була посаджена найманими робітниками з наказу

Сергія Дмитровича Данилевського (бл. 1882 – 1919), агронома, дідича сусіднього села Олефірівки.

Дейнечин став – урочище в дачах с. Черевків (1815). Походить від прізвища козака Дейнеки.

Дейнечине – урочище, за 1,5 км на північний схід від с. Бакумівки. Назва зафіксована в ХХ ст.

Демидове, урочище (Ляхове урочище). За даними дослідника давніх могил і городищ М.Макаренка, це урочище на початку ХХ ст. було в Миргородській волості, за 1 версту від «Лук'янівської деревні». В урочищі був «городок» із залишками валу, місцеве населення називало його Ляховими могилами.

Деркачиха – місцева назва частини річки Лихобабівки (див.), що тече в напрямку до хутора Деркачів. Назва зафіксована в ХХ ст.

Деркачка, урочище – за 12 верст від м-ка Комишні по дорозі з Комишні до станції Сенчі (1906).

Джуневе, урочище – поблизу с. Трудолюба. Раніше там був Джунів хутір (див.). Назва походить від козацького прізвища Джунь. XIX – ХХ ст.

Джунів ліс – ліс біля р. Лихобабівки, неподалік від хутора Джуня. Назва XIX – ХХ ст.

Джурова долина – урочище за 1 км на південі від с. Семереньків. Назва походить від вуличного прізвиська Джур.

Діброва – місцина у с. Великих Сорочинцях (1948).

Діброва – місцина в західній частині с. Попівки, прилягає до Комишнянського шляху (1965).

Діброва – урочище в дачах с. Зуївців (1815).

Дігтярне озеро (також Дігтярня) – колишнє озерце в степу, за 1,2 км на південі від с. Семереньків. Вода в ньому буває тільки навесні. Дігтярне озеро згадується в документі 1883 р., назва збереглася донині. Напевно, це колишня яма для виробництва дьогтю.

Дігтярня – колишнє озеро в с. Панасівці; сьогодні воно зникло, вода в ньому буває тільки навесні. Назва зафіксована в другій половині ХХ ст., але, здогадуємося, вона значно давніша: пов'язана з виробництвом дьогтю.

Довбенкове (1879), Довбинчине (1884), Довбинщина (1915) – різні назви одного й того самого урочища приблизно за 20 верст від Миргорода по шляху на Лубни.

Довгалівка – куток (східна частина) села Савинців, перша половина ХХ ст.

Довга Сага – невелика річка на північ від с. Черевків, показана на мапі 1915 р.

Довжик – урочище в Миргородському повіті, у першій половині

XVIII ст. належало Сорочинському Святомихайлівському монастиреві.

Довжок — лісок неподалік від с. Довгалівки, за р. Хоролом. XX ст.

Довжок — куток, вулиця (1952) у південно-східній частині села Кибинців.

Долгова озера — озеро поблизу Миргорода (1830). Назва, ймовірно, пов'язана з прізвищем Долгов (дворяни, купці на Миргородщині в XIX ст.).

Долина — урочище в с. Дібрівці, по ньому протікає струмок із Гадючиного хутора. Долина широка, на ній є ставок. Біля ставка колись була цегельня. За цегельнею — Вигін (див.).

Долина — урочище в с. Попівці, на південно-східній околиці села (XX ст.).

Долина — місцина в с. Шарківщині (ХХ ст.).

Долина Безодня — урочище в Миргородському повіті, в першій половині XVIII ст. належало Сорочинському Святомихайлівському монастиреві.

Долинка — урочище за 9 верст від Миргорода по дорозі на Лохвицю (1884).

Донченкове, урочище, сінокісне угіддя в с. Довгалівці. До 1929 р. тут був хутір заможного господаря Донченка, якого було розкуркулено. Назва урочища збереглася донині.

Дрягва — болото за 0,5 км на захід від с. Довгалівки. Назва зафіксована в ХХ ст.

Дубина — урочище між селом Дібрівкою і хутором Деркачами, на схилі. За давніх часів там був дубовий ліс (звідси назва урочища); у 30-х рр. ХХ ст. там ішле зберігалися залишки того лісу — чагарники. Сьогодні там пастівник.

Дубина — урочище на північно-східній околиці с. Дібрівки, за Литовщиною (ХХ ст.).

Дубина — урочище на південно-східній околиці села Попівки (ХХ ст.).

Дубина — лісок біля с. Ярмаків (ХХ ст.).

Дубинка — місцевість, поросла дубами, за 2 км на захід від села Верхньої Будаківки, між урочищами Тинки й Качаневським. За твердженням місцевих жителів, туди в 30-х роках виселяли куркулів.

Дубинка — урочище на території Черкащанської сільської ради (ХХ ст.).

Дубинного гребля — місцина в с. Семереньках. Дубинний — вуличне прізвисько місцевого жителя Даценка (ХХ ст.).

Дубове, урочище – біля села Зуївців, позначене на плані угідь 1948 р., біля дороги на м. Гадяч.

Дубове Озеро – урочище в Миргородському повіті, на транспортному шляху з Гадяча до Лубен (через села Зуївці й Комишню). Назва зафікована 1884 р.

Дубровка (див.: Королева Дубровка).

Дудочка – джерело біля села Довгалівки (ХХ ст.).

Дяконове (Дияконове) – урочище поблизу села Петрівців. На початку ХХ ст. там ще зберігався будний майдан – курган, розроблений під селітру.

Ємцівщина – таку назву має частина річки і земля біля неї в селі Ярмаках (ХХ ст.).

Жеважиха (1883), Жевачиха (1896) – урочище поблизу містечок Комишні й Попівки. Етимологія назви не з'ясована. Ймовірно, вона пов'язана з прізвищем Жевахов, яке трапляється в Миргородському повіті (Жевахови – нащадки грузинського князівського роду Джавахішвілі, поселеного на Полтавщині в XVIII ст.).

Желізнякове озеро (див.: Залізнякове озеро).

Жидків, урочище – за 3 версти від містечка Сорочинців по шляху до села Савинців (1882).

Жолоб, долина – неподалік від Марудиної гори (див.). ХХ ст.

Жолобине, урочище – під селом Зуївцями, по шляху Миргород – Березова Лука (1904).

Жуківський ліс – у дачах села Черевків (1815).

Забілин став – під селом Єрками, за 4 версти від с. Кибинців (блізько 1775 – 1786 рр.). У цей ставок впадав струмок Харпачка (див.). Це була власність миргородського сотника Кирила Забіли та його нащадків.

Забілівський ліс – у містечку Попівці (1815). Назва, ймовірно, пов'язана з прізвищем Забіла.

Загатка – місцина в південно-західній частині села Зубівки (XIX – ХХ ст.).

Загорянка – куток у південній частині села Бакумівки, при в'їзді з боку Миргорода (ХХ ст.).

Загребелька, урочище – по дорозі з Села Малих Сорочинців до села Довгалівки (1896).

Загребля – куток в південно-східній частині села Зубівки (ХХ ст.).

Загребля – місцина в селі Черевках (1965).

Загрунська долина – біля села Панасівки (1729). Назва пов'язана з назвою річки Груні.

Залізничні будки – район с. Кибинців (60-і рр. ХХ ст.).

Залізнякове озеро (в російськомовних документах і інших джерелах — у хибному перекладі — Желізнякове озеро) — урочище в Миргородському повіті, на поштовому шляху з Миргорода на Лохвицю (1879). Назва походить від прізвища Залізняк, первісне значення якого — «той, що живе за лозами».

Залісся — куток у селі Зуйцях (1965).

Замостище — урочище в Миргородському повіті (1897), по шляху з Лохвиці до села Баранівки (шлях проходив через села Попівку, Хомутець, Сорочинці).

Замостянка — куток у північно-східній частині села Бакумівки (за колишньою конторою колгоспу), ХХ ст.

Замостянка — місцина в центральній частині села Хомутця (ХХ ст.). Назва походить від місця розташування — за мостом.

Зарудка, урочище — при виїзді з села Малих Сорочинців дорогою до села Довгалівки (1896).

За Рудкою, урочище (див.: Рудка).

Зарудного гребля (іноді Зарудна гребля) — гребля, урочище за 6 верст від Миргорода, на шляху з Миргорода до м. Хоролу, десь у районі сіл Єрків і Ярмаків. Згадується в документах 1794, 1883, 1893 рр. Гребля належала поміщикам Зарудним, найбільший маєток яких був у містечку Слобідці.

Засядське, урочище — у XVIII ст. було неподалік від містечка Сорочинців. Походить від прізвища Засядько.

Затін — один із рукавів р. Псла в містечку Сорочинцях (біля Преображенської церкви) й територія навколо нього. Назва фіксується в XVIII — ХХ ст.

Захоролля — урочище у східній частині с. Хомутця, за р. Хоролом; згадується в XIX — ХХ ст.).

Зацарина — куток у с. Зуйцях у ХХ ст. Сучасна назва — вулиця Молодіжна. Старе найменування походило від слова «царина» — окраїнна земля.

Зашиби — урочище в с. Зуйцях (1948). Назва походить від козацького прізвища Циб (тобто, територія «За Цибами»).

Зеленське — урочище, ставок поблизу с. Шахворостівки. Назва пов'язана з прізвищем місцевих поміщиків Зеленських (XIX — поч. ХХ ст.).

Зеленського Гребля — урочище в містечку Попівці, по шляху з Попівки до Миргорода (1906).

Зінченківський Кут — урочище в с. Зуйцях на р. Хоролі (1815).

Злодіївка, урочище між с. Мальцями й с. Осовим (початок — середина ХХ ст.).

Золотъкова, урочище — розташоване на півдорозі з Миргорода

до с. Малих Сорочинців, ліворуч від шляху. В першій половині ХХ ст. поблизу був курган Зелена Могила.

Зуйська вулиця — вулиця в с. Черевках (1965). Названа за напрямком до сусіднього села.

Івашків Кут — урочище «в дачі Миргородській за Ярмаківським бродом» (1787). До 1787 року там були луки, які належали миргородському дідичеві військовому товарищеві Семенові Андрійовичу Ячному; згодом він продав їх князеві генералові Миколі Ратієву.

Ісеве (також Ісове, Ісове, Ісова) — урочище з ставком поблизу Миргорода, по шляху з Миргорода до с. Кибинців, навпроти с. Любівщини, перед с. Трудолюбом; нині на території Шахворостівської сільської ради. В документах середини XIX ст. згадується урочище Ісеве на річці Рудці. До 30-х рр. ХХ ст. місцевість називалася також Ісів хутір. За перших років радянської влади в Ісевому, за ставком, діяла комуна, у 30-х роках — колгосп «Згода».

Ісева (Ісова) гребля — поблизу Миргорода, згадується в документах 1790 — 1830 рр.

Ісева криниця — неподалік від Миргорода; назва трапилася в документі 1794 р.

Калениківщина — місцина в с. Єрках, за цвінтarem (ХХ ст.).

Каленикове озеро — на схід від с. Довгалівки (1883). Назва походить від власного імені Каленик; вона збереглася до кінця ХХ ст.

Калениченкова балка — урочище в дачах містечка Попівки (1815). Назва походить від прізвища Калениченко.

Калинова Балка — по шляху з с. Бакумівки до м-ка Сорочинців (1915).

Калинове, урочище — за 3 версти від с. Бакумівки, по шляху з Бакумівки до Великих Сорочинців (1900).

Калитівка, ліс у північно-західній околиці села Савинців. Назва побутує в XIX — ХХ ст.

Калічинка, урочище — під селом Черевками (ХХ ст.).

Камеленів ліс — у першій половині ХУІІІ ст. належав Сорочинському Святомихайлівському монастиреві. Етимологія назви не з'ясована. (Назва зафіксована в виданні: ПЕВ. — Ч. неофіц. — 1883. - № 23. — С. 1147 — 1150).

Кам'янка — місцина на південно-східній околиці с. Черевків. За переказом, цю вимощену дорогу між селами Черевками й Бакумівкою на початку ХХ ст. будував місцевий багач Фурсенко. 1965 року назва офіційно фігурувала як частина села. Назва збереглася до кінця ХХ ст.

Каневське, урочище — джерелиста місця на південний захід від с. Кибинців, за залізницею; на північ від Шостих ставків і Криничок. Назва побутує в ХХ ст.

Капаліївка — територія у с. Великих Сорочинцях (1948).

Капністівський ліс — під селом Черевками (1815). Його власниками були дворянини Капністи.

Качаневське, урочище — за 3 км на захід від с. Верхньої Будаківки, за урочищем Тинками. У XIX — на початку ХХ ст. ці землі належали поміщикам Коченевському (звідси назва).

Кашинда — великий вигін біля р. Хоролу, біля с. Петрівців. Назва побутувала в ХХ ст. Краєзнавець із с. Петрівців Микола Білоус вважає, що це слово в перекладі з татарської мови означає місце стоянки воєначальника татарського війська.

Квакове — урочище в селі Зуївцях. На плані угідь села 1948 року воно згадується як «бувше». 1948 року на цьому місці був колгоспний двір сільськогосподарської артілі імені 17 партз'їзу. Назва пов'язана з прізвищем Квак.

Квашина гора — місця в с. Зубівці (ХХ ст.), назва походить від прізвища Кваша.

Квашівка — куток на північно-східній околиці с. Зубівки (ХХ ст.).

Квіткин (Квітчин) Рівець — урочище в Петрівцівській волості (1894). Назва походить від прізвища Квітка.

Кивине — урочище між селами Лещенками і Овнянкою. На мапі 1979 року позначене за 1,5 км від Лещенків і за 3 км на північний схід від Овнянки.

Кийківка — південно-західна частина села Зубівки (ХХ ст.).

Килдіш (Келдиш, Кельдиш, Кильдиш, Кілдіш, Кільдіш) — урочище, ліс на скрутосхилі, а також лука, пасовище за с. Біликами. Урочище розкинулося на схід від Миргорода, ліворуч від шляху Миргород — Великі Сорочинці. Назва спостерігається з XVIII ст., її етимологія остаточно не з'ясована (див. далі: Кілдішева могила).

Кілдішева (Кілдішева, Кельдишева, Кільдішева) могила — могила по Сорочинському шляху, за 5 км на схід від Миргорода, де шлях повертає на села Зубівку і Хомутець. За однією з версій народної етимології, тут за часів татарського нашестя було вбито й поховано татарського воєначальника Кілдіша. За даними дослідника С. Леп'явка, в літературному творі невідомого автора «Епіцедіон альбо вірш жалобний» (1584) йдеться про те, що князь Михайло Вишневецький (двоюрідний брат знаменитого князя Дмитра Вишневецького), який стояв на чолі українського загону, 1554 року розбив татарський загін, підстерігши його біля Кильдішевої могили

на річці Хоролі, їй захопив ворогів у полон. На нашу думку, не виключена можливість походження назви могили від місцевого прізвища Гельдиш (це прізвище зафіксоване пізніше, в ревізії Миргородського полку 1723 року в містечку Хомутці).

Киріївка — залюднена місцина між селами Довгалівкою і Хомутцем (ХХ ст.), це колишній Киріїв хутір. Назва походить від місцевого прізвища Кирій. На початку ХХ ст. там жило кілька сімей гребінників Киріїв. Назва збереглася до кінця ХХ ст.

Кирянівка — урочище поблизу Миргорода, у напрямку до села Ярмаків (1830).

Кирпичеве озеро (також Мале озеро) — на захід від села Великої Обухівки (1883). Можливо, назва походить від прізвища Кирпич (з наголосом на першому складі).

Кир'янка — яр біля с. Шахворостівки, біля х. Круглика (ХХ ст.).

Кислів ставок — у с. Семереньках. Біля ставка колись жив такий собі Мусій Блатула, по-вуличному Кисль. Назва ХХ ст.

Кисленківка — куток у с. Марченках (ХХ ст.).

Китайський хутір — назва місцини на північно-східній околиці с. Хомутця. Ця назва нова — останніх десятиліть ХХ ст. Давніша назва — Толока, колись там була ярмаркова площа.

Кілдіш (див.: Кілдіш, Кілдішева могила).

Кінське — урочище, балка, розташована за 1 км на схід від північної частини с. Хомутця. Праворуч від шляху Хомутець — Баумівка. Назва спостерігається в ХХ ст.

Кір'янка — місцева назва тієї частини річки Лихобабівки, що ближче до с. Керменщини. (ХХ ст.).

Кобзюрина гребля — урочище на виїзді з с. Баумівки (1896). Ймовірно, походить від прізвища Кобзюра.

Ковалів острів — місцина за 2,5 км на схід від с. Семереньків (ХХ ст.).

Ковалівська гребля — урочище за 4 км на південнь від с. Семереньків (ХХ ст.).

Ковалівка — куток у с. Зубівці (1965).

Ковалівщина — «плець» (незабудована площа) у с. Зубівцях, 1815 р.

Ковбанка, урочище, озеро — у містечку Сорочинцях, «за мостищем», 1830 р. там була земля майора Григорія Івановича Чарниша.

Ковтунівщина — місцина в с. Баумівці (перша половина ХХ ст.), згодом там була контора колгоспу. За розповідями місцевих жителів, наприкінці 20-х рр. ХХ ст. група комуністів і активістів напідпитку під'їхали надвечір до садиби заможних баумівських

господарів Ковтунів і стали вимагати від них золота. Всю сім'ю знищили, накинувши на ший мотузки. Тіла поскидали в ополонку на р. Хоролі на хуторі Крячунівщині. (Пор. також: Мотузянка).

Козаківський плец — незабудована місцина в с. Зуйцях (1815).

Козача дорога — пролягає за 1 км на південь від с. Верхньої Будаківки. Назва спостерігається в ХХ ст., хоча може бути давнішою: за словами місцевих жителів, тією дорогою колись козаки виходили в похід, на ній залишилися дві могили.

Козачівка — куток, вулиця в західній частині с. Зубівки (1945, 1965).

Козинівщина. У селі Великих Сорочинцях були два урочища з такою назвою: 1) земля, поле на околиці Сорочинців, під Миргородською горою; 2) лісове урочище за Сорочинцями, у напрямку до с. Савинців. Обидві назви спостерігаються з початку ХХ ст. Походять від прізвищ власників урочищ — Козинців або Козин чи Козиненків (всі ці прізвища були в селі у XVIII — ХХ ст.).

Козиного (Козинного) земля — урочище, колишній хутір за 1,5 км на південь від с. Семереньків. Назва спостерігається з початку ХХ ст., походить від прізвища Козиний.

Колектив — так називалося поле біля с. Кузьменкового. Назва походить від часів колективізації і збереглася до 80-х рр. ХХ ст.

Коліно — вигин річки Груні, за 1,5 км на північ від с. Семереньків. Назва ХХ ст.

Колосови млини, Колосове плесо — назви місцевостей на річці Груні, за 400 м від с. Семереньків. Назва зафіксована в середині ХХ ст. Сьогодні млинів уже немає.

Колпак, балка — на південний захід від с. Кибинців, за залізницею, біля Шостих ставків. ХХ ст.

Коминівський ліс — у дачах с. Черевків (1815).

Комишан — так наприкінці XIX ст. називали великий шлях із Лубен до містечка Комишні.

Комишанська гребля — в с. Зуйцях (1815). Назва походить від сусіднього містечка Комишні.

Комишня (давніша назва), Комишанка (пізніша назва) — річка в Миргородському районі. За даними «Описів Київського намісництва 70 — 80 років XVIII ст.», вона «протекает с криничин в подварках комышанских от восточной стороны, впадает в реку Хорол от містечка Комышной верст в четыре». Протікала попід фортечним валом у містечку Комишні. Довжина річки — 8 км.

Комишнянська дорога (див.: Стара Комишнянська дорога).

Комишувате, болото — розміщається на північно-східній околиці с. Хомутця. Назва збереглася до кінця ХХ ст.

Комликівський ліс (інша назва Волохівський ліс, див.) – дубовий ліс у с. Зуївцях, 1815 р. Назва походить від прізвища Комлик.

Кондоскалові долина – урочище поблизу містечка Комушні (1883). Назва утворилася від прізвища поміщиків Кондоскалових, маєток яких у XVIII – XIX ст. був у с. Черевках.

Кордон – лісові урочища з такою назвою є біля Великих Сорочинців і біля Комушні. За твердженням місцевих жителів, кордонами називалися місця, де жили лісники. Назви XIX – XX ст.

Кордон – місцина в с. Попівці, на північній околиці села (1965).

Корея – нинішня назва кутка в північній частині с. Гаркушинців. Більш давня його назва – Осередок.

Коржеве – місцина на р. Хоролі, в північно-західній частині с. Хомутця. Назва записана 1999 р.

Коробківська гора – на схід від с. Бакумівки, недалеко від Могилатого озера. У першій половині ХХ ст. земля на цій горі належала селянам Коробкам.

Королева, урочище – біля Миргорода, на початку XIX ст. там мав землю дворянин Михайло Короленко (Король). Назва, либонь, означає – Королева земля.

Королева Дубровка – урочище в Миргородському повіті в другій половині XVIII ст. За землі, що прилягають до Королевої Дубровки, позивався в підкоморському суді Миргородського повіту Григорій Короленко, миргородський похідний отаман, разом із іншими козацькими старшинами, на полкового обозного Родзянка. Ймовірно, урочище Королева Дубровка належало родині Королів (Короленків).

Королеве озеро – поблизу Миргорода, згадується в документі 1794 р. Здогадно, озеро належало козацько-старшинській родині Королів (Короленків).

Королеве озеро, Королів рів – назви місцевостей поблизу с. Семереньків (XX ст.). За твердженням місцевого краєзнавця Віктора Клименка, за минулих десятиліть якийсь рибалка Король прокопав риболовний рівчак до озера, яке йому належало. Звідси й утворилися назви.

Коротівка – південна (південно-західна) частина с. Бакумівки, ХХ ст. Назва походить від прізвища Коротя.

Коряківщина – улоговина на північ від села Верхньої Будаківки (XX ст.). Назва походить від прізвища Коряк.

Костєва Гірка (також Костишина Гірка) – місцина на схід від села Семереньків. На кінець ХХ ст. назви вже вийшли з ужитку. Утворені були від власного імені Кость та жіночого наймення його дружини Костиха.

Косяків колодязь – місцина в с. Семереньках (ХХ ст.). Назва походить від прізвища колишнього власника Косяка.

Котова – урочище в с. Попівці (ХХ ст.). На Миргородщині спостерігаються прізвища Кіт і Кот; імовірно, звідси й назва урочища.

Кошарище, урочище, ліс – між селами Кибинцями і Ємцями; на мапі 1979 р. позначене за 1,5 км на південний захід від с. Кибинців, за залізницею.

Край – місцина в с. Петрівцях (1965).

Крайня – урочище біля с. Зуївців, біля лісу. Позначене на плані угідь 1948 р.

Красний куток – частина села Ярмаків, на схід від Середнього кутка. ХХ ст.

Красюків, урочище – поблизу с. Трудолюба (ХХ ст.).

Кременецького гребля – місцина в Миргородському повіті (1794).

Кресова гребля – у містечку Комишні (1915).

Крива – місцина за 2,5 км на схід від с. Семереньків. Це меліоративна канава, яка має вигин. Назва ХХ ст.

Криве, урочище – біля с. Зуївців, біля дороги на м. Гадач. Позначене на плані угідь 1948 р.

Криве Озеро – степове урочище, озеро біля містечка Сорочинців, не пересихало влітку (1830, 1883).

Криві Містки (Криві Мости) – урочище по дорозі з с. Хомутця до станції Дібрівський кінний завод (1896).

Кривчунова долина – урочище біля містечка Сорочинців (1830). Назва утворилася від прізвища Кривчун.

Криниця – місцевість за 200 м від с. Семереньків. Нині криниця вже зникла, але люди пам'ятають її як місце з дуже доброю водою.

Криничина («На Криничині») – урочище в с. Зуївцях (1815).

Кринички – джерельне урочище, на південний захід від с. Кибинців, за залізницею; на захід від Шостих ставків. Назва функціонує в ХХ ст.

Кріптове озеро – в містечку Сорочинцях; назва зафіксована в документі 1830 р.

Кропив'янка – куток у північній частині с. Петрівців (ХХ ст.).

Кругла – урочище в с. Хомутці (запис 1999 р.).

Кругле Озеро – урочище, на мапі 1979 року позначене за 2 км на північ від с. Кошового.

Круглик – урочище на території Шахворостівської сільської ради, за 1 км на південний захід від села Шахворостівки. Колишній хутір (село) Круглик (див.), існував до 1990 року.

Кругляка озеро (назва 1830 р.), Кругляк (назва 1896 р.) — урочище, озеро біля містечка Сорочинців, за 3 версти від нього по шляху на с. Баранівку.

Крутъки — урочище в Миргородському повіті, по дорозі з с. Петрівців до Багачки (1887).

Крячкове Озеро — урочище біля с. Мокріїв, колишній невеликий хутір Крячкове Озеро (існував 1926 р.).

Кужин ліс — невеликий ліс за Миргородом, на правому березі р. Хоролу, на північ від гренажного заводу, на північний захід від с. Почапців, за об'їзним шляхом (за вулицею Київською). Назва спостерігається на початку — в першій половині ХХ ст.

Кузня (Кузні) — куток у центральній частині с. Хомутця, згадується в документі 1933 р., назва збереглася до кінця ХХ ст.

Кузьменків ярок — за 1,5 км на північний схід від с. Комишні. Тягнеться від Остапівської дороги (ліворуч від неї) до урочища Грабщини.

Кузьменкова, урочище — біля с. Петрівців. На початку ХХ ст. там ще зберігався будний майдан, розроблений під селітру.

Кулябин (Кулябіне) — куток на південно-західній околиці с. Хомутця (ХХ ст.). Ймовірно, колишній хутір.

Куп'євате озеро — в Миргородському повіті, займало площу 5 десятин (1883).

Купринівка — куток у с. Попівці (1965).

Купрівка — куток у с. Зубівці (1965).

Курганна вулиця — вулиця в с. Шарківщині (1965).

Кут — північно-східна околиця с. Зубівки (ХХ ст.).

Кут — місцина в с. Зуївцях (1965).

Кут — урочище поблизу містечка Комишні, на р. Хоролі, у першій чверті ХХ ст. там був водяний млин.

Кут — північно-західна частина с. Петрівців (ХХ ст.).

Кут — урочище в містечку Попівці (1815).

Кут — південна околиця с. Хомутця. Колись там був старовинний цвинтар; за радянських часів стояли 4 млини, ферми. Назва згадується 1933 р., збереглася до кінця ХХ ст.

Кут Перевалковий — урочище біля с. Зуївців, позначене на плані угідь 1948 р.

Куток — північно-західна частина села Гаркушинців (ХХ ст.).

Куток — місцина в с. Єрках, по дорозі на с. Рибальське (ХХ ст.).

Кущіївка — куток у центрі села Кибинців, на північ від кутка Гудимівки (ХХ ст.). Назва походить від прізвища Кущій.

Лагодине – урочище в с. Савинцях, де нині будинок культури. Раніше, в першій половині ХХ ст., там був садок, колодязь. Назва утворилася від прізвища Лагода.

Лапине – урочище по шляху з Миргорода до м. Хоролу (1897). Не виключене походження назви від прізвища Лапа або Лапа-Данилевські.

Лапівка – куток у с. Кибинцях, на південнь від Пищимського ставка. Назва побутувала в ХХ ст.

Лапки – куток у с. Петрівцях (1965).

Лебердиха, урочище – в Миргородському повіті, можливо, біля Миргорода (1794).

Левенцеве – урочище, джерело, за 4 версти на північний захід від с. Кибинців, біля Бутової долини, на північ від Бісвого хутора, праворуч від дороги Миргород – Ромодан. Урочище згадується 1896 р. Джерело було в першій половині ХХ ст. Назва походить від прізвища Левенець.

Левченків ставок – за 1,5 км на захід від с. Комишні, в напрямку до с. Шульгів. ХХ ст.

Леонтовщина – урочище за Миргородом. Те саме, що Біленків хутір (див.). Поряд – хутір Джуня, Попів садочок. Здогадно, назва Леонтовщина може походити від прізвища священиків і дворян Миргородського повіту Леонтовських.

Лиман – невелике озерце в центрі с. Хомутця, де плаває домашня водоплавна птиця. Назва ХХ ст.

Лиса Гора – гора на території Попівської сільської ради, геологічна пам'ятка природи.

Лисенкова Балка (також Лисина Балка) – урочище біля Миргорода (1830).

Литовщина – частина с. Дібрівки, в напрямку від центру до с. Деркачів, за греблею (ХХ ст.).

Лихобабівка, невелика річка на території Миргородського району, права притока р. Хоролу. Тече повз хутір Деркачів, північніше від села Трудолюба, далі повз західну околицю Миргорода, біля села Любівщини. Частини річки Лихобабівки в першій половині ХХ ст. мали місцеві назви: та частина, що до х. Деркачів – Деркачиха, та, що до села Керменщини – Кир'янка.

Лихобабівка – місцина в с. Шарківщині (1965).

Лихнове – урочище в районі с. Осового. Колишній хутір (поч. ХХ ст.). Збереглася легенда про те, що коли ще був Ромоданівський шлях, в урочищі Лихновому діяла ватага розбійників. Їх було неможливо впіймати, бо вони зробили підземний хід від одного лісу до іншого.

Лізки — урочище, за 3 км на захід від с. Комишні, за аеродромом, до дороги на Сенчу (ХХ ст.). В урочищі є озеро, яке нині заростає. Тут і далі назва Лізки означає невеликі лози.

Лізки — балка біля с. Довгалівки (ХХ ст.).

Лізки — урочище біля с. Зубівки; на початку ХХ ст. тут був хутір.

Лізки — урочище, улоговина по шляху з Миргорода до Попівки (1884).

Логвинчене (також Логвинчена, Логвинчена-Дев'яткина Гребля)

— урочище під с. Зубівкою, за 7 верст від Миргорода (1896).

Ломаківщина — урочище, джерела на південний захід від с. Кибинців, біля Шостих ставків (ХХ ст.). Назва походить від прізвища козацько-старшинського і дворянського роду Ломиківських.

Лубенське озеро — урочище, озеро в напрямку від с. Комишні до с. Шульгів (ХХ ст.).

Луг — частина с. Зубівки (1965).

Лучка — урочище в с. Комишні (перша половина ХХ ст.).

Лъха (?), річка — в документі 1815 року згадується місцина в селі Зуївцях «по течию речки Лъха». Можливо, це спотворена назва Вільха.

Ляхове, урочище (те саме, що Демидове урочище) — за 8 верст від Миргорода, за 1 версту від «Лук'яновской деревни». На початку ХХ ст. там ще зберігалися сліди давнього городища, яке населення називало Ляховими могилами, та залишки давніх валів навколо нього.

Ляховичева долина — біля містечка Сорочинців, в урочищі «За Мостищем» (1830). Назва походить від прізвища козацько-старшинського роду Ляховичів.

Ляшеве, урочище — низина, колишній ставок за 16 верст від Миргорода, між хуторами Бієвим і Харпачкою (1897). Назва збереглася до ХХ ст.; утворена від прізвища Ляш.

Ляшеве Озеро — урочище на транспортному шляху з Миргорода на Лубни (1884). Див. також: Ляшеве.

Ляшенкове, Ляшенкова Балка — урочище, балка, озеро за 2,5 км на схід від с. Хомутця.

Майрківщина — урочище за 2,5 км на схід від с. Семерен'ків. Колишній однайменний хутір Сорочинської волості. Згадується 1830 р. Назва походить, ймовірно, від слова майор: власником земель на початку XIX ст. у тій місцевості був майор Данило Чарниш. Назва збереглася до ХХ ст.

Майорщина – урочище на південно-західній околиці с. Черевків (між Черевками і х. Скиданками). Назва походить із початку XIX ст., коли землями в цій місцевості володіли майори Данило та Іван Чарниші. Назва зафіксована як офіційна також 1965 р.

Майчина – урочище в містечку Попівці (1911). Назва походить від прізвища Майка.

Макаренкове озеро (те саме, що Грицаєве озеро) – біля с. Довгалівки (XX ст.).

Макарівщина – урочище біля с. Савинців (1883).

Макарове, урочище – біля містечка Комишні (перша третина XX ст.).

Макітра – великий ярок, на північ від с. Верхньої Будаківки, біля урочища Коряківщини (XX ст.). За давніх часів у ярку була криниця. Назва утворилася за схожістю рельєфу до посудини. (Пор. також: озеро Макортетик, хутір Макортет).

Макортетик, озеро – за 1 км на схід від с. Хомутця, праворуч від шляху Хомутець – Бакумівка. Неподалік від озера були три могили. (Слово макортет в українській чові означає макітра, в переносному значенні – улоговина, котловина. Макортетами на Миргородщині називали улоговини, що були поряд із степовими могилами. За твердженням місцевих жителів, саме там брали землю для насипання могил. Пор. також: Макітра; хутір Макортет).

Мала Царина – урочище по шляху з містечка Слобідки до с. Мальців (1900).

Малий Вигін – місцина, вигін у с. Зуйцях (1965).

Малий Луг – урочище між с. Ярмаками і с. Мальцями. Сюди входили: Острів (пастівник), Бакалівщина, Остапівщина. ХХ ст.

Малинівське – урочище в дачах с. Олефірівки (1852). Назва, либонь, походить від прізвища сорочинських поміщиків Малинок.

Малинчина Левада – урочище під містечком Сорочинцями (1837). Належало поміщикам Малинкам.

Маярєва гребля – урочище біля Миргорода (початок XIX ст.).

Маярівщина – урочище по дорозі з с. Мальців на Лубни (1900).

Мальоване (Мальованій) – урочище в Попівській волості (1895).

Не виключене походження назви від прізвища.

Марківське – лісове урочище поблизу містечка Комишні. В XIX ст. там був маєток (земля, ліс) дідуха Марковського. Назва збереглася до ХХ ст.

Марківське – урочище, на мапі 1979 року позначене за 4 км на північний схід від с. Попівки. Походить від прізвища поміщиків Марковських.

Марковського гребля – по шляху з містечка Комишні (1896).

Мартинівка — куток у с. Кибинцях, на північний схід від Трощинського ставка. ХХ ст.

Марудина Гора — урочище, підвищення на дорозі з Миргорода до Попівки, ліворуч від шляху. На початку ХХ ст. там був Марудин хутір із двох дворів. Назва утворена від прізвища Маруда.

Марусівщина — місцина в с. Попівці (1965).

Марченкове, Марченкові луки — місцина на околиці с. Довгалівки. Назва походить від прізвища селянина Павла Марченка, якого було розкуркулено на початку 30-х рр. ХХ ст.; за німецької окупації він повернувся до села, був старостою; його хата була на тому місці, де сьогодні дитячий садок.

Маршалівський плец — незабудована місцина в с. Зуївцях (1815). Назва, ймовірно, пов'язана з посадою повітового маршала — предводителя дворянства. Наприкінці XVIII — на початку XIX ст. на цій посаді в Миргородському повіті були члени дворянських родів Капністів і Чарнишів, які мали в своїх володіннях частину с. Зуївців.

Масліївщина, урочище (колишній Ємців хутір) — за 0,5 км на південний схід від с. Хомутця, перед Решітьковим хутором. Назва спостерігається в ХХ ст.

Матвієнки — куток у південній частині села Кибинців (між Яремівкою і Горбанівкою). ХХ ст.

Матвійкова дубина — урочище в Миргородському повіті по шляху з містечка Сорочинців до містечка Устивиці (1830).

Махотишині Луки — в с. Зуївцях (1815). Назва походить від прізвища Махота, Махотиха.

Мемелівщина — урочище біля с. Ярмаків, над Брідком (ХХ ст.).

Метелівка (те саме, що Лиман) — куток у центральній частині с. Хомутця (ХХ ст.). Колись там жив дід Метеля.

Мизівський ліс — урочище в дачах с. Черевків (1815).

Миргородський шлях — битий шлях («торная дорога»), пролягав зі сходу на захід із Миргорода через с. Оріхівщину Лубенського повіту (XIX — початок ХХ ст.).

Миргородський шлях — проходив із Миргорода повз с. Зуївці, «у дачах с. Зуївців» (1815).

Мироненкова сосна — лісовий масив, за 1,5 км на південь від с. Семереньків (ХХ ст.). Названо за прізвищем колишнього власника.

Мирунівка — куток, місцина в с. Черевках (1965). Очевидно, правильна назва — Миронівка.

Мирщина — урочище в с. Зубівці (1896). Назва означає: земля, яка належала мирові (сільській громаді).

Миррове озеро — озеро біля с. Бакумівки і х. Заору (XIX — ХХ ст.).

Міленька (Міленьке) — сінокісне угідя й сліди давнього озера, понад шляхом із Миргорода до с. Малих Сорочинців, праворуч від цього шляху. Назва була в ужитку в 30-х рр. ХХ ст. Нині там дачний кооператив «Надія» Миргородського арматурного заводу.

Міськи — ліс ліворуч від шляху з Миргорода до с. Кибинців (ХХ ст.).

Міське — урочище поблизу с. Трудолюба (ХХ ст.).

Млини — місцина в с. Петрівцях (1965).

Могилате озеро — між с. Бакумівкою і х. Заором, неподалік від Мирьового озера (див.). Назва походить від того, що поряд із озером у XIX — на початку ХХ ст. була могила (за деякими даними, не одна; нині їх уже розрівняно).

Мойка — місцина в південній частині с. Хомутця, на р. Хоролі. Назва походить від того, що в середині XIX ст. там мили вовну робітники сукняної фабрики, яка належала дідичеві Івану Матвійовичу Муравйову-Апостолу. Інша назва цієї місцини — Парубоцьке (місце купання для хлопців).

Мокрійка (Мокрійки) — урочище за 2 км від Грабщини (див.), далі яром. Назва спостерігається 1896 р., вона пов'язана з прізвищем Мокрій (жіноча форма — Мокрійка).

Москва — урочище, місцина в полі, нині на території Великосорочинської сільської ради, за 3 км від с. Великого Байраку, за 2 км від с. Малого Байраку; трохи північніше від уявної лінії Великий Байрак — Великі Сорочинці. Етимологія назви не з'ясована. Можливі два гіпотетичні пояснення: 1) пов'язане з колишнім проживанням там росіян («москви»); 2) пов'язане з прізвищем Москови (початкова форма — Москва), яке спостерігається на Миргородщині в XVIII — ХХ ст.

Мостище — одна з трьох течій струмка біля с. Ярмаків у 70 — 80-і рр. XVIII ст. Струмок протікав із р. Хоролу за 3 версти вище від с. Ярмаків і впадав у р. Хорол нижче Ярмаків. Течія була глибока, в два сажні.

Мостище — урочище по дорозі з с. Зуївців до с. Бакумівки (1988, 1915).

Мостище — урочище в Миргородському повіті, по дорозі з с. Великих Сорочинців на Полтаву (1883).

Мостище — місце в с. Ярмаках, на річці, де колись був міст, що вів до с. Петрівців (ХХ ст.).

Мостянка — куток у с. Хомутці (ХХ ст.).

Мотузянка (те саме, що Новоселівка, Ковтунівщина) — куток у південно-східній частині с. Бакумівки, нині над трасою, де була контора колгоспу. Етимологія назви не з'ясована. За народною

етимологією, назва пов'язана з тим фактом, що на цьому кутку в 20-х рр. ХХ ст. було вбито (задавлено мотузками) цілу родину багатіїв Ковтунів. (Див. також: Ковтунівщина).

Моховате озеро – біля містечка Сорочинців, в урочищі «За Мостищем» (1830).

Мохувате болото – між селами Великими Сорочинцями й Баранівкою, 1883 р. займало площау 10 десятин, влітку пересихало.

Мохувате – урочище за с. Почапцями; сюди входить озеро й сінокісні угіддя між урочищами Міленьким і Чернечим (XIX – XX ст.).

Мочар – місцина в с. Петрівцях (1965).

Муравйовський степ – на межі Миргородського і Лубенського повітів (кінець XIX ст.). Раніше, у XVIII ст., належав гетьманові Д.Апостолу, згодом перейшов до Муравйових-Апостолів (звідси назва). Здогадуємося, що це район села Стовбино. (Пор. також: Стовбинський степ).

Мухівка – урочище в с. Савинцях. Розташоване на північ від головної вулиці села, нидче від сільського цвинтаря. Назва побутує і нині. Походить від давнього козацького прізвища Муха.

Мушине – західна частина с. Хомутця, на Бакаївці (XX ст.).

Назарівський ліс – у дачах с. Черевків (1815).

Нарубайки – урочище в Зуївській волості (1897). Можливо, це те саме, що Нарубайка – куток у с. Зуївцях (1965).

Недайводи ставок – у першій половині XVIII ст. належав Сорочинському Святомихайлівському монастиреві. Належав власниківі Недайводі.

Неїжкове – урочище на околиці Миргорода (1902), на схід від Почапського озера і від Баранівської дороги. Урочище вважалося «дачею города Миргорода». 1902 р. там жили козаки Андрій Маляр, Митрофан Маляр, Яким Пащенко.

Неїжкове озеро – урочище, долина, за 3 км на схід від Миргорода, у напрямку до Кивиного хутора; за 1 км від залізниці; за 2,5 км на захід від с. Лещенків, за 2,5 км на південь від Сокирної балки. Згадується 1794 року. Назва походить від прізвища Неїжко, збереглася донині .

Нетеча – частина містечка Сорочинців; 1883 р. згадується озеро Нетеча в центрі Сорочинців. Слово «нетеча» означає застояна, стояча вода.

Нечипоренкова гребля (див.: Панська гребля).

Нижчий Поділ – урочище під містечком Сорочинцями (1837).

Німеччина – куток у с. Попівці (перша четверть ХХ ст.). Назва утворилася від того, що там колись жив німець-колоніст.

Новоіванівка — куток у с. Петрівцях (ХХ ст.).

Новоселиця — місцина в с. Шарківщині (1897). 1965 року зафіксована назва цього кутка Новоселівка.

Новоселівка — куток у с. Бакумівці. Те саме, що Мотузянка (див.).

Новоселівка — куток у північно-західній частині с. Зубівки (ХХ ст.).

Новоселівка — місцина в с. Петрівцях (1965).

Нормянське поле — урочище в Миргородському повіті, в першій половині ХУП ст. належало Сорочинському Михайлівському монастиреві. Назва зафіксована в «Полтавских епархиальных ведомостях» (1883, № 23, с. 1147 — 1150). Не виключено, що назва спотворена.

Оболонь — низина в м-ку Сорочинцях, на протилежному боці Затону (XIX ст.).

Обрівлівщина — «плец і сад» у с. Зубівцях (1815). Етимологія назви не з'ясована, можливо, від прізвища дворян Обревко.

Обухівка — невелика річечка, що протікає біля с. Великої Обухівки (XIX — ХХ ст.).

Овеча — урочище, сінокісна земля за р. Пслом, недалеко від с. Савинців, від савинської економії поміщиків Фролових-Багреєвих, де утримували овець (1836).

Овнянка, річка — права притока р. Псла, довжиною 26 км. Протікає територією Миргородського і Великобагачанського районів. У «Описах Київського намісництва 70-80 років XVIII ст.» Овнянка названа струмком і дана така її характеристика: «Болотистая, протекающая из криниц, которых вершина в полях, состоящих в дачах миргородских, протекает верст за 20 и впадает пониже местечка Устивицы за 1 версту в реку Псиол».

Оврамки — ліс на південь від с. Кибинців, за залізницею (ХХ ст.).

Оврамова балка — по дорозі з с. Ярмаків до ст. Ромодан (1915).

Ожидкова протока — в Сорочинській волості, по Гадяцькій дорозі (1869).

Озеро — болотиста місцевість із озерцями води, на північний захід від с. Верхньої Будаківки, за урочищем Тинками.

Озниця — невелика річка, права притока р. Хоролу, протікає неподалік від містечка Комишні, біля с. Остапівки, біля урочища Грабшини.

Озниця — урочище, колишній хутір на північ від містечка Комишні. «Озниця» — так називався також маєток князів Мещерських (кінець XIX — початок ХХ ст.).

Окіп — місцина в с. Савинцях, через дорогу навпроти будинку

культури. Після війни, в 40-х роках ХХ ст., тут був патронат для сиріт. Назва означає, що за давніх часів на цьому місці був рів із земляним валом.

Окіпна дорога — на початку ХХ ст. пролягала з заходу на схід поміж містечком Попівкою й селом Малою Грем'ячою, у напрямку до х. Скиданків. Назва збереглася до кінця ХХ ст. (Пор.: Окіп).

Олексіївщина — східна околиця с. Малих Сорочинців, колишній лісок, хутір. За переказом, до жовтневого перевороту 1917 р. тут був маєток якогось пана (ймовірно, дворяніна Івана Порфировича Алексєєва — Л.Р.).

Ольховщина (див.: Вільхівщина).

Онанківський ліс — під с. Черевками (1815). Назва, очевидно, утворена від прізвища Онанко.

Онанківський плец — незабудована місцина в с. Зуївцях (1815).

Онижкове (див.: Сандалова Лука).

Опушкове — урочище біля с. Комишні й урочища Грабщини (ХХ ст.).

Оріхівщина, річка — бере початок у Миргородському повіті, тече в напрямку с. Матяшівки Лубенського повіту (XIX ст.).

Ороп'янський шлях (див.: Роп'янський шлях).

Осауленків садок — урочище в Миргородському повіті, в першій половині XVIII ст. належало Сорочинському Святомихайлівському монастиреві.

Осередок (див.: Корея).

Осмолове — урочище, поле біля с. Ярмаків (ХХ ст.); назва походить від прізвища Осмолов або Осмоловський (були такі дворяни).

Остапівщина — урочище між с. Ярмаками і Мальцями; це частина Малого Лугу.

Острів — урочище, пастирник між с. Ярмаками і Мальцями (ХХ ст.).

Острів — місцина між с. Довгалівкою і с. Хомутцем (ХХ ст.).

Острів — урочище між с. Біликами й Сагою (ХХ ст.).

Острів — урочище в східній частині с. Савинців, біля нового мосту через р. Псьол. Там традиційно влаштовували народні свята (ХХ ст.).

Острів — урочище за 0,5 км на північ від с. Черевків (ХХ ст.).

Острів — урочище в с. Зуївцях, на виїзді з села по дорозі на Комишню (згадується в документах 1912, 1948, 1965 рр.).

Острівок — місцина в с. Зуївцях (1965). Не те саме, що Острів.

Осьмакова гора, Осьмаків ліс, Осьмаків садок, Осьмаків ставок — урочища в с. Комишні. Ці назви побутували в першій чверті ХХ ст., походять від прізвища Осьмак.

Очкасова долина – урочище за 4 версти від с. Ярмаків, по дорозі з Ярмаків до х. Ковтунового (1896). Назва пов'язана з прізвищем Очкас.

Павленківщина – урочище біля с. Ярмаків (перша половина ХХ ст.). Належало родині Павленків.

Пазиничівка – куток у с. Марченках (перша половина ХХ ст.). Назва утворена від прізвища Пазинич.

Паленого озеро – біля містечка Сорочинців (1830).

Палієва балка – урочище по шляху з Великих Сорочинців до с. Савинців (1897).

Панасенків окіп – місцина поблизу Миргорода (1794). Окіп – рів із валом.

Панбатове урочище – біля Гайдабуриного хутора (див.), на захід від Кузьменкового хутора. Назва трапляється в ХХ ст., етимологія не з'ясована.

Панбатове озеро – озеро (ставок) в Панбатовому урочищі (див.), як іти з с. Петрівців, не доходячи 0,5 км до Роплянського шляху. Місцеві жителі вважають, що Панбатове озеро – це стариця, залишки колишнього річища Хоролу.

Панбатова дорога – дорога в с. Петрівцях, від центру села до Панбатового озера (ХХ ст.).

Панкратіївщина – урочище біля с. Ярмаків (ХХ ст.).

Панове – урочище біля Комишні; назва збереглася у першій третині ХХ ст. як загадка про володіння одного з комишнянських панів.

Панська гребля (також Нечипоренкова гребля) – місцина за 0,5 км на північний схід від с. Семереньків. Назва збереглася до кінця ХХ ст.; вона утворена від прізвища місцевого пана Максима Павловича Нечипоренка і його сина Костянтина Максимовича Нечипоренка (кінець XIX – початок ХХ ст.).

Панський садок – місцина в с. Дібрівці (від колишнього панського будинку униз до ставка); там колись був фруктовий садок. Назва «Панський садок» збереглася до кінця ХХ ст.

Панчохи («Біля Панчох») – урочище поблизу с. Петрівців. На початку ХХ ст. там ще зберігався будний майдан – курган, розроблений під селітру. Була також назва – Панчохові Могили (див.). Етимологія назви не з'ясована, можливо, вона пов'язана з прізвищем Панчоха (козак Мисько Панчоха 1649 р. служив у сотні Гаврила Гладченка Миргородського полку).

Панчохова дорога – йшла від с. Слобідки на схід, нижче від х. Кузьменкового (поч. ХХ ст.).

Парубоцьке, урочище (див.: Мойка).

Пасівське – урочище, болото на північно-східній околиці с. Хомутця (ХХ ст.). Ймовірно, походить від прізвища Пась.

Пасіка – урочище на південний захід від с. Кибинців, за залізницею, за Рудівським лісом. Місце колишньої пасіки (ХХ ст.).

Пасіка – урочище за 0,5 км на північ від с. Верхньої Будаківки, за Коряківчиною, на бугрі. Нині місцина поросла кущами, квітами; колись там стояла пасіка. Назва спостерігається у ХХ ст.

Пасічки – урочище поблизу с. Овнянки (перша третина XIX ст.).

Пересуха – урочище біля с. Зуйців. Згадується 1815 р. Назва збереглася до кінця ХХ ст.

Перетічок – річечка під містечком Сорочинцями, згадується 1837 р.

Перетічок – урочище за 3 версти від с. Савинців по дорозі до с. Хомутця (1896).

Перетятьківський обліг – урочище в дачах містечка Попівки (1815). Назва означає – протягом багатьох років не оране поле власників на прізвище Перетятько.

Перехресна дорога – урочище по шляху з Миргорода до містечка Березової Луки (1904).

Писарева вулиця – вулиця в с. Семереньках. Назва початку – першої половини ХХ ст. На цій вулиці колись жив місцевий писар.

Пищимський ставок – у с. Кибинцях, між кутками Ярошівкою й Голоштанівкою. Назва раніше звучала як Пищимуський ставок; вона походить ще з XIX ст., коли в Кибинцях жили дідичі Пищимухи.

Півнівчина, урочище в с. Петрівцях (ХХ ст.), від прізвища Півенъ.

Півулине – урочище в дачах містечка Попівки (1815).

Підварок – передмістя містечка Попівки (1888).

Підстрівок – місцина в с. Зуйців (1965).

Підплав – куток у с. Зуйців (середина ХХ ст.).

Піски – урочище в с. Зуйців (1815).

Піркове – куток, північно-західна частина с. Петрівців (ХХ ст.). Назва, ймовірно, походить від прізвища Пірко.

Піски – урочище під с. Петрівцями (1882), куток у північно-східній частині с. Петрівців (1965).

Плесівщина – урочище в Миргородському повіті, у першій половині XVIII ст. належало Сорочинському Святомихайлівському монастиреві.

Плесо (Плес) – місцина на р. Лихобабівці на захід від Миргорода (перша половина ХХ ст.).

Плесо (Плес) – урочище біля с. Комишні, на р. Хоролі (перша третина ХХ ст.).

Плювачине озеро – за 3 версти від с. Остапівки (1896). Назва походить від прізвища або прізвиська Плювака.

Поділ – місцина в с. Черевках (1965).

Поділ – частина с. Ярмаків, дорога від колишньої церкви до річки Хоролу (ХХ ст.).

Поділ («Над Подолом») – урочище в дачах містечка Попівки (1815).

Пожарня – місцина в с. Попівці, на північний схід від центру села (1965).

Полив'янівка (Поливанівка) – куток у с. Великих Сорочинцях, на початку ХХ ст. там була церква.

Полтавський ріжок – урочище в Баранівській волості Миргородського повіту (1897).

Помірки – сінокісне урочище біля с. Довгалівки, за р. Хоролом (ХХ ст.). Слово «помірки» означає рівномірні наділи сінокосу жителям села.

Попадиха, урочище – за 5 км від с. Комишні, по розгалуженню яру в бік с. Шульгів (перша половина ХХ ст.).

Попасище, урочище – в Сорочинській волості, по Миргородському шляху (1870). Поблизу був трактир поміщика Муравйова-Апостола.

Попасовище, урочище – за 13 верст від Миргорода, по шляху на м. Зіньків (1900).

Попиків ярок – місцина за с. Верхньою Будаківкою, північніше від села, між селом і улоговиною Пустоваркою (ХХ ст.). Етимологія назви точно не з'ясована. У селян залишилася загадка про якогось «пана Попика», який садив у цій місцевості садки. Інше пояснення назви – біля ярка жив священик.

Попів степ – давня назва місцевості (початок ХХ ст.) в с. Петрівцях.

Попівський шлях – пролягав із Миргорода на містечко Попівку (1794).

Попове озеро – урочище в с. Довгалівці. Озеро і навколоїшні землі (20 десятин руги, тобто, церковної землі) біля цегельного заводу належали священикові довгалівської Успінської церкви Олексієві Григоровичу Дімарову (бл. 1850 – 1925).

Попове озеро – на південний схід від с. Кибинців, за залізницею, біля Рудівського лісу (ХХ ст.).

Портянська царина – околиця Миргорода (1794), згодом територія увійшла в межі міста. Це історичний район Миргорода – Портянки (нині район вулиць Бережанської, Новобережанської, Чумацької, Космонавтів, частина вулиці Сорочинської, вулиць Богдана Хмельницького, Гурамішвілі, Д.Апостола, 8 Березня).

Потічки — урочище біля с. Ярмаків, по дорозі, що йде з Миргорода повз х. Джуня, села Єрки, Ярмаки, Мальці (1885).

Потічок — місцина (поле) біля с. Єрків (ХХ ст.).

Потічок — джерело і струмок біля с. Довгалівки (ХХ ст.).

Почапське Озеро — поблизу Миргорода (1794). Те саме, що Довге Озеро.

Приліпка — куток у с. Савинцях, при в'їзді з боку с. Великих Сорочинців (перша половина ХХ ст.). Там був колгосп «Піонер».

Приндзівка — куток у с. Марченках (початок — перша половина ХХ ст.). Етимологія назви не з'ясована; можливо, вона пов'язана з прізвищем поміщика Миргородського повіту Фон-Принтц.

Припічанска вулиця в с. Семереньках (ХХ ст.). Назва, можливо, пов'язана з цегельним виробництвом.

Пристань — місцина поблизу р. Хоролу, на лівому березі, біля колишнього хутора Крячунівщини (маєтку поміщика Смагіна). В першій половині ХХ ст. там іще був міст.

Прідьмівське болото — болото в дачах с. Черевків (1815). Назва утворена від прізвища Прідьма.

Прідьмівський ліс — у дачах с. Черевків, «в острові» (1815).

Прогін — місцина в с. Зуйцях (1965).

Пропій — куток (спуск) у с. Попівці (1883 р., ХХ ст.).

Пропій — урочище на протоці річки Хомутця, по Лохвицькому поштовому шляху (1870).

Проскурин садок — під містечком Сорочинцями (1837). Назва походить від прізвища Проскура.

Псьолчик («За Псьолчиком») — урочище в містечку Сорочинцях (перша четверть XIX ст.).

Пузіївка — урочище за 10 верст від Хомутця (1883). Колись тут були луки й пасовище заможного господаря Пузія.

Пузіївка — куток, місцевість у північній частині с. Хомутця (ХХ ст.).

Пузієве — місцевість у північній частині с. Хомутця, поряд із Пузіївкою (див.). Тут у першій третині ХХ ст. були 3 млини родини Пузіїв.

Пуста Гребля — урочище в дачах с. Черевків (1815).

Пустоварка, улоговина — за 0,5 км на північ від с. Верхньої Будаківки. Народна етимологія назви: у цій місцині жили козаки, за кухарку в них була якась Варка; якось повернулися вони додому, а в неї істи не зварено, вони й питают: «Що, пусто, Варко?». На нашу думку, назва походить від прізвища Пустовгар.

Пухова балка — місцина поблизу містечка Сорочинців (XVIII ст.).

Радченки — урочище, джерела на південний захід від с. Кибинців,

за залізницею (ХХ ст.). Назва походить від прізвища власників урочища.

Радчина (див.: Рачина).

Радьківщина — таку назву має місцина біля річки Хоролу в с. Ярмаках (ХХ ст.). Назва походить від прізвища Радько.

Ракити (Рокити) — урочище, озеро недалеко від с. Петрівців, за 2 км на південь від с. Гаркушинців, за 1,5 км на схід від с. Рибальського; ліворуч шляху Миргород — Петрівці. Місцеві жителі вважають озерце залишками від старого річища Хоролу. Назва спостерігається в ХХ ст. Пор.: Рокит озеро.

Раклів колодязь — урочище в Миргородському повіті (1896). Етимологія назви не з'ясована; за нашим припущенням, назва може походити від імені Іраклій, тобто, колись було Іракліїв колодязь. (Припущення ґрунтуються на аналогії з таким фактом: у Харкові бідних бурсаків називали раклами за іменням настоятеля бурси Іраклія).

Раклова левада — сінокісне урочище між селами Ярмаками і Мальцями (ХХ ст.). Пор.: Раклів колодязь.

Ракове, Ракове болото — урочище за 1 км на північ від с. Бакумівки, одразу за х. Новоселицею, неподалік від х. Двірця. Назва спостерігається у ХХ ст., проте не виключене її давніше походження: прізвище Рак фіксується в навколошніх селах із XVIII ст.

Ратієва урочище (1883), Ратіїв садок (1914) — по шляху з Миргорода до с. Дібрівки. Там у XVIII — XIX ст. був маєток князів Ратієвих (Ратішвілі), емігрантів із Грузії. Про князя Ратієва згадує в своїх творах Панас Мирний. Нині назва зникла.

Рачина (Радчина) — куток на південній околиці с. Зубівки. Рачина згадується в офіційному документі 1959 р. Назва збереглася до кінця ХХ ст. Етимологія не з'ясована.

Рекало, урочище (гай, низина, струмок) — на південь від с. Кибинців, за залізницею (ХХ ст.). На Миргородщині є прізвище Рекало.

Рижий кут — північно-східна частина с. Гаркушинців (ХХ ст.).

Рівчак, струмок. В «Описах Київського намісництва 70-80 років XVIII ст.» дана така його характеристика: «Протекаючий под mestечком Хомутцем из реки Хорол со стороны восточной, впадает в ту же речку Хорол при селе Довгалевке, от Хомутца за 1 версту».

Ріжок — урочище в с. Савинцях. Це великий ліс у північно-східній частині села. Назва збереглася до кінця ХХ ст.

Різакувате озеро, Різакувата верба — назви урочищ на північ від с. Семереньків (ХХ ст.). Етимологія не з'ясована, можливо, назва походить від різачки — болотної рослини.

Ріпинці (Ріпенці) – територія у с. Великих Сорочинцях (1948).

Ровець («На Рівці») – урочище по шляху, що йде між селами Петрівцями, Ярмаками, Кибинцями (1882).

Розсохи – урочище поблизу с. Трудолюба (ХХ ст.). Назва походить від прізвища Розсоха.

Рокит озеро («озеро Рокит») – було неподалік від Миргорода, згадується 1830 року. Пор.: Ракити урочище; хутір Ракити біля Петрівців; ймовірно, обидві назви походять від прізвища Рокита (Ракита).

Рокитне озеро – польове озеро в Полив'янських хуторах Баранівської волості Миргородського повіту (1883). Тут таки був хутір Рокитне озеро (нині це с. Полив'яне).

Роп'янський (Роплянський, Ороп'янський) шлях – давній чумацький шлях, який ішов із півночі України на південь, проходив повз Миргород, далі – на схід від с. Гаркушинців, потім на Кременчук, на Крим. Біля Миргорода цей шлях проходив повз південну околицю міста, за нинішньою залізницею, через територію сучасного аеродому. Назва походить від слова ропа – сіль. Роплянський шлях як широкий ґрутовий шлях ішов до кінця 50-х – початку 60-х років ХХ ст.

Роп'янська царина – згадується в документах II половини XVIII ст. (царина – окраїнна земля). Це була південна околиця Миргорода, нині – територія Миргородського аеродому. Назва утворена від Роп'янського шляху (див.), що проходив поряд і яким возили з Криму сіль – ропу.

Руга-Билинка (також Руга-Билинська) – урочище на захід від с. Кибинців, південніше від Билинського ставка. Слово руга означає: земля, яка належала церкві; друга частина назви, на нашу думку, пов'язана з прізвищем священиків Білинських (у XIX – на початку ХХ ст. були такі в Миргородському повіті). Назва збереглася до кінця ХХ ст.

Руга-Стовпова – урочище ліворуч від дороги, що йде з с. Кибинців до х. Харпачки (ХХ ст.). Судячи з назви «руга», це колись була церковна земля; Стовпова означає, що ця земля лежала біля великого поштового шляху, на якому стовпами було позначено версти.

Руда. Рудою, рудкою в XVII – XIX ст. називали іржаве багно, болото, заболочену течію. На Миргородщині зафіксовано кілька таких назв:

1). Руда, струмок; у «Описах Київського намісництва 70-80 років XVIII ст.» дана така його характеристика: «Течение имеет с восточной стороны с озерин, расстоянием от села Зубовки в 6 верстах, впадает ниже того села за 2 версты в реку Хорол».

- 2). Руда, течія – в дачах с. Зуйців (1815).
- 3). Руда, болото – на мапі 1979 р. позначене за 2 км на схід від с. Солонців.

Рудівський ліс – урочище, розташоване на південний захід від с. Кибинців, за залізницею. Ця назва давня, вона походить від прізвища Рудь: Григорій Рудь, сотник крилівський Миргородського полку (1744 – 1753), 1770 р. мав у сусідньому селі Гаркушинцях 6 хат; його нащадки володіли маєтками на Миргородщині й у XIX ст.

Рудка (див.також: Руда). На Миргородщині збереглося кілька гідронімів із такою назвою. Ось як пояснює це поняття український письменник, вихоць із Миргорода, знавець миргородських околиць Павло Маляр (1910 – 2005) у автобіографічному романі «Золотий дощ»: «Рудки водяться по степових балках. Підґрунтована вода в рівнинних обширах лісостепу залягає глибоко. На непроникливих жорстк'яних вибалах збирається вода з опадів; живлячись від дощів та снігових вод, застої утворюють болота, озера, озерця й саги. Рудка – не озерце навіть, тільки «лисина» води, поросла осокою, різачкою жорсткою, якої й худоба не бере. Часом рудка обводнюється слабим просочуванням з ґрунту, що й на джерело не збереться, але тримає воду на рудці продовж усього літа. На рудках ростуть вільхи у воді, довкіль води – верби, на сухих горбах при балці ростуть осокори, білі осики й клени часом. На деревах у захисті гніздиться птаства багато. Рудка приваблива, в степу вона як оаза в пустелі». Нижче подаємо всі однайменні гідроніми, які нам удалось зафіксувати в документах і історичних джерелах:

- 1). Рудка, балка – розміщена на першій версті за с. Єрками (1889).
- 2). Рудка, струмок – згадується 1794 року, нині на території Шахворостівської сільської ради.
- 3). Рудка, урочище, струмок – на південний захід від с. Кибинців. Від Рудки йде струмок до х. Мащенків. Назва збереглася до кінця ХХ ст.
- 4). Рудка, річка – ліва притока річки Хоролу. (Річкою Рудка названа у виданні: Сборник по хозяйственной статистике Полтавской губернии. Т. III. Миргородский уезд. – Полтава, 1884. – С. 2).
- 5). Рудка, струмок. В «Описах Київського намісництва 70-80 років XVIII ст.» дана така його характеристика: «Протекает с восточной из дач Черниговского наместничества mestечка Ряшевки и впадает за селом Бакумовою в реку Хорол».
- 6). Рудка, урочище – на 7-й версті від Миргорода, по шляху на Гадяч повз с. Попівку (1896).
- 7). Рудка – балка біля с. Мальців (1889).

8). Рудка — протока в с. Зубівці (1884).

9). Рудочка, річка — за 1 км на схід від с. Зубівки, між Зубівкою і селом Рудою. Назва спостерігається у ХХ ст., але, напевне, вона давніша.

Рябенкове озеро — біля с. Довгалівки, у напрямку до с. Малих Сорочинців ХХ ст.).

Рядові верби, урочище — за 3 версти від с. Великої Обухівки, по дорозі з с. Савинців до с. Сакалівки (1896).

Сага — цей загальний гідронім в українській мові має кілька значень: річкова затока; протока; рукав річки; улоговина чи озеро в улоговині біля річки. На Миргородщині зафіковані:

Сага — річка, права притока р. Хоролу. Довжина 10 км. Тече територією Миргородського району. На березі Саги розташоване с. Малыці.

Сага — урочище між Миргородом і с. Малими Сорочинцями, перед селом. Це пастівник і очеретяні зарості (ХХ ст.).

Сага — урочище між селами Бакумівкою і Хомутцем, на лівому березі р. Хоролу. (ХХ ст.).

Сага — див.: Ст. Сага.

Салган — ставок, з'єднаний із ярком Стадницею, на північ від с. Комишні. Назва зафікована в ХХ ст. Первісне значення слова салган — бойня разом із салотопнею. Зважаючи на сусідню назву Стадниця, припускаємося думки, що раніше в цих місцях могли бути поміщицькі скотарні.

Свердлівський ліс — у дачах с. Черевків, в урочищі «Над Хорольцем» (1815). На Миргородщині в XVII – XVIII ст. зафіковані прізвища Свердел, Свердлик, ймовірно, від одного з них і утворена назва лісу. (Пор.: Свердлівщина).

Свердлівщина — урочище між с. Черевками і с. Радченковим (Двірцем). Назва збереглася до кінця ХХ ст. (Пор.: Свердлівський ліс).

Свиняча балка, Свиняче озеро — сусідні урочища (ХХ ст.), на південний схід від с. Хомутця, на схід від Решіт'кового хутора.

Свиняче озеро, урочище — на північ від с. Кибинців, біля Дмитренкового хутора; нині тут джерело, струмок. Свиняче озеро згадується 1794 року.

Свиняче озеро, урочище неподалік від Миргорода; 1830 р. там мав землю миргородський дідич Іван Антонович Боглевський.

Своєвилки, урочище — за 16 верст від Миргорода, по шляху на м. Лохвицю (1884).

Свята Гора — урочище поблизу Миргорода, по шляху до с. Дібрівки, ліворуч від шляху, навпроти с. Деркачів. 1764 року на

Святій Горі, за Рудкою, купив ниву козак Антін Маляренко, канцелярист першої сотні Миргородського полку. Назва збереглася до кінця ХХ ст.

Святі Гори – так називаються могили в урочищі Степок, на правому березі р. Псла, біля с. Савинців (ХХ ст.).

Святуха – урочище в Миргородському повіті, в Попівській волості (XIX ст.). 1781 р. там був хутір сотника Олексія Ганжевича. Хутір Святуха Кітлярівської сільської ради зберігався до 20-х рр. ХХ ст.

Северинівка – частина с. Остапівки (ХХ ст.). Назва утворилася від прізвища Северин; родом із с. Остапівки художник Іван Северин (1881 – 1964).

Селевщина – урочище, на мапі 1979 р. позначене за 1 км на південний схід від с. Носенків. Назва походить від прізвища Селевко.

Семеняка – урочище, на мапі 1979 р. позначене за 2 км на південь від с. Писарівки. Назва походить від прізвища Семеняка.

Семеренкова (Симиренкова) долина – урочище, долина на території Попівської сільської ради, за 2 км на північний захід від с. Попівки. При розкопках в урочищі виявлено ранньослов'янське поселення черняхівської культури (II – VI ст. н.е.).

Середній куток – назва кутка в с. Ярмаках (ХХ ст.), нині це вулиця Шевченка.

Середня – вулиця в с. Зуйцях (1965).

Сидоренкове озеро – в Миргородському повіті, ймовірно, поблизу Миргорода (1794).

Сенецький (Синецький) шлях – урочище, шлях у дачах містечка Попівки (1815). Назва походить від напрямку на містечко Сенчу (Сеньчу).

Сирітський ліс – біля містечка Слобідки (1820), належав родині дворяніна Миколи Зарудного.

Скажене, болото – на захід від с. Ярмаків. Колись це була швидка течія з річки. У 70 – 80-х рр. ХХ ст. згадується назва Скажена як одна з трьох течій струмка біля с. Ярмаків; струмок витікав із р. Хоролу, протікав за 3 версти вище від с. Ярмаків і впадав у Хорол нижче Ярмаків; улітку течія пересихала. Назва Скажене збереглася до кінця ХХ ст.

Словутого Холодного озера урочище (?). В документах першої половини XVIII ст. згадується «урочище Словутого Холодного озера», яке належало Сорочинському Святомихайлівському монастиреві (ПЕВ. – 1883. – Ч. неофіц. - № 23. – С. 1147 – 1150).

Смагине – урочище біля с. Бакумівки (початок – перша половина ХХ ст.). Належало бакумівським поміщикам Смагіним.

Собачий хутір – куток у північній частині с. Кибинців (ХХ ст.).

Сокирна балка – урочище, балка, праворуч від шляху з Миргорода на Великі Сорочинці, навпроти повороту до с. Біликів, за 3 км на південь від Біликів. Найдавніша виявлена згадка – 1794 р. Трапляється також назва Сокирина балка. У XIX ст. місцина належала до Миргородської волості. Назва Сокирна балка збереглася до кінця ХХ ст. Етимологія остаточно не з'ясована.

Соломахівський плец – незабудована місцина в с. Зуївцях (1815). Назва походить від прізвища Соломаха.

Соломашине озеро – урочище в дачах с. Зуївців (1815). Назва – від прізвища Соломаха.

Солонці («Над Солонцями») – урочище в дачах містечка Попівки (1815).

Солонці – урочище за 2 км на південний захід від села Солонців; на мапі 1979 р. позначене посередині між с. Солонцями і х. Коптевим.

Солонці – куток у с. Хомутці (ХХ ст.).

Солохина балка – за 5 км на південь від с. Мар'янського (ХХ ст.). Назва походить від імені або прізвища Солоха.

Сорочинська царина – окраїнна земля, ймовірно, біля Миргорода, в напрямку до села Сорочинців (нині Малих Сорочинців), згадується 1794 р.

Сорочинське болото – у околицях містечка Сорочинців (нині села Великих Сорочинців), між річками Пслом і Грунню (1898).

Сотникове, урочище – нині на північно-західній околиці с. Довгалівки, за фермою. Місцеві жителі пов'язують цю назву з прізвищем Чумак, який нібто був сотником. Проте в документах Миргородщини XVII – XVIII ст. сотника Чумака не виявлено. На нашу думку, назва урочища Сотникового може бути пов'язана з сотниками Миргородського полку Олексієм Ганжевичем або Григорієм Рудем, кожен із яких у XVIII ст. володів землями поблизу Довгалівки чи в самому селі.

Сотницьке – урочище в Миргородському повіті по транспортному шляху Ромодан (1883).

Сотницьке – урочище, на березі р. Хоролу, поблизу с. Бакумівки, на захід від с. Радченкового (х. Двірця), в напрямку до лісу. Місцеві жителі пояснення назви не дають. На нашу думку, вона утворена від посади сотника 2-ї сотні Миргородського полку в 1770 – 1783 рр. Данила Никифоровича Чарниша, який володів частиною сусідніх сіл Бакумівки й Зуївців.

Сотні: Перша Сотня, Друга Сотня, Третя Сотня і т.д. – традиційні давні назви кутків у с. Попівці, які збереглися до ХХ ст.

Ставидло, урочище – в с. Бакумівці, при в'їзді з боку Миргорода (1883). Колишній ставок.

Ставиця – урочище в Миргородському повіті; при урочищі був хутір, у якому жили 11 душ «казенних людей» (1787). Ймовірно, звідси утворилося прізвище Ставицькі.

Стадниця, ярок – на північному боці селища Комишні, від повороту на Грабщину. Ярок Стадниця переходить у ставок Салган (див.). Назва ХХ ст. Здогадуємося, що тут раніше були поміщицькі скотарні.

«Ст. Сага», річка – такий гідронім позначений на мапі 1915 року, на південь від с. Зуйців. Назва не уточнена: Стара Сага? Степова Сага? (Див. також: Сага).

Стара Комишнянська дорога – на початку ХХ ст. пролягала з півдня на північ, на правому боці річки Хоролу; йшла від західної околиці с. Хомутця повз західну околицю с. Черевків.

Степанівка – місцина в центральній частині с. Попівки, на схід від центру (перша четверть – середина ХХ ст.).

Слобідка – куток у с. Попівці (1965).

Степок – урочище в околицях Сорочинського Святомихайлівського монастиря (XVIII ст.).

Степок, урочище – на правому березі р. Псла, біля с. Савинців (ХХ ст.). В урочищі є могили під назвою Святі Гори.

Стешенківка – куток у західній частині с. Хомутця, по дорозі на с. Довгалівку; назва походить від прізвища місцевих жителів Стешенків (ХХ ст.).

Стійлове озеро – урочище, на мапі 1979 р. позначене за 2, 5 км на схід від с. Петрівців, ліворуч від дороги, що веде в село. Стійлом називалося місце на випасі, де худоба скупчується для відпочинку.

Стінка – два урочища з такою назвою є неподалік від с. Біликів, при в'їзді в село: одне ліворуч від дороги (за урочищем Килдишем, біля дачного масиву), друге урочище Стінка – праворуч від дороги. Слово стінка в українській мові означає, зокрема, крутий узвіз, спуск, порослий лісом. XIX – ХХ ст.

Стінка, урочище – лісовий масив між селами Хомутцем і Бакумівкою, південніше від хутора Крячунівщини. Назва спостерігається в XIX – ХХ ст.

Стовбінські степи, Стовбінський степ – назва території, землі за хутором Стовбіним (1883).

Стовпова вулиця – існувала в с. Кибинцях у 60-х рр. ХХ ст. Ймовірно, тут проходив колишній Стовповий шлях.

Стовповий – шлях від с. Великих Сорочинців у бік м. Зінькова. Назва походить від того, що за давнини на шляху стояли стовпи з

позначенням верст. Цікавий народний коментар дав житель с. Семереньків В.П.Клименко, 1935 року народження: «Проторив цей стародавній шлях цар Давид. Моя бабуся, підходячи до цього шляху, хрестилася і примовляла: «Спом'яни, Господи, царя Давида і крокости його». Що таке крокости, я не розумію, баба теж не могла пояснити, можливо, кістки, чи пам'ять про нього». (На нашу думку, це спотворене слово «кортості», яке старенська, либонь, чула в церкві від священика. Поза сумнівом, місцеві жителі сприймали незвичний верстовий Столовий шлях, як щось священне, пов'язуючи це з чутими в церкві біблійними оповідями і не цілком усвідомлюючи змісту наведеної вище фрази).

Стрілиха, урочище – за 2 км від с. Комишині, по обидва боки шляху з Комишині до Миргорода (перша половина ХХ ст.).

Ступиха (Ступенкове), урочище – на схід від с. Семереньків (ХХ ст.). Назва утворена від прізвища власників землі Ступ, Ступенків.

Ступник, урочище – в дачах містечка Попівки (1815). Походить від прізвища Ступник.

Суха – бугриста місцевість на південний захід від с. Верхньої Будаківки, за урочищем Гречками. Назва спостерігається в ХХ ст.

Суха Долина, урочище – в Миргородському повіті, по транспортному шляху Ромодан (1883).

Сухий Яр – урочище, яр, за 4 км на північний схід від селища Комишині (ХХ ст.). Тягнеться від х. Мошурівки (що біля с. Остапівки) до с. Мелешків Гадяцького району.

Сухомлинова Балка – урочище в дачах містечка Попівки (1815). Походить від прізвища Сухомлин.

Сушаревська Гірка – місцина в районі с. Семереньків (ХХ ст.).

Таранівка – куток у північній частині с. Кибинців (ХХ ст.). Назва – від прізвища Таран.

Тарапунька, струмок, річечка – тече територією Миргородського району, біля с. Шарківщини. Назва зафіксована в ХХ ст., проте, либонь, вона значно давніша.

Тарнавський трактир – урочище в Миргородському повіті, по Лохвицькому поштовому шляху (1869). Назва – від прізвища власника Тарнавського.

Тарнавського урочище – на Рудці при хуторі Лагужовому (Лагуновому?), в районі містечка Комишині (1884).

Татарка, Татарська пристань – місцина, розширені частини річки Хоролу біля сіл Гаркушинців і Єрків. Назва збереглася до кінця ХХ ст. Її походження місцеві жителі пов'язують із часами татарських наскоків, проте не виключений зв'язок із власним етнонімом Татарка.

Твань — болото біля с. Біликів, нижче від урочища Стінка. Назва зафіксована в другій половині ХХ ст.

Тернівка — куток у с. Зуйцях (1965). Коріні жителі пригадують більш ранню назву місцини Терен.

Тернове Озеро, урочище — між селами Петрівцями і Кузьменками, за 3 км на південний схід від с. Петрівців, більше до Кузьменків. Назва збереглася до кінця ХХ ст.

Течія («На Течії») — урочище в с. Великій Обухівці (1897).

Тимонівка — куток у с. Попівці, розташований від центру села в бік Миргорода. Там жила козацька родина Тимонів (ХХ ст.).

Тинки — місцина за 2 км на захід від с. Верхньої Будаківки. За спогадами, колись там був колодязь, обгороджений плетеним тином. Назва ХХ ст.

Титарівський плец — незабудована місцина в містечку Попівці (1815).

Тихонівка — куток у с. Довгалівці. У 20 — 30-х рр. ХХ ст. там жив селянин Тихін.

Тічка — рукав від р. Груні, що протікав за 300 м від с. Семереньків (ХХ ст.).

Толока — місцина на північній околиці с. Зубівки. ХХ ст.

Толока — місцина в західній частині с. Хомутця. Згадується в документі 1933 р. Раніше там була ярмаркова площа. Назва збереглася до кінця ХХ ст.

Топильце — невелике озерце за 1,5 км на захід від с. Семереньків. За давніх часів воно було глибшим. Топильцями на Миргородчині й Гадяччині називають озерця талої снігової води в придолинках, які не висихають навіть улітку. Назва ця давня. Сьогодні ж семеренчани пояснюють цю назву тим, що колись там нібито потопилися коні; проте таке пояснення є народною, не науковою етимологією.

Тополі — урочище «в дачах містечка Попівки» (1815), за 4 версти від с. Зуйців; як урочище згадується 1896 р. Згодом це хутір Тополі (те саме, що х. Погорілівщина — див.), ще пізніше хутір Червоні Тополі.

Трав'яний рів — урочище, водопій біля с. Савинців, у напрямку до с. Великих Сорочинців (1883).

Требовище, озеро — біля р. Псла, недалеко від економії поміщиків Фролових-Багреєвих (с. Савинці). Назва згадується в документі 1836 р. Етимологія назви не з'ясована. Якщо припустити, що слово «требовище» є морфологічним синонімом слова «требище», можна здогадуватися про дуже давнє, ще язичницьке походження назви

цього озера: можливо, це сліди давнього капища, місця, де приносили треби (жертви) язичницьким ідолам.

Тригубицький шлях — у дачах містечка Попівки (1815). Шлях вів до села Тригубиці.

Трілевська левада, урочище — біля містечка Сорочинців (1830). Очевидно, назва утворена від прізвища власника: Трохим Трілевський — значковий товариш у Сорочинцях (1782).

Тронівка — куток у с. Зуївцях (1965). Назва походить від прізвища Тронь.

Тростянка — урочище на схід від с. Семереньків (ХХ ст.).

Трощинський ставок — у центрі с. Кибинців. Назва походила від прізвища власника маєтку в с. Кибинцях Дмитра Прокоповича Трощинського (1749 — 1828). Гідронім зберігся до кінця ХХ ст.

Трощинського трактир — був розташований у Миргородському повіті на транспортному шляху Ромодані (1882).

Тулинської долина — під містечком Сорочинцями (1837). Назва утворена від прізвища Тулинський (такі козацькі й дворянські родини жили в районі с. Савинців і містечка Сорочинців).

Туманівщина — урочище поблизу с. Великої Обухівки (1882). За нашим припущенням, назва могла бути пов'язана з генералом М.І.Туманським, власником великого маєтку в Гадяцькому повіті, що межує з В.Обухівкою.

Узликівський ліс — у дачах с. Черевків, над р. Хоролом (1815). Назва походить від прізвища черевківських жителів Узликів.

Уласівка — куток у с. Зубівці (1965).

Уласкова Гребля — урочище в с. Дібрівці. Від цієї греблі починалася дорога до с. Шахворостівки. Названа ім'ям місцевого жителя Уласа (Уласка), який жив неподалік. Назва збереглася до кінця ХХ ст.

Уличка — урочище під с. Ярмаками (1882). Походження назви не з'ясоване.

Улоговата — урочище біля Миргорода; 1794 року згадується Улоговата могила (див.). 1830 року там була земля миргородського поміщика Івана Богмевського.

Ушій (?) — урочище біля Миргорода, приблизно в районі Кизевого хутора (перша третина XIX ст.). Походження назви не з'ясоване.

Филиха (Фелиха) — струмок у Миргородському повіті, на Лохвицькому поштовому шляху, біля хутора козака Сказка (1869). Був також хутір Филиха (див.) у Комишнянській волості.

Харитончатаина гребля — у с. Дібрівці; від греблі пролягає дорога до с. Деркачів; у 90-х рр. ХХ ст. ця дорога вде була закрита. Назва греблі походить від андроніма Харитонча (тобто дитина Харитона).

Харпачка, джерело, криниця – за 0,5 версти на північ від с. Кибинців, на північ від хутора Харпачки (див.). Із криниці витікав струмок Харпачка. Назва джерела збереглася до кінця ХХ ст.

Харпачка – струмок, який витікав із джерела Харпачки. У XVIII ст. довжина його становила приблизно 4,5 версти. Впадав під с. Єрками в ставок Забіли (див.) на відстані 4 верст від с. Кибинців. У «Описах Київського намісництва 70-80 років XVIII ст.» і джерело і струмок зафіковані як Храпачка (очевидно, це помилка).

Хвостівський ліс – у дачах с. Черевків (1815).

Хитъкова (Хітькова) Гребля – урочище в містечку Попівці, по шляху на станцію Сенчу (1912). Назва утворена від прізвища Хитъко.

Хлюпа – балка між селами Бакумівкою й Хомутцем, за 2 км на схід від північної частини с. Хомутця. Назва XIX – XX ст.

Холодне озеро – озеро за містечком Сорочинцями (1860).

Холодова Гора – урочище по шляху Комишня – Зуївці (1915). Назва походить від прізвища Холод.

Хомина стежка – місцина в дачах містечка Попівки (1815). Назва походить від прізвища Хома.

Хомичеве – урочище по дорозі з с. Зубівки до с. Малих Сорочинців (1896).

Хомутець – невелика річка, права притока р. Хоролу. Довжина 22 км, ширина річища – 2 м. На березі річки розташоване с. Хомутець. В «Описах Київського намісництва 70-80 років XVIII ст.» характеризується як струмок, «протекающий из криниц со стороны западной, расстоянием от Хомутцы верст за 22, впадает при местечке Хомутце в реку Хорол».

Хоролець – рукав річки Хоролу, протікає на південний схід від с. Єрків (XX ст.).

Хоролець («Над Хорольцем») – урочище в дачах с. Черевків (1815).

Храпачка (див.: Харпачка).

Хрестовий шлях – у першій половині XVIII ст. проходив десь неподалік від містечка Сорочинців. (Пор.: Хрест).

Хрест – урочище (де, ймовірно, стояв хрест). В першій половині XVIII ст. згадується «поле біля Хреста», яке належало Сорочинському Святомихайлівському монастиреві. (Пор. також: Хрестовий шлях).

Христенкова гребля – урочище в Миргородському повіті, либоно, у районі сіл Петрівців і Ярмаків (1915). Назва походить від прізвища Христенко.

Царина – так у XVIII – XIX ст. називали поле біля села, вигін (необроблювана земля), а також виїзд із села, який улітку зазвичай закривали воротами. На Миргородщині зафіковано кілька таких назв. Зокрема, це Портянська Царина, Нижня Царина та Роп'янська

Царина в Миргороді; на території району (повіту):

Царина — місцина під с. Зубівкою (1897); 1965 року це вже назва кутка у межах села, його північно-східна околиця, праворуч від шляху з Зубівки до Хомутця.

Царина — місцина в с. Зуївцях (1965).

Царина — місцина в с. Шарківщині (1965).

Царівщина — урочище на північній околиці с. Черевків (ХХ ст.).

Етимологія назви не з'ясована. Можливо, це пов'язано з володіннями хомутецького сотника Павла Апостола (XVII ст.), який мав прізвисько Царенко.

Церківця — урочище в с. Малих Сорочинцях (ХХ ст.). Раніше там стояла Парасковіївська церква.

Церковна — вулиця в с. Ярмаках у першій третині ХХ ст. Сьогодні має назву Першотравнева вулиця.

Церковна — земля (луки) за 2,5 км на схід від с. Семереньків; колись належала церкві, звідси й назва, що збереглася до кінця ХХ ст.

Цибулине озеро — місцина, озерце в с. Семереньках. Озеро зникло в 60-х рр. ХХ ст. Назва збереглася досі, вона походить від прізвища Цибуля.

Цибулівка — урочище під с. Черевками (1815). 1965 р. — куток у південно-західній частині с. Черевків. Назва збереглася до кінця ХХ ст., походить від прізвища Цибуля.

Циганський Шлях — урочище по шляху з с. Мальців до с. Княжої Луки (1900).

Цугуска — урочище, низина за 0,5 км на захід від с. Верхньої Будаківки. Назва збереглася до кінця ХХ ст. Етимологія назви не з'ясована.

Цявунове — урочище за 9 верст від Миргорода, за с. Біликами (1889). Либо́нь, походить від прізвища Цявиун.

Цятчине болото — в дачах с. Черевків (1815). Цятки — це були заможні жителі села (1791).

Чайківка — куток у с. Зуївцях (1965). Назва походить від місцевого прізвища Чайка.

Червона — урочище поблизу с. Петрівців. На початку ХХ ст. там ще зберігався будний майдан — курган, розроблений під селітру (пор.: Червоні могили).

Чернече (Чернеча) — урочище біля Миргорода, мисливське угіддя біля озера, яке розташоване на захід від с. Почапців на полях, що підходять до села Малих Сорочинців. Назва зберігалася до середини ХХ ст. Її походження, на нашу думку, пов'язане ще з XVIII століттям, коли частина земель у північній частині Миргорода належала

Лубенському Мгарському монастиреві (див.: Чернеча вулиця й Чернече урочище в Миргороді). Не виключено, що й урочище Чернече за межами міста теж було власністю цього самого монастиря.

Чирчин садок — урочище на північно-західній околиці х. Скиданків. Назва походить від прізвища лісника Чирки (ХХ ст.).

Чисте — урочище (луки, сінокоси) між селами Малими Сорочинцями і Довгалівкою (ХХ ст.).

Чубова — місцина у с. Кибинцях, на південнь від Трощинського ставка. Назва збереглася до кінця ХХ ст. Гаврило Чуб, убогий посолитий, жив у с. Кибинцях іще 1723 року.

Чумаківка — куток у с. Хомутці (перша половина ХХ ст.).

Чумакові осняги — урочище між Радченковими могилами, Гаюновим хутором і дорогою, що вела з містечка Сорочинців до Гаюнового хутора (1837). Назва походить від прізвища Чумак.

Чумацька Вершина — урочище в Миргородському повіті (1856).

Шадура (Шадур?) — урочище на транспортному шляху з Гадяча на Лохвицю (1879). Етимологія назви не з'ясована. Ймовірно, вона пов'язана з грузинським ім'ям Шадурі (в цих місцях із 40-х рр. XVIII ст. були грузинські поселення).

Шаповалівка — місцина в с. Попівці (1965).

Шапран — діброва за Кужиним лісом (див.), понад річкою Хоролом (перша половина ХХ ст.). Можливо, назва походить від прізвища Шапран.

Шатниківка — куток с. Савинців (перша половина ХХ ст.). Нині це центр села.

Шинкаренкові луки — на південно-західній околиці с. Довгалівки (ХХ ст.).

Шиянівський ліс — у дачах с. Черевків (1815). Семен Шиян, заможний посолитий, 1723 року жив у сусідньому селі Бакумівці, либонь, від цього прізвища й назва лісу.

Шостачка — урочище на схід від с. Семереньків (XIX — ХХ ст.). Місцеві люди виводять назву від прізвища Шостак, проте не називаючи конкретних осіб. Здогадуємося, що це міг бути Ілля Шостак, 1767 року сотник містечка Лютенського Гадяцького полку (від Лютенських до с. Семереньків трохи більше 10 км).

Шості ставки — урочище, ставки на південний захід від с. Кибинців, за залізницею (ХХ ст.). Походження назви не з'ясоване.

Шрамкове болото — урочище, болото на правому боці р. Хоролу, між хутором Скиданками і с. Радченковим (Двірцем), за 1 км на північний захід від Двірця. Назва походить від прізвища Шрамко, збереглася до кінця ХХ ст.

Шутъків ярок — урочище в містечку Сорочинцях (перша третина

XIX ст.). Шутъки — сорочинський рід, із нього вийшов поет Яків Шутъко (1916 — 1992).

Щербанька — річечка, протікає у північній частині с. Хомутця (XX ст.).

Щербинина Гора — урочище в дачах містечка Попівки (1815).

Юзові левади — біля містечка Сорочинців (1837).

Юрки — польове урочище, розташоване на південний захід від с. Кибинців. У 30-х рр. XX ст. тут був новостворений виселок Юрки — землянки, тимчасове житло кибинських селян-середняків, яких комуністична влада силоміць розкуркулила і виселила з їхніх садіб у степ. Селяни першого ж року проживання на виселку посадили садок, який зберігся й до сьогодні. Слідів житла нині вже немає.

Юрківка — куток у с. Зуївцях (1965).

Юхименкова балка — за 0,5 км на схід від с. Хомутця (XX ст.).

Яготин — урочище в Миргородському повіті, в районі сіл Петрівців і Ярмаків (1915).

Ялинське — урочище за селом Великими Сорочинцями, за мостами, по шляху до с. Діброви (XX ст.). Цілком вірогідно, що назва походить від спотвореного прізвища Єланських — інтелігентної родини в с. В.Сорочинцях на початку ХХ ст.

Янкова стежка — урочище в дачах містечка Попівки (1815).

Яр — місцина в північно-східній частині с. Попівки (1965).

Яр — місцина в с. Шарківщині (1965).

Яременкове, урочище — поблизу с. Петрівців. На початку ХХ ст. там ішле зберігалися три будних майдани — могили, розроблені під селітру.

Яремівка — куток у с. Кибинцях, на південь від центру села (XX ст.).

Яремівщина — урочище (сінокіс) біля с. Ярмаків (XX ст.).

Ярмаківське — урочище в дачах м. Миргорода (1852).

Ямарок — площа в північно-західній частині с. Хомутця (XX ст.).

Ярового левада — поблизу містечка Сорочинців (1837). Належала власникові Яровому.

Ярок — місцина в с. Попівці (1965).

Ярошівка — куток у с. Кибинцях, на південь від Пищимського ставка (XX ст.).

**Знадоби до реєстру могил на території колишнього Миргородського повіту
та Миргородського району**

№ н/п	Назва могили	Місце розташування могили	Дата існування; дата згадки про могилу	Інформація з археологічного дослідження	Примітки.
1	2	3	4	5	6
1.	Бондареві могили	На північний схід від Явтушенкового хутора, за 3 версти на північний захід від станції Готолеве.	1915	МКМ. – Мана 1915 р.	
2.	Винникова могила	Поблизу Сорочинського Святомихайлівського монастиря.	XVIII ст.	Полтавське епархиальне ведомості, 1883. - № 23. – частина неофіц. – С. 1148.	Ймовірно, біля с. Куйбішевого (нині Шипашкого району); поблизу є урочище Винниківщина.
3.	Високі могили (курган)	Посередині між селами Милошками і Широкою Долиною; за 4 км. На південний схід від с. Петрівців.	1979 р.	МКМ. – Мана 1979 р.	Група могил? За даними життя п. Петрівів, у 1-й половині ХХ ст. поблизу села налічувалось 14 курганів.
4.	Висока могила	За 1,8 версти на північний захід від с. Павелківціни.	1915 р.	МКМ. – Мана 1915 р.	Не виключено, що № 3 і № 4 – один і той самий об'єкт.
5.	Вишневі могили (урочище)	Поблизу містечка Сорочинів.	1861 р.	Полтавське губернське ведомості. – 1861. – № 6. – С. 21.	Можливо, це була група могил, які донині не збереглися.
6.	Вишнева могила (урочище)	Поблизу Сорочинського Святомихайлівського монастиря.	XVIII ст.	Полтавське епархиальне ведомості, 1883. - № 23. – частина неофіц. – С. 1148.	Ймовірно, № 5 і № 6 – один і той самий об'єкт.

1	2	3	4	5	6
7.	Гаражина могила	Біля м. Миргорода	1794 р.	ЦІЛАУК – Ф. 1843. – Оп.1. – Спр. 46. – Арк. 40 зв.	Можливо, була в районі Гаражиного хутора. Назва походить від прізвища Гаражка (Гаряжа).
8.	Герасимова могила	Біля м. Миргорода.	1794 р.	ЦІЛАУК – Ф. 1843. – Оп.1. – Спр. 46. – Арк. 41.	
9.	Горленкові могили (Трочище)	В Миргородському повіті, на межі з Хорольським повітом.	1852 р.	Полтавські губернські ведомості. – 1852. – № 43. – С. 469.	Назва походить від прізвища дідичів Горленків, які в XVII ст. воювали селом Ковалями Хорольського повіту.
10.	Гострі могили	Біля Явущенкового хутора, за 3 км на північний захід від с. Гоголевого	1915 р.	МКМ. – Мана 1915 р.	
11.	Густі могилки	Біля м. Миргорода.	1794 р.	ЦІЛАУК – Ф. 1843. – Оп.1. – Спр. 46. – Арк. 40 зв.	Очевидно, це була група могил, розташованих близько одна від одної.
12.	Дубові могили	В районі між Миргородом, В.Багачкою і В.Сорочинцями. Точна локалізація не з'ясована.	1845 р.	Т.Шевченко. Археологічні нотатки // Т.Шевченко. Повне зібрання творів У 12 тт. – Т. 5. – К., 2003. – С.217.	Група могил.
13.	Єніна могила	У м-ку Великий Багачці.	Початок ХХ ст.	Дані Ольги Машенко (1895 р.н.), жительки с. Хомутця, родом із В.Багачки.	Назва походила від прізвища Єнії.

1	2	3	4	5	6
14.	Зелена могила	Поблизу урочища Золотькової – на шляху з Миргорода до с. Малих Сорочинців	Перша половина ХХ ст.	Усне звідомлення.	
15.	Іванчикові могили	Були розташовані в районі м.-ка Сорочинців, Скляревого і Гаюнового хуторів.	1837 р.	МіКМ. – Науковий архів. – «Документи дарриволюційні». – Стар. інв. № 374.	Можливо, назва співторенна, слід – Іванченкові могили.
16.	Кильдишева (Кильдешева) могила	Праворуч від шляху Миргород – Велики Сорочинці, біля повороту на с. Зубівку.	Найдавніша згадка: 1554 р. князь Михайло Вишневецький, офіційний патрон козацтва часів Стефана Баторія // Історія України. – 2002. – Липень. - № 28 (285). – С. 1.	Лєг'явко С. Київський, Вишневецький, татарський загін біля Кильдешевої могили.	Збереглася досі.
17.	Козацька могила (див.. Коробківська могила)				
18.	Коробківська могила	На схід від с. Бакумівки, за долиною, перед Могилатим озером (назва озера походить від сусідства з могилою).	Перша половина ХХ ст.	Усне звідомлення	Могила стала на ниві селян Коробок, звідси й назва. Називали її також Козацькою. Давніше найменування невідоме.
19.	Королеві могили	Поблизу м.-ка Сорочинців.	1845 р.	Т.Шевченко. Археологічні нотатки // Т.Шевченко. Повне зображення творів у 12 тт. – Т. 5. – К., 2003. – С. 217.	Група могил. Назва, ймовірно, утворена від козацького прізвища Король.

1	2	3	4	5	6
20.	Кротині могили	Біля р. Перетніка, біля Проскуриного садка, що поблизу м-ка Сорочинців.	1837 р	МКМ. – Науковий архів. – «Документи державолюцій», – Стар. інв. № 374.	
21.	Ксенонзева могила	Біля м. Миргорода	1794 р	ЦДНАУК. – Ф. 1843. – Оп.1. – Спр. 46. – Арк. 41 зв.	Назва походить від прізвища Ксенона.
22.	Лазіркові могили	Урочище в дачах м-ка Полівки.	1815 р	МКМ. – Науковий архів. – «Документи державолюцій», – Стар. інв. № 374.	Ймовірно, група могил
23.	Лейбонна могила	Поблизу містечка Сорочиній: між Радченковими могилами, р. Перетніком і Черевківським шляхом.	1837 р	МКМ. – Науковий архів. – «Документи державолюцій», – Стар. інв. № 374.	Ймовірно, входила до групи Радченкових могил
24.	Ляхові могили	За 8 верст, в урочищі Ляховому.	Початок ХХ ст.	Макаренко Н. Городища и курганы Полтавской губернии. – Изд. ГПУ/АК – Полтава, 1917. – С. 35.	Можливо, це залишки городища.
25.	Малачинського могила	Поблизу Сорочинського Святомихайлівського монастиря.	XVIII ст.	Полтавські епархиальні ведомості, 1883. - № 23. – Часть неофии. – С. 1148.	Можливо, назва спотворена. Слід – Моначинського. Козаки Моначинські наприкінці XVIII ст. жили в с. Портянках та інших сусідніх селах.
26.	Матинчині могили	По шляху з Миргорода до В.Сорочинців.	Початок – перша чверть ХХ ст.	Згідомлення Віри Іванівни Бобир (1924 р.н.), жительки Миргорода.	Назва походить від прізвища дільчича Матинки, який володів землями навколо Сорочинців.

1	2	3	4	5	6
27.	Мельників могили	Поблизу містечка Сорочинців.	1830 р.		Можливо, були біля Мельникового хутора Сорочинської волості.
28.	Міськові (Міськівські) могили	Урочище поблизу м. Миргорода.	1794 р.; перша пол. XIX ст. 4 зв. – 42.	ЦДАУК – Ф 1843. – Оп. 1. – Спр. 46. – Арк. 4 зв. – 42.	Можливо, назва походить від прізвища Місько або Міськівський. На початку ХХ ст. в Миргороді жив землевласник Міськівський. Нині на місці його землеволодіння (на південний схід від Миргорода) розміщений аеродром.
29.	Могила (назва невідома)	За с. Бакумівкою, між урочищем Раковим і с. Радченковим (х. Дверець), праворуч від дороги, що веде з Бакумівки до Радченкового.		Існувала до другої половини ХХ ст. Могила була розгорнута тракторами в 80-х рр. ХХ ст.	Усне звідомлення
30.	Могили (назви їх не з'ясовані)	Між селом Бакумівкою і хутором Заором.	До ХХ ст.	Усне звідомлення.	Група могил?
31.	Могили	Урочище в дачах м-ка Попівки.	1815 р.	МКМ. – Науковий архів. – «Документи дореволюційні».	Залишки могил?

1	2	3	4	5	6
32.	Мордатові могили	В районі між Миргородом, В.Багачкою і В.Сорошинцями.	1845 р.	Т.Шевченко. Археологічні нотатки // Т.Шевченко. Повне зібрання творів у 12 тт. – Т. 5. – К., 2003. – С. 217.	Назва утворена від прізвища Мордатч (Мордич), яке мало знаних козаків Миргорода XVIII ст.
33.	Панчішині могили	Урочище поблизу Миргорода.	Початок ХІХ ст.	МКМ. – Науковий архів. – «Документи дореволюційні».	Назва походить, імовірно, від прізвища Панчішиний, яке спостерігається на Миргородщині з XVIII ст.
34.	Ганчохові могили (курган)	За 2,5 км на південь від с. Петрівців, за 1,5 км на північ від с. Широкої.	1979 р.	Мана 1979 р.	Манжинна форма назви кургану вказує на те, що це колись була група могил. На мапі 1979 р. курган Ганчохові могили позначений за 3 км на схід від с. Мильонішок. Назва могла бути утворена від прізвища Ганчоха (козак Мисько Ганчоха ще 1649 р. служив у сотні Г.Гладченка Миргородського полку). Не виключено, що всі назви (Панчішині, Панчохові, Ганчохова) пов'язані з однією групою могил, кількість яких поступово зменшувалась і назви яких видозмінивались.

1	2	3	4	5	6
35.	Панчохова могила	Біля урочища Панбатового, що поблизу села Петрівців.	Середина ХХ ст.	Пралор перемоги – 1988 – 13.09. – № 47.	
36.	Пономареві могили	На північний схід від Явтушкенкового хутора, за 3 версти на північний захід від станції Гоголеве.	1915 р.	Мана 1915 р.	Групові могили?
37.	Радченкові могили	Біля містечка Сорочинців, біля річки Перетіка.	1837 р.	МКМ. – Науковий архів. – «Документи дореволюційні».	
38.	Різникова могила	Поблизу Миргорода.	1794 р.	ЦДЛАУК. – Ф. 1843. – Оп.1. – Спр. 46. – Арк. 41 зв.	Назва утворена від прізвища Різник.
39.	Роблені могили	Поблизу Сорочинського Святомихайлівського монастиря.	XVIII ст.	Полтавські епархиальні ведомості, 1883. - № 23. – Часть неофіц. – С. 1148.	
40.	Роблені могили	Недалеко від селища Ромодан.	Кінець XVIII ст.	Київська старовина. – 1903. – Вересень. – С. 273.	
41.	Розкопані могили	Біля с. Зубітів.	1948 р.	Науковий архів МКМ. – «Обстеження сільськогосподарських вітвів по с.-г. артил ім. XVIII партз їзду Зівської с/р Компіннянського району».	Займали площеу 0,58 га.
42.	Руда могила	Поблизу м. Миргорода.	1794 р.	ЦДЛАУК. – Ф. 1843. – Оп.1. – Спр. 46. – Арк. 42.	
43.	Святі Гори	Таку назву мають могили в урочищі Степок біля с. Свинців, на правому березі р. Псла.	ХХ ст.	Науковий архів МКМ. – Герасименко Олександр. Народні скарби Миргородщини. – Машинопис. (Без дати). – С. 17.	

1	2	3	4	5	6
44.	Сушкова могила	Поблизу м. Миргорода.	1794 р.	ЦІАУК. – Ф. 1843. – Оп. 1. – Спр. 46. – Арк. 41 зв.	
45.	Туріна (Турецька) могила, Турецькі могили	На території Миргородського району, по шляху з с. Зубівці до с. Рашівки.	Початок ХХ ст.	Дані О.Машенко (1895 р.н.), жительки с. Хомуття.	
46.	Грілеві могили	Поблизу містечка Сорочинців.	1837 р.	Науковий архів МКМ. – Тека «Документи дореволюційні» – Стар. інв. № 374.	Ймовірно, назва походить від прізвища Гріль. Козаки і дворяні на прізвище Гріль і Трилевські жили в Сорочинцях і Савинчях у XVIII – на початку XIX ст.
47.	Улоговата (Логовата) могила	Поблизу м. Миргорода.	1794 р.	ЦІАУК. – Ф. 1843. – Оп. 1. – Спр. 46. – Арк. 41 зв.	Виходячи з назви, є, очевидно, будний майдан.
48.	Ураган, могила	За одну версту на південні від с. Петрівців.	1915 р.	Мана 1915 р.	Не виключено, що назва спотворена.
49.	Цареві могили, Царева (Царська) могила	Кілька могил були між в'їздом до с. Гаркушинців і поворотом на Велику Багачку.	Середина ХХ ст.	Сторгач Миколи Антоновича Блоуса, зав. музеєм с. Петрівців, Пралор перемоги. – 1988. – 13 вересня.	Зруйновані близько 1962 року, при будівництві дороги до Гаркушинців. через одну з могил пролягла дорога. Назва, можливо, пов'язана з прізвищем Цар (Царенко), За ін. версією назва була дана через велику висоту могил: одна з них досягала висоти 7 м.

1	2	3	4	5	6
50.	Червоні могили	Біля с. Грушиного Хорольського району.	Початок ХХ ст.	Спогади Миколи Антоновича Блоуса, зав. музеєм с. Петрівців; Пропор перемоги. – 1988. – 13 вересня.	Поблизу с. Петрівців є урочище Червона, що теж, либонь, пов'язано із назвою могили.
51.	Червона могила	Біля с. Мар'янського (нині В.Багачанського району).	XIX ст.	Науковий архів МКМ.	
52.	Чорна могила	За Миргородом, по Комишнинському шляху, недалеко від с. Малих Сорочинців.	20-і рр. ХХ ст.	Павло Маляр. Золотий дош: Роман-трилогія. – Кн.. I. – (Вид. в СПІА). 1965. – С. 58.	
53.	Шведські могили	Були розташовані за 3 км від с. Хомутця, по шляху з Хомутця до В.Сорочинців.	Перша половина ХХ ст.	Дани С.Машенко (1895 р.н.), жителів с. Хомутця.	Могили були розкопані в 40-х рр. ХХ ст., під час війни, при будівництві тимчасового аеродрому.
54.	Шведські могили	За 2 км на південний захід від х. Кивиного.	Перша половина ХХ ст.	Лист А.П.Дубини до укладачки вид 06.03.2001 р.– Архів авторки.	
55.	Шведська могила	Поблизу с. Панасівки, за 5 км від с. Семереньків.	Перша половина – середина ХХ ст.	Звідомлення В.П.Кіменка, краснавця з с. Семереньків (2002 р.).	Науковий архів МКМ.
56.	Шелестова могила, урочище	Поблизу містечка Сорочинців.	1830 р.		1830 р в урочищі мав землю сорочинський дворянин Микола Лукашевич
57.	Шепіткова могила	На правому березі р. Псла, біля містечка Яресток.	Початок ХХ ст.	Науковий архів МКМ.	Назва, ймовірно, походить від прізвища – Й.Зубковский. Миргород в его прошлом: Машинопис (без дати). – С. 3.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Адміністративно-територіальний поділ Полтавщини (1648 – 1941): Довідник. – Полтава, 2002. – 160 с.
2. Алфавитный указатель населенных мест Полтавской губернии. / Миргородский уезд. – Полтава, 1910.
3. Барвинский В.А. Генеральное следствие о маєтностях Миргородского полка. 1729 – 1730 гг. // Труды Полтавской ученой архивной комиссии. – Вып. 9. – Полтава, 1912. – С. 121 – 139.
4. Богданович А.В. Сборник сведений о Полтавской губернии. – Полтава, 1877.
5. Бюллетень Лубенського округового Статистичного бюро та список заселених пунктів округи. – Лубні, 1927. – № 1-2 (5-6). – 140 с.
6. Врачебно-санитарная хроника. – Издание Миргородского уездного земства. – Вып. 1-3. – Миргород, 1915. – 146 с.; Вып. 4-5-6. – Миргород, 1916. – 146 с.; Вып. 7-8-9. – Миргород, 1917. – 151 с.
7. Генеральный опис Лівобережної України 1765 – 1768 рр. Покажчик населених пунктів. – К., 1959.
8. Города Полтавской губернии по оценочному описанию. – Полтава, 1909.
9. Грановский А. Полтавская епархия в ее прошлом (до открытия епархии в 1803 г.) и настоящем: Историко-статистический опыт. – Вып. 1. – Полтава, 1901. – 418 с.
10. Гуров А.В. Геологическое описание Полтавской губернии. – Харьков: Издание Полтавского губернского земства, 1888. – 1011 с.
11. Державний архів Полтавської області. – Ф. 107, 858, 1011, р-1503.
12. Довідник адміністративно-територіального поділу Полтавської області на 1 березня 1960 р. – Полтава, 1960. – 121 с.
13. Довідник адміністративно-територіального поділу Полтавської області на 1 жовтня 1965 року. – Видання друге. – Полтава, 1965. – 146 с.
14. Земли Полтавской губернии и их доходность. Миргородский уезд. - Полтава, 1911. – 62 с.
15. Історія міст і сіл Полтавщини: Бібліографічний покажчик літератури. – Полтава, 1964. – 114 с.
16. Історія міст і сіл Української РСР. Полтавська область. – К., 1967. – 1028 с.
17. Клировая книжка Полтавской епархии на 1902 год. – Полтава, 1902. – С. 395 – 430.
18. Ляскоронский В.Г. Гильом Левассер-де-Боплан и его историко-

- географические труды относительно Южной России. — К., 1901. — 44 с., 32 с.
19. Макаренко Н. Городища и курганы Полтавской губернии. Издание Полтавской ученой архивной комиссии. — Полтава, 1917. — С. 33 — 36.
20. Мапа 1915 р. — Науковий архів Миргородського краєзнавчого музею.
21. Мапа Генштабу Червоної Армії 1942 р.
22. Мапи 50 — 90-х рр. ХХ ст.
23. Материалы подворной переписи Полтавской губернии в 1900 г. / Миргородский уезд. — Полтава, 1905. — 201 с.
24. Материалы по животноводству по данным подворной переписи 1910 г. / Миргородский уезд. — Полтава : Издание Полтавского губернского земства, 1912. — 45 с., 15 с.
25. Миргородський краєзнавчий музей. Матеріали фондів і наукового архіву.
26. Миргородський районний архів. — Ф.13.
27. Описи Київського намісництва 70-80 років XVIII ст. — К.: Наукова думка, 1989. — 392 с.
28. Отчет об агрономической помощи населению Миргородского уезда в 1911 г. С приложением отчетов сельскохозяйственных обществ. — Миргород, 1912.
29. Отчет Миргородского, Поповского и Зуевского сельскохозяйственных обществ за 1911 год. — Миргород, 1912. — 56 с., 58 с., 28 с.
30. Отчет Миргородской уездной земской управы. — Миргород. - [1874, 1883, 1893, 1907, 1912].
31. Отчет курсов садоводства и огородничества для народных учителей в г. Миргороде в 1892 г. — Полтава, 1892. — 59 с.
32. Отчет о деятельности Миргородского сельскохозяйственного общества за 1911 год. — Миргород, 1912. — 42 с.
33. Очерк помещичьего хозяйства в Миргородском уезде: Приложение к III тому Сборника по хозяйственной статистике Полтавской губернии. — Полтава, 1890. — 120 с.
34. Павловский И.Ф. Описание городов Полтавской губернии и их окрестностей 1810 года. — Полтава, 1917.
35. Падалка Л.В. Прошлое Полтавской территории и ее заселение. — Полтава, 1914.
36. План м. Миргорода 1852 року. — Миргородський краєзнавчий музей. — Науково-допоміжний фонд. — № 1574.
37. Полтавские губернские ведомости [1838 — 1919 pp.].
38. Полтавские епархиальные ведомости [1863 — 1919 pp.].

39. Полтавська область. Адміністративно-територіальний поділ: Довідник. — Полтава, 1968. — 240 с.
40. Полтавська область. Адміністративно-територіальний поділ на 1 січня 1978 року. — Харків: Прапор, 1978. — 231 с.
41. Полтавщина. Енциклопедичний довідник. — К.: Українська енциклопедія, 1992. — 1024 с.
42. „Прапор перемоги” (м. Миргород) [1962 — 2004 pp.]
43. Постановления Миргородского уездного земского собрания [1884 - 1917].
44. Реестра всего Войска Запорожского после Зборовского договора с королем польским Яном Казимиром, составленные 1649 года, октября 16 дня и изданные по подлиннику О.М.Бодянским. — Издание Императорского общества истории и древностей российских при Московском университете. — М., 1875.
45. Реєстр Війська Запорозького 1649 року. Транслітерація тексту. К.: Наукова думка, 1995.
46. Россия. Полное географическое описание нашего отечества. — Т. VII. Малороссия. — СПб., 1903.
47. Сборник по хозяйственной статистике Полтавской губернии. — Т.3. Миргородский уезд. — Полтава, 1884. — 211 с.
48. Свод журналов Полтавского губернского земского собрания... 1879 года. — Полтава, 1879.
49. Свод постановлений Полтавского губернского земского собрания, открытого 19 октября 1865 г. — [Без вихідних даних].
50. Сидоренко Г.О., Махно Є.В., Телегін Д.Я. Довідник з археології України. Полтавська область. — К.: Наукова думка, 1982. — 106 с.
51. Списки населенных мест Полтавской губернии // Миргородский уезд. — [Без місця вид.], 1910. — С. 2 — 26.
52. Списки населенных мест Российской империи. — Т. XXXIII. — СПб., 1862.
53. Список населенных мест Миргородского уезда Полтавской губернии. Составлен по данным подворно-хозяйственной земской переписи 1910 года. — Полтава, 1913. — 26 с.
54. Список населенных мест Полтавской губернии (по обществам на землях сельских сословий) за 1900 год. — Полтава: Издание губернского земства. — 1904. — 1545 с.
55. Список населенных мест Хорольского уезда Полтавской губернии (по обществам сельских сословий) за 1900 год с приложением карт уезда. — Полтава, 1903. — 117 с.
56. Список залюднених місць Полтавської округи за всесоюзним переписом. — Полтава, 1927. — 192 с.

57. Справочная клировая книга по Полтавской епархии на 1912 год.
— Полтава, 1912.
58. Стрижак О.С. Назви річок Полтавщини. — К.: Вид-во АН УРСР, 1963. — 111 с.
59. Третья подворно-хозяйственная земская перепись в Полтавской губернии в 1910 году. Характеристика мелких хозяйств в средних и относительных величинах. Миргородский уезд. — Полтава, 1913. — 53 с.
60. Труды Полтавской ученой архивной комиссии. — [Вып. 1 — 15].
— Полтава. — [1905 — 1917].
61. Хронологический список ярмарок, существующих в Полтавской губернии. — Полтава, 1912. — 58 с.
62. Центральний Державний історичний архів України. — Ф. 54, 127, 193.
63. Цілуйко К.К. Топоніміка Полтавщини як джерело історії краю /
/ Полтавсько-київський діалект — основа української національної мови. — К., 1954. — С. 130 — 154.
64. «Червона трибуна» (м. Миргород), 1943 — 1962 pp.
65. Швидько Ганна. Комп'ут і ревізія Миргородського полку 1723 р.
— Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2004. — 336 с.
66. Швидько Г.К. Миргородський полк за переписом 1738 року //
Січеславський альманах. — Вип. 2. — Дніпропетровськ, 2006.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ І АБРЕВІАТУР

Див. — дивитися
ДАПО — Державний архів Полтавської області
К. - Київ
км — кілометри
М. — Москва
м. — місто
МКМ — Миргородський краєзнавчий музей
м-ко — містечко
нар. — народження, народився
ПГВ — Полтавские губернские ведомости
ПЕВ — Полтавские епархиальные ведомости
пол. - половина
пор. - порівняти
р. — рік; річка
пр. — роки
с. — село; сторінка
сер. — середина
ст. — століття
ф. — фонд
х. — хутір
ЦДІАУК — Центральний державний історичний архів України в м.
Києві

ЗМІСТ

Від авторки.....	3
Села і хутори Миргородщини XVII – XX ст.(Довідник).....	6
Села і хутори, які входили до Миргородського повіту (нині належать до сусідніх районів).....	155
Початки до реєстру історичних і сучасних мікротопонімів Миргородського району.....	172
Знадоби до реєстру могил на території колишнього Миргородського повіту та Миргородського району.....	218
Використані джерела.....	227
Список скорочень і абревіатур.....	231

Для поміток

Розсоха Л.О.

Р 65 Розсоха Людмила. Села і хутори Миргородщини XVII – XX століть. Матеріали до історико-топонімічних студій. – Миргород: Видавництво «Миргород», 2008. – 234 с.

ББК 63.3 (4Укр – 4 Пол) + 81.2 Укр + 26.89 (4Укр – 4 Пол)
Р 65

ISBN.....

ЛЮДМИЛА ОЛЕКСАНДРІВНА РОЗСОХА

**Села і хутори Миргородщини
XVII – XX століть
Матеріали до історико-топонімічних студій**

Набрано та змакетовано в комп'ютерному центрі
Миргородського краєзнавчого музею.
Макетування, верстка, художнє оформлення А.Фесенка

Підписано до друку 20.10.2008 р. Формат 60x84/16
Папір офсетний. Гарнітура "Ukrainian Baltica".
Друк офсетний. Ум.-друк. арк.30,5.
Зам._____. Наклад 100 прим.

Віддруковано у видавництві «Миргород».